

**Ανάλυση Συνεπειών Ρύθμισης
ΤΙΤΛΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ**

**Σχέδιο νόμου του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας
με τίτλο**

**«Ενεργή μάχη: Ολοκληρωμένη αναμόρφωση του συστήματος πρόληψης, ετοιμότητας και απόκρισης
έναντι δασικών πυρκαγιών και λοιπών φυσικών, τεχνολογικών ή ανθρωπογενών καταστροφών –
Πρόβλεψη μηχανισμών άντλησης επιχειρησιακών διδαγμάτων – Ενίσχυση της Διεύθυνσης
Αντιμετώπισης Εγκλημάτων Εμπρησμού – Αναβάθμιση Πυροσβεστικής Ακαδημίας – Ρυθμίσεις
θεμάτων αρμοδιότητας Γενικής Γραμματείας Αποκατάστασης Καταστροφών και Κρατικής Αρωγής –
Τροποποιήσεις ν. 4662/2020, ν. 4555/2018, ν. 4797/2021 και ν. 5116/2024»**

Επισπεύδον Υπουργείο: Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας

**Στοιχεία επικοινωνίας: Μιχαήλ Κυριακάκης, Γιάννης Ρετσινάς, Κωνσταντίνος Μουρτοπάλλας,
Γραφείο Νομικών Συμβούλων Υπουργού, τηλ. 2131510149, email: minister@civilprotection.gr**

*Επιλέξατε από τον παρακάτω κατάλογο τον τομέα ή τους τομείς νομοθέτησης
στους οποίους αφορούν οι βασικές διατάξεις της αξιολογούμενης ρύθμισης:*

ΤΟΜΕΙΣ ΝΟΜΟΘΕΤΗΣΗΣ

(X)

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ¹	☐
ΕΘΝΙΚΗ ΑΜΥΝΑ – ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ²	☐
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ / ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ / ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ³	☐
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ⁴	☐
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ – ΔΗΜΟΣΙΑ ΤΑΞΗ – ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ⁵	☐
ΑΝΑΠΤΥΞΗ – ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ⁶	☒

¹ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού και Υπουργείου Πολιτισμού.

² Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εξωτερικών και Υπουργείου Εθνικής Άμυνας.

³ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

⁴ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Υγείας, Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας.

⁵ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εσωτερικών, Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, Υπουργείου Δικαιοσύνης, Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου και Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

⁶ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Υπουργείου Ανάπτυξης, Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Υπουργείου Τουρισμού και Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας.

Α. Αιτιολογική έκθεση

Η «ταυτότητα» της αξιολογούμενης ρύθμισης	
1.	Ποιο ζήτημα αντιμετωπίζει η αξιολογούμενη ρύθμιση;
	<p>Ενότητα I</p> <p>Α. Οργανωτική αναδιάρθρωση του Εθνικού Μηχανισμού Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων και ενίσχυση της επιχειρησιακής του αποτελεσματικότητας</p> <p>Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις αποσκοπούν, πρωτίστως, στην αντιμετώπιση ορισμένων αδυναμιών που έχουν αναδειχθεί από την επιχειρησιακή εμπειρία του Εθνικού Μηχανισμού Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων, καθώς και στην τυποποίηση καλών πρακτικών που έχουν προκύψει από πραγματικά επιχειρησιακά συμβάντα. Στόχος είναι η ενίσχυση του συντονισμού μεταξύ όλων των φορέων που συμμετέχουν στον Εθνικό Μηχανισμό και, συνακόλουθα, η περαιτέρω βελτίωση της επιχειρησιακής του αποτελεσματικότητας στο στρατηγικό, επιχειρησιακό και τακτικό πεδίο.</p> <p>Με τις ρυθμίσεις του Μέρους Β' επιχειρείται μία ολοκληρωμένη αναμόρφωση του συστήματος πρόληψης, ετοιμότητας και απόκρισης σε δασικές πυρκαγιές και λοιπές καταστροφές. Ο Εθνικός Μηχανισμός αναδιατάσσεται με τρόπο που επιτρέπει σαφέστερο καθορισμό ρόλων και αρμοδιοτήτων, ώστε να αρθούν όσα φαινόμενα κατακερματισμού, επικαλύψεων και ασάφειας είχαν εντοπισθεί στην επιχειρησιακή πραγματικότητα και κάποιες φορές οδηγούσαν σε καθυστερήσεις ή δυσχέρειες στη διοίκηση των συμβάντων.</p> <p>Το σχέδιο νόμου αντιμετωπίζει αυτά τα κενά προβλέποντας ενιαίους επιχειρησιακούς κανόνες και δομές, συμβατές με τις βασικές αρχές του Συστήματος Διοίκησης Συμβάντων (Incident Command System - ICS):</p> <p>α) Εισάγονται η οργανωτική λογική και τα επιχειρησιακά πρότυπα του Συστήματος Διοίκησης Συμβάντων (ICS), ως κοινού υποβάθρου σχεδιασμού και δράσης για όλα τα σχέδια, εργαλεία και τις επιχειρησιακές λειτουργίες του Εθνικού Μηχανισμού (άρθρο 12 του σχεδίου νόμου, νέο άρθρο 9Γ ν. 4662/2020, Α' 27). Το ICS, ως διεθνώς αναγνωρισμένο μοντέλο διοίκησης (βλ. ΗΠΑ, Καναδά) διαχείρισης φυσικών, τεχνολογικών και ανθρωπογενών καταστροφών, καθώς και εκτάκτων αναγκών, θεμελιώνεται σε ενιαία επιχειρησιακή γλώσσα, σαφή ιεραρχία, ενοποιημένο συντονισμό και δυνατότητα κλιμάκωσης των πόρων, επιτρέποντας τη συγκρότηση ενιαίας επιχειρησιακής εικόνας και τη λήψη αποφάσεων σε στρατηγικό, επιχειρησιακό και τακτικό επίπεδο. Στο πλαίσιο αυτό, οι Κανόνες Εμπλοκής (άρθρο 11 του σχεδίου νόμου, νέο άρθρο 9Β του ν. 4662/2020), τα Γενικά Σχέδια Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών (άρθρο 23 του ν. 4662/2020), η λειτουργία του Εθνικού Μηχανισμού και τα επιχειρησιακά σχέδια του Πυροσβεστικού Σώματος (Π.Σ.) λειτουργούν συμπληρωματικά, σε πλήρη λειτουργική αρμονία και σε κοινή βάση δομής και διαδικασιών, σύμφωνα με τις αρχές του ICS. Παράλληλα, θεσμοθετείται</p>

ένα ενιαίο πλαίσιο τακτικής διοίκησης συμβάντων. Συγκεκριμένα, προβλέπεται η δυνατότητα συγκρότησης στοιχείων τακτικής διοίκησης συμβάντων πλησίον του πεδίου επιχειρήσεων, τα οποία λειτουργούν ως κόμβοι συντονισμού, άμεσης ανταλλαγής κρίσιμων πληροφοριών, διαλειτουργικής επικοινωνίας και διαμόρφωσης κοινής επιχειρησιακής εικόνας μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων φορέων. Για τη λειτουργία τους δύνανται να αξιοποιούνται και τα Κινητά Επιχειρησιακά Κέντρα (staging area), εξασφαλίζοντας ασφαλή χωροθέτηση, πρόσβαση και επιχειρησιακή διαλειτουργικότητα.

Τέλος, για τη διασφάλιση ενιαίων διαδικασιών κοινής δράσης συγκροτείται τριμελής επιτροπή των Αρχηγών της Ελληνικής Αστυνομίας (ΕΛ.ΑΣ.), Π.Σ. και Λιμενικού Σώματος (Λ.Σ.–ΕΛ.ΑΚΤ.), με αποστολή τη σύνταξη Σχεδίων Κοινής Επιχειρησιακής Δράσης, στα οποία καθορίζονται τα πρωτόκολλα συνεργασίας, τα κριτήρια ενεργοποίησης και απεμπλοκής, καθώς και οι απαιτήσεις διαλειτουργικότητας και ανταλλαγής πληροφοριών σε κάθε είδους φυσική, τεχνολογική ή ανθρωπογενή καταστροφή, έκτακτη ανάγκη ή άλλα ατυχήματα.

β) Προβλέπεται (άρθρο 13 του σχεδίου νόμου, αντικατάσταση του άρθρου 17 του ν. 4662/2020) η χωρική λειτουργία των δεκατριών (13) Επιχειρησιακών Κέντρων Συμβάντων (Ε.Κ.Σ.) σε κάθε Περιφερειακό Κέντρο Επιχειρήσεων των Περιφερειακών Πυροσβεστικών Διοικήσεων (ΠΕ.ΠΥ.Δ.), διασυνδεδεμένων επιχειρησιακά με το Εθνικό Συντονιστικό Κέντρο Επιχειρήσεων και Διαχείρισης Κρίσεων (Ε.Σ.Κ.Ε.ΔΙ.Κ.), και με σκοπό τη «διάχυση» μιας ενιαίας επιχειρησιακής εικόνας από και προς τα Συντονιστικά Όργανα Πολιτικής Προστασίας (Σ.Ο.Π.Π.), τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Συντονιστικά Όργανα Πολιτικής Προστασίας (Π.Ε.Σ.Ο.Π.Π.) και τα Τοπικά Επιχειρησιακά Συντονιστικά Όργανα Πολιτικής Προστασίας (Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π.). Η εν λόγω ρύθμιση εξασφαλίζει την ενιαία εικόνα και αποτύπωση της επιχειρησιακής κατάστασης και την ταχύτερη λήψη αποφάσεων σε μια κρίση, ελαχιστοποιώντας τις πληροφοριακές ασυμβατότητες και την εσφαλμένη ή συγκεχυμένη πληροφόρηση στις κρίσιμες πρώτες ώρες.

γ) Παράλληλα, εισάγονται τυποποιημένα πρωτόκολλα και Κανόνες Εμπλοκής (Rules of Engagement) του Πυροσβεστικού Σώματος (Π.Σ.) (άρθρο 11 του σχεδίου νόμου, νέο άρθρο 9B ν. 4662/2020), οι οποίοι καθορίζουν σαφές πλαίσιο διοίκησης, διαδικασίες κινητοποίησης και επίπεδα εντολών για όλο το προσωπικό. Η θεσμοθέτηση κοινής επιχειρησιακής γλώσσας και διαδικασιών ανταποκρίνεται σε διεθνείς καλές πρακτικές (βλ. παραπάνω την εισαγωγή του ICS) και έχει αποδειχθεί ως το κρισιμότερο εργαλείο για την προστασία της ανθρώπινης ζωής, αλλά και της ιδιοκτησίας των πολιτών.

Η αρχιτεκτονική αυτή επιτρέπει τη συνεχή και αμφίδρομη ροή πληροφοριών ανάμεσα στο στρατηγικό επίπεδο (Ε.Σ.Κ.Ε.ΔΙ.Κ.), το επιχειρησιακό επίπεδο (Ε.Κ.Σ. ανά Περιφερειακή Ενότητα) και το τακτικό επίπεδο (συστήματα - στοιχεία διοίκησης στο πεδίο). Έτσι διαμορφώνεται ενιαία επιχειρησιακή εικόνα σε πραγματικό χρόνο, ώστε αποφάσεις, εντολές και δράσεις να ευθυγραμμίζονται στον ίδιο κύκλο διοίκησης και να αποφεύγονται αποκλίσεις, καθυστερήσεις ή παράλληλες ροές πληροφόρησης. Το αποτέλεσμα είναι ταχύτερη, συνεκτική και ακριβέστερη διαχείριση των δυνάμεων σε κάθε στάδιο του συμβάντος.

δ) Παράλληλα, η οργανωτική αναδιάρθρωση επεκτείνεται στις δομές του πρώτου και δεύτερου βαθμού αυτοδιοίκησης:

– Ενισχύονται και αναμορφώνονται οι Αυτοτελείς Διευθύνσεις Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών (άρθρο 14 του σχεδίου νόμου με το οποίο τροποποιείται το άρθρο 20 του ν. 4662/2020), με τη ρητή πρόβλεψη στελέχωσής τους από τακτικό προσωπικό, το οποίο μπορεί να προέρχεται και από υπαλλήλους που υπηρετούν με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, και το οποίο διαθέτει κατά προτίμηση συναφή εκπαίδευση και εμπειρία στον τομέα της εκτίμησης και διαχείρισης κινδύνων, φυσικών καταστροφών, περιβαλλοντικών επιστημών, διοίκησης κρίσεων ή συναφών αντικειμένων. Παράλληλα, θεσπίζεται υποχρεωτική επιμόρφωση τόσο για τον προϊστάμενο όσο και για το υπηρετούν προσωπικό μέσω της Ακαδημίας Πολιτικής Προστασίας, ενώ προβλέπεται η δυνατότητα διοικητικής και επιστημονικής υποστήριξης των Αυτοτελών Διευθύνσεων σε περίπτωση μη επαρκούς στελέχωσής τους. Επιπλέον, ενισχύεται η ευθύνη συστηματικής επικαιροποίησης των Περιφερειακών Σχεδίων Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών ανά διετία, ώστε αυτά να αντανακλούν τις πραγματικές και μεταβαλλόμενες συνθήκες κινδύνου.

– Αντιστοίχως, κατά τον ίδιο τρόπο αναμορφώνονται τα Αυτοτελή Τμήματα Πολιτικής Προστασίας των Δήμων (άρθρο 15 του σχεδίου νόμου με το οποίο τροποποιείται το άρθρο 21 του ν. 4662/2020). Ωστόσο, εισάγονται ορισμένες διαφοροποιήσεις σε σχέση με τις Αυτοτελείς Διευθύνσεις των Περιφερειών, λόγω της σημασίας που έχει, για την αποτελεσματική εφαρμογή του Εθνικού Μηχανισμού, η άσκηση αρμοδιοτήτων πολιτικής προστασίας από τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' βαθμού.

Συγκεκριμένα, οι Ο.Τ.Α. α' βαθμού «εξοπλίζονται» με δύο νέα εργαλεία:

α) τα Διαδημοτικά Σχέδια Δράσης, τα οποία επιτρέπουν την από κοινού διαχείριση κινδύνων που υπερβαίνουν τα όρια ενός Δήμου, όπως κατά μήκος ορεινών όγκων, παράκτιων ζωνών ή διασυνδεδεμένων οικοσυστημάτων, και

β) τα Τοπικά Κέντρα Διαχείρισης Κινδύνων, τα οποία μπορούν να συσταθούν εντός των Αυτοτελών Τμημάτων Πολιτικής Προστασίας, με σκοπό την οργανωμένη πρόληψη, ετοιμότητα και απόκριση έναντι δασικών πυρκαγιών και λοιπών καταστροφών και τη λειτουργική τους διασύνδεση με τα επιχειρησιακά κέντρα του Π.Σ..

ε) Ιδιαίτερη σημασία έχει η εισαγωγή νέων ψηφιακών και διαλειτουργικών εργαλείων:

– Με το νέο άρθρο 36Α του ν. 4662/2020 (άρθρο 22 του σχεδίου νόμου) συστήνεται Μητρώο Στοιχείων και Επικοινωνίας του Εθνικού Μηχανισμού στο Ε.Σ.Κ.Ε.ΔΙ.Κ., το οποίο επιτρέπει πλήρη, επικαιροποιημένη χαρτογράφηση των κρίσιμων προσώπων, φορέων και οργανώσεων που εμπλέκονται στη διαχείριση κρίσεων. Η συγκεντρωτική αυτή υποδομή αντιμετωπίζει οριστικά το πρόβλημα της αποσπασματικής, ανομοιογενούς και συχνά παρωχημένης βάσης επικοινωνίας που ορισμένες φορές εμπόδιζε την αποτελεσματική κινητοποίηση σε πραγματικό χρόνο.

– Επιπλέον, θεσμοθετείται η υποχρεωτική καταχώριση και καθημερινή επικαιροποίηση της επιχειρησιακής διαθεσιμότητας των οχημάτων πολιτικής προστασίας των Δήμων στο «Σύστημα Διαχείρισης Στόλου Οχημάτων GPS», ενισχύοντας τον επιχειρησιακό συντονισμό με το Π.Σ. και την αποτελεσματική αξιοποίηση των διαθέσιμων μέσων (άρθρο 15 του σχεδίου νόμου, παρ. 3 του άρθρου 21 ν. 4662/2020). Η επιλογή αυτή διαπνέεται από διαφάνεια, λογοδοσία και τεκμηριωμένη κατανομή πόρων και επιτρέπει στους πολίτες να γνωρίζουν ότι τα μέσα που αποκτήθηκαν με δημόσιο χρήμα χρησιμοποιούνται ορθολογικά και ελέγχονται επιχειρησιακά.

Σημειώνεται ότι το σύνολο των ανωτέρω έχει υπάρξει μέρος των πρωτοβουλιών του Ελληνικού Δικτύου Ανθεκτικών Πόλεων, το οποίο λειτουργεί εν προκειμένω ως βέλτιστο παράδειγμα για την υιοθέτηση των σχετικών πρωτοβουλιών.

Συνολικά, με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις προβλέπεται η λειτουργία ενός επιτελικού, οργανωτικά συνεκτικού και λειτουργικά ευέλικτου μηχανισμού, όπου ο Γενικός Γραμματέας Πολιτικής Προστασίας θα εποπτεύει δομές, όπως, ιδίως, το Π.Σ., με σαφείς γραμμές ιεραρχίας και διαλειτουργικότητα, ενώ παράλληλα δύναται να ενεργοποιείται ένα Μητρώο Επικουρικών Δυνάμεων (εθελοντές, ιδιωτικοί πόροι κ.ά.), αντίστοιχο μ' αυτό του Γαλλικού Δασικού Κώδικα (άρθρο 5 του σχεδίου νόμου, με το οποίο τροποποιείται το άρθρο 7 του ν. 4662/2020), με στόχο την άμεση ενίσχυση σε έκτακτες ανάγκες.

Οι αλλαγές αυτές στοχεύουν στη θεραπεία των διαπιστωθεισών στην πράξη και στο πεδίο επιχειρησιακών αρρυθμιών, όπως ο κατακερματισμός, η εν μέρει ασάφεια ελέγχου και η προσωποκεντρική διοίκηση. Η μετατόπιση προς μια «κουλτούρα θεσμού» αντί «κουλτούρας προσώπου» διασφαλίζει ότι οι διαδικασίες λειτουργούν ανεξαρτήτως του εκάστοτε προσώπου, εξαλείφοντας φαινόμενα υπέρμετρης εξάρτησης της αποτελεσματικότητας από την πρωτοβουλία και τις ατομικές ενέργειες συγκεκριμένων προσώπων.

Έτσι, μέσω της οργανωτικής αναδιάρθρωσης του Εθνικού Μηχανισμού, οι προωθούμενες ρυθμίσεις βελτιώνουν την επιχειρησιακή αποτελεσματικότητα, αποσκοπώντας στην ακόμη ταχύτερη ανταπόκριση στα συμβάντα, στην παγίωση μιας ενιαίας και συγκεκριμένης «διοίκησης στο πεδίο» και στον καλύτερο συντονισμό μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων. Η συγκριτική εμπειρία και οι παραδεκτές επιστημονικές προσεγγίσεις (π.χ. το δόγμα Comprehensive Security διεθνώς) αναδεικνύουν ακριβώς αυτήν την ανάγκη της ολοκληρωμένης προσέγγισης, δυνάμει της οποίας όλοι οι τομείς και τα επίπεδα συνεργάζονται σε έναν «κοινό γνωσιακό χώρο» για τη διαχείριση και την αντιμετώπιση της κρίσης.

Η Ελλάδα, εκτεθειμένη σε πολλαπλούς φυσικούς κινδύνους, αποκτά έτσι έναν σύγχρονο, ενιαίο Εθνικό Μηχανισμό που λειτουργεί με λογική «πολυ-κινδύνου»: συνδυάζει πρόληψη, ετοιμότητα, απόκριση και αποκατάσταση σε έναν συνεκτικό κύκλο. Ο μηχανισμός αυτός βασίζεται σε διαλειτουργικά κέντρα επιχειρήσεων, κοινά πρωτόκολλα και ενιαία αλυσίδα διοίκησης, ώστε οι αποφάσεις να λαμβάνονται γρήγορα και με τα ίδια κριτήρια ανά κατηγορία συμβάντος.

Β. Θέσπιση μηχανισμών άντλησης συμπερασμάτων

Ένα δεύτερο μείζον ζήτημα που αποσκοπεί να αντιμετωπίσει η προωθούμενη νομοθετική πρωτοβουλία είναι η θέσπιση σταθερών μηχανισμών αποτίμησης μετά από μεγάλες καταστροφές.

Στην Ελλάδα «οι κρίσεις ξεχνιούνται γρήγορα» και η αποτίμησή τους συνήθως είτε δεν γίνεται καθόλου είτε εκφυλίζεται σε πολιτική αντιπαράθεση χωρίς τεχνοκρατικά χαρακτηριστικά και συμπεράσματα. Δεν υπήρχε έως τώρα ένας δομημένος κύκλος μετασυμβαντικής αποτίμησης της επιχειρησιακής δράσης (after action review), με αποτέλεσμα τα ίδια λάθη να επαναλαμβάνονται συχνά.

Οι προωθούμενες ρυθμίσεις της Ενότητας Ι (βλ. ιδίως Μέρος Β΄) αντιμετωπίζουν αυτό το έλλειμμα, θεσπίζοντας καινοτόμους μηχανισμούς ενίσχυσης της μάθησης από τα συμβάντα.

Συγκεκριμένα, προβλέπονται:

α) Ειδικές Επιστημονικές Επιτροπές Αξιολόγησης μεγάλων καταστροφών (άρθρο 7 του σχεδίου νόμου, νέο άρθρο 7Γ ν. 4662/2020), αρχίζοντας με μια μόνιμη Επιτροπή αξιολόγησης ιδιαίτερα μεγάλων δασικών πυρκαγιών, έργο της οποίας είναι η σύνταξη τεκμηριωμένης έκθεσης απολογισμού σε συμβάν ιδιαίτερα μεγάλης πυρκαγιάς, που έχει ως αποτέλεσμα την καύση άνω των εκατό χιλιάδων (100.000) στρεμμάτων, από τα οποία τουλάχιστον το πενήντα τοις εκατό (50%) θεωρούνται δασικά ή την επέλευση ιδιαίτερα σοβαρών επιπτώσεων για πρόσωπα, πράγματα ή το φυσικό περιβάλλον. Η επιτροπή αυτή, με ανεξαρτησία και επιστημονικό κύρος, διερευνά και αναλύει όλα τα αίτια και τους ανθρωπογενείς ή εξωγενείς παράγοντες κάθε μεγάλης πυρκαγιάς, αξιολογώντας τα επιχειρησιακά δεδομένα, και διατυπώνοντας σχετικές προτάσεις. Ανάλογες επιτροπές δύνανται να συγκροτηθούν και για άλλες μεγάλες φυσικές ή τεχνολογικές καταστροφές. Πρόκειται ουσιαστικά για εισαγωγή πρακτικών ανεξάρτητης διερεύνησης μετά την κρίση, όπως συμβαίνει διεθνώς (π.χ. ανεξάρτητα After Action Reviews στις Η.Π.Α.).

β) Επιτροπή Ετήσιου Απολογισμού Αντιπυρικής Περιόδου (άρθρο 8 του σχεδίου νόμου, νέο άρθρο 7Δ ν. 4662/2020), με υποχρέωση σύνταξης κάθε χρόνο μίας συνολικής Έκθεσης για την αντιπυρική περίοδο. Η Επιτροπή αυτή, αποτελούμενη από την ηγεσία του Π.Σ. και συναρμόδιους φορείς, καταγράφει σε ποσοτικούς και ποιοτικούς δείκτες όλα τα κρίσιμα μεγέθη, όπως λήψη προληπτικών μέτρων (π.χ. προδιαγεγραμμένη καύση, αντιπυρικές λωρίδες, καθαρισμοί οικοπέδων), αριθμό πυρκαγιών (κατ' είδος), καμένες εκτάσεις (με σύγκριση με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο), χρονική/χωρική κατανομή, αίτια έναρξης, μέσα που διατέθηκαν, ανταπόκριση άλλων φορέων (Ο.Τ.Α., Ένοπλες Δυνάμεις κ.λπ.), συμμετοχή εθελοντών, χρόνους απόκρισης, επιχειρησιακές αδυναμίες που σημειώθηκαν, συλλήψεις εμπρηστών και πρόστιμα, κ.ά. Περιλαμβάνονται σαφώς δείκτες επίδοσης για την πρόληψη, την απόκριση και την αποκατάσταση, ενώ η Έκθεση συνοδεύεται και από συγκεκριμένες προτάσεις βελτίωσης πολιτικών και μέτρων. Σημαντικό είναι ότι η ετήσια αυτή Έκθεση διαβιβάζεται στη Βουλή εξασφαλίζοντας έτσι δημόσια λογοδοσία και κοινοβουλευτικό έλεγχο.

Οι ανωτέρω μηχανισμοί καλύπτουν ένα ουσιαστικό ρυθμιστικό κενό, καθώς έως σήμερα δεν προβλεπόταν υποχρέωση επίσημου απολογισμού της αντιτυρικής περιόδου ούτε θεσμικά κατοχυρωμένη διαδικασία ανεξάρτητης διερεύνησης μεγάλων πυρκαγιών, με αποτέλεσμα να μην διασφαλίζεται πάντοτε η πλήρης αποτίμηση των επιχειρησιακών αποτελεσμάτων. Με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις, δημιουργείται ένα πλαίσιο διαρκούς μάθησης, καθώς κάθε καταστροφή θα οδηγεί σε μια καταγραφή συμπερασμάτων, τα οποία θα ενσωματώνονται στον σχεδιασμό. Η καθιέρωση μίας διαδικασίας, στο πλαίσιο της οποίας συγκεντρώνονται δεδομένα, αναλύονται επιδόσεις και επιβάλλονται διορθωτικές κινήσεις, είναι θεσμική αναγκαιότητα για μια σύγχρονη διοίκηση κρίσεων.

Συνεπώς, η ενίσχυση των μηχανισμών λογοδοσίας και διαφάνειας πρόκειται να συμβάλει στην εμπέδωση της εμπιστοσύνης των πολιτών προς τους θεσμούς, ως σημαντική έκφραση της κοινωνικής ασφάλειας. Επιπλέον, οι φορείς, που συγκροτούν τον Εθνικό Μηχανισμό, παρακινούνται στην άμεση βελτίωση των επιδόσεών τους γνωρίζοντας ότι θα αξιολογηθούν με αντικειμενικά, επιστημονικά, μετρήσιμα και διεθνώς παραδεκτά κριτήρια. Στοιχεία όπως οι χρόνοι απόκρισης, τα ποσοστά εξιχνίασης εμπρησμών, ή οι επιτυχίες και αδυναμίες κάθε περιόδου θα είναι πλέον μετρήσιμα και δημόσια, μετατοπίζοντας το βάρος στη συζήτηση βάσει τεκμηριωμένων δεδομένων και τεχνοκρατικών κριτηρίων - δεικτών. Σε διεθνές επίπεδο, ανάλογες πρακτικές (λ.χ. τα ετήσια fire reports σε χώρες όπως οι ΗΠΑ ή η Αυστραλία) έχουν συμβάλει στη συνεχή βελτίωση των υπηρεσιών πυρόσβεσης μέσω θεσμοθετημένου κύκλου. Η Ελλάδα, με τις προωθούμενες ρυθμίσεις, ευθυγραμμίζεται πλέον με τη διεθνή πρακτική που απαιτεί απολογισμό και λογοδοσία μετά τις κρίσεις, καλύπτοντας έτσι το έως τώρα κανονιστικό κενό.

Γ. Ολοκληρωμένη οργάνωση πρόληψης δασικών πυρκαγιών, διαχείρισης και καταστολής κινδύνων

Η προωθούμενη νομοθετική πρωτοβουλία ενισχύει σημαντικά τη συνεκτική και στοχοθετημένη προληπτική διαχείριση του κινδύνου δασικών πυρκαγιών, αξιοποιώντας την πρόοδο που έχει συντελεστεί τα τελευταία χρόνια. Η Ελλάδα έχει ήδη κάνει ουσιαστικά βήματα προς την κατεύθυνση της πρόληψης, ιδίως με τον ν. 4662/2020, με τον οποίο εισήχθη για πρώτη φορά ο πλήρης κύκλος διαχείρισης κινδύνων, και με τον ν. 5214/2025 (Α' 109), που καθιέρωσε τον νέο Εθνικό Χάρτη Εκτίμησης Κινδύνου Δασικών Πυρκαγιών.

Η νέα πρωτοβουλία έρχεται να συμπληρώσει και να συστηματοποιήσει αυτά τα εργαλεία, διαμορφώνοντας ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο πρόληψης, ετοιμότητας και στοχοθεσίας. Μέσα από τα μέτρα των Μερών Β' και Δ' ενισχύονται η προληπτική διαχείριση της καύσιμης ύλης, η ανάλυση τρωτότητας και ο επιχειρησιακός σχεδιασμός, σε πλήρη ευθυγράμμιση με σύγχρονες διεθνείς πρακτικές. Έτσι διαμορφώνεται μια συνεκτική, πιο ώριμη και αποτελεσματική προσέγγιση για την προστασία των δασικών οικοσυστημάτων.

Συγκεκριμένα:

α) Εισάγεται η «Υποεπιτροπή Εκτίμησης Πλημμυρικού Κινδύνου» (άρθρο 6 του σχεδίου νόμου, με το οποίο προστίθεται νέο άρθρο 7B στον ν. 4662/2020), η οποία λειτουργεί ως εξειδικευμένο επιστημονικό όργανο πρόγνωσης, αξιολόγησης και υποστήριξης λήψης αποφάσεων σε έναν από τους ταχύτερα εντεινόμενους κινδύνους εξαιτίας της κλιματικής κρίσης, τις πλημμύρες.

β) Προβλέπονται Ειδικά Σχέδια Πρόληψης Πυρκαγιών (άρθρο 18 του σχεδίου νόμου, με το οποίο προστίθεται άρθρο 23A στον ν. 4662/2020), σε όλα τα επίπεδα (εθνικό με τη μορφή κατευθυντήριων οδηγιών, περιφερειακό και τοπικό), ώστε κάθε περιοχή υψηλού κινδύνου να έχει απολύτως συγκεκριμένο σχεδιασμό προληπτικών παρεμβάσεων. Αυτό θεραπεύει την έως τώρα αποσπασματική αντιμετώπιση και πλέον η πρόληψη εντάσσεται συστηματικά στον κύκλο διαχείρισης.

γ) Θεσμοθετείται η προδιαγεγραμμένη καύση (άρθρα 32 έως 34 του σχεδίου νόμου) και ορίζεται νομικά για πρώτη φορά ως η «προγραμματισμένη και ελεγχόμενη χρήση φωτιάς» υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις, ως εργαλείο διαχείρισης δασικής καύσιμης ύλης και πρόληψης πυρκαγιών. Η ρύθμιση αυτή θεωρείται καινοτομία για τα ελληνικά δεδομένα, καθώς αναγνωρίζει επίσημα τη φωτιά ως μέσο πρόληψης, κάτι που σε άλλες χώρες του Ευρωπαϊκού Νότου εφαρμόζεται ήδη επί χρόνια. Π.χ. στην Ιταλία, υπάρχουν νομοθετικό πλαίσιο και περιφερειακές πολιτικές που ρητά επιτρέπουν την προδιαγεγραμμένη καύση ως μέσο δασοπροστασίας, με στενή συνεργασία δασικών και πυροσβεστικών υπηρεσιών. Αντίστοιχα, η Πορτογαλία και η Γαλλία έχουν αναπτύξει συστήματα επαγγελματικής πιστοποίησης για τη χρήση φωτιάς σε ελεγχόμενες καύσεις. Η Ελλάδα μέχρι τώρα είχε ελάχιστα μόνο πειραματικά εγχειρήματα προδιαγεγραμμένων καύσεων σε μικρή κλίμακα.

δ) Κατοχυρώνεται η ελεγχόμενη βόσκηση σε κρίσιμες δασικές ζώνες (άρθρο 36 του σχεδίου νόμου) ως ειδικό μέτρο πρόληψης, προβλέποντας την ένταξη της μεθόδου στα διαχειριστικά σχέδια βόσκησης και τη δυνατότητα επέκτασής της και σε περιοχές που σήμερα δεν βόσκονται. Η ελεγχόμενη βόσκηση, δηλαδή η κατευθυνόμενη διαχείριση ζωικού κεφαλαίου για μείωση καύσιμης ύλης, συνιστά παραδοσιακό μέτρο σε μεσογειακά οικοσυστήματα, που πλέον επανέρχεται ως πρακτική «αναζωογόνησης του αγροτοδασικού τοπίου» σε περιοχές της Ισπανίας και της Πορτογαλίας. Με τη ρύθμιση, αυτό το μέτρο γίνεται οργανικό μέρος της πρόληψης στην Ελλάδα, αξιοποιώντας τη φυσική βόσκηση για τη δημιουργία φυσικών αντιπυρικών ζωνών.

ε) Τροποποιούνται οι διατάξεις για τους υποχρεωτικούς καθαρισμούς οικοπέδων και λοιπών ακάλυπτων χώρων (άρθρα 37, 38 και 39 του σχεδίου νόμου, με τα οποία αντικαθίσταται το άρθρο 53A και προστίθεται νέο άρθρο 531Δ στον ν. 4662/2020, αντιστοίχως). Οι νέες ρυθμίσεις ενισχύουν το πλαίσιο πρόληψης, μέσω της αναμόρφωσης των υποχρεωτικών καθαρισμών οικοπέδων (άρθρα 53A και 531Δ ν. 4662/2020), αντιμετωπίζοντας ορισμένες παθογένειες, που διαπιστώθηκαν κατά την πρώτη εφαρμογή του εν λόγω πλαισίου, όπως ασαφείς αρμοδιότητες, αδυναμία εντοπισμού ιδιοκτητών και ελλιπή παρακολούθηση συμμόρφωσης. Θεσπίζεται σαφές ετήσιο χρονοδιάγραμμα, καθετοποίηση ρόλων (Δήμοι – Π.Σ. – Γ.Γ.Π.Π.) και ενίσχυση του Εθνικού Μητρώου Τήρησης Μέτρων Προληπτικής Πυροπροστασίας.

στ) Αναδιρθώνεται και εκσυγχρονίζεται η Εθνική Βάση Δεδομένων Κινδύνων, Απειλών και Απωλειών Καταστροφών (άρθρο 16 του σχεδίου νόμου με το οποίο αντικαθίσταται το άρθρο 22 του ν. 4662/2020), προκειμένου να αποτελέσει ένα ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα που συγκεντρώνει στοιχεία για όλους τους κινδύνους, τις καταστροφές και τις απώλειες σε ζωές, σε υποδομές και στο περιβάλλον, υποστηρίζοντας με τεκμηριωμένα δεδομένα τον σχεδιασμό πολιτικών πρόληψης και απόκρισης. Προς τούτο, αξιοποιούνται σύγχρονες τεχνολογίες (G-Cloud, διαλειτουργικότητα με άλλα μητρώα, γεωχωρική αποτύπωση, δεδομένα αισθητήρων/δορυφόρων, μοντέλα τεχνητής νοημοσύνης), έτσι ώστε η πολιτική προστασία να μεταβεί στην «εποχή δεδομένων». Η Εθνική Βάση Δεδομένων συνιστά μια αναγκαία υποδομή που υποστηρίζει την τεκμηριωμένη λήψη απόφασης (evidence-based decision making) σε πραγματικό χρόνο, καθώς μέσω αυτής μπορούν να παραχθούν κρίσιμα στοιχεία όπως π.χ. δυναμικοί χάρτες επικινδυνότητας, να καταγραφούν ιστορικά συμβάντα και να βελτιστοποιηθεί κατά τούτο η χρήση των πόρων. Πρόκειται για μια κρίσιμη πρωτοβουλία, καθόσον όλοι οι αρμόδιοι φορείς υποχρεούνται να τροφοδοτούν τη βάση με στοιχεία, δημιουργώντας έναν κοινό κόμβο πληροφορίας που τροφοδοτείται συνεχώς. Αυτό όχι μόνο ενισχύει την πρόληψη (π.χ. μέσω στοχευμένων δράσεων σε περιοχές που τα δεδομένα δείχνουν υψηλό κίνδυνο), αλλά βελτιώνει και την επικοινωνία κινδύνου προς το κοινό, και τη διαλειτουργικότητα – διατομεακότητα του κρατικού μηχανισμού εν συνόλω, καθώς προβλέπεται ότι η Εθνική Βάση Δεδομένων διαλειτουργεί με το Μητρώο Κρίσιμων Οντοτήτων του ν. 5236/2025 (Α' 175) και το Μητρώο Οντοτήτων του ν. 5160/2024 (Α' 195).

Με αυτές τις ρυθμίσεις, η Ελλάδα θ7ωρακίζει θεσμικά την πρόληψη. Τα οφέλη αναμένονται πολυεπίπεδα. Μεσοπρόθεσμα, η μείωση της συσσωρευμένης καύσιμης ύλης μετριάξει την ένταση και την ταχύτητα εξάπλωσης των πυρκαγιών που εκδηλώνονται, προστατεύοντας δάση και περιουσίες. Η ενεργός διαχείριση του δάσους (μέσω χρήσης φωτιάς ή βόσκησης) αυξάνει την ανθεκτικότητα των οικοσυστημάτων στην κλιματική αλλαγή, όπως επεσήμανε και Έκθεση της Ακαδημίας Αθηνών (βλ. Ακαδημία Αθηνών, Η ανθεκτικότητα των ελληνικών δασικών οικοσυστημάτων στην κλιματική αλλαγή, 2023). Επιπλέον, η θεσμοθέτηση τακτικών καθαρισμών και η αυστηρή εποπτεία τους πρόκειται να μειώσουν τις τυχαίες εστίες σε κατοικημένες περιοχές, που συνιστούν μια χρόνια αιτία πυρκαγιών.

Τα ανωτέρω ευθυγραμμίζουν τη χώρα με την ευρωπαϊκή πρακτική της Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Πυρκαγιών (Integrated Fire Management – I.F.M.), προσεγγίζοντας μοντέλα, όπως το πορτογαλικό Plano Nacional de Gestão Integrada de Fogos Rurais, όπου η πρόληψη, η διαχείριση της βλάστησης, η επιχειρησιακή ετοιμότητα, η καταστολή και η περιβαλλοντική αποκατάσταση συγκροτούν έναν ενιαίο κύκλο πολιτικών. Η ελληνική ρύθμιση γεφυρώνει το μέχρι σήμερα δομικό χάσμα μεταξύ πρόληψης και καταστολής, θεσπίζοντας με το άρθρο 10 του σχεδίου νόμου, με το οποίο προστίθεται νέο άρθρο 9Α στον ν. 4662/2020, το Στρατηγικό Σχέδιο Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Δασικών Πυρκαγιών, το οποίο συναρθρώνει για πρώτη φορά ένα συνεκτικό, δεκαετές “master plan”, το οποίο συνεχίζει με γρηγορότερους ρυθμούς τη μεταφορά της χώρας από μια αποσπασματική, κυρίως

κατασταλτική λογική σε ένα ολοκληρωμένο πρότυπο πυροδιαχείρισης, όπου η πρόληψη τίθεται στο επίκεντρο και η καταστολή εντάσσεται σε ένα στρατηγικά καθορισμένο επιχειρησιακό μοντέλο.

Δ. Ενίσχυση Διεύθυνσης Αντιμετώπισης Εγκλημάτων Εμπρησμού (Δ.Α.Ε.Ε.) με σκοπό την αποτελεσματική διερεύνηση εγκλημάτων εμπρησμού (άρθρα 24 έως 31 του σχεδίου νόμου)

Η προωθούμενη νομοθετική πρωτοβουλία (Μέρος Γ') συντείνει στην ουσιαστική και λειτουργική αναβάθμιση της Διεύθυνσης Αντιμετώπισης Εγκλημάτων Εμπρησμού και στην αναδιοργάνωση των δομών του Π.Σ., που ασκούν προανακριτικό έργο, κατά τα πρότυπα των Μονάδων Διερεύνησης Πυρκαγιών (Fire Investigation Units) του Ηνωμένου Βασιλείου, και συγκεκριμένα:

α) Η Διεύθυνση Αντιμετώπισης Εγκλημάτων Εμπρησμού (Δ.Α.Ε.Ε.) καθίσταται η θεσμικά θωρακισμένη, λειτουργικά πλήρης και επιχειρησιακά συνεκτική μονάδα, με ενιαίες διαδικασίες, συνολική ευθύνη και ικανότητα ταχείας, αξιόπιστης και επιστημονικά τεκμηριωμένης διερεύνησης των εγκλημάτων εμπρησμού, καθώς και των αιτιών εκδήλωσης πυρκαγιάς και πλημμύρας. Πρόκειται για αναγκαία μεταρρύθμιση που αναβαθμίζει τον μηχανισμό πρόληψης και καταστολής εμπρησμών.

Η θεσμική αυτή ενίσχυση τεκμηριώνεται ευθέως από τις νέες ρυθμίσεις των άρθρων 27 και 28 του σχεδίου νόμου (προσθήκη άρθρων 92B και 92Γ στον ν. 4662/2020, αντιστοίχως).

β) Πρόβλεψη σύστασης Ανεξάρτητων Ανακριτικών Κλιμακίων Αντιμετώπισης Εγκλημάτων Εμπρησμού (Α.Κ.Α.Ε.Ε.). Τα Α.Κ.Α.Ε.Ε., με βάση συγκεκριμένα γεωγραφικά και επιχειρησιακά κριτήρια, συστήνονται και ενεργοποιούνται στην έδρα κάθε Διοίκησης Πυροσβεστικών Υπηρεσιών Νομού και αποτελούν τους επιχειρησιακούς τοπικούς βραχίονες της Δ.Α.Ε.Ε.. Σύμφωνα με το προτεινόμενο νέο άρθρο 92Δ του ν. 4662/2020 (που προστίθεται με το άρθρο 28 του σχεδίου νόμου) τα Α.Κ.Α.Ε.Ε. στελεχώνονται με εξειδικευμένο προσωπικό αποκλειστικής απασχόλησης, το οποίο απαλλάσσεται από άλλα καθήκοντα πυρόσβεσης, ώστε να μπορεί να αφοσιωθεί πλήρως στο απαιτητικό προανακριτικό έργο και να αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά το φαινόμενο της απώλειας κρίσιμων αποδεικτικών στοιχείων κατά τις πρώτες ώρες μετά την επέλευση του συμβάντος. Προβλέπεται ότι οι υπηρετούντες στα Α.Κ.Α.Ε.Ε. δεν θα χρησιμοποιούνται για καμία άλλη υπηρεσία εκτός αν υπάρξει κατάσταση γενικής κινητοποίησης. Αυτό αντιμετωπίζει ευθέως την προαναφερθείσα τάση υποβάθμισης των ανακρίσεων λόγω άλλων υποχρεώσεων. Πλέον, κάθε σοβαρό περιστατικό πυρκαγιάς ερευνάται άμεσα από μια ομάδα που δεν θα έχει ταυτόχρονα επιχειρησιακές αποστολές κατάσβεσης. Η συνεχής αύξηση του αριθμού του πυροσβεστικού προσωπικού, μέσω νέων προσλήψεων, καθιστά δυνατή την υιοθέτηση αυτής της πολιτικής.

γ) Επέρχεται επιχειρησιακή υπαγωγή όλων των Κλιμακίων στη Δ.Α.Ε.Ε. Η προωθούμενη νομοθετική πρωτοβουλία (άρθρα 28 και 29, με τα οποία προστίθενται άρθρα 92Γ και 92Δ στον ν. 4662/2020, αντιστοίχως) ορίζει ότι τα Α.Κ.Α.Ε.Ε. υπάγονται

μεν διοικητικά στις τοπικές Πυροσβεστικές Διοικήσεις για την εύρυθμη καθημερινή λειτουργία τους, αλλά επιχειρησιακά υπάγονται απευθείας στη Δ.Α.Ε.Ε.. Επίσης, τα Ανακριτικά Γραφεία όλων των Πυροσβεστικών Υπηρεσιών τίθενται επιχειρησιακά υπό τον έλεγχο των οικείων Α.Κ.Α.Ε.Ε. Με αυτόν τον τρόπο, επιτυγχάνεται ενιαία αλυσίδα διοίκησης στις ανακρίσεις, καθόσον η κεντρική Διεύθυνση κατευθύνει και συντονίζει το έργο όλων των περιφερειακών κλιμακίων, εξασφαλίζοντας ομοιόμορφη μεθοδολογία και προτεραιοποίηση των κρίσιμων υποθέσεων και παύει να υφίσταται η δυσλειτουργία που σημειωνόταν εξαιτίας του γεγονότος ότι τα κλιμάκια λογοδοτούσαν σε περιφερειακούς διοικητές με διαφορετικές προτεραιότητες. Πλέον, αν εκδηλωθεί ένα μεγάλο ή ύποπτο περιστατικό οπουδήποτε, η Δ.Α.Ε.Ε. μπορεί να αναλάβει άμεσα, είτε μέσω του τοπικού κλιμακίου, είτε στέλνοντας εξειδικευμένα στελέχη από άλλο κλιμάκιο, αφού δίνεται δυνατότητα στα Α.Κ.Α.Ε.Ε. να δρουν και εκτός έδρας σε μεγάλες υποθέσεις με έγκριση του Αρχηγού του Π.Σ..

δ) Η προωθούμενη νομοθετική πρωτοβουλία προβλέπει (άρθρο 30 του σχεδίου νόμου, με το οποίο προστίθεται νέο προτεινόμενο άρθρο 92ΣΤ στον ν. 4662/2020) τη δημιουργία Μητρώου Πιστοποιημένων Εμπειρογνομόνων Πυρκαγιών. Σε αυτό εγγράφονται στελέχη με υψηλή τεχνική ή επιστημονική κατάρτιση (π.χ. μηχανικοί, χημικοί, δασολόγοι) που έχουν εκπαιδευτεί ειδικά στη διερεύνηση αιτιών πυρκαγιάς. Για πρώτη φορά εισάγεται μια βάση δεδομένων εξειδικευμένων εμπειρογνομόνων, από την οποία η Πολιτική Προστασία και το Π.Σ. μπορούν να αντλούν πιστοποιημένους ειδικούς για συνδρομή σε δύσκολες περιπτώσεις. Παράλληλα, συγκροτείται μια «Εθνική Ομάδα Εμπειρογνομόνων Εμπρησμών», ώστε σε κάθε μεγάλη πυρκαγιά να υπάρχει συνδυασμός επιστημονικής και ανακριτικής προσέγγισης. Η πρόβλεψη αυτή αντικατοπτρίζει τις καλές πρακτικές άλλων χωρών, σύμφωνα με τις οποίες οι έρευνες για τα αίτια των πυρκαγιών γίνονται από διεπιστημονικές ομάδες με τυποποιημένες μεθόδους (π.χ. NFPA 921 στις ΗΠΑ ως οδηγός διερεύνησης).

ε) Ενισχύεται η εποπτεία της Δ.Α.Ε.Ε., καθόσον η προωθούμενη νομοθετική πρωτοβουλία ρυθμίζει, επίσης, συναφή νομικά ζητήματα. Με το άρθρο 25 του σχεδίου νόμου (με το οποίο επέρχονται τροποποιήσεις στο άρθρο 92Α του ν. 4662/2020) τροποποιείται η εποπτεία της Δ.Α.Ε.Ε. από τον Εισαγγελέα Εφετών, συγκεκριμενοποιώντας την τοπική του αρμοδιότητα σε όλη την επικράτεια όπου δρα η Δ.Α.Ε.Ε.. Προστίθεται ρύθμιση, ώστε για πολύ μικρής έκτασης πυρκαγιές (π.χ. από οικιακές συσκευές, μαγειρικά σκεύη κ.λπ., χωρίς δόλο ή σοβαρές ζημιές) να μην σχηματίζεται δικογραφία, αλλά απλή έκθεση αρχειοθέτησης, η οποία εγκρίνεται με πράξη του κατά τόπον Εισαγγελέα Πρωτοδικών. Αυτό αποφορτίζει το σύστημα από χρονοβόρες και πολύπλοκες διαδικασίες, επιτρέποντας στους ανακριτικούς υπαλλήλους να εστιάσουν στα σοβαρά περιστατικά.

Συνολικά, με την αναδιάρθρωση και την ενίσχυσή της, η Δ.Α.Ε.Ε. αποκτά ρόλο εθνικής ειδικής υπηρεσίας με πλήρη χωρική αρμοδιότητα σε όλη τη χώρα και αδιάλειπτη λειτουργία. Η αποστολή της επαναδιατυπώνεται ευρύτερα, ώστε όχι μόνο να διερευνά τα αίτια των πυρκαγιών, αλλά και να δρα προληπτικά για την αποτροπή εγκλημάτων εμπρησμού, συλλέγοντας πληροφορίες και συνεργαζόμενη με άλλες

αρχές (ΕΛ.ΑΣ., Λιμενικό Σώμα-Ελληνική Ακτοφυλακή (Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ.), Ένοπλες Δυνάμεις, Ευροπολ κ.ά.).

Επομένως, με τις εν λόγω διατάξεις αναμένεται να βελτιωθεί η επιχειρησιακή ικανότητα δίωξης εμπρηστών. Με περισσότερα και καλύτερα εκπαιδευμένα κλιμάκια, αποκλειστικής απασχόλησης, η συλλογή αποδεικτικών στοιχείων καθίσταται ταχύτερη και αρτιότερη, αυξάνοντας το ποσοστό εξιχνίασης. Επιπλέον, η κεντρική εποπτεία από τη Δ.Α.Ε.Ε. διασφαλίζει την ομοιογένεια και τα υψηλότερα πρότυπα στις έρευνες. Η σύγκριση με άλλες χώρες δείχνει ότι τέτοιες αλλαγές είναι επιβεβλημένες: π.χ. στην Ισπανία ή στις Η.Π.Α., οι μονάδες διερεύνησης πυρκαγιών λειτουργούν με αποκλειστική ειδίκευση και κοινά πρότυπα, κάτι που τώρα υιοθετεί και η Ελλάδα.

Τέλος, η ενσωμάτωση σύγχρονης τεχνογνωσίας, μέσω του Μητρώου Εμπειρογνομόνων και της συνεργασίας με επιστημονικούς φορείς, εγγυάται την επιστημονική τεκμηρίωση στις ανακριτικές διαδικασίες, από τη χημική ανάλυση ευρημάτων μέχρι τη χρήση δορυφορικών δεδομένων για την ανίχνευση ύποπτων εστιών. Έτσι, η Δ.Α.Ε.Ε. υποστηρίζεται από ομάδες υψηλής τεχνογνωσίας, ανάλογες με τις Fire Investigation Units του Ηνωμένου Βασιλείου ή το Bureau of Alcohol, Tobacco, Firearms and Explosives (ATF) των Η.Π.Α., ώστε να αντιμετωπίζει αποτελεσματικά πολύ απαιτητικές έρευνες. Αυτή η διεύρυνση της βάσης γνώσης συνάδει και με το γενικότερο πνεύμα του νομοσχεδίου να στηρίξει τις αποφάσεις στη γνώση και όχι στον αυτοσχεδιασμό.

Ε. Επιχειρησιακή υπαγωγή και ενίσχυση εθελοντικών οργανώσεων Π.Σ. και οργανώσεων πολιτικής προστασίας

Μία από τις αγκυλώσεις που έρχεται να θεραπεύσει η παρούσα νομοθετική πρωτοβουλία συνίσταται στην απαγόρευση προσφοράς των υπηρεσιών των εθελοντών πυροσβεστών σε Πυροσβεστική Υπηρεσία διαφορετική από αυτή στην οποία ανήκουν. Για παράδειγμα σήμερα ένας εθελοντής της Πεντέλης, που βρίσκεται το καλοκαίρι στη Ρόδο για διακοπές, δεν μπορεί να επιχειρήσει στο νησί, αν προκύψει εκεί φωτιά και το επιθυμεί. Αυτό πλέον θα επιτρέπεται. Προβλέπεται πλέον η δυνατότητα ένταξης εθελοντών πυροσβεστών στην Πυροσβεστική Υπηρεσία που αντιμετωπίζει το κρίσιμο συμβάν, κατόπιν αίτησής τους. Έπειτα, αυξάνεται το όριο ηλικίας των εθελοντών πυροσβεστών από τα εξήντα (60) στα εξήντα πέντε (65) έτη και θεσπίζεται η καταβολή αμοιβής σε εθελοντές πυροσβέστες, που εργάζονται στο Δημόσιο, για τις ημέρες, που εκτελούν υπηρεσία στο Π.Σ, εφόσον έχει ενεργοποιηθεί με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας η κατάσταση κινητοποίησης της περ. δ' του άρθρου 6 του ν. 4662/2020. Επίσης, θεσπίζεται η δυνατότητα οικονομικής ενίσχυσης των εθελοντικών οργανώσεων πολιτικής προστασίας και όχι μόνο η παροχή υλικών και εξοπλισμού σε αυτές, που ισχύει σήμερα. Πρέπει να υπογραμμισθεί ότι όλα τα ανωτέρω συνιστούν πάγιο αίτημα των εθελοντικών οργανώσεων.

ΣΤ. Αναβάθμιση πυροσβεστικής εκπαίδευσης και επιχειρησιακής υποστήριξης Π.Σ. (Μέρος ΣΤ')

Η προωθούμενη νομοθετική πρωτοβουλία αντιμετωπίζει και το ζήτημα της αναβάθμισης της εκπαίδευσης και της ενίσχυσης υποστηρικτικών δομών στο Π.Σ. – στοιχείο κρίσιμο για τη βιωσιμότητα όλων των παραπάνω αλλαγών.

Ειδικότερα, στο Μέρος ΣΤ' περιλαμβάνονται ρυθμίσεις για τη θεσμική και λειτουργική κατοχύρωση της Πυροσβεστικής Ακαδημίας, η οποία αναβαθμίζεται σε μονοτμηματική σχολή ισότιμη με τα Α.Ε.Ι. (Τμήμα Πυροσβεστικής Επιστήμης) με δυνατότητα προγραμμάτων πρώτου, δεύτερου και τρίτου κύκλου σπουδών. Εισάγεται νέο πλαίσιο οργάνωσης και διοίκησης της Ακαδημίας, με έμφαση στην ποιοτική εκπαίδευση, την έρευνα, τη διεθνοποίηση και τη στελέχωση με μέλη Δ.Ε.Π. σε κρίσιμα γνωστικά αντικείμενα (π.χ. διαχείριση κρίσεων, δασολογία, θερμοδυναμική και διάδοση της φλόγας, χημικές, βιολογικές, ραδιολογικές και πυρηνικές απειλές, δημόσιο και ποινικό δίκαιο). Παράλληλα, με τη σύσταση Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) και Επιτροπής Ηθικής και Δεοντολογίας δημιουργείται μόνιμο υπόβαθρο για ανάπτυξη εκπαιδευτικών και ερευνητικών προγραμμάτων σε πυρομετεωρολογία, συμπεριφορά δασικών πυρκαγιών, μοντελοποίηση κινδύνου και ρεαλιστικές ασκήσεις προσομοίωσης. Στόχος είναι η Πυροσβεστική Ακαδημία να εξελιχθεί σε κόμβο αριστείας, που θα εκπαιδεύει στελέχη όχι μόνο στα παραδοσιακά αντικείμενα πυρόσβεσης, αλλά και στις νέες δεξιότητες που απαιτεί το σύγχρονο περιβάλλον (νέες τεχνολογίες, διαχείριση κρίσεων, επιστημονικές μέθοδοι διερεύνησης κ.λπ.). Έτσι, η σύγκλιση με διεθνή εκπαιδευτικά και επιχειρησιακά πρότυπα θα καταστήσει το ελληνικό Π.Σ. μέσω της Πυροσβεστικής Ακαδημίας ακόμα πιο επαγγελματικό και εξωστρεφές.

Το νέο πλαίσιο, εκτός των άλλων, ανταποκρίνεται στη διαπιστωμένη μέχρι σήμερα έλλειψη κοινής εκπαίδευσης και ασκήσεων μεταξύ των φορέων. Με το σχέδιο νόμου σχεδιάζεται ένα μόνιμο Εθνικό Πρόγραμμα Εκπαίδευσης και Ασκήσεων στη διαχείριση καταστροφών, που θα περιλαμβάνει όλους τους κρίσιμους φορείς, με την Πυροσβεστική Ακαδημία να αποτελεί τον κορμό αυτού του εγχειρήματος. Ειδικές προβλέψεις, όπως η υποχρεωτική παρακολούθηση πιστοποιημένων προγραμμάτων της Ακαδημίας από προϊσταμένους νέων δομών, διασφαλίζουν ότι η εκπαίδευση θα διατρέχει οριζόντια όλες τις νέες δομές.

Επιπλέον, αξιοποιείται το επιστημονικό δυναμικό της χώρας μας με σκοπό την πρόληψη και την αντιμετώπιση πυρκαγιών και τη δημιουργία ενός επιστημονικού υποστηρικτικού βραχίονα του Π.Σ., μέσω της ίδρυσης (με το άρθρο 21 του σχεδίου νόμου, με το οποίο τροποποιείται το άρθρο 36 του ν. 4662/2020) Μονάδας Επιχειρησιακής Μετεωρολογίας (Unit7–METEO) στο Εθνικό Συντονιστικό Κέντρο Επιχειρήσεων και Διαχείρισης Κρίσεων (Ε.Σ.Κ.Ε.ΔΙ.Κ.), αλλά και της αξιοποίησης των μετεωρολόγων (επιχειρησιακή μετεωρολογία) στον πραγματικό και άμεσο χρόνο του τόπου εκδήλωσης του συμβάντος (άρθρο 12 του σχεδίου νόμου, με το οποίο προστίθεται νέο άρθρο 9Γ στον ν. 4662/2020). Με το νέο πλαίσιο η επιχειρησιακή μετεωρολογία παύει να είναι αποσπασματική πρακτική και αποκτά σταθερή θεσμική «έδρα» στον επιχειρησιακό μηχανισμό. Το Unit7–METEO στελεχώνεται από μετεωρολόγους του Π.Σ., της Ε.Μ.Υ. και της Πολεμικής Αεροπορίας, με συνδρομή της Πυρομετεωρολογικής Ομάδας του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών, με το οποίο το

Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας υπέγραψε φέτος μνημόνιο συνεργασίας. Η εν λόγω Μονάδα αποτελεί τη «διοικητική υποδοχή» των Μετεωρολόγων του Π.Σ. και του Εθνικού Μηχανισμού και προβλέπεται η από μέρους της παροχή εξειδικευμένων, έγκαιρων και αξιόπιστων μετεωρολογικών πληροφοριών και η συνεργασία της με την Επιτροπή Εκτίμησης Κινδύνων. Έτσι, ενισχύεται η ικανότητα πρόγνωσης και έγκαιρης προειδοποίησης και γεφυρώνεται το κενό μεταξύ επιστημονικών δεδομένων και επιχειρησιακής πληροφορίας που είχε παρατηρηθεί στο παρελθόν, ενώ η ενσωμάτωση μετεωρολόγων και αναλυτών πυρικής συμπεριφοράς στο Ε.Σ.Κ.Ε.Δ.Ι.Κ. επιτρέπει την ποσοτική πρόβλεψη της εξέλιξης μιας πυρκαγιάς (fire spread modeling), με αποτέλεσμα την ορθολογική κατανομή δυνάμεων στο πεδίο μέσω της αξιοποίησης της επιχειρησιακής μετεωρολογίας.

Η αξιοποίηση δεδομένων ενσωματώνεται πλέον συστηματικά στη λήψη αποφάσεων (προκατανομή δυνάμεων, προληπτικές απαγορεύσεις, στοχευμένες ειδοποιήσεις 112), μέσω δομών όπως η Εθνική Βάση Δεδομένων, η Υποεπιτροπή Εκτίμησης Πλημμυρικού Κινδύνου, στην οποία αξιοποιείται η επιστημονική και τεχνική γνώση, ιδίως, των υδρολόγων και η νέα επιχειρησιακή μετεωρολογική μονάδα. Προς ενίσχυση των ανωτέρω προβλέπεται, επίσης, και η συμμετοχή μετεωρολόγων κατά την εξέλιξη του συμβάντος είτε μέσω των Κινητών Επιχειρησιακών Κέντρων είτε μέσω των συστημάτων – στοιχείων διοίκησης.

Ζ. Οργανωτικός εξορθολογισμός, αναβάθμιση ελεγκτικών μηχανισμών και αντιμετώπιση ζητημάτων εσωτερικής λειτουργίας Π.Σ.

Η παρούσα νομοθετική πρωτοβουλία, για να καταστεί αποτελεσματική, προϋποθέτει και την «εσωτερική και οργανωτική» ενίσχυση του Π.Σ., ιδίως στον τομέα των δομών της δασοπροστασίας, και με κύριους άξονες την ενίσχυση της πρόληψης και την αναδιοργάνωση των εναέριων μέσων πυρόσβεσης. Στο πλαίσιο αυτό, η αξιολογούμενη ρύθμιση εισάγει τα εξής:

α) Σύσταση Διεύθυνσης Προληπτικής Πυροπροστασίας: Η νέα Διεύθυνση έχει ως αποστολή τον σχεδιασμό, την οργάνωση και τον συντονισμό της εφαρμογής της εθνικής πολιτικής προληπτικής πυροπροστασίας, την κατάρτιση και επικαιροποίηση του θεσμικού και τεχνικού πλαισίου πυρασφάλειας και την παρακολούθηση και αξιολόγηση της εφαρμογής των μέτρων πρόληψης.

β) Σύσταση Διεύθυνσης Εναέριων Μέσων: Λόγω της αύξησης του αριθμού των εναέριων μέσων, η διάρθρωση των εναέριων μέσων αναδιοργανώνεται. Με τις νέες διατάξεις συστήνεται Διεύθυνση Εναέριων Μέσων στον Κλάδο Επιχειρήσεων (άρθρο 76 του σχεδίου νόμου), μετατρέποντας τον συντονισμό των πτητικών μέσων σε κεντρική αρμοδιότητα. Η αποστολή της Διεύθυνσης είναι η οργάνωση και διαχείριση των εναέριων μέσων του Π.Σ., η διασφάλιση της ασφάλειας πτήσεων, η εφαρμογή πτητικών και τεχνικών προτύπων, καθώς και η αξιοποίηση νέων τεχνολογιών, συμπεριλαμβανομένων των μη επανδρωμένων αεροσκαφών, στο πλαίσιο της επιχειρησιακής δράσης. Με την προτεινόμενη ρύθμιση, η Διεύθυνση Εναέριων Μέσων αναβαθμίζεται σε κεντρικό συντονιστικό φορέα, που συνεργάζεται με Α.Π.Α., Υ.Π.Α., Ένοπλες Δυνάμεις κ.λπ. και αποκτά σαφή οργανωτική δομή (Τμήματα Έρευνας-Ασφάλειας Πτήσεων, Πτητικών και Τεχνικών Προτύπων, Μη Επανδρωμένων

κ.ά.). Η ενισχυμένη αυτή δομή ανταποκρίνεται στην ανάγκη βελτίωσης του επιχειρησιακού ελέγχου και της λειτουργικής αποδοτικότητας, δηλαδή, στην ικανοποίηση νέων απαιτήσεων (π.χ. απόκτηση σύγχρονων μέσων και μέσω διεθνών οργανισμών όπως η NSPA του NATO, έρευνες με drones, διασπορά σε δυσπρόσιτες περιοχές) και στην καλύτερη υποστήριξη των επίγειων δυνάμεων.

γ) Ενίσχυση και αναδιοργάνωση της Υπηρεσίας Εναέριων Μέσων Π.Σ. (Υ.Ε.Μ.Π.Σ.): Η αυξημένη επιχειρησιακή απαίτηση σε εναέρια μέσα πυρόσβεσης τα τελευταία χρόνια ανέδειξε προβλήματα στην υφιστάμενη οργανωτική δομή. Στην τελευταία αντιτυρική περίοδο επιχειρούσαν καθημερινά ογδόντα (80) έως ογδόντα πέντε (85) αεροσκάφη και ελικόπτερα σε όλη τη χώρα, αριθμός αυξημένος κατά σαράντα έξι τοις εκατό (46%) σε σχέση με το 2019.

Παράλληλα, η εισαγωγή νέων τεχνολογιών, ιδίως Μη Επανδρωμένων Αεροσκαφών (ΣμηΕΑ), πολλαπλασίασε τις δυνατότητες επιτήρησης και έγκαιρου εντοπισμού πυρκαγιών. Συγκεκριμένα, τα drones αυξήθηκαν από σαράντα (40) σε ογδόντα επτά (87) μονάδες. Η ποσοτική και ποιοτική αυτή αναβάθμιση του στόλου κατέστησε επιτακτική την οργανωτική αναδιάρθρωση της Υ.Ε.Μ.Π.Σ., ώστε να εξασφαλίζονται ευελιξία, σαφής κατανομή αρμοδιοτήτων και συμμόρφωση με διεθνή πρότυπα. Προηγουμένως, το πλαίσιο ήταν κατακερματισμένο. Για παράδειγμα, το Τμήμα ΣμηΕΑ βρισκόταν εκτός της Υ.Ε.Μ.Π.Σ., γεγονός παράδοξο που αντιμετωπίζεται με τη νέα ρύθμιση.

Με το άρθρο 82 του σχεδίου νόμου τροποποιείται το άρθρο 86 ν. 4662/2020 και καθιερώνεται ενιαία δομή πέντε (5) οργανικών μονάδων εντός της Υ.Ε.Μ.Π.Σ ως εξής: α) Τμήμα Επανδρωμένων Εναέριων Μέσων, β) Τμήμα ΣμηΕΑ, γ) Τμήμα Εκπαίδευσης/Τυποποίησης/Αξιολόγησης, δ) Τμήμα Τεχνικής Υποστήριξης, ε) Γραφείο Ασφάλειας Πτήσεων και Εδάφους. Έτσι, οι αρμοδιότητες εξορθολογίζονται και τα ΣμηΕΑ εντάσσονται θεσμικά στην υπηρεσία ως βασικό κομμάτι της αποστολής της.

Επιπλέον, διαχωρίζονται οι επιχειρησιακές από τις διοικητικές λειτουργίες της Υ.Ε.Μ.Π.Σ., παρέχοντας ευελιξία στη διοίκηση. Οι αρμοδιότητες δεν περιγράφονται πλέον εξαντλητικά στον νόμο, αλλά θα εξειδικευτούν στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας. Η αναδιάρθρωση αυτή ευθυγραμμίζει την Υ.Ε.Μ.Π.Σ. με τα ευρωπαϊκά πρότυπα (Ε.Α.Σ.Α.) και τα ισχύοντα σε ανάλογες αεροπορικές υπηρεσίες (Πολεμική Αεροπορία, ΕΛ.ΑΣ.), ιδίως ως προς τα πρότυπα υγειονομικής εξέτασης και πτητικής ικανότητας του υπτάμενου προσωπικού. Συνολικά, η νέα μορφή της υπηρεσίας ενισχύει την ικανότητα αποδοτικής κατανομής και αξιοποίησης των εναέριων μέσων, την ασφαλή λειτουργία τους και τη διαλειτουργική σύνδεση με τον ευρύτερο μηχανισμό της πολιτικής προστασίας, συμπεριλαμβανομένων πλέον και των δράσεων πρόληψης.

δ) Νέοι μηχανισμοί στελέχωσης και εκπαίδευσης στην Υ.Ε.Μ.Π.Σ.: Πέραν της δομής, αντιμετωπίζονται και προβλήματα στελέχωσης της Υπηρεσίας Εναέριων Μέσων. Η υφιστάμενη νομοθεσία παρουσίαζε ελλείψεις στην ένταξη του ειδικού προσωπικού (χειριστών, μηχανικών) στο Π.Σ., ενδεικτικά, η διαδικασία μετεκπαίδευσης και οι υποχρεώσεις παραμονής δεν είχαν ρυθμιστεί επαρκώς, δημιουργώντας κενά στη διατήρηση έμπειρου προσωπικού. Με το σχέδιο νόμου προστίθενται δύο νέα άρθρα

(86A και 86B) στον ν. 4662/2020, τα οποία εισάγουν σύγχρονα εργαλεία ανθρώπινου δυναμικού.

Με τα παραπάνω, η Υ.Ε.Μ.Π.Σ. αποκτά βιώσιμο μοντέλο στελέχωσης, δεδομένου ότι αφενός δημιουργείται μια σταθερή ροή νέων χειριστών αεροσκαφών με μακροχρόνια δέσμευση, αφετέρου ενεργοποιείται το υπάρχον ανθρώπινο δυναμικό για τα drones με σύντομη, αλλά επαρκή δέσμευση. Η διαφοροποίηση διάρκειας (δέκα (10) έτη για επανδρωμένα μέσα, τρία (3) έτη για ΣμηΕΑ) αντανακλά το διαφορετικό βάρος και κόστος εκπαίδευσης και επιτυγχάνει ισορροπία μεταξύ αυστηρότητας και ευελιξίας. Έτσι ενισχύεται η οργανική συνοχή της Υπηρεσίας, ενώ παράλληλα διασφαλίζονται η συνέχεια και η αποτελεσματικότητα των επιχειρήσεων μέσω επαρκούς και εξειδικευμένου προσωπικού.

ε) Αναμόρφωση πλαισίου Πυροσβεστικών Διατάξεων (άρθρο 103 του σχεδίου νόμου, με το οποίο αντικαθίσταται το άρθρο 167 του ν. 4662/2020): Η ρύθμιση αντιμετωπίζει το αποσπασματικό καθεστώς που διέπτε την έκδοση και εποπτεία των μέτρων πυροπροστασίας. Το ισχύον άρθρο 167 ν. 4662/2020 παρείχε μεν γενική εξουσιοδότηση στον Αρχηγό Π.Σ. για έκδοση πυροσβεστικών διατάξεων, όμως δεν εξειδίκευε επαρκώς το περιεχόμενο και τις διαδικασίες, ενώ δεν εντασσόταν πλήρως στο οριζόντιο πλαίσιο εποπτείας των οικονομικών δραστηριοτήτων. Με την αντικατάσταση του άρθρου 167 διαμορφώνεται ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο κανονιστικών ρυθμίσεων πυροπροστασίας, με σαφήνεια αρμοδιοτήτων και κάλυψη των προηγούμενων κενών. Συγκεκριμένα, προβλέπεται ότι με απόφαση του Αρχηγού του Π.Σ. μπορούν πλέον να θεσπίζονται ενιαίοι κανόνες πυροπροστασίας για επιχειρήσεις/εγκαταστάσεις κάθε δραστηριότητας, ιδίως όπου δεν εφαρμόζονται ήδη ειδικοί Κανονισμοί (π.χ. κτίρια). Η διάκριση αυτή είναι σημαντική, διότι το νέο άρθρο καλύπτει ρητά και πεδία που προηγουμένως έμεναν αρρυθμιστα, π.χ. ειδικές κατηγορίες κτιρίων ή χρήσεων όπου απαιτούνται πρόσθετα μέτρα, σε συνεργασία με τους συναρμόδιους φορείς. Προβλέπεται, μάλιστα, η δυνατότητα έκδοσης κοινών αποφάσεων με το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, καθώς και για θέματα πυροπροστασίας σε χώρους που υπάγονται σε πολεοδομικές διατάξεις (π.χ. πρατήρια καυσίμων, σταθμοί οχημάτων), γεφυρώνοντας το κενό ανάμεσα στη νομοθεσία πυρασφάλειας και στους λοιπούς κανονισμούς.

Περαιτέρω, προβλέπονται διαδικασίες και προϋποθέσεις για την έκδοση, ανανέωση και αρχειοθέτηση διοικητικών πράξεων πυροπροστασίας (μελετών, πιστοποιητικών κ.λπ.), καθώς και η διάρκεια ισχύος τους, τα υποχρεωτικά βιβλία συντήρησης μέσω κ.λπ. Έτσι τυποποιείται το σύστημα αδειοδότησης και ελέγχου πυροπροστασίας στις επιχειρήσεις, εξασφαλίζοντας διαφάνεια και ενιαίες προδιαγραφές. Για πρώτη φορά εισάγεται υποχρέωση τήρησης βιβλίου ελέγχου/συντήρησης μέσω πυροπροστασίας από τις επιχειρήσεις, κάτι που πριν δεν προβλεπόταν ρητά.

Με την αναμόρφωση του άρθρου 167 του ν. 4662/2020, η αξιολογούμενη ρύθμιση επιλύει πρακτικά και θεσμικά προβλήματα της προηγούμενης κατάστασης. Ενοποιεί τις αρμοδιότητες πρόληψης και πυρασφάλειας υπό το Π.Σ., εξαλείφοντας τις όποιες αλληλεπικαλύψεις και γκρίζες ζώνες. Εντάσσει στέρεα την προληπτική πυροπροστασία στο συνολικό σύστημα διαχείρισης κινδύνων, με σαφές πλαίσιο

λογοδοσίας και συνεργασίας με άλλους φορείς. Τελικά, η ρύθμιση αυτή απαντά στο κεντρικό ζήτημα της αναδιοργάνωσης του μηχανισμού πυροπροστασίας της χώρας, παρέχοντας μια συνεκτική, σύγχρονη και αποτελεσματική θεσμική βάση για την προστασία της ζωής, της περιουσίας και του φυσικού περιβάλλοντος από τις δασικές πυρκαγιές.

Η. Λοιπές οργανωτικές και υπηρεσιακές ρυθμίσεις Π.Σ.

Η αξιολογούμενη δέσμη ρυθμίσεων αντιμετωπίζει διαχρονικά ζητήματα της διοικητικής, οργανωτικής και επιχειρησιακής αποσπασματικότητας του Π.Σ., ιδίως ως προς: α) τη σαφήνεια της διοίκησης και της ιεραρχίας των υπηρεσιών του Π.Σ., β) τη σύνθεση και λειτουργία των οργάνων διαχείρισης κρίσεων, γ) την εσωτερική δομή των Διοικήσεων Πυροσβεστικών Υπηρεσιών Νομού, δ) το σύστημα υπηρεσιακής εξέλιξης, κρίσεων, μεταθέσεων και μετακινήσεων του προσωπικού και ε) την ειδική στελέχωση και επιχειρησιακή ετοιμότητα νησιωτικών περιοχών, όπου σήμερα παρατηρείται σχετική υστέρηση σε σύγκριση με τις αυξημένες κλιματικές και γεωγραφικές προκλήσεις.

Πρωτίστως, με τα προτεινόμενα άρθρα 77, 78 και 79 του σχεδίου νόμου αντιμετωπίζεται η ανάγκη εξορθολογισμού της διοίκησης των υπηρεσιών του Π.Σ. και της λειτουργίας του Συμβουλίου Διαχείρισης Κρίσεων, με σαφέστερη κατανομή καθηκόντων και ρόλων, καθώς και με ενίσχυση της συμμετοχής κρίσιμων επιτελικών στελεχών (Γενικοί Επιθεωρητές, Προϊστάμενοι Κλάδων, Συντονιστές Επιχειρήσεων, Διοικητής Ε.Σ.ΚΕ.ΔΙ.Κ., Γενικός Διευθυντής Συντονισμού Γ.Γ.Π.Π.). Με τον τρόπο αυτό αντιμετωπίζονται οι όποιες ασάφειες αρμοδιοτήτων και κενά αναπλήρωσης του υφιστάμενου πλαισίου, που ίσως να δυσχέραιναν την έγκαιρη και αποτελεσματική λήψη αποφάσεων σε συνθήκες κρίσης.

Παράλληλα, με το άρθρο 86 της προωθούμενης νομοθετικής πρωτοβουλίας αναδιαμορφώνονται η διάρθρωση, οι αρμοδιότητες και η εσωτερική οργανωτική δομή των Διοικήσεων Πυροσβεστικών Υπηρεσιών Νομών (ΔΙ.Π.Υ.Ν.), ώστε να αρθεί η γραφειοκρατική πολυπλοκότητα των μέχρι σήμερα προβλεπόμενων Τμημάτων και Γραφείων και να υπάρξει πιο λειτουργική και επιχειρησιακά προσανατολισμένη κατανομή. Το ζήτημα που αντιμετωπίζεται εδώ είναι η τυπική υπερφόρτωση του οργανωτικού σχήματος, που δεν ανταποκρίνεται πλέον στις σύγχρονες ανάγκες διοίκησης, εποπτείας και συντονισμού των Πυροσβεστικών Υπηρεσιών.

Με τα προτεινόμενα άρθρα 85 και 97 ενισχύεται η μέριμνα για τη νησιωτική χώρα στο πεδίο της πυροπροστασίας και της πολιτικής προστασίας. Η σύσταση Πυροσβεστικών Φυλακίων σε νησιωτικές περιοχές, με απόφαση του Αρχηγού του Π.Σ. και ανάλογα με τις υπηρεσιακές ανάγκες, απαντά στην πρακτική δυσχέρεια άμεσης μεταφοράς δυνάμεων σε νησιά, ιδίως, υπό συνθήκες ισχυρών ανέμων και απαγορευτικού απόπλου, οπότε ο χρόνος ανταπόκρισης μπορεί να αποβεί κρίσιμος για τη διασφάλιση της ζωής, της περιουσίας και του φυσικού περιβάλλοντος. Η παράλληλη δυνατότητα τοποθέτησης των εξερχόμενων από τις Σχολές της Πυροσβεστικής Ακαδημίας σε νησιωτικές περιοχές, ήδη από τα πρώτα στάδια της σταδιοδρομίας τους, εξυπηρετεί τη μακροπρόθεσμη στελέχωση και σταθεροποίηση πυροσβεστικών δυνάμεων στα νησιά. Οι διατάξεις αυτές είναι σύμφωνες με τη συνταγματική

περιωπής αρχή της νησιωτικότητας της παρ. 4 του άρθρου 101, η οποία επιβάλλει στο Κράτος να λαμβάνει υπόψη τις ιδιαιτερότητες των νησιωτικών περιοχών στον σχεδιασμό και την οργάνωση των υπηρεσιών του, ώστε να μην δημιουργούνται συνθήκες άνισης προστασίας των πολιτών λόγω γεωγραφικών μειονεκτημάτων.

Επιπλέον, με το πλέγμα των κάτωθι διατάξεων αντιμετωπίζονται συσσωρευμένα προβλήματα του υπηρεσιακού καθεστώτος, των κρίσεων, των προαγωγών, των μεταθέσεων, των μετακινήσεων και της υπηρεσιακής κατάστασης του πυροσβεστικού προσωπικού. Ειδικότερα:

– η ρύθμιση της κατάστασης Εκτός Οργανικών Θέσεων (Ε.Ο.Θ.) (άρθρο 88 σχεδίου νόμου, με το οποίο τροποποιείται το άρθρο 109 του ν. 4662/2020) δίνει λύση στις περιπτώσεις αξιωματικών που δεν θεμελιώνουν ακόμη συνταξιοδοτικό δικαίωμα, αποτρέποντας κενά προστασίας,

– η αναβάθμιση των καταληκτικών βαθμών των υγειονομικών αξιωματικών και η αναπροσαρμογή του ελάχιστου χρόνου υπηρεσίας των αξιωματικών ειδικών καθηκόντων (άρθρα 89 και 90 του σχεδίου νόμου, με τα οποία τροποποιούνται τα άρθρα 111 και 113 του ν. 4662/2020) θεραπεύουν στρεβλώσεις στην υπηρεσιακή εξέλιξη,

– η αναμορφωμένη τυπολογία κρίσεων, οι σαφέστερες διαβαθμίσεις και η αποσαφήνιση της σύνταξης και χρήσης πινάκων κρίσεων (άρθρα 91 και 95 του σχεδίου νόμου) αντιμετωπίζουν ζητήματα επαναλαμβανόμενων ενστάσεων και δικαστικών προσφυγών,

– οι ρυθμίσεις για προαγωγές ανεξάρτητα από κενές θέσεις και η αποσαφήνιση των όρων προαγωγών ειδικών κατηγοριών (άρθρο 92 του σχεδίου νόμου, με το οποίο τροποποιείται η παρ. 6 του άρθρου 135 του ν. 4662/2020) επιχειρούν να άρουν στρεβλώσεις επετηρίδας και σταδιοδρομίας,

– οι ρυθμίσεις περί μεταθέσεων, μοριοδότησης, εκτάκτων μεταθέσεων και μετακινήσεων (άρθρα 98 και 99 του σχεδίου νόμου, με τα οποία τροποποιούνται τα άρθρα 159 και 161 ν. 4662/2020) αντιμετωπίζουν την ανάγκη πιο διαφανούς, υπηρεσιακά ορθολογικής και επιχειρησιακά προσανατολισμένης διαχείρισης του προσωπικού, ιδίως ενόψει αυξημένων αναγκών στην αντιτυρική περίοδο και στις νησιωτικές περιοχές.

Στο ίδιο πλαίσιο, με το άρθρο 105 του σχεδίου νόμου (τροποποίηση παρ. 8 άρθρου 15 ν. 3938/2011) ρυθμίζεται εκ νέου η προϋπόθεση μονιμοποίησης των πυροσβεστών πενταετούς υποχρέωσης (Π.Π.Υ.).

Με το άρθρο 102 του σχεδίου νόμου (προσθήκη άρθρου 166Α στον ν. 4662/2020) θεσπίζεται η δυνατότητα κατάρτισης Οργανισμού του Πυροσβεστικού Σώματος με προεδρικό διάταγμα, με το οποίο θα καθορίζονται συνολικά η οργάνωση, η διάρθρωση, οι αρμοδιότητες, η κατανομή οργανικών θέσεων και οι κλάδοι προσωπικού. Η αξιολογούμενη ρύθμιση αντιμετωπίζει έτσι ένα κεντρικό θεσμικό έλλειμμα του ισχύοντος πλαισίου, δηλαδή την απουσία ενός συνολικού, συστηματικού και σύγχρονου οργανισμού του Π.Σ., ο οποίος είναι αναγκαίος για τη συνεκτική εφαρμογή όλων των ανωτέρω επιμέρους παρεμβάσεων. Με την

καθιέρωση Οργανισμού και τις συναφείς τροποποιήσεις του ν. 4662/2020 καταπολεμάται η γραφειοκρατία, περιορίζονται οι νομοθετικές αποσπασματικές ρυθμίσεις, ενισχύεται η διοικητική αποτελεσματικότητα και δημιουργούνται οι προϋποθέσεις για ένα ευέλικτο, αποτελεσματικό και επιχειρησιακά επαρκές Π.Σ., προσαρμοσμένο στις σύγχρονες απαιτήσεις της κλιματικής κρίσης, της πολιτικής προστασίας και της ιδιαίτερης προστασίας της νησιωτικής χώρας.

Επίσης, με το άρθρο 100 του σχεδίου νόμου αντιμετωπίζονται τρία διακριτά αλλά αλληλένδετα προβλήματα που αφορούν στο καθεστώς των μεταθέσεων:

α) πρώτον, ενισχύεται η κοινωνική προστασία των υπαλλήλων που ανήκουν σε ευάλωτες οικογενειακές κατηγορίες (πολύτεκνοι, τρίτεκνοι), διασφαλίζοντας τη σταθερότητα του οικογενειακού τους περιβάλλοντος, μέσω της εξαίρεσης από ακούσιες μεταθέσεις,

β) δεύτερον, αίρονται στρεβλώσεις που είχαν ανακύψει από την πολυδιάσπαση και αλληλοεπικάλυψη συνδικαλιστικών σχημάτων, προκαλώντας ζητήματα νομιμότητας και άνισης μεταχείρισης των πυροσβεστικών υπαλλήλων που φέρουν και τη συνδικαλιστική ιδιότητα,

γ) τρίτον, κατοχυρώνεται ένα σαφές, διαφανές και λειτουργικό πλαίσιο που αφορά στο συνδικαλιστικό προνόμιο του αμετάθετου, το οποίο θα απονέμεται βάσει των κριτηρίων της αντιπροσωπευτικότητας ή της πραγματικής λειτουργίας των ενώσεων προς αποφυγή τυχόν καταστρατηγήσεων και της αποδυνάμωσης κρίσιμων πυροσβεστικών υπηρεσιών.

Τέλος, με τα άρθρα 106 έως 110 του σχεδίου νόμου αντιμετωπίζεται ένα σύνολο θεσμικών και λειτουργικών κενών που έχουν αναδειχθεί κατά την εφαρμογή του ισχύοντος πλαισίου για:

α) τις αποσπάσεις προσωπικού στη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας,

β) τις διαδικασίες σύναψης και παραλαβής συμβάσεων στο πλαίσιο του Εθνικού Προγράμματος Πολιτικής Προστασίας «ΑΙΓΙΣ»,

γ) την κατηγοριοποίηση και έγκριση έργων «ειδικής κατάστασης πολιτικής προστασίας» σε επίπεδο Περιφερειών.

Για το σύνολο των ανωτέρω βλ. σχετικά:

1. Los Angeles County, *After Action Review of the Woolsey Fire Incident*, 2019 (διαθέσιμο σε: <https://file.lacounty.gov/SDSInter/bos/supdocs/144968.pdf>),

2. Euromontana, *The EU can do more for forest-fire resilience*, 2023, διαθέσιμο σε: <https://www.euromontana.org/the-european-union-can-do-more-for-forest-fire-resilience/>.

3. Έκθεση Ακαδημίας Αθηνών, *Η ανθεκτικότητα των ελληνικών δασικών οικοσυστημάτων στην κλιματική αλλαγή*, 2023, διαθέσιμη σε: https://academyofathens-latest-cms.dotsoft.gr/sites/default/files/%CE%88%CE%BA%CE%B8%CE%B5%CF%83%CE%B7_%CE%95%CE%91%CE%94%CE%9F.pdf.

	<p>4. European Forest Institute, <i>Integrated Fire Management – Landscape Fire Governance Framework</i>, 2023, διαθέσιμο σε: https://openknowledge.fao.org/bitstreams/2fea6de0-4806-4819-8c7c-cc253580066c/download.</p> <p>5. Euro-Mediterranean Center on Climate Change, <i>Wildfire Peer Review Report – Greece 2024</i>, 2024, διαθέσιμο σε: https://climate-adapt.eea.europa.eu/en/metadata/publications/wildfire-peer-review-report-for-greece.</p> <p>6. Directorate-General for European Civil Protection and Humanitarian Aid Operations, <i>Peer review factsheet – Greece</i>, 2024, διαθέσιμο σε: https://www.cmcc.it/wp-content/uploads/2024/01/Peer_review_factsheet_EL_ENversion.pdf.</p> <p>7. E. Plana, <i>Framing coherence across EU policies towards wildfire risk reduction</i>, 2024, διαθέσιμο σε: https://www.mdpi.com/2571-6255/7/11/415.</p> <p>Ενότητα II</p> <p>Με την Ενότητα II εισάγεται ένα πλέγμα ρυθμίσεων το οποίο, αποκρυσταλώνοντας τη διοικητική εμπειρία εφαρμογής του ισχύοντος πλαισίου από τη νεοσύστατη διοικητική δομή της Γενικής Γραμματείας Αποκατάστασης Φυσικών Καταστροφών και Κρατικής Αρωγής, επιφέρει συγκεκριμένες τροποποιήσεις οι οποίες: α) καλύπτουν ρυθμιστικά κενά, β) εξυπηρετούν το έργο των αρμόδιων οργάνων για την κρατική αρωγή και αποκατάσταση φυσικών καταστροφών και γ) συντείνουν στην αποτελεσματικότερη άσκηση της εκ της Πολιτείας μέριμνας για τη θεραπεία των συνεπειών καταστροφών, εξυπηρετώντας την άμεση και ολιστική στήριξη των πληγέντων με γνώμονα την ταχύτερη επιστροφή στην κοινωνικοοικονομική και προσωπική κανονικότητα.</p> <p>Ειδικότερα, αντιμετωπίζονται τα ζητήματα: α) της δυσχέρειας επιβεβαιωτικού ελέγχου των δηλωθέντων στοιχείων των αιτούντων κρατική αρωγή, β) της ερμηνευτικής σύγχυσης αναφορικά με την έναρξη ισχύος ρυθμίσεων που θεσπίζουν εξαίρεση από το δικαίωμα αίτησης κρατικής αρωγής, γ) της διοικητικής πολυπλοκότητας εφαρμογής του πλαισίου επιχορήγησης για ζημιές σε φυτικά μέσα παραγωγής σε αγροτικές εκμεταλλεύσεις, δ) των αρμοδιοτήτων του Περιφερειακού Συντονιστή Κρατικής Αρωγής με σκοπό την αποτελεσματικότερη εκτέλεση του έργου του, ε) της διεύρυνσης της υποχρεωτικής συμμετοχής υπαλλήλων των ΟΤΑ β' βαθμού στο Εθνικό μητρώο στελεχών επιτροπών κρατικής αρωγής, στ) της παροχής οικονομικών κινήτρων για τη συμμετοχή στις επιτροπές, τα κλιμάκια και τις ομάδες συντονισμού κρατικής αρωγής, ζ) της υποβολής εισηγητικής έκθεσης της Γενικής Διεύθυνσης Κρατικής Αρωγής και Συντονισμού προς την Κεντρική Επιτροπή Κρατικής Αρωγής (Κ.Ε.Κ.Α.) και η) της σύστασης Μητρώου ελεγκτών κρατικής αρωγής, το οποίο θα δύναται να αξιοποιηθεί για την αποτελεσματική υλοποίηση της παροχής κρατικής αρωγής σε περίπτωση επέλευσης καταστροφών.</p>
2.	Γιατί αποτελεί πρόβλημα;
	Ενότητα I

A. Υπέρβαση της μη λειτουργικής διασύνδεσης και της μη ύπαρξης κοινής και ενιαίας επιχειρησιακής εικόνας και «γλώσσας»

Ο Εθνικός Μηχανισμός Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων, που θεσπίστηκε το 2020 ως σημαντική καινοτομία για τη χώρα, λειτούργησε τα τελευταία χρόνια ως πολύτιμο «πεδίο μάθησης». Η πρακτική εμπειρία από διαδοχικές κρίσεις ανέδειξε την ανάγκη ακόμη πιο συνεκτικού συντονισμού και πιο ενιαίων επιχειρησιακών προτύπων. Η κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων, Περιφερειών, Δήμων και επιχειρησιακών δομών εξακολουθεί να παρουσιάζει επικαλύψεις, οι οποίες δεν αναιρούν την προσφορά τους, αλλά καταδεικνύουν ότι απαιτείται ένα πιο συνεκτικό πλαίσιο συνεργασίας.

Παράλληλα, η εμπειρία έδειξε ότι η αποτελεσματική διαχείριση κρίσεων προϋποθέτει κοινό επιχειρησιακό λεξιλόγιο, ενιαίες διαδικασίες και μία πραγματικά διαμοιραζόμενη επιχειρησιακή εικόνα. Το σχέδιο νόμου μετουσιώνει τα διδάγματα αυτής της περιόδου σε θεσμική πρόοδο, ενισχύοντας τη διαλειτουργικότητα, θωρακίζοντας τις δομές με σαφέστερους κανόνες και διαμορφώνοντας έναν μηχανισμό που προσαρμόζεται δυναμικά στις σύγχρονες προκλήσεις, αντί η κρίση να υπαγορεύει κάθε φορά τον τρόπο οργάνωσης της Πολιτείας.

Παρά την πρόοδο των τελευταίων ετών, απουσιάζει σήμερα ένα θεσμοθετημένο, ενιαίο επιχειρησιακό σύστημα διοίκησης που να διασφαλίζει κοινή γλώσσα, ενιαίες διαδικασίες και πλήρη διαλειτουργικότητα μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων φορέων στο πεδίο των καταστροφών. Η απουσία ενός καθολικού προτύπου διοίκησης, όπως το Σύστημα Διοίκησης Συμβάντων (Incident Command System – ICS), οδηγεί συχνά σε κατακερματισμένες ροές πληροφόρησης, επικάλυψη ενεργειών, πολλαπλά κανάλια εντολών και διαφορετικές μεθοδολογίες αντίδρασης μεταξύ των φορέων. Η επιχειρησιακή δράση του Π.Σ., τα Γενικά Σχέδια Αντιμετώπισης, οι διαδικασίες του Εθνικού Μηχανισμού και οι αρμόδιοι επιχειρησιακοί φορείς λειτουργούν συχνά παράλληλα, χωρίς ένα κοινό πλέγμα κανόνων που να συνδέει συστηματικά το στρατηγικό, το επιχειρησιακό και το τακτικό επίπεδο. Ιδίως σε πυρκαγιές, στις οποίες η επιχειρησιακή εικόνα μεταβάλλεται με ταχύτητα, η έλλειψη συγκροτημένων ομάδων στο πεδίο (στοιχεία τακτικής διοίκησης συμβάντων), επιτείνει την απουσία ενός ενιαίου κόμβου επιχειρησιακού συντονισμού και ενός κοινού σημείου λήψης αποφάσεων πλησίον της ζώνης επέμβασης.

Σήμερα, δεν υφίσταται ένας ενιαίος κόμβος ροής πληροφοριών, που να συνδέει το επιχειρησιακό επίπεδο με τα Συντονιστικά Όργανα Πολιτικής Προστασίας (Σ.Ο.Π.Π.), τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Συντονιστικά Όργανα Πολιτικής Προστασίας (Π.Ε.Σ.Ο.Π.Π.) και τα Τοπικά Επιχειρησιακά Συντονιστικά Όργανα Πολιτικής Προστασίας (Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π.), ούτε διαδικασία που να διασφαλίζει σε πραγματικό χρόνο τη συγκέντρωση, επικαιροποίηση και διάχυση κρίσιμων επιχειρησιακών δεδομένων. Αυτό έχει ως συνέπεια, σε ορισμένες περιπτώσεις, να καθυστερεί η λήψη αποφάσεων, να μην σχηματίζεται κοινή επιχειρησιακή εικόνα για όλα τα εμπλεκόμενα όργανα και να απαιτούνται επανειλημμένες διευκρινίσεις ή «παράλληλα κανάλια ενημέρωσης» μεταξύ υπηρεσιών. Ιδίως κατά τη διαχείριση πυρκαγιών και πλημμυρών, οι επιχειρησιακές ομάδες στο πεδίο, οι δυνάμεις που

προ-αναπτύσσονται και οι υπηρεσίες που συνδράμουν συχνά δεν διαθέτουν έναν κοινό χώρο επιχειρησιακής συγκέντρωσης ούτε ενιαίο μηχανισμό άμεσης ανταλλαγής πληροφοριών, με αποτέλεσμα αποσπασματική εικόνα και μειωμένο συγχρονισμό ενεργειών. Επιπλέον, η απουσία θεσμοθετημένης αξιοποίησης επιχειρησιακής μετεωρολογίας στο πεδίο στερεί κρίσιμα προγνωστικά δεδομένα, που επηρεάζουν καθοριστικά τη λήψη τακτικών αποφάσεων.

Στο ίδιο πλαίσιο, η απουσία ενός ενιαίου και επίσημου μητρώου στοιχείων επικοινωνίας όλων των φορέων του Εθνικού Μηχανισμού επιβαρύνει περαιτέρω τη διαδικασία. Η ενημέρωση και ενεργοποίηση κρίσιμων προσώπων συχνά γινόταν με τη χρήση διαφορετικών και μη συγχρονισμένων καταλόγων επαφών από Δήμους, Περιφέρειες, επιχειρησιακούς φορείς και εθελοντικές οργανώσεις. Αυτό οδηγούσε σε καθυστερήσεις και σε απώλεια κρίσιμης πληροφορίας, για την αποτελεσματική διαχείριση ενός συμβάντος, για την οποία η ταχύτητα επικοινωνίας είναι ουσιώδης.

Παρά τις σημαντικές προσπάθειες των τελευταίων ετών, ορισμένες λειτουργικές αδυναμίες εξακολουθούν να επηρεάζουν τη συνολική αποτελεσματικότητα του Εθνικού Μηχανισμού. Η εμπειρία μεγάλων δασικών πυρκαγιών ανέδειξε ότι η έλλειψη κοινών διαδικασιών μπορεί, σε ορισμένες περιπτώσεις, να οδηγήσει σε καθυστερημένες ή μη πλήρως συγχρονισμένες παρεμβάσεις, γεγονός που εντείνει το επιχειρησιακό βάρος και δυσχεραίνει την ενημέρωση των πολιτών. Παράλληλα, η περιορισμένη αξιοποίηση συστηματικών εργαλείων «μετά-τη-δράση αξιολόγησης» (after action review) δεν επιτρέπει πάντα την πλήρη αποτύπωση των διδαγμάτων και των βελτιωτικών παρεμβάσεων που μπορούν να ενσωματωθούν.

Ειδικότερα, μέχρι σήμερα δεν υφίσταται θεσμοθετημένη ανεξάρτητη διαδικασία συνολικής επιστημονικής αποτίμησης μεγάλων συμβάντων, ούτε υποχρεωτική ετήσια έκθεση αντιπυρικής περιόδου. Το κενό αυτό συχνά οδηγεί σε πολλαπλές και μη συγκλίνουσες εκτιμήσεις από φορείς, οργανώσεις και παρατηρητήρια, με αποτέλεσμα να αναπτύσσονται παράλληλες αφηγήσεις και εικασίες γύρω από κρίσιμα επιχειρησιακά δεδομένα. Η θεσμική καθιέρωση μιας ενιαίας, επίσημης και τεκμηριωμένης διαδικασίας απολογισμού στοχεύει ακριβώς στη διαφάνεια, στη συγκρισιμότητα των στοιχείων και στην ενίσχυση της εμπιστοσύνης κοινωνίας και πολιτείας.

Τέλος, υφίστανται κενά στην αξιοποίηση της επιστημονικής γνώσης και της σύγχρονης τεχνολογίας στον επιχειρησιακό σχεδιασμό και στο πεδίο. Παρότι υπάρχουν κορυφαίοι επιστημονικοί φορείς (π.χ. Ε.Μ.Υ., Αστεροσκοπείο) με πολύτιμα δεδομένα, αυτά δεν ενσωματώνονται έγκαιρα στις αποφάσεις επί του πεδίου. Δεν υφίσταται μέχρι σήμερα ένα ενιαίο ψηφιακό σύστημα, όπου να συγκεντρώνονται σε πραγματικό χρόνο δεδομένα κινδύνων, αισθητήρων, δορυφόρων, μετεωρολογίας κ.λπ., ώστε να παρακολουθείται η εξέλιξη μιας κρίσης και να γίνονται προγνωστικές αναλύσεις. Η πληροφορία φτάνει καθυστερημένα ή σε ανεπεξέργαστη μορφή στους υπεύθυνους. Αποτέλεσμα είναι η περιορισμένη προγνωσιμότητα της εξέλιξης των δασικών πυρκαγιών και άλλων φυσικών φαινομένων. Η απουσία ενός «Κόμβου Επιστημονικών Λειτουργιών» (Scientific Operations Hub) αφήνει κενό μεταξύ επιστήμης και πράξης.

Περαιτέρω, το προτεινόμενο σχέδιο νόμου καλύπτει μια σημαντική θεσμική ανάγκη, εισάγοντας για πρώτη φορά έναν ολοκληρωμένο μηχανισμό καταγραφής και αξιοποίησης των πόρων που μπορούν να συνδράμουν επικουρικά το έργο της πολιτικής προστασίας. Μέχρι σήμερα, πέραν του ειδικού μητρώου διαθέσιμων μηχανημάτων έργου και χειριστών του άρθρου 53Δ, που εισήχθη στον ν. 4662/2020 με το άρθρο 38 του ν. 5075/2023 (Α΄ 206) και αφορά αποκλειστικά στη δυνατότητα επίταξης, δεν υπήρχε πλαίσιο για την οργανωμένη καταγραφή ιδιωτών, επαγγελματιών, επιχειρήσεων και κατόχων εξοπλισμού που δύνανται να συνδράμουν, προληπτικά ή κατασταλτικά. Ως αποτέλεσμα, σημαντικές δυνατότητες —όπως υδροφόρες, μηχανήματα έργων, τεχνικές ειδικότητες ή δεξιότητες αγροτών και δασικών εργοληπτών— συχνά παρέμεναν αναξιοποίητες ή ενεργοποιούνταν άτυπα, χωρίς τυποποιημένο συντονισμό. Η θεσμοθέτηση του Μητρώου Επικουρικών Δυνάμεων Πολιτικής Προστασίας επιτρέπει πλέον τη συστηματική καταγραφή, ταξινόμηση και αξιολόγηση των πόρων αυτών σε περιφερειακό επίπεδο, ενισχύοντας την ετοιμότητα και δίνοντας στους Διοικητές των Διοικήσεων Πυροσβεστικών Υπηρεσιών Νομού (ΔΙ.ΠΥ.Ν.) τη δυνατότητα άμεσης, ασφαλούς και συντονισμένης ενεργοποίησής τους.

Συνολικά, οι ρυθμίσεις του Μέρους Β΄ επιλύουν τα παραπάνω προβλήματα εισάγοντας ρυθμίσεις προς τη βελτίωση του μηχανισμού, που συνιστούν ένα σημαντικό βήμα θεσμικής ωρίμανσης. Η χώρα μεταβαίνει σταδιακά και άμεσα από πρακτικές που βασιζόνταν σε μεμονωμένες ή άτυπες μορφές κινητοποίησης, σε ένα πιο οργανωμένο και συνεκτικό μοντέλο ετοιμότητας. Σε αυτό το νέο πλαίσιο, η αξιοποίηση της επιστημονικής πληροφόρησης, ο επιχειρησιακός σχεδιασμός και η συνδρομή επικουρικών δυνάμεων εντάσσονται σε ενιαίους, σαφώς προσδιορισμένους μηχανισμούς και διαδικασίες. Η εξέλιξη αυτή ενισχύει σταθερά την ανθεκτικότητα του Εθνικού Μηχανισμού, βελτιώνει την ταχύτητα και αποτελεσματικότητα της απόκρισης και συμβάλλει στη διαμόρφωση ενός σύγχρονου πλαισίου διαχείρισης κινδύνων, εναρμονισμένου με διεθνώς αναγνωρισμένες πρακτικές ολοκληρωμένης αντιμετώπισης κρίσεων.

Β. Η ανάγκη μετάβασης σ΄ ένα «προληπτικό-κεντρικό» μοντέλο: Μέτρα προληπτικής πυροπροστασίας και νέες δράσεις πρόληψης και καταστολής δασικών πυρκαγιών

Οι πυρκαγιές των τελευταίων είκοσι (20) ετών έχουν αναδείξει τα όρια ενός μοντέλου που δίνει έμφαση στην καταστολή αντί στην πρόληψη, ιδίως από τη στιγμή που ο κίνδυνος επιτείνεται κάθε χρόνο. Για παράδειγμα, οι ημέρες πολύ υψηλού κινδύνου πυρκαγιάς αυξάνονται σταθερά. Η περίοδος 2021 – 2025 είχε κατά τριάντα τοις εκατό (30%) περισσότερες τέτοιες ημέρες σε σχέση με τη δεκαετία 2010 – 2020, με χαρακτηριστικό το 2025 οπότε σημειώθηκαν έξι (6) ημέρες κατηγορίας κινδύνου «5» έναντι μ.ό. μιας (1) ημέρας στο παρελθόν. Οι τάσεις αυτές, σε συνδυασμό με την κλιματική αλλαγή, προδιαγράφουν ένα ολοένα επιδεινούμενο πλαίσιο πυρομετεωρολογικού κινδύνου και καταδεικνύουν ότι χρειαζόμαστε μεγαλύτερη έμφαση στην πρόληψη.

Η μεταφορά της δασοπυρόσβεσης στο Π.Σ. το 1998 δημιούργησε ένα κενό ως προς την προληπτική διαχείριση των δασών, καθώς οι δασικές υπηρεσίες παρέμειναν

υπεύθυνες για τη διαχείριση βλάστησης και καυσίμων υλών μόνο εντός των δασικών εκτάσεων, ενώ το Π.Σ. επικεντρώθηκε στην καταστολή. Το αποτέλεσμα ήταν η έλλειψη ολοκληρωμένου προληπτικού σχεδιασμού, καθόσον οι προσπάθειες μείωσης της βιομάζας στα δάση (π.χ. αποφυλώσεις, αραιώσεις) περιορίστηκαν λόγω ανεπαρκών πόρων, ενώ οι θερμόβιοι πευκώνες και οι αιθαλείς θάμνοι έμειναν σε μεγάλο βαθμό αδιαχείριστοι, με συσσώρευση καύσιμης ύλης. Επιπλέον, ο συντονισμός μεταξύ φορέων ήταν ελλιπής, δεδομένου ότι οι δασικές υπηρεσίες διαχειρίζονται τη βλάστηση σε φυσικές περιοχές, οι Ο.Τ.Α. την εντός/γύρω οικισμών, και το Π.Σ. καταστέλλει τις πυρκαγιές, με τη συνδρομή, σε αρκετές περιπτώσεις, των Ενόπλων Δυνάμεων, των Εθελοντών κ.ά. υπό τη Γ.Γ.Π.Π..

Ειδικότερα, θεσμικά κενά και ελλείψεις σχεδιασμού δυσχέραναν την πρόληψη:

α) Απουσία ειδικών σχεδίων πρόληψης σε στρατηγικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

Μέχρι σήμερα, ο σχεδιασμός της πολιτικής προστασίας στηριζόταν, κυρίως, σε γενικά σχέδια αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών (βλ. π.χ. το Γενικό Σχέδιο Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών «Ιόλαος 2», που αποτελεί το βασικό πολυκλαδικό εργαλείο σχεδιασμού για την ετοιμότητα έναντι δασικών πυρκαγιών), χωρίς σαφείς προβλέψεις επικαιροποίησης και χωρίς διακριτό, επιχειρησιακά δεσμευτικό σκέλος πρόληψης δασικών πυρκαγιών, το οποίο να λαμβάνει υπόψη και τυχόν διαδημοτικές ή διαπεριφερειακές ομοιότητες. Επίσης, από τον υφιστάμενο μηχανισμό απουσιάζει ένα ενιαίο Στρατηγικό Σχέδιο Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Δασικών Πυρκαγιών με δεκαετή ορίζοντα, που να ιεραρχεί έργα, να συνδέει την εκτίμηση κινδύνου με την προμήθεια μέσων, την εκπαίδευση και τη στοχοθεσία του μηχανισμού. Κατά συνέπεια, οι παρεμβάσεις πρόληψης (καθαρισμοί ζωνών, έργα υποδομής, ενίσχυση προσωπικού κ.λπ.) γίνονταν αποσπασματικά, χωρίς συνολική ιεράρχηση και χωρίς να εντάσσονται σε μια συνεκτική στρατηγική «ολοκληρωμένης διαχείρισης» της πυρκαγιάς σε βάθος χρόνου.

Στο επιχειρησιακό επίπεδο, οι Περιφέρειες και οι Δήμοι διέθεταν μεν γενικά Τοπικά και Περιφερειακά Σχέδια Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών, τα οποία όμως επικεντρώνονταν κυρίως στη φάση της απόκρισης (εκκενώσεις, διάσωση, διαχείριση συνεπειών) και όχι σε εξειδικευμένα μέτρα πρόληψης κινδύνων πυρκαγιάς και πλημμύρας. Για παράδειγμα η ανάγκη για Ειδικά Σχέδια Πρόληψης Πυρκαγιών, με χαρτογράφηση ζωνών υψηλού κινδύνου, σαφή καταγραφή έργων διαχείρισης βλάστησης και προστασίας υποδομών, δεν είχε τυποποιηθεί. Το αποτέλεσμα ήταν ότι η πρόληψη δεν ήταν στοχοθετημένη ούτε «μετρήσιμη» ανά περιοχή, αλλά εξαρτιόταν από τις εκάστοτε δυνατότητες και προτεραιότητες κάθε Ο.Τ.Α..

Τα διαθέσιμα στοιχεία (βλ. τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στην πρόταση – πλαίσιο του Ελληνικού Δικτύου Ανθεκτικών Πόλεων διαθέσιμη σε <https://eldap.gr/gameplan/>) για τους Δήμους επιβεβαιώνουν το κενό αυτό. Παρά το γεγονός ότι το ογδόντα επτά κόμμα επτά τοις εκατό (87,7%) των Δήμων έχει αντιμετωπίσει καταστροφές την τελευταία δεκαετία, μόνο το είκοσι έξι κόμμα ένα τοις εκατό (26,1%) έχει εκπονήσει στρατηγικές μελέτες πρόβλεψης και αξιολόγησης κινδύνου. Η εικόνα αυτή συμπληρώνεται από την αποτύπωση του «Δείκτη

Αποτελεσματικότητας Δήμων 2023», όπου οι περισσότερες κατηγορίες δήμων λαμβάνουν ιδιαίτερα χαμηλές βαθμολογίες στο πεδίο της πολιτικής προστασίας, λόγω έλλειψης ασκήσεων ετοιμότητας, κατάρτισης και ενεργών εθελοντικών ομάδων.

Επιπλέον, απουσίαζε μέχρι σήμερα μια κεντρική ψηφιακή πλατφόρμα, στην οποία να τηρούνται, σε ενιαία μορφή και με γεωχωρική αποτύπωση, τα Γενικά, Τοπικά, Περιφερειακά και Ειδικά Σχέδια Πολιτικής Προστασίας. Τα σχέδια υφίστανται ως σήμερα ως μη συνεκτικά κείμενα, με παρωχημένες προβλέψεις και χωρίς ενιαία πρότυπα, χωρίς μεταδεδομένα και χωρίς σύνδεση με την Εθνική Βάση Δεδομένων κινδύνων. Αυτό σήμαινε ότι κρίσιμες πληροφορίες, όπως σημεία υδροληψίας, αντιπυρικές λωρίδες, οδεύσεις απομάκρυνσης και κρίσιμες υποδομές, δεν ήταν άμεσα προσβάσιμες σε επιχειρησιακό χρόνο από όλα τα εμπλεκόμενα όργανα (Ε.Σ.Κ.Ε.ΔΙ.Κ., Ε.Κ.Σ., Πυροσβεστικό Σώμα, Ο.Τ.Α.). Η έλλειψη ενιαίου ψηφιακού περιβάλλοντος για τα σχέδια δυσχέραινε την επικαιροποίησή τους, την παρακολούθηση της εφαρμογής τους και τη χρήση τους ως εργαλείου επιχειρησιακού σχεδιασμού στην πράξη.

Συνολικά, το υφιστάμενο πλαίσιο σχεδιασμού άφηνε την πρόληψη δασικών πυρκαγιών χωρίς υποχρεωτικά εξειδικευμένα σχέδια ανά περιοχή και χωρίς ψηφιακή υποδομή που να διασφαλίζει την ουσιαστική αξιοποίηση των σχεδίων στην καθημερινή λειτουργία του Εθνικού Μηχανισμού. Αυτό το κενό έρχεται να καλύψει η δέση ρυθμίσεων με την προσθήκη νέων άρθρων και την τροποποίηση υφιστάμενων στον ν. 4662/2020 (9Α, 20, 21, 23, 23Α και 23Β).

β) Μη επαρκής πρόγνωση προληπτικού κινδύνου.

Η θεσμοθέτηση της Υποεπιτροπής Εκτίμησης Πλημμυρικού Κινδύνου (άρθρο 6 του σχεδίου νόμου, προσθήκη άρθρου 7Β στον ν. 4662/2020) αποτελεί κρίσιμη επέκταση της προληπτικής φιλοσοφίας που διέπει πλέον το σύστημα πολιτικής προστασίας. Η απουσία αντίστοιχου οργάνου μέχρι σήμερα είχε ως αποτέλεσμα η εκτίμηση πλημμυρικών κινδύνων να παραμένει χωρίς κεντρική αξιολόγηση δεδομένων, χωρίς ενιαία πρόγνωση των συνεπειών και, κυρίως, χωρίς σύνδεση του επιστημονικού σκέλους με τον επιχειρησιακό σχεδιασμό του Εθνικού Μηχανισμού. Με τη σύσταση της Υποεπιτροπής, που λειτουργεί, υπό τους ειδικότερους όρους του παρόντος, εντός της Επιτροπής Εκτίμησης Κινδύνου από την εκδήλωση καιρικών φαινομένων και πάσης φύσεως κινδύνων πολιτικής προστασίας του άρθρου 7Α του ν. 4662/2020, δημιουργείται ένας σταθερός επιστημονικός πυλώνας, προσανατολισμένος στη συνεχή συλλογή και ανάλυση υδρολογικών, υδραυλικών και γεωμορφολογικών δεδομένων, με στόχο την πρόβλεψη της έντασης, της χωρικής εξάπλωσης και των επιπτώσεων των πλημμυρικών φαινομένων σε κρίσιμες υποδομές και στον πληθυσμό. Η Υποεπιτροπή όχι μόνο γνωμοδοτεί για τη λήψη προληπτικών μέτρων, αλλά και επαναξιολογεί σε πραγματικό χρόνο το είδος, το πεδίο εφαρμογής και τη διάρκειά τους, παρέχοντας επιστημονική καθοδήγηση κατά την εξέλιξη ενός φαινομένου και μετά την ολοκλήρωσή του. Στην πράξη, το νέο όργανο λειτουργεί ως επιστημονική «γέφυρα» μεταξύ της Επιτροπής Εκτίμησης Κινδύνου και των

επιχειρησιακών δομών του Π.Σ. και της Γ.Γ.Π.Π., ενισχύοντας την ικανότητα πρόγνωσης, έγκαιρης προειδοποίησης και αποφασιστικής κινητοποίησης πόρων.

γ) Καθαρισμοί οικοπέδων.

Κατά την εφαρμογή του άρθρου 53Α του ν. 4662/2020 (Εθνικό Μητρώο Προληπτικής Πυροπροστασίας Ιδιοκτησιών) που υποχρεώνει τους ιδιοκτήτες να υποβάλλουν τη δήλωση καθαρισμού οικοπέδων, καθώς και της υποπερ. 26 της περ. β) της παρ. Ι του άρθρου 75 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/2006, Α' 114) που προβλέπει την υποχρέωση καθαρισμού οικοπέδων, ανέκυψαν ζητήματα εφαρμογής των σχετικών ρυθμίσεων ελλείψει καθετοποίησης των αρμοδιοτήτων των συναρμόδιων. Η επικάλυψη αρμοδιοτήτων μεταξύ Δήμων και Πυροσβεστικής και οι τεχνικές δυσχέρειες (π.χ. δυσκολία εντοπισμού ιδιοκτητών, μη ένταξη ακινήτων στο Κτηματολόγιο, ηλικιωμένοι που αδυνατούν να χρησιμοποιήσουν την πλατφόρμα) δυσχέραναν την εφαρμογή του πλαισίου. Για παράδειγμα, το 2025 υποβλήθηκαν πάνω από εφτακόσιες μία χιλιάδες (701.000) δηλώσεις καθαρισμού οικοπέδων και έντεκα χιλιάδες εξακόσιες εξήντα (11.660) καταγγελίες μέσω του Μητρώου, όμως παρουσιάστηκε σύγχυση ως προς το ποιος φορέας ελέγχει τη συμμόρφωση και εκτελεί τους αυτεπάγγελτους καθαρισμούς (Δήμοι ή Π.Σ.). Επίσης, πολλοί πολίτες αντιμετώπισαν δυσκολίες πρόσβασης στην ψηφιακή πλατφόρμα, ενώ υπήρξαν αιτήματα παράτασης των προθεσμιών καθαρισμού, λόγω μεταβαλλόμενων καιρικών συνθηκών και έλλειψης συνεργειών.

ε) Περιορισμένη εφαρμογή νέων εργαλείων πρόληψης.

Η προδιαγεγραμμένη καύση, αν και αναγνωρίζεται διεθνώς – ιδίως στο ιταλικό μοντέλο (fuoco prescritto) και στα προγράμματα της Γαλικίας στην Ισπανία – ως βασικό εργαλείο ολοκληρωμένης διαχείρισης δασικών πυρκαγιών και μείωσης της καύσιμης ύλης, στην Ελλάδα παρέμεινε επί δεκαετίες ουσιαστικά απαγορευμένη ή θεσμικά «αόρατη» (μετά τον ν. 998/1979, Α' 289) και μέχρι πρόσφατα εφαρμόστηκε μόνο αποσπασματικά, σε μικρής κλίμακας πιλοτικά εγχειρήματα, όπως αυτό της Χίου (WWF Ελλάς – ΕΛΓΟ «Δήμητρα» 2022–2023). Στο ισχύον κανονιστικό πλαίσιο, υπό το καθεστώς γενικής απαγόρευσης χρήσης φωτιάς στην ύπαιθρο κατά την αντιπυρική περίοδο (υπ' αρ. 9/2024 Πυροσβεστική Διάταξη), η προδιαγεγραμμένη καύση δεν αναγνωρίζεται ρητώς ως διακριτό μέτρο πρόληψης, αλλά μόνο κατ' εξαίρεση μέσω ατομικών εγκρίσεων (παρ. 2 άρθρου 24 Πυροσβεστικής Διάταξης υπ. αρ. 9/2024), γεγονός που την καθιστά πρακτικά μη εφαρμόσιμη σε οργανωμένη κλίμακα. Έτσι, η διαχείριση της καύσιμης ύλης περιορίζεται σε μηχανικές μεθόδους αποψίλωσης και καθαρισμών, οι οποίες είναι εξαιρετικά δαπανηρές, επιχειρησιακά περιορισμένης εμβέλειας σε εκτεταμένα δασικά τοπία και δεν μπορούν να υποκαταστήσουν ένα ολοκληρωμένο προληπτικό εργαλείο χαμηλής έντασης πυρός. Η Έκθεση της Ακαδημίας Αθηνών (Η ανθεκτικότητα των ελληνικών δασικών οικοσυστημάτων στην κλιματική αλλαγή, 2023) επισημαίνει ρητά ότι η Ελλάδα έχει αξιοποιήσει ελάχιστα την προδιαγεγραμμένη καύση, μολονότι διεθνώς θεωρείται αναγκαίο συμπλήρωμα του μηχανικού καθαρισμού και της ελεγχόμενης βόσκησης, ιδίως σε συνθήκες κλιματικής κρίσης, ενώ το πρόσφατο ευρωπαϊκό peer review (Wildfire Peer Review Report – Greece και Peer review factsheet – Greece, 2024) σε επίπεδο Ε.Ε. υπογραμμίζει την

ανάγκη θεσμικής ενσωμάτωσής της σε εθνικά συστήματα πρόληψης. Η απουσία σαφούς νομικού πλαισίου, παρά τις θετικές ενδείξεις από τις πιλοτικές εφαρμογές και τη σύγκλιση των επιστημονικών εισηγήσεων, στερεί από τη χώρα ένα ώριμο, οικονομικά αποδοτικό («καίω τώρα για να μην «κυνηγάω» τη φωτιά μετά») και διεθνώς δοκιμασμένο εργαλείο προληπτικής πυροπροστασίας.

Αντίστοιχα, η ελεγχόμενη βόσκηση ως μέθοδος μείωσης της καύσιμης ύλης δεν είχε ενσωματωθεί στο πλαίσιο πρόληψης. Η ισχύουσα πυροσβεστική διάταξη (βλ. ανωτέρω υπ. αρ. 9/2024) αφορούσε μόνο στην καύση γεωργικών υπολειμμάτων και δεν ρύθμιζε καθόλου την προληπτική βόσκηση. Εν ολίγοις, απουσίαζαν ειδικοί κανόνες για το πότε, πού και πώς μπορούν να αξιοποιηθούν τα κοπάδια για τον καθαρισμό της βλάστησης, παρά τη διεθνή εμπειρία που δείχνει ότι η βόσκηση μπορεί να δημιουργήσει φυσικές αντιπυρικές ζώνες.

στ) Ελλείψεις στο πλαίσιο καταστολής – περίπτωση «αντιπύρ».

Ακόμη και στην καταστολή, ορισμένες καινοτόμες πρακτικές δεν οδήγησαν στα προσδοκώμενα αποτελέσματα. Η κοινή απόφαση των Υπουργών Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας και Περιβάλλοντος και Ενέργειας υπ. αρ. 167/2022 «Καθορισμός όρων και προϋποθέσεων χρήσης φωτιάς από το Πυροσβεστικό Σώμα για την κατάσβεση υπαίθριας πυρκαγιάς» (Β' 3232) εισήγαγε για πρώτη φορά πλαίσιο για ελεγχόμενη χρήση φωτιάς στην καταστολή (μέθοδος «αντιπύρ» ή «κατάκαυση» από το Π.Σ.), όμως παρουσιάστηκαν σοβαρά δομικά προβλήματα που την καθιστούσαν εν μέρει ανεφάρμοστη. Το υφιστάμενο πλαίσιο, παρότι αποτέλεσε το πρώτο θεσμικό πλαίσιο για την εφαρμογή του αντιπυρός και της κατάκαυσης, παρουσίασε σοβαρές λειτουργικές αδυναμίες που περιόρισαν την επιχειρησιακή της αποτελεσματικότητα. Πρώτον, η διαδικασία ενεργοποίησης των μεθόδων αυτών ήταν εξαιρετικά γραφειοκρατική και πολυσύνθετη, καθώς απαιτούσε τη σύνταξη σχεδίου εφαρμογής (παρ. 1 άρθρου 4 της ως άνω κ.υ.α.), τη συμπλήρωση δελτίου τελικού ελέγχου (παρ. 2 άρθρου 4), την ενημέρωση πολλαπλών αρχών, και συγκεκριμένα, του Δήμου, της Δασικής Υπηρεσίας και της ΕΛ.ΑΣ. (παρ. 3 άρθρου 4) και, τέλος, την έκδοση εντολής από τον Επικεφαλής Συμβάντος και την εκτέλεσή της αποκλειστικά από τις Ειδικές Μονάδες Δασικών Επιχειρήσεων (Ε.ΜΟ.Δ.Ε.). Στην πράξη, οι διαδικασίες αυτές ήταν σχεδόν αδύνατο να εφαρμοστούν σε συνθήκες ταχείας εξέλιξης δασικών πυρκαγιών, κατά τις οποίες απαιτείται λήψη αποφάσεων «δευτερολέπτου», με αποτέλεσμα το πολυεπίπεδο πρωτόκολλο να μειώνει δραστικά την επιχειρησιακή ετοιμότητα και να ακυρώνει τη χρησιμότητα του μέτρου.

Παρά τα παραπάνω, υπάρχουν και ελληνικά παραδείγματα επιτυχούς χρήσης της μεθόδου. Χαρακτηριστική είναι η συμμετοχή ελληνικής ομάδας πεζοπόρου τμήματος, αποτελούμενης από είκοσι (20) δασοκομάντος των Ε.ΜΟ.Δ.Ε., σε επιχειρήσεις στην περιοχή Genestoso Asturias της Ισπανίας, με εκτεταμένη χρήση ελεγχόμενης καύσης για λόγους καταστολής, καθώς και η επιτυχής εφαρμογή αντιπύρ στη φωτιά της Ζακύνθου το 2025, όπου συγκρατήθηκε το κύριο μέτωπο και προστατεύθηκαν οικισμοί. Ωστόσο, οι περιπτώσεις αυτές αποτέλεσαν την εξαίρεση και όχι τον κανόνα, όχι λόγω του έκτακτου χαρακτήρα του μέτρου, αλλά εξαιτίας των θεσμικών δυστοκιών και της πολυπλοκότητας της διαδικασίας που προέβλεπε η ανωτέρω κοινή

υπουργική απόφαση. Σε περιστατικά στα οποία η ταχύτητα είναι κρίσιμος παράγοντας, η ανάγκη διέλευσης από πολλαπλά στάδια καθιστούσε ουσιαστικά ανεφάρμοστο το μέτρο. Η συνολική εμπειρία ανέδειξε ότι αποσπασματικά μέτρα καταστολής, όσο χρήσιμα και αν είναι, δεν επαρκούν χωρίς ένα απλοποιημένο και ευέλικτο πλαίσιο που να ενισχύει και να επιτρέπει την άμεση επιχειρησιακή αξιοποίηση εργαλείων όπως το αντιπύρ.

Τα παραπάνω προβλήματα αναδεικνύουν ότι το υφιστάμενο μοντέλο δασοπροστασίας χρειάζεται ενίσχυση. Η εμπειρία των τελευταίων αντιπυρικών περιόδων, η προαναφερθείσα Έκθεση της Ακαδημίας Αθηνών και οι ευρωπαϊκές αξιολογήσεις συγκλίνουν σε ένα συμπέρασμα: η χώρα οφείλει να μεταβεί σε ένα «προληπτικό-κεντρικό» μοντέλο, όπου η μείωση της καύσιμης ύλης, ο χωρικός σχεδιασμός, η ανάλυση κινδύνου και η αξιοποίηση όλων των διαθέσιμων δυνάμεων προηγούνται της πυρκαγιάς και δεν ακολουθούν την καταστροφή.

Το Μέρος Δ' του νομοσχεδίου, σε σύνδεση με τις κρίσιμες ρυθμίσεις του Μέρους Β', συγκροτεί ένα συνεκτικό πλέγμα παρεμβάσεων που υπηρετούν ακριβώς τη διαρκή μετάβαση από την αποσπασματική κινητοποίηση σε ένα σταθερό και θεσμικά κατοχυρωμένο σύστημα πρόληψης και προετοιμασίας.

Οι διατάξεις για το Στρατηγικό Σχέδιο Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Δασικών Πυρκαγιών (άρθρο 10 του σχεδίου νόμου, προσθήκη νέου άρθρου 9Α στον ν. 4662/2020), για την επικαιροποίηση και αναβάθμιση των Περιφερειακών και Τοπικών Σχεδίων Πολιτικής Προστασίας (άρθρα 14 και 15 του σχεδίου νόμου, τροποποίηση άρθρων 20 και 21 ν. 4662/2020, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας διαδημοτικών σχεδίων), εντάσσονται οργανικά στο ίδιο σχήμα με τα Ειδικά Σχέδια Πρόληψης (άρθρο 18 του σχεδίου νόμου, νέο άρθρο 23Α στον ν. 4662/2020), την προδιαγεγραμμένη καύση (άρθρα 32 έως 34 του σχεδίου νόμου), την ελεγχόμενη βόσκηση (άρθρο 36 του σχεδίου νόμου) και τους υποχρεωτικούς καθαρισμούς οικοπέδων (άρθρο 37 έως 39 του σχεδίου νόμου).

Οι ανωτέρω προβλέψεις λειτουργούν συμπληρωματικά, καθώς καλύπτουν διαφορετικές κατηγορίες χώρου (δάση, περιαστικά μέτωπα, αστικούς θύλακες), αλλά υπηρετούν τον ίδιο σκοπό, δηλαδή τη συστηματική μείωση του φορτίου καυσίμων και την οργάνωση των παρεμβάσεων πρόληψης πριν από την κρίση. Έτσι, η προωθούμενη νομοθετική πρωτοβουλία δεν προσθέτει απλώς αποσπασματικά εργαλεία, αλλά επαναπροσανατολίζει το σύστημα σε μια λογική «ενεργητικής θωράκισης», στη βάση της οποίας οι πυρκαγιές αντιμετωπίζονται ως ενιαίος κίνδυνος σε όλο τον κύκλο τους, από τη μείωση των καυσίμων και την οργάνωση του χώρου, έως την επιστημονικά υποστηριζόμενη επιχειρησιακή απόκριση και την αποτίμηση μετά το συμβάν.

Γ. Η υπέρβαση της λειτουργικής «διάσπασης» της Διεύθυνσης Αντιμετώπισης Εγκλημάτων Εμπρησμού (Δ.Α.Ε.Ε.)

Η διερεύνηση των αιτιών και υπαιτιών των δασικών πυρκαγιών παραμένει ανεπαρκής, στερώντας πολύτιμα δεδομένα για την πρόληψη, αλλά και την απονομή δικαιοσύνης. Η Δ.Α.Ε.Ε. ως σήμερα επιχειρεί με περιορισμένο προσωπικό (λόγω της

άσκησης παράλληλων καθκόντων) και μέσα (λόγω λειτουργικής και χωρικής διάσπασης του έργου της προανάκρισης), με αποτέλεσμα μεγάλο μέρος των πυρκαγιών να μην εξετάζεται διεξοδικά. Αυτό δημιουργεί κενό γνώσης για τους πραγματικούς παράγοντες κινδύνου (π.χ. ανθρώπινη αμέλεια, εμπρησμός, υποδομές) και δυσχεραίνει τον σχεδιασμό στοχευμένων μέτρων πρόληψης. Παράλληλα, τα ανωτέρω δυσχεραίνουν την απόδοση ευθυνών, με αποτέλεσμα οι περιπτώσεις σύλληψης δραστών ή επιβολής προστίμων/κυρώσεων να είναι λίγες συγκριτικά με το πλήθος των πυρκαγιών. Η κατάσταση αυτή εντείνει την αίσθηση ατιμωρησίας και συντηρεί θεωρίες συνωμοσίας, ιδίως, όταν δεν ανακοινώνονται επίσημα τα αίτια μεγάλων καταστροφικών πυρκαγιών. Χωρίς τη συστηματική και έγκυρη καταγραφή και δημοσιοποίηση στοιχείων, οι πληροφορίες που αφορούν στους λόγους εκδήλωσης συμβάντων δεν είναι ευρύτερα γνωστές ή αξιοποιήσιμες. Η έλλειψη επαρκών πραγματογνωμόνων και εξειδικευμένου προσωπικού στη Δ.Α.Ε.Ε., ιδίως στην περιφέρεια, σημαίνει, επίσης, ότι πολύτιμα στοιχεία (π.χ. από σημεία έναρξης πυρκαγιών) απόλλυνται. Επιπλέον, πριν από τη θέσπιση του ν. 4662/2020, η διερεύνηση αιτίων ήταν αποσπασματική αρμοδιότητα διαφόρων υπηρεσιών χωρίς ενιαίο συντονισμό.

Συνεπώς, η περιορισμένη λειτουργικότητα της Δ.Α.Ε.Ε. έχει δύο σοβαρές συνέπειες. Πρώτον, δεν τροφοδοτείται ο κύκλος πρόληψης με δεδομένα. Για παράδειγμα, εάν δεν γνωρίζουμε με βεβαιότητα ότι ένα μεγάλο ποσοστό πυρκαγιών οφείλεται σε αγροτικές καύσεις υπολειμμάτων ή σε σπινθήρες καλωδίων, δεν μπορούμε να σχεδιάσουμε αποτελεσματικές εκστρατείες ενημέρωσης ή τεχνικά μέτρα, όπως μονωτές και αποζευκτές στο δίκτυο. Δεύτερον, η ποινική και διοικητική αντιμετώπιση των εμπρηστών καθίσταται πλημμελής. Ελάχιστοι εμπρηστές προθέσεως οδηγούνται στη δικαιοσύνη, ενώ και στις περιπτώσεις αμέλειας (π.χ. αγρότες ή μελισσοκόμοι που προκαλούν πυρκαγιά), η επιβολή προστίμων/αποζημιώσεων είναι σπάνια. Αυτό δεν δημιουργεί ισχυρό αποτρεπτικό πλαίσιο. Παράλληλα, χωρίς επιστημονικά τεκμηριωμένες αναλύσεις μετά από κάθε μεγάλη πυρκαγιά, ο δημόσιος διάλογος μονοπωλείται από εικασίες αντί γεγονότων, διαβρώνοντας την εμπιστοσύνη. Σημειώνεται ότι το 2023 έγιναν βήματα προόδου, καθόσον η Δ.Α.Ε.Ε. αξιοποίησε για πρώτη φορά εξελιγμένες μεθόδους (π.χ. ανάλυση δορυφορικών εικόνων, πραγματογνώμονες) σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, με αποτέλεσμα η αναλογία συλλήψεων προς περιστατικά να είναι η υψηλότερη της δεκαετίας. Ωστόσο, αυτά τα βήματα οφείλουν να παγιωθούν και να ενισχυθούν θεσμικά και οι νέες προσλήψεις προσωπικού μας επιτρέπουν να υλοποιήσουμε άμεσα την προβλεπόμενη μεταρρύθμιση.

Δ. Ουσιαστική αξιοποίηση εθελοντικών δυνάμεων

Χωρίς ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο ενσωμάτωσης των εθελοντών, το σύστημα πολιτικής προστασίας στερείται σημαντικών δυνάμεων που θα μπορούσαν να αυξήσουν την ανθεκτικότητά του. Οι εμπειρίες μεγάλων πυρκαγιών (π.χ. στην Εύβοια το 2021 ή στον Έβρο το 2023) έδειξαν ότι, όταν τα μέτωπα πολλαπλασιάζονται, και οι επίγειες δυνάμεις του Π.Σ. είναι διασπασμένες για να καλύψουν κάθε χωριό και κάθε εστία, οι τοπικές εθελοντικές ομάδες και οι κάτοικοι διαδραματίζουν έναν κρίσιμο

ρόλο στην προσπάθεια αντιμετώπισης του «πύρινου μετώπου». Η απουσία, όμως, προ-συντονισμού σήμαινε ότι σε κάποιες περιπτώσεις υπήρξε μη βέλτιστη αξιοποίησή τους. Επίσης, η μη κατοχύρωση της συνεισφοράς των εθελοντών λειτουργεί αποθαρρυντικά για την προσέλκυση νέων εθελοντών, τη στιγμή που πολλοί πολίτες θα ήταν πρόθυμοι να συμμετάσχουν οργανωμένα, εάν υπήρχε ένα καλύτερο καθεστώς (για ασφαλιστική κάλυψη, προστασία εργασιακών δικαιωμάτων, κατάρτιση κ.λπ.).

Τούτων δοθέντων, το Μέρος Ε΄ της προωθούμενης νομοθετικής πρωτοβουλίας αντιμετωπίζει τα παραπάνω αναμορφώνοντας το πλαίσιο των εθελοντών Π.Σ. και πολιτικής προστασίας και, παράλληλα, με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις βελτιώνεται η εκπαίδευσή τους και διασφαλίζονται τα δικαιώματά τους. Συγκεκριμένα, προβλέπεται η ένταξη των εθελοντικών πυροσβεστικών ομάδων στο σύστημα εκπαίδευσης της Πυροσβεστικής Ακαδημίας. Συγκεκριμένα, θα υλοποιούνται κοινά εκπαιδευτικά προγράμματα για εθελοντές και μόνιμο προσωπικό, ώστε να υπάρχει κοινή επιχειρησιακή αντίληψη. Επίσης, για τους δημοσίους υπαλλήλους εθελοντές θα υπάρχει ειδική μέριμνα για την πληρωμή τους κατά την ημέρα προσφοράς των υπηρεσιών τους, όταν συμπίπτει με την ενεργοποίηση της κατάστασης κινητοποίησης, ενώ σήμερα προβλέπεται μόνο η χορήγηση άδειας. Επίσης, αυξάνεται το όριο ηλικίας των εθελοντών του Π.Σ., κατόπιν αιτήματος των σχετικών οργανώσεων. Όλα αυτά αναμένεται να δώσουν ώθηση στον εθελοντισμό, καθιστώντας τον πιο ελκυστικό και αξιόπιστο ως θεσμό.

Ε. Αναβάθμιση της Πυροσβεστικής Ακαδημίας και ενίσχυση της πυροσβεστικής εκπαίδευσης

Η Πυροσβεστική Ακαδημία, υπεύθυνη για την εκπαίδευση των μελλοντικών αξιωματικών και πυροσβεστών, λειτουργεί επί δεκαετίες με περιορισμένο ακαδημαϊκό ορίζοντα και χωρίς σύνδεση με την τριτοβάθμια εκπαίδευση. Η έλλειψη πανεπιστημιακού επιπέδου των εκπαιδευτικών προγραμμάτων περιορίζει το γνωστικό υπόβαθρο των στελεχών του Π.Σ., ιδιαίτερα σε τομείς υψηλής εξειδίκευσης, όπως η κλιματική κρίση, οι επικίνδυνες ύλες, οι τεχνολογικοί κίνδυνοι, η επιχειρησιακή ανάλυση κ.ά. Σήμερα η Ακαδημία παρέχει βασική εκπαίδευση αξιωματικών και πυροσβεστών, αλλά δεν προσφέρει μεταπτυχιακά προγράμματα ούτε δυνατότητα εκπόνησης διδακτορικών διατριβών, σε αντίθεση με αντίστοιχες Ακαδημίες άλλων Σωμάτων (στρατιωτικές, αστυνομικές σχολές που συνεργάζονται με Α.Ε.Ι.). Επίσης, δεν διαθέτει μόνιμο διδακτικό και ερευνητικό προσωπικό, δεδομένου ότι οι διδάσκοντες είναι αποσπασμένοι αξιωματικοί ή έκτακτοι συνεργάτες, γεγονός που δεν επιτρέπει τη δημιουργία συνεχούς ερευνητικής δραστηριότητας. Χωρίς επαρκή έρευνα και χωρίς ενίσχυση της δια βίου μάθησης, το Π.Σ. δεν αναπτύσσει δικό του επιστημονικό λόγο, ούτε μπορεί να υποστηρίξει σύγχρονες πολιτικές πρόληψης και διαχείρισης κινδύνων. Για παράδειγμα, ζητήματα όπως η προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, η χρήση γεωπληροφορικής στη δασοπυρόσβεση, η ανάλυση επιχειρησιακών δεδομένων κ.ά. απαιτούν επιστημονική έρευνα, η οποία σήμερα διεξάγεται αποσπασματικά από τρίτους (π.χ. πανεπιστήμια, ερευνητικά κέντρα) και το Π.Σ. δεν έχει ενεργό συμμετοχή στην παραγωγή γνώσης.

Περαιτέρω, το Π.Σ. δεν συμμετέχει σε σημαντικά ευρωπαϊκά προγράμματα έρευνας, δεν αξιοποιεί ανταλλαγές γνώσης μέσω Erasmus ή άλλων δικτύων, και, γενικώς, δεν έχει παρουσία σε διεθνή φόρα για θέματα πυρόσβεσης και πολιτικής προστασίας. Αυτό σημαίνει ότι χάνεται η ευκαιρία υιοθέτησης βέλτιστων πρακτικών και καινοτομιών από το εξωτερικό. Τέλος, στο καθαρά εκπαιδευτικό σκέλος, η απουσία μόνιμων εκπαιδευτών και αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου σημαίνει ότι δεν υπάρχει συστηματοποίηση και βελτίωση του προγράμματος σπουδών με βάση την εμπειρία. Κάθε σειρά δοκίμων μπορεί να εκπαιδευτεί διαφορετικά, χωρίς ενιαίο ακαδημαϊκό σχεδιασμό. Παρά το γεγονός ότι ο ρόλος του πυροσβέστη έχει εξελιχθεί, δεδομένου ότι πλέον αντιμετωπίζει πολύπλοκα περιστατικά, από δασικές πυρκαγιές έως βιομηχανικά ατυχήματα και πλημμύρες, η εκπαίδευση δεν έχει αντίστοιχα εκσυγχρονιστεί σε βάθος γνώσεων.

Σε επιχειρησιακό επίπεδο, το ακαδημαϊκό κενό στερεί από το Σώμα στελέχη με διεπιστημονικές γνώσεις και προηγμένες δεξιότητες ανάλυσης. Η αντιμετώπιση σύνθετων φυσικών και τεχνολογικών καταστροφών απαιτεί πλέον εξειδικεύσεις (μετεωρολογία, δασολογία, χημική μηχανική, data science για προγνωστικά μοντέλα κ.λπ.). Χωρίς ένα ισχυρό ακαδημαϊκό υπόβαθρο, το Π.Σ. αναγκάζεται να αναζητά συμβουλές εκ των έξω ή να «μαθαίνει στην πράξη» με κόστος λαθών. Σε στρατηγικό επίπεδο, η έλλειψη επιστημονικής έρευνας από την ίδια την Πυροσβεστική σημαίνει ότι δεν παράγει δικά της δεδομένα και μελέτες για να στηρίξει τεκμηριωμένα αιτήματα (π.χ. περισσότερους πόρους) ή να εισηγηθεί νέες πολιτικές, ενώ άλλα σώματα ασφαλείας και οι ένοπλες δυνάμεις έχουν αναπτύξει ερευνητικά κέντρα (π.χ. η ΕΛ.ΑΣ. έχει τμήματα που μελετούν το έγκλημα, η Πολεμική Αεροπορία έχει ερευνητικά ινστιτούτα για τεχνολογία). Σε διεθνές επίπεδο, η απουσία δικτύωσης της Ακαδημίας έχει ως αποτέλεσμα τη μη ενεργή συμμετοχή σε ευρωπαϊκά προγράμματα και συνέργειες, χάνοντας ευκαιρίες χρηματοδοτήσεις και ανάπτυξης τεχνογνωσίας. Επίσης, χωρίς διεθνή αναγνώριση σπουδών, οι αξιωματικοί του Π.Σ. δεν μπορούν εύκολα να παρακολουθήσουν μεταπτυχιακά στο εξωτερικό ή να αποκτήσουν πιστοποιήσεις.

Έτσι, το Μέρος ΣΤ' της προωθούμενης νομοθετικής πρωτοβουλίας αντιμετωπίζει συνολικά αυτή την υστέρηση, προχωρώντας στην αναβάθμιση της Πυροσβεστικής Ακαδημίας σε πρότυπο ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα στον χώρο της πολιτικής προστασίας. Με τις εν λόγω ρυθμίσεις, η Πυροσβεστική Ακαδημία μετατρέπεται σε φορέα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με ειδική αποστολή. Αυτό θα έχει μεσομακροπρόθεσμα τεράστιο θετικό αντίκτυπο. Αναμένεται ότι οι απόφοιτοι αξιωματικοί θα λαμβάνουν πτυχίο ισότιμο πανεπιστημίου, με αποτέλεσμα αύξηση του κύρους και της ελκυστικότητας του επαγγέλματος. Δεδομένου ότι η Σχολή Αξιωματικών ήδη προσελκύει υψηλές βαθμολογίες στις Πανελλαδικές, αναμένεται ότι η μετατροπή σε φορέα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης θα ενισχύσει περαιτέρω το κύρος και την ελκυστικότητα του επαγγέλματος. Στελέχη με μεταπτυχιακές γνώσεις θα μπορούν να σχεδιάζουν πιο αποτελεσματικές πολιτικές και να εισάγουν νέα εργαλεία (π.χ. τεχνικές δασικής διαχείρισης, προηγμένα αναλυτικά μοντέλα για πυρκαγιές). Η σύνδεση με την έρευνα θα δώσει στο Π.Σ. «φωνή» στη διεθνή επιστημονική κοινότητα, θα μπορεί να συμβάλλει σε μελέτες για την κλιματική κρίση,

να συμμετέχει σε συνέδρια και να προβάλλει τις ελληνικές ιδιαιτερότητες και καινοτομίες. Επιπλέον, με μόνιμους καθηγητές και ερευνητές, η Ακαδημία θα μετατραπεί σε «φορέα γνώσης» (think tank) του Π.Σ., καθόσον θα εισηγείται αλλαγές και μεταρρυθμίσεις, θα αξιολογεί με επιστημονικό τρόπο την αποτελεσματικότητα μέσω και πρακτικών και θα εκπαιδεύει συνεχώς το προσωπικό στις εξελίξεις. Με αυτόν τον τρόπο, το Π.Σ. αποκτά κάτι που σήμερα του λείπει, τη δική του παραγωγή γνώσης και αυτοδυναμία στην εκπαίδευση. Εν τέλει, η αναβάθμιση της Πυροσβεστικής Ακαδημίας αντιμετωπίζει το πρόβλημα στη ρίζα του, επενδύοντας στο ανθρώπινο δυναμικό.

ΣΤ. Επίλυση ζητημάτων εσωτερικής οργάνωσης και λειτουργίας Π.Σ. και Γ.Γ.Π.Π.

Η δέση ρυθμίσεων των προτεινόμενων άρθρων 74 έως 110 του σχεδίου νόμου «θεραπεύει» ένα σύνολο διαρθρωτικών αδυναμιών του ν. 4662/2020 και του ισχύοντος πλαισίου για το Π.Σ. και τη Γενική Γραμματία Πολιτικής Προστασίας. Μέχρι σήμερα, το σύνολο των μέτρων προληπτικής πυροπροστασίας δεν είχε αναπτυχθεί σε πλήρως αυτοτελές, ενιαίο και ολοκληρωμένο σύστημα, με αποτέλεσμα επιμέρους δράσεις να υλοποιούνται αποσπασματικά ή χωρίς συνεκτικό επιχειρησιακό σχεδιασμό. Παράλληλα, τα εναέρια μέσα, παρότι έχουν ενισχυθεί σημαντικά τα τελευταία χρόνια, απαιτούσαν ένα πιο σύγχρονο πλαίσιο οργάνωσης και τεχνικής υποστήριξης, ώστε να αξιοποιούνται με τον βέλτιστο επιχειρησιακό τρόπο. Ορισμένες πτυχές της διοικητικής ιεραρχίας και των οργάνων διαχείρισης κρίσεων χρειάζονταν, επίσης, μεγαλύτερη σαφήνεια, ενώ το σύστημα υπηρεσιακής εξέλιξης του προσωπικού εμφάνιζε περιθώρια βελτίωσης για ενίσχυση της διαφάνειας. Τέλος, αναδείχθηκε η ανάγκη για πιο ισόρροπη και αξιόπιστη κάλυψη στον νησιωτικό χώρο, ώστε το επίπεδο προστασίας να παραμένει ομοιογενές σε όλη τη χώρα.

Οι παραπάνω διαπιστώσεις αναδεικνύουν την ανάγκη για ένα πιο συνεκτικό και σύγχρονο πλαίσιο. Η απουσία μιας ενιαίας Διεύθυνσης Προληπτικής Πυροπροστασίας και ενός ολοκληρωμένου επιτελικού φορέα για την πρόληψη είχε ως αποτέλεσμα τα μέτρα πυρασφάλειας, η ενημέρωση των πολιτών και οι έλεγχοι να υλοποιούνται με διαφορετικό βαθμό ωριμότητας ανά περιοχή, χωρίς μια κοινή στρατηγική που να αξιοποιεί συστηματικά τα δεδομένα κινδύνου σε εθνική κλίμακα. Αντίστοιχα, η σημαντική αναβάθμιση του στόλου των εναέριων μέσων και η εισαγωγή νέων τεχνολογιών, όπως τα μη επανδρωμένα εναέρια μέσα (ΣμηΕΑ), δημιουργούν σήμερα μια ευκαιρία για πιο οργανωμένη δομή, με ενιαία πρότυπα ασφάλειας πτήσεων, εκπαίδευσης και συνεργασίας με τους συναρμόδιους φορείς. Παράλληλα, σε επίπεδο διοίκησης και διαχείρισης κρίσεων, η ανάγκη για πιο καθαρή ιεραρχική δομή και πιο ευέλικτες Διοικήσεις Πυροσβεστικών Υπηρεσιών Νομού αναδεικνύεται ως φυσικό επόμενο βήμα για την ενίσχυση της επιχειρησιακής ετοιμότητας και τη βελτίωση της συνολικής λειτουργικότητας του Σώματος.

Η στελέχωση της Υπηρεσίας Εναέριων Μέσων, τόσο για επανδρωμένα όσο και για μη επανδρωμένα μέσα, γίνεται μερικώς χωρίς σαφές πλαίσιο επιλογής, εκπαίδευσης, υποχρεώσεων παραμονής και επιστροφής κόστους εκπαίδευσης, κάτι που δυσχεραίνει τη δημιουργία σταθερού, εξειδικευμένου κορμού προσωπικού. Η νησιωτική χώρα, χωρίς θεσμοθετημένα Πυροσβεστικά Φυλάκια και χωρίς σαφή

πολιτική τοποθέτησης νέων στελεχών σε νησιά, βρίσκεται συχνά εκτεθειμένη σε μεγαλύτερους χρόνους ανταπόκρισης, κατά τρόπο που πρέπει να αντιμετωπισθεί σύμφωνα και με τη συνταγματική επιταγή για την προστασία της νησιωτικότητας.

Στο πεδίο της πυροπροστασίας των επιχειρήσεων και εγκαταστάσεων, το υφιστάμενο άρθρο 167 δεν παρέχει το αναγκαίο βάθος και την απαραίτητη εναρμόνιση με το γενικό πλαίσιο εποπτείας οικονομικών δραστηριοτήτων. Οι πυροσβεστικές διατάξεις εκδίδονται με γενική εξουσιοδότηση, χωρίς πλήρη τυποποίηση των μέτρων σε όλες τις κατηγορίες χρήσεων, χωρίς σαφή διαδικασία για μελέτες, πιστοποιητικά και βιβλία συντήρησης, και με περιορισμένα εργαλεία διοικητικών κυρώσεων. Αυτό σημαίνει ότι επιχειρήσεις συχνά λειτουργούν με διαφορετικές πρακτικές ανά περιοχή, ότι η επιβολή κυρώσεων δεν είναι πάντα αποτελεσματική, και ότι ειδικές κατηγορίες χώρων (σταθμοί οχημάτων, πρατήρια, αρχαιολογικοί χώροι) δεν καλύπτονται επαρκώς από ένα συνεκτικό πλαίσιο πυρασφάλειας. Παράλληλα, η έλλειψη νομικής προστασίας για στελέχη σε θέσεις κρίσιμης ευθύνης ενισχύει τον φόβο ποινικοποίησης της διοικητικής κρίσης.

Στο πεδίο των μεταθέσεων, η ισχύουσα νομοθεσία εμφανίζει ορισμένες ασάφειες και ελλείψεις ως προς την ίση μεταχείριση των πυροσβεστικών υπαλλήλων. Η προστασία ειδικών κατηγοριών, όπως οι πολύτεκνοι και οι τρίτεκνοι χρήζει ενίσχυσης, σύμφωνα και με το καθεστώς αυξημένης προστασίας που αναγνωρίζεται εκ του Συντάγματος στις εν λόγω κατηγορίες, ενώ οι ρυθμίσεις για το αμετάθετο των συνδικαλιστικών εκπροσώπων δεν καθορίζουν με σαφήνεια την αντιπροσωπευτικότητα και το εύρος εφαρμογής τους. Αυτό μπορεί να δημιουργεί ανισορροπίες, ερμηνείες κατά περίπτωση και ενίοτε προβλήματα στη λειτουργία των υπηρεσιών. Ταυτόχρονα, το υπηρεσιακό καθεστώς του προσωπικού, όπως είχε διαμορφωθεί, απαιτεί ορισμένες βελτιώσεις. Η κατάσταση Εκτός Οργανικών Θέσεων (Ε.Ο.Θ.) δεν καλύπτει επαρκώς αξιωματικούς που δεν έχουν θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα, οι καταληκτικοί βαθμοί και ο χρόνος υπηρεσίας υγειονομικών και ειδικών καθηκόντων παρουσιάζουν στρεβλώσεις, η τυπολογία κρίσεων και οι πίνακες επιλογής είναι συχνά ασαφείς, και οι κανόνες προαγωγών, μεταθέσεων και μετακινήσεων προκαλούν εντάσεις, ενστάσεις και αίσθημα άνισης μεταχείρισης.

Τέλος, θέματα όπως οι αποσπάσεις στη Γ.Γ.Π.Π., η υλοποίηση συμβάσεων του «ΑΙΓΙΣ», η ένταξη έργων ειδικής κατάστασης και η κωδικοποίηση της νομοθεσίας ρυθμίζονται αποσπασματικά, τροφοδοτώντας διοικητική αναποτελεσματικότητα.

Για το σύνολο των ανωτέρω βλ. σχετικά:

1. Euromontana, *The EU can do more for forest-fire resilience*, 2023, διαθέσιμο σε: <https://www.euromontana.org/the-european-union-can-do-more-for-forest-fire-resilience/>.

2. Έκθεση Ακαδημίας Αθηνών, *Η ανθεκτικότητα των ελληνικών δασικών οικοσυστημάτων στην κλιματική αλλαγή*, 2023, διαθέσιμη σε: https://academyofathens-latest-cms.dotsoft.gr/sites/default/files/%CE%88%CE%BA%CE%B8%CE%B5%CF%83%CE%B7_%CE%95%CE%91%CE%94%CE%9F.pdf.

	<p>3. European Forest Institute, <i>Integrated Fire Management – Landscape Fire Governance Framework</i>, 2023, διαθέσιμο σε: https://openknowledge.fao.org/bitstreams/2fea6de0-4806-4819-8c7c-cc253580066c/download.</p> <p>4. Euro-Mediterranean Center on Climate Change, <i>Wildfire Peer Review Report – Greece 2024</i>, 2024, διαθέσιμο σε: https://climate-adapt.eea.europa.eu/en/metadata/publications/wildfire-peer-review-report-for-greece.</p> <p>5. Directorate-General for European Civil Protection and Humanitarian Aid Operations, <i>Peer review factsheet – Greece</i>, 2024, διαθέσιμο σε: https://www.cmcc.it/wp-content/uploads/2024/01/Peer_review_factsheet_EL_ENversion.pdf.</p> <p>6. E. Plana, <i>Framing coherence across EU policies towards wildfire risk reduction</i>, 2024, διαθέσιμο σε: https://www.mdpi.com/2571-6255/7/11/415.</p> <p>7. Έκθεση Αντιπυρικής Περιόδου Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτική Προστασίας, 2025 και Ανασκόπηση Αντιπυρικής Περιόδου 2025 από WWF Ελλάς και την ομάδα FLAME του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών.</p> <p>Ενότητα II</p> <p>Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις: α) διασφαλίζεται η αποτελεσματικότερη, ασφαλέστερη και ταχύτερη υλοποίηση του πλαισίου της κρατικής αρωγής, μειώνονται τα διοικητικά βάρη και η επιβάρυνση των πολιτών για την προσκόμιση δικαιολογητικών, ενώ διασφαλίζονται η ορθή δημοσιονομική διαχείριση και η συμβατότητα με το εθνικό και ευρωπαϊκό πλαίσιο, β) επιλύεται η ασάφεια ως προς το για ποιες φυσικές καταστροφές ισχύει η εξαίρεση από τα μέτρα κρατικής αρωγής που συνδέονται με επιχειρήσεις, κατοικίες ή οχήματα, γ) ενισχύονται οι αρμοδιότητες του Περιφερειακού Συντονιστή Κρατικής Αρωγής, για την αποτελεσματικότερη άσκηση του έργου του, δ) επιλύονται διοικητικές και οργανωτικές δυσλειτουργίες που αφορούν τους τομείς και τα γραφεία κρατικής αρωγής, καθώς και τους τομείς αποκατάστασης επιπτώσεων φυσικών καταστροφών και ε) επιλύονται πρακτικά ζητήματα όσον αφορά στη δυνατότητα υλοποίησης ελέγχων ως προς την τήρηση των διαδικασιών και μεθόδων που προβλέπονται στις αποφάσεις επιχορήγησης και προκαταβολής επιχορήγησης επιχειρήσεων και μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα φορέων. Ευρύτερα, αξιοποιώντας την επί του πεδίου εμπειρία του στελεχιακού δυναμικού και τα πορίσματα αποκατάστασης επιπτώσεων και παροχής κρατικής αρωγής από τις φυσικές καταστροφές των τελευταίων ετών, επέρχονται σημειακές τροποποιήσεις και συγκεκριμένες προσθήκες, οι οποίες, διατηρώντας την ενότητα του ισχύοντος πλαισίου, εισάγουν βελτιώσεις, αναβαθμίζουν τις δυνατότητες της Γενικής Γραμματείας Αποκατάστασης Φυσικών Καταστροφών και Κρατικής Αρωγής και επιλύουν κενά και αδυναμίες με γνώμονα την αποτελεσματικότερη άσκηση των αρμοδιοτήτων της.</p>
3.	Ποιους φορείς ή πληθυσμιακές ομάδες αφορά;
	Ενότητα I

Το σύνολο της προωθούμενης νομοθετικής πρωτοβουλίας αφορά ένα εξαιρετικά ευρύ και πολυεπίπεδο φάσμα φορέων, υπηρεσιών και κοινωνικών ομάδων, αντανακλώντας τον οριζόντιο χαρακτήρα της πολιτικής προστασίας και τον πολυπαραγοντικό χαρακτήρα της αντιμετώπισης των δασικών πυρκαγιών και των φυσικών καταστροφών. Συγκεκριμένα, αφορά τη Γ.Γ.Π.Π., το Π.Σ., τις Ένοπλες Δυνάμεις, την Ελληνική Αστυνομία, το Λιμενικό Σώμα – Ελληνική Ακτοφυλακή, το ΕΚΑΒ, τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού, τον Α.Δ.Μ.Η.Ε., τον Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε., τις δασικές υπηρεσίες της χώρας, τους λοιπούς διαχειριστές κρίσιμων υποδομών και δικτύων, τις επιχειρήσεις και εγκαταστάσεις κάθε δραστηριότητας, τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα και τα ερευνητικά κέντρα, τις εθελοντικές οργανώσεις πολιτικής προστασίας, τους εθελοντές πυροσβέστες, τους αγρότες και διαχειριστές αγροτικών εκτάσεων, τις κοινότητες και οικισμούς σε δασικές, περιαστικές και νησιωτικές περιοχές, τους κατοίκους περιοχών υψηλού κινδύνου, τους χρήστες του αριθμού «112», και γενικότερα το σύνολο των πολιτών που επηρεάζονται από τις επιπτώσεις των δασικών πυρκαγιών και των φυσικών καταστροφών.

Ενότητα II

Οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις αφορούν τη Γενική Γραμματεία Αποκατάστασης Φυσικών Καταστροφών και Κρατικής Αρωγής και το Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας εν γένει, το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, καθώς και τον Οργανισμό Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων. Πέραν αυτών, επηρεάζονται οι πληγέντες από θεομηνίες, αλλά και το σύνολο της κοινωνίας, ιδίως λόγω του γεγονότος ότι, οι ρυθμίσεις συνιστούν μέσα για την ενίσχυση της ικανότητας του διοικητικού μηχανισμού να ανταποκριθεί άμεσα και με ταχύτητα στην ενίσχυση πληγέντων λόγω έκτακτης συνθήκης και συνεπώς, για τη στήριξη της ελληνικής κοινωνίας και οικονομίας.

Η αναγκαιότητα της αξιολογούμενης ρύθμισης

4.	<p>Το εν λόγω ζήτημα έχει αντιμετωπιστεί με νομοθετική ρύθμιση στο παρελθόν; ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐</p> <p>Εάν ΝΑΙ, ποιο είναι το ισχύον νομικό πλαίσιο που ρυθμίζει το ζήτημα;</p>
	<p>Ενότητα I</p> <p>Άρθρο 3: παρ. 1 άρθρου 3 ν. 4662/2020 (Α' 27). Άρθρο 4: περ. β) άρθρου 6 ν. 4662/2020. Άρθρο 5: άρθρο 7 ν. 4662/2020. Άρθρο 9: παρ. 1 άρθρου 9 ν. 4662/2020. Άρθρο 13: άρθρο 17 ν. 4662/2020. Άρθρο 14: άρθρο 20 ν. 4662/2020.</p>

Άρθρο 15: άρθρο 21 ν. 4662/2020.
Άρθρο 16: άρθρο 22 ν. 4662/2020.
Άρθρο 17: άρθρο 23 ν. 4662/2020.
Άρθρο 20: παρ. 2 άρθρου 30 ν. 4662/2020.
Άρθρο 21: άρθρο 36 ν. 4662/2020.
Άρθρο 23: άρθρο 42 ν. 4662/2020
Άρθρο 24: άρθρο 91 ν. 4662/2020
Άρθρο 25: άρθρο 92Α ν. 4662/2020
Άρθρο 35: άρθρο 91 ν. 4916/2022 (Α' 65).
Άρθρο 37: άρθρο 53Α ν. 4662/2020.
Άρθρο 39: υποπερ. 26 της περ. β' της παρ. Ι του άρθρου 75 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/2006, Α' 114).
Άρθρο 40: παρ. 2 άρθρου 22 ν. 4029/2011 (Α' 245).
Άρθρο 41: παρ. 1 άρθρου 25 ν. 4029/2011.
Άρθρο 42: άρθρο 65 ν. 4662/2020.
Άρθρο 43: άρθρο 68 ν. 4662/2020.
Άρθρο 65: άρθρα 142 και 426 ν. 4957/2022 (Α' 141).
Άρθρο 74: άρθρο 53 ν. 4662/2020.
Άρθρο 75: παρ. 14 άρθρου 79 ν. 4662/2020.
Άρθρο 76: παρ. 2 άρθρου 80 ν. 4662/2020.
Άρθρο 77: παρ. 6 άρθρου 82 ν. 4662/2020.
Άρθρο 78: παρ. 4 άρθρου 83 ν. 4662/2020.
Άρθρο 79: παρ. 1 άρθρου 84 ν. 4662/2020.
Άρθρο 82: άρθρο 86 ν. 4662/2020.
Άρθρο 86: άρθρο 92 ν. 4662/2020.
Άρθρο 87: άρθρο 95 ν. 4662/2020.
Άρθρο 88: άρθρο 109 ν. 4662/2020.
Άρθρο 89: παρ. 3 άρθρου 111 ν. 4662/2020.
Άρθρο 90: παρ. 3 άρθρου 113 ν. 4662/2020.
Άρθρο 91: άρθρο 126 ν. 4662/2020.
Άρθρο 92: άρθρο 135 ν. 4662/2020.
Άρθρο 93: παρ. 2 άρθρου 132 και παρ. 1 άρθρου 138 ν. 4662/2020.
Άρθρο 94: παρ. 2 άρθρου 139 ν. 4662/2020.
Άρθρο 95: παρ. 2 άρθρου 140 ν. 4662/2020.
Άρθρο 96: άρθρο 153 ν. 4662/2020.
Άρθρο 97: άρθρο 157 ν. 4662/2020.
Άρθρο 98: άρθρο 159 ν. 4662/2020.
Άρθρο 99: άρθρο 161 ν. 4662/2020.
Άρθρο 100: άρθρο 162 ν. 4662/2020.
Άρθρο 101: παρ. 6 άρθρου 164 ν. 4662/2020.
Άρθρο 103: άρθρο 167 ν. 4662/2020.
Άρθρο 105: παρ. 8 άρθρου 15 ν. 3938/2011 (Α' 61).
Άρθρο 106: άρθρο 22 ν. 5062/2023 (Α' 183).
Άρθρο 108: παρ. 5 άρθρου 225 ν. 4782/2021 (Α' 36).
Άρθρο 109: παρ. 2 άρθρου 186Α ν. 3852/2010 (Α' 87).

<p>Άρθρο 110: περ. ια) παρ. 1 άρθρου 24 ν. 5246/2025 (Α' 198).</p> <p>Ενότητα II</p> <p>Άρθρο 125: άρθρο 12B ν. 4797/2021 (Α' 66).</p> <p>Άρθρο 126: άρθρο 15 ν. 4797/2021.</p> <p>Άρθρο 127: άρθρο 17 ν. 4797/2021.</p> <p>Άρθρο 128: άρθρο 19E ν. 4797/2021.</p> <p>Άρθρο 129: άρθρο 21 ν. 4797/2021.</p> <p>Άρθρο 131: άρθρο 22 ν. 4797/2021.</p> <p>Άρθρο 132: παρ. 5 άρθρου 3 ν. 5116/2024 (Α' 100).</p> <p>Άρθρο 133: άρθρο 253 ν. 4555/2018 (Α' 133).</p>							
5.	<p>Γιατί δεν είναι δυνατό να αντιμετωπιστεί στο πλαίσιο της υφιστάμενης νομοθεσίας</p> <table border="1"> <tr> <td>i) με αλλαγή προεδρικού διατάγματος, υπουργικής απόφασης ή άλλης κανονιστικής πράξης;</td> <td>Πρόκειται για τροποποιήσεις τυπικών νόμων, καθώς και για εισαγωγή ρυθμίσεων για τις οποίες δεν υπάρχει νομοθετική εξουσιοδότηση.</td> </tr> <tr> <td>ii) με αλλαγή διοικητικής πρακτικής συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας νέας ερμηνευτικής προσέγγισης της υφιστάμενης νομοθεσίας;</td> <td>Η αλλαγή διοικητικής πρακτικής δεν θα συνέβαλε στην επίλυση του ζητήματος, καθώς απαιτείται νομοθετική ρύθμιση, σύμφωνα με όσα προαναφέρθηκαν.</td> </tr> <tr> <td>iii) με διάθεση περισσότερων ανθρώπινων και υλικών πόρων;</td> <td>Κοινή διαπίστωση, τόσο σε επίπεδο ουσιαστικών ρυθμίσεων όσο και σε οργανωτικό επίπεδο, αποτελεί η αδυναμία του ισχύοντος ρυθμιστικού πλαισίου να αποτελέσει ικανοποιητική απάντηση στις προκλήσεις. Ως εκ τούτου, η διάθεση περισσότερων ανθρώπινων και υλικών πόρων θα ήταν αλυσιτελής.</td> </tr> </table>	i) με αλλαγή προεδρικού διατάγματος, υπουργικής απόφασης ή άλλης κανονιστικής πράξης;	Πρόκειται για τροποποιήσεις τυπικών νόμων, καθώς και για εισαγωγή ρυθμίσεων για τις οποίες δεν υπάρχει νομοθετική εξουσιοδότηση.	ii) με αλλαγή διοικητικής πρακτικής συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας νέας ερμηνευτικής προσέγγισης της υφιστάμενης νομοθεσίας;	Η αλλαγή διοικητικής πρακτικής δεν θα συνέβαλε στην επίλυση του ζητήματος, καθώς απαιτείται νομοθετική ρύθμιση, σύμφωνα με όσα προαναφέρθηκαν.	iii) με διάθεση περισσότερων ανθρώπινων και υλικών πόρων;	Κοινή διαπίστωση, τόσο σε επίπεδο ουσιαστικών ρυθμίσεων όσο και σε οργανωτικό επίπεδο, αποτελεί η αδυναμία του ισχύοντος ρυθμιστικού πλαισίου να αποτελέσει ικανοποιητική απάντηση στις προκλήσεις. Ως εκ τούτου, η διάθεση περισσότερων ανθρώπινων και υλικών πόρων θα ήταν αλυσιτελής.
i) με αλλαγή προεδρικού διατάγματος, υπουργικής απόφασης ή άλλης κανονιστικής πράξης;	Πρόκειται για τροποποιήσεις τυπικών νόμων, καθώς και για εισαγωγή ρυθμίσεων για τις οποίες δεν υπάρχει νομοθετική εξουσιοδότηση.						
ii) με αλλαγή διοικητικής πρακτικής συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας νέας ερμηνευτικής προσέγγισης της υφιστάμενης νομοθεσίας;	Η αλλαγή διοικητικής πρακτικής δεν θα συνέβαλε στην επίλυση του ζητήματος, καθώς απαιτείται νομοθετική ρύθμιση, σύμφωνα με όσα προαναφέρθηκαν.						
iii) με διάθεση περισσότερων ανθρώπινων και υλικών πόρων;	Κοινή διαπίστωση, τόσο σε επίπεδο ουσιαστικών ρυθμίσεων όσο και σε οργανωτικό επίπεδο, αποτελεί η αδυναμία του ισχύοντος ρυθμιστικού πλαισίου να αποτελέσει ικανοποιητική απάντηση στις προκλήσεις. Ως εκ τούτου, η διάθεση περισσότερων ανθρώπινων και υλικών πόρων θα ήταν αλυσιτελής.						

Συναφείς πρακτικές			
6.	<p>Έχετε λάβει υπόψη συναφείς πρακτικές; ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐</p> <p>Εάν ΝΑΙ, αναφέρατε συγκεκριμένα:</p> <table border="1"> <tr> <td>i) σε άλλη/ες χώρα/ες της Ε.Ε. ή του ΟΟΣΑ:</td> <td>1. Ιταλία Στην Ιταλία υπάρχει ένα ώριμο, πολυεπίπεδο σύστημα για τις δασικές πυρκαγιές, με κεντρικό κορμό τον νόμο 353/2000 και τα Περιφερειακά Σχέδια Αντιπυρικής Προστασίας (Piani Antincendio Boschivo – Piani AIB). Τα Piani AIB είναι υποχρεωτικά, τριετή, και οργανώνουν</td> </tr> </table>	i) σε άλλη/ες χώρα/ες της Ε.Ε. ή του ΟΟΣΑ:	1. Ιταλία Στην Ιταλία υπάρχει ένα ώριμο, πολυεπίπεδο σύστημα για τις δασικές πυρκαγιές, με κεντρικό κορμό τον νόμο 353/2000 και τα Περιφερειακά Σχέδια Αντιπυρικής Προστασίας (Piani Antincendio Boschivo – Piani AIB). Τα Piani AIB είναι υποχρεωτικά, τριετή, και οργανώνουν
i) σε άλλη/ες χώρα/ες της Ε.Ε. ή του ΟΟΣΑ:	1. Ιταλία Στην Ιταλία υπάρχει ένα ώριμο, πολυεπίπεδο σύστημα για τις δασικές πυρκαγιές, με κεντρικό κορμό τον νόμο 353/2000 και τα Περιφερειακά Σχέδια Αντιπυρικής Προστασίας (Piani Antincendio Boschivo – Piani AIB). Τα Piani AIB είναι υποχρεωτικά, τριετή, και οργανώνουν		

ενιαία την πρόβλεψη, την πρόληψη και την καταστολή. Στον επιχειρησιακό πυρήνα λειτουργεί η Sala Operativa Unificata Permanente (SOUP), ένα ενιαίο επιχειρησιακό κέντρο όπου συνυπάρχουν Πυροσβεστικό Σώμα (Vigili del Fuoco), Πολιτική Προστασία και δασικές και αστυνομικές αρχές, με συνεχή ροή δεδομένων, αξιολόγηση κινδύνου και λήψη αποφάσεων σε πραγματικό χρόνο.

Μέσα σε αυτό το πλαίσιο ρυθμίζονται δύο κρίσιμα εργαλεία: η ελεγχόμενη χρήση πυρός (αντιπύρ /controfuoco) και η προδιαγεγραμμένη καύση (fuoco prescritto). Η ελεγχόμενη χρήση πυρός για την καταστολή πυρκαγιών αναγνωρίζεται ως τεχνική έμμεσης καταστολής, που χρησιμοποιείται μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όταν η φωτιά δεν μπορεί να αναχαιτιστεί με συμβατικά μέσα. Επιτρέπεται μόνο εφόσον προβλέπεται στα εγκεκριμένα Piani AIB, ενεργοποιείται με απόφαση των επιχειρησιακών επικεφαλής και συντονίζεται υποχρεωτικά μέσω του ενιαίου επιχειρησιακού κέντρου. Δεν θεωρείται εμπρησμός, καθώς η νομοθεσία διακρίνει ρητά την ελεγχόμενη, θεσμοθετημένη χρήση φωτιάς με σκοπό την προστασία, από την ανεξέλεγκτη πυρκαγιά.

Παράλληλα, η προδιαγεγραμμένη καύση (fuoco prescritto) ρυθμίζεται κυρίως σε περιφερειακό επίπεδο. Περιφέρειες όπως η Απουλία, η Καλαβρία, η Σαρδηνία, η Σικελία και η Τοσκάνη έχουν θεσπίσει αναλυτικό πλαίσιο για τη χρήση της, σαφείς ορισμούς, σκοπούς (μείωση καύσιμης ύλης, συντήρηση αντιπυρικών λωρίδων, διατήρηση ειδικών οικοτόπων, ανανέωση βοσκοτόπων, έρευνα), υποχρέωση σύνταξης τεχνικού σχεδίου καύσης (Progetto di Fuoco Prescritto) από πιστοποιημένους μελετητές, εγκεκριμένα όρια καιρικών συνθηκών, ζωνών ασφαλείας και μέτρων προστασίας. Σε κάποιες περιφέρειες (π.χ. Καλαβρία) η έγκριση δίνεται επιχειρησιακά από τον Direttore delle Operazioni di Spengimento (DOS), δηλαδή τον επικεφαλής των επιχειρήσεων πυρόσβεσης, γεγονός που συνδέει άμεσα την πρόληψη με τον επιχειρησιακό βραχίονα. Σε άλλες (π.χ. Απουλία, Τοσκάνη), δίνεται έμφαση στον ρόλο των σχεδιαστών προδιαγεγραμμένου πυρός και στην εκπαίδευση μέσω εξειδικευμένων κέντρων, με έντονη συμμετοχή πανεπιστημίων και ερευνητικών ιδρυμάτων.

Σημαντικό κομμάτι του ιταλικού μοντέλου αποτελεί επίσης η αξιοποίηση ελεγχόμενης βόσκησης (pascolo

controllato) με συμβάσεις παραχώρησης και χρηματοδότηση μέσω Προγραμμάτων Αγροτικής Ανάπτυξης, ως μέσο μείωσης καύσιμης ύλης, και οι εξειδικευμένες μονάδες διερεύνησης αιτιών πυρκαγιών εντός του Π.Σ. και των Δασικών Υπηρεσιών, που λειτουργούν ως Μονάδες Διερεύνησης Πυρκαγιών με επιστημονική μεθοδολογία.

Η προωθούμενη νομοθετική πρωτοβουλία υιοθετεί και προσαρμόζει αυτό το σχήμα σε πολλά επίπεδα:

Με τα άρθρα 10, 16 έως 19 της προτεινόμενης ρύθμισης θεσπίζονται το Στρατηγικό Σχέδιο Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Δασικών Πυρκαγιών, Εθνική Βάση Δεδομένων Κινδύνων/Απωλειών και ψηφιακή τήρηση Γενικών και Ειδικών Σχεδίων, σε ρόλο αντίστοιχο των ιταλικών Piani AIB και της οριζόντιας επιχειρησιακής/πληροφοριακής υποδομής. Με τα άρθρα 12, 21 και 22 του σχεδίου νόμου αναδιαρθρώνεται το Εθνικό Συντονιστικό Κέντρο Επιχειρήσεων, θεσπίζεται το Επιχειρησιακό Κέντρο Συμβάντων και Μητρώο στοιχείων του Μηχανισμού, αναπτύσσοντας ελληνικό αντίστοιχο του ιταλικού ενιαίου συντονιστικού κέντρου. Με τα άρθρα 32 έως 35 εισάγονται η προδιαγεγραμμένη καύση και απλοποιείται η ελεγχόμενη χρήση πυρός/αντιπύρ, με ξεχωριστό πλαίσιο πρόληψης και καταστολής, προϋπόθεση σχεδιασμού, πιστοποιημένης εκπαίδευσης και πιλοτικών εφαρμογών – σε σαφή αντιστοίχιση με το fuoco prescritto και το controfuoco. Το άρθρο 36 για την ελεγχόμενη βόσκηση ακολουθεί τη λογική του pascolo controllato ως εργαλείου διαχείρισης καύσιμης ύλης.

Για τα ανωτέρω βλ. ιδίως από την ιταλική βιβλιογραφία: Bonio – Ascoli, *Fuoco prescritto: stato dell'arte della normativa italiana*, σε Italia Forestale e Montana.

2. Ισπανία

Στην Ισπανία η πολιτική για τις δασικές πυρκαγιές συνδυάζει την κεντρική νομοθεσία (Ley de Montes) με ισχυρή αυτονομία των περιφερειακών σχεδίων πρόληψης και καταστολής (Planes Autonómicos de Prevención y Extinción de Incendios Forestales). Εκεί εντάσσονται τόσο το fuego táctico (αντιπύρ ως τακτική καταστολής) όσο και οι quemas / fuego prescritto (προδιαγεγραμμένες καύσεις) ως θεσμικά εργαλεία. Το fuego táctico είναι προγραμματισμένη χρήση φωτιάς μέσα ή μπροστά από το μέτωπο της πυρκαγιάς, με στόχο την αφαίρεση καύσιμης

ύλης και τη δημιουργία τεχνητής ζώνης ελέγχου σε εξαιρετικά δύσκολες επιχειρησιακές συνθήκες. Ενεργοποιείται μόνο με επίσημη έγκριση, με συγκεκριμένα μετεωρολογικά όρια, πλήρη επιχειρησιακό σχεδιασμό και εκτέλεση από ειδικές, εκπαιδευμένες ομάδες, όπως οι brigadas helitransportadas.

Παράλληλα, οι προδιαγεγραμμένες καύσεις (fuego/quema prescrito) έχουν αναπτυχθεί ιδιαίτερα σε περιοχές όπως η Γαλικία, η Ανδαλουσία και η Καταλονία. Στη Γαλικία, μια από τις πιο επιβαρυνόμενες περιοχές της Ευρώπης σε αριθμό πυρκαγιών, εφαρμόζεται πρόγραμμα ελεγχόμενων καύσεων, κυρίως στο τέλος του χειμώνα και στις αρχές της άνοιξης, με στόχο τη μείωση της καύσιμης ύλης και τη δημιουργία ζωνών επιβράδυνσης γύρω από οικισμούς, βοσκοτόπια και κρίσιμες υποδομές. Εκεί η πολιτική πρόληψης προσπαθεί να επαναεντάξει, με θεσμικό και επιστημονικό τρόπο, την «παραδοσιακή φωτιά» των αγροτών (quemadas tradicionales), μικρές, χαμηλής έντασης φωτιές, ώστε να σπάσει η λογική της πλήρους καταστολής που οδήγησε σε συσσώρευση καυσίμων και ακραίες καλοκαιρινές πυρκαγιές. Οι τοπικές αρχές συνεργάζονται με κοινότητες γης, συνεταιρισμούς και ερευνητικά ιδρύματα, αναδεικνύοντας τη φιλοσοφία «καίμε λίγο, ελεγχόμενα, ώστε να μη καεί πολύ και ανεξέλεγκτα».

Η ισπανική πρακτική χαρακτηρίζεται επίσης από έντονη διαλειτουργικότητα μεταξύ δασικών υπηρεσιών, πυροσβεστικών δυνάμεων, πολιτικής προστασίας και τοπικών κοινωνιών. Η χρήση φωτιάς συνδέεται πάντα με σαφή σχέδια, καθορισμένες διαδικασίες, αξιοποίηση μετεωρολογικών/γεωχωρικών δεδομένων και συστηματική αποτίμηση εκ των υστέρων.

Οι προωθούμενες ρυθμίσεις «συνομιλούν» άμεσα με την ισπανική εμπειρία: Ο συνδυασμός ελεγχόμενης χρήσης πυρός (άρθρα 32 – 35), ελεγχόμενης βόσκησης (άρθρο 36) και υποχρεωτικών καθαρισμών ιδιοκτησιών (άρθρα 37 – 39) υιοθετεί ακριβώς τη λογική που αναπτύσσεται πλέον στη Γαλικία: επιστροφή σε πρακτικές που σπάνε τη συνέχεια της καύσιμης ύλης, αλλά υπό θεσμική, επιστημονική και κοινωνικά αποδεκτή ομπρέλα.

Τα άρθρα 5 και 40 έως 43 της προτεινόμενης ρύθμισης (Μητρώο επικουρικών δυνάμεων, εθελοντές Π.Σ. και Πολιτικής Προστασίας, οικονομική ενίσχυση) συγκλίνουν

με την ισπανική προσέγγιση της στενής συνεργασίας επαγγελματικών δυνάμεων, οργανωμένης κοινωνίας των πολιτών και τοπικών αγροτοκτηνοτροφικών ομάδων.

3. Γαλλία – Πορτογαλία

α) Ο γαλλικός Δασικός Κώδικας (Code forestier, DFCI) προβλέπει τη συγκρότηση θεσμοθετημένων επικουρικών δυνάμεων (Comités Communaux Feux de Forêt, Réserves Communales de Sécurité Civile), καταγεγραμμένων σε μητρώα υπό την εποπτεία των δήμων. Τα σώματα αυτά παρέχουν υποστηρικτικές υπηρεσίες, δηλαδή επιτήρηση, περιπολίες, ενημέρωση, προληπτικές δράσεις, ενώ οι επαγγελματικές δυνάμεις πυρόσβεσης διατηρούν την επιχειρησιακή ευθύνη. Το ελληνικό Μητρώο Επικουρικών Δυνάμεων Πολιτικής Προστασίας (προτεινόμενο άρθρο 5) υιοθετεί αυτούσιο το γαλλικό μοντέλο και προβλέπει οργανωμένη καταγραφή, εκπαίδευση, κανόνες ενεργοποίησης και διασύνδεση με τοπικές αρχές. Συμπληρωματικά, τα άρθρα 40 έως 43 του σχεδίου νόμου ενισχύουν τον ρόλο των εθελοντών, όπως συμβαίνει στη Γαλλία.

β) Η Πορτογαλία εφαρμόζει το PNGIFR 2020–2030, ένα εθνικό ολοκληρωμένο σχέδιο δεκαετίας που συνδυάζει χωροταξική πολιτική, διαχείριση καυσίμων, αγροτικές δραστηριότητες, πρόληψη, επιχειρησιακή ανταπόκριση και επενδύσεις πεντακοσίων εκατομμυρίων (500.000.000) ευρώ ετησίως. Στόχος είναι η μείωση κατά πενήντα τοις εκατό (50%) της καμένης έκτασης σε βάθος δεκαετίας. Το σχέδιο απαιτεί ενοποιημένη βάση δεδομένων, συνεχή αξιολόγηση και διαλειτουργικότητα όλων των φορέων. Το ελληνικό Στρατηγικό Σχέδιο Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Δασικών Πυρκαγιών (προτεινόμενο άρθρο 10), η Εθνική Βάση Δεδομένων Κινδύνων (προτεινόμενο άρθρο 16) και ο εκσυγχρονισμός των Γενικών και Ειδικών Σχεδίων (άρθρα 14, 15, 17 και 18 του σχεδίου νόμου) υιοθετούν τη φιλοσοφία του PNGIFR, δηλαδή τον μακροχρόνιο σχεδιασμό, τον συνδυασμό πρόληψης και καταστολής, τη διαχείριση τοπίου και την ενσωμάτωση επιστημονικής γνώσης.

4. Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής (ΗΠΑ)

Στις ΗΠΑ η διαχείριση δασικών πυρκαγιών στηρίζεται σε μια εθνική στρατηγική (National Cohesive Wildland Fire Management Strategy) και σε εκτενείς πολιτικές ομοσπονδιακών και πολιτειακών υπηρεσιών (US Forest

Service, National Park Service, Bureau of Land Management κ.ά.). Αντίστοιχα, στο ελληνικό πλαίσιο (άρθρο 12 του σχεδίου νόμου) συγκροτείται στοιχείο διοίκησης στο πεδίο, διασφαλίζοντας ενιαίο κέντρο τακτικής διοίκησης, κατά τα πρότυπα του Incident Command System (ICS). Κεντρικό ρόλο κατέχει και η επιχειρησιακή μετεωρολογία (fire weather forecasting), η οποία τροφοδοτεί σε πραγματικό χρόνο τον μηχανισμό διοίκησης στο πεδίο. Στην περίπτωση των ΗΠΑ η μετεωρολογία δεν είναι απλός πάροχος δεδομένων αλλά εργαλείο παροχής πληροφορίας (intelligence), μέσω της εκπαίδευσης και αξιοποίησης Μετεωρολόγων Πεδίου (Incident Meteorologists) για να υποστηρίξουν τη λήψη αποφάσεων.

Επίσης, η προδιαγεγραμμένη καύση αποτελεί κεντρικό εργαλείο, αφού κάθε επέμβαση βασίζεται σε αναλυτικό burn plan, όπου καθορίζονται στόχοι (π.χ. μείωση καύσιμης ύλης, προστασία κοινοτήτων, οικολογική αποκατάσταση), επιχειρησιακά βήματα, μετεωρολογικά όρια, σενάρια κινδύνου, μέτρα ασφαλείας και διαδικασίες ακύρωσης, σε περίπτωση που οι συνθήκες το απαιτήσουν. Την ευθύνη έχει πιστοποιημένος «Burn Boss» στο πλαίσιο του ICS, με σαφή ιεραρχία και κατανομή αρμοδιοτήτων. Η έμφαση δεν είναι μόνο στο «να σβήσουμε τη φωτιά», αλλά στο να διαχειριστούμε το τοπίο, έτσι ώστε οι μελλοντικές πυρκαγιές να είναι λιγότερο ακραίες. Οι προδιαγεγραμμένες καύσεις συνδυάζονται με στοχευμένη βόσκηση (targeted grazing), μηχανικό καθαρισμό και παρεμβάσεις στα δίκτυα υποδομών. Ειδικά στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας, μετά από μεγάλες πυρκαγιές που συνδέθηκαν με γραμμές και υποδομές εταιρειών (π.χ. στην Καλιφόρνια), η ρυθμιστική αρχή έχει επιβάλει υποχρεωτικά Wildfire Mitigation Plans, αυστηρούς κανόνες διαχείρισης βλάστησης γύρω από δίκτυα και μέτρα, όπως οι Public Safety Power Shutoffs (προληπτικές διακοπές ρεύματος σε ακραίο κίνδυνο).

Ιδιαίτερο βάρος δίνεται, επίσης, στη διερεύνηση των αιτιών πυρκαγιών. Πολλές πολιτείες και ομοσπονδιακές υπηρεσίες διαθέτουν Μονάδες Διερεύνησης Πυρκαγιών (Fire Investigation Units/Wildland Fire Investigation Teams), που λειτουργούν με βάση κατευθυντήριες όπως το NFPA 921 (Guide for Fire and Explosion Investigations). Αυτές οι μονάδες εφαρμόζουν τυποποιημένη μεθοδολογία για την ανάλυση σημείου προέλευσης,

αιτίου, σχετικών παραγόντων (δίκτυα, ανθρώπινη συμπεριφορά, εξοπλισμός κ.λπ.) και παρέχουν στήριξη σε ποινικές, αστικές και διοικητικές διαδικασίες. Τα συμπεράσματά τους επανεισάγονται στον κύκλο πολιτικής ως μάθηση (lessons learned) για την πρόληψη.

Ο τρόπος με τον οποίο οι ΗΠΑ οργανώνουν τις προδιαγεγραμμένες καύσεις μέσω burn plans και Burn Boss αντικατοπτρίζεται στην ελληνική επιλογή να εντάξει τις προδιαγεγραμμένες καύσεις σε ένα σαφές θεσμικό και επιχειρησιακό πλαίσιο με τα άρθρα 32 έως 35 του σχεδίου νόμου για την τεχνική και τα άρθρα 10, 14, 15, 17 και 18 για τη σύνδεσή της με Στρατηγικά/Ειδικά Σχέδια Πολιτικής Προστασίας.

Οι Μονάδες Διερεύνησης Πυρκαγιών (Fire Investigation Units) και η προσήλωση σε πρότυπα τύπου NFPA 921 έχουν ευθεία αντανάκλαση στα προτεινόμενα άρθρα 24 έως 31, με τα οποία συγκροτείται μια ολοκληρωμένη Διεύθυνση Αντιμετώπισης Εγκλημάτων Εμπρησμού με Ανακριτικά Κλιμάκια, Μητρώο εμπειρογνομόνων και Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας, ώστε η διερεύνηση των πυρκαγιών να αποκτήσει θεσμική, επιστημονική και επιχειρησιακή συνέπεια. Έτσι, τα ευρήματα της Δ.Α.Ε.Ε. δύνανται να ενσωματώνονται στο στρατηγικό επίπεδο σχεδιασμού κλείνοντας τον κύκλο «αίτια – μάθηση – επιχειρησιακή προσαρμογή» κατά τρόπο ανάλογο με τις αμερικανικές πρακτικές.

5. ΗΠΑ – Καναδάς

Το Σύστημα Διοίκησης Συμβάντων (Incident Command System – ICS) αποτελεί το θεμέλιο του σύγχρονου μηχανισμού πολιτικής προστασίας σε ΗΠΑ και Καναδά, έχοντας διαμορφωθεί μετά από μεγάλες δασικές πυρκαγιές (Καλιφόρνια) και πολυσύνθετες κρίσεις, με τις οποίες έγινε εμφανής η ανάγκη για διαλειτουργικότητα, ενιαία γλώσσα και δομημένη ιεραρχία στο πεδίο επιχειρήσεων. Στις ΗΠΑ, το ICS εξελίχθηκε σε πλήρως θεσμοθετημένο σύστημα υπό το National Incident Management System (NIMS), λειτουργώντας ως κοινό πλαίσιο για όλες τις υπηρεσίες, πυροσβεστικές, αστυνομικές, υγειονομικές, τοπική αυτοδιοίκηση και ομοσπονδιακούς φορείς. Αντίστοιχα, στον Καναδά το ICS αποτελεί εθνικό πρότυπο (Canadian ICS), υποχρεωτικό για την αντιμετώπιση κάθε έκτακτου συμβάντος, με σαφείς δομές διοίκησης, επεκτασιμότητα ανάλογα με την

	<p>κλιμάκωση του συμβάντος και αυστηρή τυποποίηση διεπαφών μεταξύ τοπικών, επαρχιακών και ομοσπονδιακών αρχών. Καίριο χαρακτηριστικό και των δύο χωρών είναι η ύπαρξη ενιαίου κύκλου πληροφοριών (incident action planning cycle), όπου όλες οι κρίσιμες πληροφορίες συλλέγονται, επαληθεύονται και διαχέονται σε πραγματικό χρόνο, διασφαλίζοντας κοινή επιχειρησιακή εικόνα και ταχεία λήψη αποφάσεων.</p> <p>Το ICS στις χώρες αυτές λειτουργεί, επίσης, ως κοινή επιχειρησιακή γλώσσα με κοινά πρωτόκολλα, καθορισμένους ρόλους (Incident Commander, Operations, Planning, Logistics, Finance/Administration), κοινές έντυπες διαδικασίες και ενιαία εκπαίδευση. Η χρήση των Κινητών Επιχειρησιακών Κέντρων, των στοιχείων τακτικής διοίκησης (staging areas, mobile command posts, tactical elements) και η συστηματική αξιοποίηση επιχειρησιακής μετεωρολογίας αποτελούν σταθερές πρακτικές για την υποστήριξη της τακτικής διοίκησης.</p> <p>Η ελληνική προσέγγιση επιχειρεί για πρώτη φορά θεσμικά να προσεγγίσει το επίπεδο αυτών των δύο μοντέλων, υιοθετώντας τις κεντρικές αρχές τους, δηλαδή τη λειτουργική ενοποίηση όλων των σχεδίων και διαδικασιών (Κανόνες Εμπλοκής, Γενικά Σχέδια, λειτουργία Εθνικού Μηχανισμού), την ανάπτυξη ενιαίου πλαισίου στρατηγικής, επιχειρησιακής και τακτικής διοίκησης, καθώς και τη θεσμοθέτηση στοιχείων τακτικής διοίκησης στο πεδίο. Η πρόβλεψη για Επιχειρησιακά Κέντρα Συμβάντων, ως συγκεντρωτικούς κόμβους πληροφόρησης, συμμετοχή συνδέσμων από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς και απαιτήσεις διαλειτουργικότητας κινείται στην ίδια κατεύθυνση με το μοντέλο NIMS–ICS και τις καναδικές πρακτικές.</p> <p>Με την υιοθέτηση των δομικών και λειτουργικών αρχών που εφαρμόζονται σε ΗΠΑ και Καναδά, το προτεινόμενο νέο πλαίσιο φιλοδοξεί να δημιουργήσει έναν συνεκτικό, διαλειτουργικό και απολύτως τυποποιημένο μηχανισμό διοίκησης για κάθε είδους συμβάν.</p>
<p>ii) σε όργανα της Ε.Ε.:</p>	<p>Στο πλαίσιο του Μηχανισμού Πολιτικής Προστασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατά την περίοδο 2023 – 2024 πραγματοποιήθηκε θεματική αξιολόγηση (Peer Review) για τη διαχείριση του κινδύνου δασικών πυρκαγιών στην Ελλάδα, με συμμετοχή εμπειρογνομόνων από ευρωπαϊκές χώρες. Η τελική έκθεση παραδόθηκε τον</p>

	<p>Ιούνιο 2024 (βλ. https://climate-adapt.eea.europa.eu/en/metadata/publications/wildfire-peer-review-report-for-greece) και η παρούσα νομοθετική πρωτοβουλία εισάγει μεταρρυθμίσεις που ευθυγραμμίζονται με τις συστάσεις της σε μεγάλο βαθμό.</p> <p>Καταρχάς, η ευρωπαϊκή αξιολόγηση επισημαίνει ότι η Ελλάδα έχει εισέλθει σε ένα «νέο πυροκλιματικό καθεστώς», όπου η ένταση και η ταχύτητα εξάπλωσης των πυρκαγιών καθιστούν την ενίσχυση των μέτρων πρόληψης απόλυτη αναγκαιότητα. Η μετάβαση αυτή προϋποθέτει ριζική αναδιάρθρωση των πολιτικών διαχείρισης της καύσιμης ύλης, αλλά και ανασχεδιασμό επιχειρησιακών διαδικασιών και συστημάτων λήψης αποφάσεων, ώστε ο επιχειρησιακός μηχανισμός να λειτουργεί με δεδομένα υψηλής ανάλυσης, επιστημονικές προβλέψεις και σύγχρονους δείκτες κινδύνου. Με τις κατευθύνσεις αυτές εναρμονίζεται απολύτως η προωθούμενη νομοθετική πρωτοβουλία, η οποία θεσπίζει τα Ειδικά Σχέδια Πρόληψης, αναδιοργανώνει το σύστημα επιχειρησιακού σχεδιασμού και εισάγει νέα όργανα επιστημονικής υποστήριξης (άρθρα 7Γ, 7Δ, 9Α, 23Α ν. 4662/2020).</p> <p>Πρώτον, η έκθεση υπογραμμίζει την ανάγκη αναβάθμισης του νομικού πλαισίου πρόληψης της καύσιμης ύλης και της σταθερής πολυετούς χρηματοδότησης αυτών των δράσεων. Η νέα ρύθμιση, με τις παρεμβάσεις στο Μέρος Δ' (προδιαγεγραμμένη καύση, ελεγχόμενη βόσκηση, καθαρισμοί οικοπέδων), δημιουργεί για πρώτη φορά συνεκτικό πλέγμα μόνιμων, θεσμικά κατοχυρωμένων εργαλείων. Ιδίως ως προς τη προδιαγεγραμμένη καύση, σημειώνεται ότι η θεσμοθέτηση του μέτρου στην Ελλάδα δεν αποτελεί μόνο μεταρρύθμιση εθνικής σημασίας, αλλά και εργαλείο που ενισχύει τη δυνατότητα άντλησης ευρωπαϊκών πόρων, δεδομένης της ολοκλήρωσης των προγραμμάτων «Antinero». Για αυτό και τα επόμενα χρόνια καθίσταται αναγκαία η σταθερή χρηματοδότηση της πρόληψης δασικών πυρκαγιών μέσω ενός πάγιου, θεσμικού και επιχειρησιακά εφαρμόσιμου μέτρου, όπως η προδιαγεγραμμένη καύση.</p> <p>Δεύτερον, η αξιολόγηση αποδίδει ιδιαίτερη έμφαση στην ενίσχυση των συνεργειών μεταξύ Δασικής Υπηρεσίας και Πυροσβεστικού Σώματος, κάτι που μέχρι σήμερα αποτελούσε αδύναμο σημείο.</p>
--	--

	<p>Η προωθούμενη νομοθετική πρωτοβουλία ενσωματώνει αυτή τη σύσταση, καθώς:</p> <ul style="list-style-type: none"> – θεσμοθετεί κοινές διαδικασίες σχεδιασμού και εφαρμογής της προδιαγεγραμμένης καύσης (άρθρα 32–34), – αναβαθμίζει τα Περιφερειακά και Τοπικά Σχέδια (άρθρα 14 και 15 προτεινόμενης ρύθμισης), – εισάγει κοινά όργανα σχεδιασμού και λήψης αποφάσεων (νέα άρθρα 9Α, 23Α ν. 4662/2020), – ενισχύει τις δομές επιστημονικής υποστήριξης που απαιτούν κοινή συμμετοχή των δύο φορέων. <p>Τρίτον, η αξιολόγηση αναδεικνύει την ανάγκη ύπαρξης διεπιστημονικών ομάδων διερεύνησης αιτιών, καθώς και συστηματικής αναθεώρησης των επιχειρησιακών σχεδίων. Προς αυτή την κατεύθυνση, με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις θεσμοθετούνται νέες επιτροπές επιστημονικής αξιολόγησης (προτεινόμενο νέο άρθρο 7Γ ν. 4662/2020), αναβαθμίζεται η Δ.Α.Ε.Ε. (άρθρα 24 – 31 προτεινόμενης ρύθμισης) και συστήνεται Επιτροπή Ετήσιου Απολογισμού (άρθρο 8 προτεινόμενης ρύθμισης).</p> <p>Τέταρτον, η αξιολόγηση επισημαίνει την ανάγκη δημιουργίας «Fire Intelligence», δηλαδή ενός συστήματος αναλυτικών δεδομένων για καύσιμη ύλη, καιρικές συνθήκες και επιχειρησιακούς δείκτες. Η πρόβλεψη για Μονάδα Επιχειρησιακής Μετεωρολογίας (άρθρο 21 προτεινόμενης ρύθμισης), η ψηφιακή τήρηση σχεδίων (άρθρο 19 προτεινόμενης ρύθμισης) και η αναμόρφωση της Εθνικής Βάσης Δεδομένων (άρθρο 16 προτεινόμενης ρύθμισης) αποτελούν κεντρικά βήματα προς αυτή την κατεύθυνση.</p>
iii) σε διεθνείς οργανισμούς:	Sendai Framework for Disaster Risk Reduction 2015–2030 (βλ. https://www.undrr.org/implementing-sendai-framework/what-sendai-framework).

	Στόχοι αξιολογούμενης ρύθμισης
7.	Σημειώστε ποιοι από τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών επιδιώκονται με την αξιολογούμενη ρύθμιση

8. Ποιοι είναι οι στόχοι της αξιολογούμενης ρύθμισης;

i) βραχυπρόθεσμοι:

Ενότητα Ι
Μέρος Β΄: Στον άμεσο χρονικό ορίζοντα επιδιώκεται η ταχεία λειτουργική αναβάθμιση του Εθνικού Μηχανισμού Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων μέσω της άμεσης ενεργοποίησης των νέων δομών. Η δημιουργία νέων μητρώων, επικουρικών δυνάμεων και επικαιροποιημένων διαύλων επικοινωνίας στοχεύει στη μείωση του χρόνου απόκρισης σε δασικές πυρκαγιές και λοιπές φυσικές καταστροφές ήδη από την επόμενη αντιτυρική περίοδο.
Μέρος Γ΄: Επιδιώκεται να ενισχυθεί άμεσα η επιχειρησιακή δυναμική της Δ.Α.Ε.Ε. με τον εκσυγχρονισμό της διοικητικής της διάρθρωσης. Η εξειδίκευση των αρμοδιοτήτων και η οριστικοποίηση των διαδικασιών διευκολύνουν την αποτελεσματική διερεύνηση περιστατικών εμπρησμού και επιτρέπουν την πιο γρήγορη συνεργασία με εισαγγελικές και αστυνομικές αρχές.
Μέρος Δ΄: Άμεσος στόχος των προωθούμενων ρυθμίσεων είναι η λήψη και υλοποίηση μέτρων προληπτικής πυροπροστασίας, όπως η προδιαγεγραμμένη καύση, η ελεγχόμενη βόσκηση και ο καθαρισμός οικοπέδων.

	<p>Μέρος Ε΄: Βραχυπρόθεσμος στόχος του Μέρους Ε΄ είναι η αύξηση του αριθμού των εθελοντών του Πυροσβεστικού Σώματος και της Πολιτικής Προστασίας, η καλύτερη αξιοποίησή τους και η βελτίωση του εξοπλισμού των εθελοντικών οργανώσεων.</p> <p>Μέρος ΣΤ΄: Η θεσμική αναδιοργάνωση της Πυροσβεστικής Ακαδημίας και η αναβάθμιση της παρεχόμενης εκπαίδευσης του πυροσβεστικού προσωπικού αποτελεί βραχυπρόθεσμο στόχο του Μέρους αυτού.</p> <p>Μέρος Ζ΄: Κύριοι βραχυπρόθεσμοι στόχοι του Μέρους Ζ΄ είναι η άμεση αποκατάσταση λειτουργικών αστοχιών του Πυροσβεστικού Σώματος, ιδίως σε θέματα διοίκησης, βαθμολογικής εξέλιξης και επιχειρησιακών αρμοδιοτήτων, καθώς και η βελτίωση της καθημερινής λειτουργίας του Αρχηγείου.</p> <p>Μέρος Η΄: Άμεσοι στόχοι του συγκεκριμένου Μέρους είναι η ρύθμιση κρίσιμων θεμάτων προσωπικού, όπως η μονιμοποίηση πυροσβεστών πενταετούς υποχρέωσης.</p> <p>Ενότητα II Στους βραχυπρόθεσμους στόχους της Ενότητας II συγκαταλέγονται η απρόσκοπτη και εύρυθμη λειτουργία των δομών της Γενικής Γραμματείας Αποκατάστασης Φυσικών Καταστροφών και Κρατικής Αρωγής του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, στο πλαίσιο, ιδίως, και των αυξημένων αναγκών, που έχουν ανακύψει, λόγω των μεγάλης έντασης και έκτασης φυσικών καταστροφών, καθώς και η αποτελεσματική λειτουργία και η ταχύτερη εκτέλεση του έργου της στήριξης των πληγέντων από φυσικές καταστροφές.</p>
ii) μακροπρόθεσμοι:	<p>Ενότητα I Μακροπρόθεσμοι στόχοι της Ενότητας I είναι, ανά Μέρος, οι εξής:</p> <p>Μέρος Β΄: - Η διαμόρφωση ενός πλήρως ολοκληρωμένου συστήματος πολιτικής προστασίας, όπου η πρόληψη, η ετοιμότητα και η απόκριση θα</p>

βασίζονται σε επιστημονικά δεδομένα, ψηφιακές υποδομές και σε έναν ενιαίο εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επιχειρησιακό σχεδιασμό,

- η χρήση κοινής επιχειρησιακής γλώσσας απόκρισης στο στρατηγικό και τακτικό πεδίο σύμφωνα με τις αρχές του Συστήματος Διοίκησης Συμβάντος,

- ο μετασχηματισμός της δομής του Εθνικού Μηχανισμού και η μεταβολή της επιχειρησιακής κουλτούρας, καθώς και η σταδιακή δημιουργία ενός συνεκτικού, διαλειτουργικού και απολύτως τυποποιημένου μηχανισμού διοίκησης για κάθε είδους συμβάν.

Μέρος Γ΄:

- Η πλήρης θεσμική θωράκιση της Δ.Α.Ε.Ε., που θα επιτρέπει τη συνεχή τεχνολογική αναβάθμιση, τη διαρκή εκπαίδευση του προσωπικού και την ανάπτυξη διεθνών συνεργασιών, οδηγώντας σε σημαντική μείωση εμπρησμών και σε συνολική αναβάθμιση του επιπέδου ασφάλειας και δικαιοσύνης.

Μέρος Δ΄:

- Η μείωση της καύσιμης ύλης και κατ' επέκταση της ταχύτητας εξάπλωσης των πυρκαγιών και, συνεπώς, των καμένων εκτάσεων.

Μέρος Ε΄:

- Η δημιουργία ενός πιο ελκυστικού πλαισίου για την προσφορά εθελοντικών υπηρεσιών στο Πυροσβεστικό Σώμα και στην Πολιτική Προστασία.

Μέρος ΣΤ΄:

- Η δημιουργία μιας ακαδημαϊκά αυτόνομης, διεθνοποιημένης και τεχνολογικά εξελιγμένης Πυροσβεστικής Ακαδημίας που θα αποτελεί κέντρο αριστείας στην εκπαίδευση και την έρευνα.

Μέρος Ζ΄:

- Η δημιουργία ενός πιο δίκαιου, σταθερού και διαφανούς συστήματος υπηρεσιακής εξέλιξης

	<p>του πυροσβεστικού προσωπικού, που ευνοεί την αξιοκρατία και επιτρέπει την αποτελεσματική αξιοποίηση των ανθρώπινων πόρων.</p> <p>Μέρος Η΄:</p> <p>- Η ενίσχυση του αισθήματος δικαιοσύνης και η θεσμική προστασία των στελεχών.</p> <p>Ενότητα II</p> <p>Στους μακροπρόθεσμους στόχους της Ενότητας II συγκαταλέγονται η αποκατάσταση της κανονικότητας στην οικονομική ζωή πληττόμενων φυσικών καταστροφών, μετά από μία έκτακτη συνθήκη και, μέσω αυτής η στήριξη της εθνικής οικονομίας και η ομαλοποίηση της κοινωνικής και οικονομικής ζωής.</p>
--	--

Ψηφιακή διακυβέρνηση	
10.	<p>Σε περίπτωση που προβλέπεται η χρήση πληροφοριακού συστήματος, ποια θα είναι η συμβολή αυτού στην επίτευξη των στόχων της αξιολογούμενης ρύθμισης: ΑΜΕΣΗ ☐ ή/και ΕΜΜΕΣΗ ☒</p>
i) Εάν είναι άμεση, εξηγήστε:	
ii) Εάν είναι έμμεση, εξηγήστε:	<p>Τα περισσότερα προβλεπόμενα συστήματα έχουν, κυρίως, έμμεση συμβολή, καθώς δεν αποτελούν τα ίδια το αντικείμενο της ρύθμισης, αλλά υποστηρίζουν αποφασιστικά την επίτευξη των στόχων της.</p> <p>Ειδικότερα, τα ακόλουθα συστήματα (Μητρώα), που εισάγονται με τις διατάξεις της προωθούμενης νομοθετικής πρωτοβουλίας λειτουργούν υποστηρικτικά και ενισχύουν την αποτελεσματικότητα των ρυθμίσεων είναι τα ακόλουθα:</p> <p>άρθρο 5: Μητρώο Επικουρικών Δυνάμεων Πολιτικής Προστασίας</p> <p>άρθρο 19: ψηφιακή αποτύπωση και ηλεκτρονική τήρηση Γενικών και Ειδικών Σχεδίων Πολιτικής Προστασίας</p>

	<p>άρθρο 22: Μητρώο Στοιχείων και Επικοινωνίας του Εθνικού Μηχανισμού Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων</p> <p>άρθρο 30: Μητρώο Πιστοποιημένων Εμπειρογνομόνων Πυρκαγιών - Εθνική Ομάδα Εμπειρογνομόνων Εμπρησμών</p> <p>άρθρο 37: Εθνικό Μητρώο Τήρησης Μέτρων Προληπτικής Πυροπροστασίας Ιδιοκτησιών</p> <p>Η συμβολή τους χαρακτηρίζεται ως έμμεση διότι:</p> <ul style="list-style-type: none"> - οργανώνουν, ταξινομούν και διαθέτουν κρίσιμα δεδομένα σε πραγματικό χρόνο, - μειώνουν ασυμμετρίες πληροφόρησης μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων, - επιτρέπουν τον ταχύτερο σχεδιασμό και συντονισμό δράσεων, - ενισχύουν τη διαφάνεια, τη λογοδοσία και τον έλεγχο, - αυξάνουν την επιχειρησιακή ετοιμότητα του Εθνικού Μηχανισμού, χωρίς να αποτελούν τα ίδια επιχειρησιακά μέτρα. <p>Ωστόσο, ορισμένα συστήματα έχουν άμεση συμβολή, διότι αποτελούν κρίσιμο εργαλείο για την υλοποίηση των ρυθμίσεων, όπως το άρθρο 16 της προτεινόμενης ρύθμισης, που προβλέπει την αναδιαμόρφωση της Εθνικής Βάσης Δεδομένων Κινδύνων, Απειλών και Απωλειών Καταστροφών.</p>
11.	<p>Το προβλεπόμενο πληροφοριακό σύστημα είναι συμβατό με την εκάστοτε ψηφιακή στρατηγική της χώρας (Βίβλος Ψηφιακού Μετασχηματισμού);</p> <p>ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐</p>
Εξηγήστε:	<p>Το σύνολο των ανωτέρω είναι συμβατά με τη Βίβλο Ψηφιακού Μετασχηματισμού 2020 – 2025, καθώς:</p> <ul style="list-style-type: none"> α) προωθούν τη διαλειτουργικότητα δημοσίων συστημάτων, β) ενισχύουν τη χρήση δεδομένων (data-driven policy), γ) εντάσσονται στον άξονα «Ψηφιακή Πολιτική Προστασία», δ) αξιοποιούν cloud, GIS, big data και API σύνδεσης, ε) υποστηρίζουν δημόσιες πολιτικές υψηλής προτεραιότητας. <p>Ειδικά η Εθνική Βάση Δεδομένων Κινδύνων, Απειλών και Απωλειών Καταστροφών συνιστά βασικό πυλώνα της κυβερνητικής στρατηγικής</p>

		δεδομένων (gov data strategy) και προβλέπεται ρητά ως προτεραιότητα στην ψηφιακή πολιτική του κράτους.
12.	Διασφαλίζεται η διαλειτουργικότητα του εν λόγω πληροφοριακού συστήματος με άλλα υφιστάμενα συστήματα; ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐	
	Αναφέρατε ποια είναι αυτά τα συστήματα:	Τα προβλεπόμενα Μητρώα μπορούν να διαλειτουργούν ενδεικτικώς με: α) συστήματα του Ε.Σ.Κ.Ε.Δ.Ι.Κ. και συστήματα επιχειρησιακής εικόνας του Π.Σ., β) Μητρώο Εθελοντών Πολιτικής Προστασίας, γ) Κτηματολόγιο και Α.Α.Δ.Ε. (ιδίως για πρόστιμα προληπτικής πυροπροστασίας).
13.	Έχει προηγηθεί μελέτη βιωσιμότητας του προβλεπόμενου πληροφοριακού συστήματος; ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐	
	Εξηγήστε:	Η τεχνική, λειτουργική και οικονομική βιωσιμότητα της Εθνικής Βάσης Δεδομένων (άρθρο 16 σχεδίου νόμου) έχει προηγηθεί στο πλαίσιο της συντελεσθείσας διαγωνιστικής διαδικασίας.

Κατ' άρθρο ανάλυση αξιολογούμενης ρύθμισης	
14.	Σύνοψη στόχων κάθε άρθρου
Άρθρο	Στόχος
Άρθρο 1 Σκοπός	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθορίζεται ο σκοπός της Ενότητας Ι του σχεδίου νόμου, δηλαδή η συνολική αναμόρφωση του συστήματος πρόληψης, ετοιμότητας και ανταπόκρισης σε δασικές πυρκαγιές και άλλες φυσικές, τεχνολογικές ή ανθρωπογενείς καταστροφές.
Άρθρο 2 Αντικείμενο	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθορίζεται το αντικείμενο της Ενότητας Ι του σχεδίου νόμου.
Άρθρο 3 Αναδιάρθρωση Εθνικού Μηχανισμού – Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 3 ν. 4662/2020	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται η παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 4662/2020 (Α' 27) και αναδιαρθρώνονται οι επιχειρησιακές δομές του Εθνικού Μηχανισμού Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων. Ειδικότερα, διατηρείται η λειτουργία του Εθνικού Συντονιστικού Κέντρου Διαχείρισης Κρίσεων (Ε.Σ.Κ.Ε.Δ.Ι.Κ.) και των Συντονιστικών Οργάνων

	<p>Πολιτικής Προστασίας (Σ.Ο.Π.Π.), και εισάγεται ρητά η δομή των Επιχειρησιακών Κέντρων Συμβάντων (Ε.Κ.Σ.) που λειτουργούν εντός των Περιφερειακών Κέντρων Επιχειρήσεων (ΠΕ.Κ.Ε.) των Περιφερειακών Πυροσβεστικών Διοικήσεων.</p> <p>Η τροποποίηση αποσκοπεί στον οργανωτικό εξορθολογισμό και στην ενίσχυση της επιχειρησιακής διοίκησης στο πεδίο, ενσωματώνοντας επίσημα το μοντέλο «διοίκησης συμβάντος» (incident command), που έχει αποδειχθεί κρίσιμο σε μεγάλες δασικές πυρκαγιές και άλλες κρίσεις. Η ένταξη των Ε.Κ.Σ. διασφαλίζει ενιαίο σύστημα ροής πληροφοριών και εντολών μεταξύ τοπικού, περιφερειακού και εθνικού επιπέδου, μειώνοντας τον κίνδυνο παράλληλων δομών και επικαλύψεων.</p> <p>Το νέο σχήμα ενισχύει την εφαρμοστικότητα του ν. 4662/2020, ο οποίος στο προηγούμενο πλαίσιο είχε παρουσιάσει δυσχέρειες ως προς την πλήρη ενεργοποίηση όλων των επιπέδων διοίκησης. Επιπλέον, συνδέεται με την κατάργηση συναφών πλαισίων (άρθρα 4 και 13 προτεινόμενης ρύθμισης), απλοποιώντας τις διαδικασίες και ενισχύοντας την επιχειρησιακή ετοιμότητα. Η κατάργηση ειδικότερα των Πλαισίων Διαχείρισης Εκτάκτων Αναγκών (Π.Δ.Ε.Α.) και των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Κέντρων (Π.Ε.ΚΕ.Π.Π.) αποκαθιστά την αποδοτικότητα της διοίκησης συμβάντος και ενισχύει την αρχή της ενιαίας εντολής, ώστε η διαχείριση των κρίσεων να είναι ταχύτερη και αποτελεσματικότερη.</p>
<p>Άρθρο 4 Κατάργηση Πλαισίων Διαχείρισης Εκτάκτων Αναγκών σε περίπτωση κατάστασης αυξημένης ετοιμότητας – Τροποποίηση περ. β) άρθρου 6 ν. 4662/2020</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται η περ. β) του άρθρου 6 του ν. 4662/2020, απαλείφοντας τον μηχανισμό ενεργοποίησης παράλληλων επιχειρησιακών πλαισίων κατά τις φάσεις αυξημένης ετοιμότητας πολιτικής προστασίας. Στο εξής, ακόμη και υπό υψηλό κίνδυνο (π.χ. αυξημένο δείκτη επικινδυνότητας), δεν θα εφαρμόζονται ειδικά Π.Δ.Ε.Α., αλλά τα υφιστάμενα γενικά, καθώς και τα προβλεπόμενα με την προωθούμενη νομοθετική πρωτοβουλία ειδικά σχέδια και οι μόνιμες δομές διοίκησης.</p>

	<p>Η παρέμβαση εντάσσεται στην ανάγκη εξορθολογισμού και απλοποίησης του συστήματος. Η κατάργηση των Π.Δ.Ε.Α. ενισχύει την ενιαία αλυσίδα εντολών, τη σαφήνεια ρόλων και μειώνει τον κίνδυνο νομικών ή επιχειρησιακών αστοχιών (π.χ. παράλειψη τυπικής ενεργοποίησης). Συνακόλουθα, είτε σε κανονική λειτουργία είτε σε αυξημένη ετοιμότητα, εφαρμόζονται τα ίδια επιχειρησιακά σχέδια, με διαφοροποίηση μόνο στην ένταση των πόρων.</p> <p>Η Ελλάδα κατ' αυτόν τον τρόπο ακολουθεί διεθνώς παγιωμένο μοντέλο. Χαρακτηριστικά, στην Ιταλία, κατά τις ημέρες υψηλού κινδύνου δασικών πυρκαγιών, οι περιφερειακοί μηχανισμοί τίθενται σε κατάσταση επιφυλακής, χωρίς σύνταξη νέου σχεδίου, αξιοποιώντας τα ήδη εγκεκριμένα σχέδια αντιτυρικής προστασίας, όπως τα Γενικά Σχέδια Αντιμετώπισης σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, και τα Ειδικά Σχέδια Πρόληψης. Αντίστοιχα, το άρθρο 4 εναρμονίζει το εθνικό πλαίσιο με μία κοινώς αποδεκτή αρχή: ένα σύστημα, ένα σχέδιο ανά κίνδυνο, πολλαπλά επίπεδα ετοιμότητας, αλλά όχι πολλαπλά παράλληλα σχέδια.</p> <p>Συνολικά, η ρύθμιση απλουστεύει τον μηχανισμό, επιταχύνει την προληπτική κινητοποίηση και ενισχύει την αποτελεσματικότητα διαχείρισης κρίσεων.</p>
<p>Άρθρο 5 Σύσταση Μητρώου Επικουρικών Δυνάμεων Πολιτικής Προστασίας –Τροποποίηση άρθρου 7 ν. 4662/2020</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 7 του ν. 4662/2020 και θεσπίζεται το Μητρώο Επικουρικών Δυνάμεων Πολιτικής Προστασίας, ως ένα νέο, λειτουργικό εργαλείο ενίσχυσης του ανθρώπινου δυναμικού, των μέσων και των υποστηρικτικών πόρων του Εθνικού Μηχανισμού Πολιτικής Προστασίας. Το Μητρώο επιτρέπει την καταγραφή φυσικών και νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου που διαθέτουν μέσα, εξοπλισμό, επιστημονικές ή τεχνικές γνώσεις και μπορούν να αξιοποιηθούν σε όλες τις φάσεις του κύκλου διαχείρισης καταστροφών.</p> <p>Ειδικότερα, στο Μητρώο εντάσσονται, ιδίως, αγρότες και κτηνοτρόφοι με υδροφόρες και</p>

μηχανήματα, επιχειρήσεις δασικών ή τεχνικών έργων, καθώς και ιδιώτες με ειδικό εξοπλισμό, πιστοποιημένες δεξιότητες ή επιστημονικές γνώσεις, όπως και φορείς παροχής υπηρεσιών εστίασης και φιλοξενίας, οι οποίοι μπορούν να υποστηρίξουν επιχειρησιακά τις δράσεις πολιτικής προστασίας. Το Μητρώο ταξινομείται ανά περιοχή ευθύνης Διοίκησης Πυροσβεστικών Υπηρεσιών Νομού (ΔΙ.ΠΥ.Ν.), ώστε ο αρμόδιος Διοικητής να έχει άμεση εικόνα των διαθέσιμων επικουρικών δυνάμεων και, σε συνθήκες αυξημένης κινητοποίησης, να μπορεί να τις καλεί οργανωμένα και στοχευμένα.

Παράλληλα, συστήνεται ειδικό υπομητρώο παρόχων υπηρεσιών υγείας και κοινωνικής φροντίδας, στο οποίο δύνανται να εγγράφονται ιδιωτικές κλινικές, μονάδες αποκατάστασης, ιδιωτικά ασθενοφόρα, δομές φιλοξενίας ευάλωτων ομάδων και λοιποί φορείς υγειονομικής ή κοινωνικής φροντίδας, ενισχύοντας την ετοιμότητα του Εθνικού Μηχανισμού σε καταστάσεις αυξημένων κοινωνικών και υγειονομικών αναγκών.

Το πλαίσιο λειτουργίας του Μητρώου, οι προϋποθέσεις ένταξης, τα κριτήρια, οι λόγοι διαγραφής και κάθε σχετικό ζήτημα καθορίζονται με κοινές υπουργικές αποφάσεις, ενώ προβλέπεται η πλήρης διαλειτουργικότητά του με άλλα κρίσιμα πληροφοριακά συστήματα του Δημοσίου, όπως το Μητρώο Στοιχείων και Επικοινωνίας του άρθρου 36Α, τα μητρώα διαθέσιμων μηχανημάτων έργου και χειριστών του άρθρου 53Δ, καθώς και τα στοιχεία που τηρούν Περιφέρειες και Δήμοι για το ανθρώπινο δυναμικό, τα μέσα και τα υλικά πολιτικής προστασίας. Με τον τρόπο αυτό εξασφαλίζεται ενιαία, επικαιροποιημένη και επιχειρησιακά αξιοποιήσιμη εικόνα των διαθέσιμων πόρων σε εθνικό επίπεδο.

Σε μεγάλες καταστροφές παρατηρείται συχνά αυθόρμητη προσφορά βοήθειας από ιδιώτες (υδροφόρες, μηχανήματα έργου, χειριστές, τεχνικούς), η οποία, χωρίς θεσμικό συντονισμό, μπορεί να παραμείνει ανεκμετάλλευτη ή να προκαλέσει επιχειρησιακή σύγχυση. Το νέο

	<p>Μητρώο επιτρέπει την καταγραφή των πόρων αυτών, ώστε η συνδρομή να είναι άμεση, ασφαλής, ελεγχόμενη και επιχειρησιακά χρήσιμη. Η λειτουργία του συμπληρώνει το Μητρώο Εθελοντών Πολιτικής Προστασίας και τα μητρώα μηχανημάτων έργου, καλύπτοντας κατηγορίες πόρων που δεν εντάσσονταν σε αναγνωρισμένες εθελοντικές οργανώσεις.</p> <p>Ταυτόχρονα, καταργείται το Μητρώο Εμπειρογνομώνων Πολιτικής Προστασίας, στο πλαίσιο μιας ευρύτερης προσπάθειας αποπληθωρισμού και εξορθολογισμού των υφιστάμενων μητρώων. Το συγκεκριμένο Μητρώο δεν λειτούργησε στην πράξη ως ενεργό εργαλείο υποστήριξης του μηχανισμού πολιτικής προστασίας και, μέχρι σήμερα, δεν τέθηκε ποτέ σε ουσιαστική λειτουργία. Περαιτέρω, στο σκέλος που αφορά την παροχή επιστημονικών ή τεχνικών γνώσεων, οι σχετικές ανάγκες καλύπτονται πλέον με ενιαίο, απλούστερο και λειτουργικότερο τρόπο μέσω του Μητρώου Επικουρικών Δυνάμεων, στο οποίο απορροφώνται οι αντίστοιχες κατηγορίες φυσικών και νομικών προσώπων, διασφαλίζοντας καλύτερο επιχειρησιακό συντονισμό και μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα.</p> <p>Η διεθνής εμπειρία, ιδίως από χώρες όπως η Γαλλία με θεσμούς πολιτικής εφεδρείας (π.χ. réserve civique), αναδεικνύει τη σημασία οργανωμένων «δεξαμενών» επικουρικών δυνάμεων, ιδίως σε περιβάλλον πολλαπλών, σύνθετων και εντεινόμενων κλιματικών κινδύνων.</p>
<p>Άρθρο 6 Σύσταση Υποεπιτροπής Εκτίμησης Πλημμυρικού Κινδύνου - Προσθήκη άρθρου 7B στον ν. 4662/2020</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προστίθεται άρθρο 7B στον ν. 4662/2020 και συστήνεται Υποεπιτροπή Εκτίμησης Πλημμυρικού Κινδύνου. Η εν λόγω Υποεπιτροπή συνιστά ένα εξειδικευμένο επιστημονικό όργανο με αρμοδιότητα την αξιολόγηση και ιεράρχηση κινδύνων πλημμύρας και την υποστήριξη της πολιτικής προστασίας με τεκμηριωμένες εισηγήσεις. Η νέα αυτή δομή, αν και θα λειτουργεί εντός της Επιτροπής Εκτίμησης</p>

	<p>Κινδύνου, εντάσσει για πρώτη φορά τον πλημμυρικό κίνδυνο σε αυτόνομο και συστηματικό πλαίσιο επιστημονικής παρακολούθησης.</p> <p>Η αναγκαιότητα της ρύθμισης αναδείχθηκε από τις μεγάλες πλημμύρες των τελευταίων ετών, ιδίως τις καταστροφές στον Θεσσαλικό Κάμπο (Ιανός 2020, Daniel 2023), κατά τις οποίες διαπιστώθηκαν κενά στον προληπτικό σχεδιασμό, στην πρόβλεψη τρωτότητας εδαφών και στη συντονισμένη λήψη μέτρων. Η Υποεπιτροπή αναμένεται να συγκεντρώνει και να επεξεργάζεται δεδομένα υδρολογίας, μετεωρολογίας, χωρικού σχεδιασμού, υποδομών ύδατος και αντιπλημμυρικών έργων, λειτουργώντας ως κεντρικός κόμβος διεπιστημονικής γνώσης για την Γ.Γ.Π.Π..</p> <p>Αν και προϋπήρχε η Εθνική Επιτροπή Υδάτων, καθώς και τα Σχέδια Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας που εκπονούνται υπό το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, σύμφωνα με την Οδηγία 2007/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2007, για την αξιολόγηση και τη διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας (L 288), οι εν λόγω δομές λειτουργούσαν, κυρίως, σε επίπεδο στρατηγικού σχεδιασμού και περιβαλλοντικής πολιτικής και δεν αποτελούσαν μηχανισμούς άμεσης επιχειρησιακής πολιτικής προστασίας, ούτε εργαλείο ταχείας υποστήριξης αποφάσεων σε επείγουσες πλημμυρικές καταστάσεις.</p>
<p>Άρθρο 7 Επιτροπή επιστημονικής αξιολόγησης ιδιαίτερα μεγάλων πυρκαγιών - Επιτροπές επιστημονικής αξιολόγησης φυσικών, τεχνολογικών και ανθρωπογενών καταστροφών – Προσθήκη άρθρου 7Γ στον ν. 4662/2020</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προστίθεται άρθρο 7Γ στον ν. 4662/2020, με το οποίο θεσμοθετείται για πρώτη φορά μόνιμος μηχανισμός ανεξάρτητης επιστημονικής αξιολόγησης ιδιαίτερα μεγάλων πυρκαγιών, καθώς και η δυνατότητα σύστασης αντίστοιχων επιτροπών για άλλες φυσικές, τεχνολογικές ή ανθρωπογενείς καταστροφές. Η Επιτροπή συντάσσει τεκμηριωμένες εκθέσεις απολογισμού, αναλύοντας επιστημονικά τα αίτια των συμβάντων, την επιχειρησιακή ανταπόκριση, τις επιτυχίες και τις αποτυχίες του</p>

μηχανισμού και καταθέτει προτάσεις θεσμικής και επιχειρησιακής βελτίωσης.

Η ανάγκη αυτής της ρύθμισης προκύπτει από την εμπειρία των τελευταίων δεκαετιών, ιδιαίτερα μετά από τις πυρκαγιές στο Μάτι το 2018 και στην Εύβοια το 2021, κατά τις οποίες η έλλειψη μόνιμης διαδικασίας αξιολόγησης οδήγησε σε αποσπασματικές ή μη αξιοποιήσιμες εκθέσεις. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η Επιτροπή Γκολντάμερ, η οποία είχε συσταθεί με την απόφαση του Πρωθυπουργού υπό στοιχεία Υ60/2018 (Β' 3937) και παρέδωσε την Έκθεση της το 2019 για την ανάλυση των υποκείμενων αιτιών και τη διερεύνηση των προοπτικών διαχείρισης των μελλοντικών πυρκαγιών δασών και υπαίθρου στην Ελλάδα. Η εν λόγω Επιτροπή παρήγαγε ένα σημαντικό επιστημονικό κείμενο στρατηγικής για τις πυρκαγιές στην Ελλάδα, αλλά η υλοποίηση των συμπερασμάτων της υπήρξε μερική και μη συστηματική, καθώς δεν υπήρχε θεσμικός μηχανισμός παρακολούθησης και συνέχειας. Το άρθρο 7 καλύπτει ακριβώς αυτό το κενό, δηλαδή μεταφέρει την πρακτική των ad hoc επιτροπών σε ένα θεσμικά δεσμευτικό μοντέλο «lessons learned» (μετα-συμβαντική αποτίμηση αντληθέντων διδαγμάτων), και θεσπίζει πλαίσιο λογοδοσίας και εκσυγχρονισμού της πολιτικής προστασίας. Η Επιτροπή μπορεί να συλλέγει επιχειρησιακά δεδομένα, δορυφορικές απεικονίσεις, μαρτυρίες, σχέδια και χρονοσειρές απόκρισης, δηλαδή την ακολουθία των χρονικών σταδίων από τη στιγμή που εκδηλώνεται ένα συμβάν έως την πλήρη επιχειρησιακή ανταπόκριση και σταθεροποίησή του.

Διεθνώς, αντίστοιχα σχήματα εφαρμόζονται στη Σουηδία, στην Πορτογαλία και στο Ηνωμένο Βασίλειο, όπου οι επιτροπές «μετακαταστροφικής διερεύνησης» αποτελούν βασικά εργαλεία λογοδοσίας και συστηματικής βελτίωσης. Με το προτεινόμενο άρθρο 7 η Ελλάδα ευθυγραμμίζεται με αυτές τις πρακτικές, ενισχύοντας τη διαφάνεια, την επιστημονική τεκμηρίωση και τη συνεχή αυτοβελτίωση του μηχανισμού διαχείρισης καταστροφών.

<p>Άρθρο 8 Σύσταση Επιτροπής Ετήσιου Απολογισμού Αντιπυρικής Περιόδου για τη σύνταξη έκθεσης αντιπυρικής περιόδου – Επιτροπές ετήσιου ή έκτακτου απολογισμού λοιπών συμβάντων αρμοδιότητας Πυροσβεστικού Σώματος - Προσθήκη άρθρου 7Δ στον ν. 4662/2020</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση και την προσθήκη άρθρου 7Δ στον ν. 4662/2020, θεσπίζεται Επιτροπή Ετήσιου Απολογισμού Αντιπυρικής Περιόδου, αρμόδια να συντάσσει μια υποχρεωτική ετήσια έκθεση απολογισμού με δείκτες απόδοσης για τρεις φάσεις: πρόληψη, επιχειρησιακή απόκριση και αποκατάσταση (βλ. παρ. 2). Η Έκθεση Απολογισμού συγκεντρώνει ποσοτικά και ποιοτικά στοιχεία, όπως αριθμό πυρκαγιών, έκταση καμένων εκτάσεων, χρόνο αρχικής προσβολής, επάρκεια καθαρισμών οικοπέδων και ζωνών, χρήση επίγειων–εναέριων μέσων, καθώς και μέτρα περιβαλλοντικής και κοινωνικής αποκατάστασης.</p> <p>Σκοπός της ρύθμισης είναι να δημιουργηθεί ένας σταθερός μηχανισμός άντλησης διδαγμάτων και συνεχούς βελτίωσης, έτσι ώστε το κράτος να μην αντιμετωπίζει διαδοχικές αντιπυρικές περιόδους χωρίς συστηματική αξιολόγηση ή χωρίς ενιαίο πλαίσιο δεικτών για να απαντώνται κρίσιμα ερωτήματα (π.χ. βελτιώθηκε ο χρόνος απόκρισης; Μειώθηκαν οι καταστροφές; Λειτουργήσαν τα μέτρα πρόληψης;). Η εν λόγω Επιτροπή ενισχύει την τεκμηριωμένη χάραξη πολιτικής (evidence-based policy) και επιτρέπει συγκριτική παρακολούθηση ανά έτος, καθόσον ως σήμερα δεν είναι θεσμοθετημένη η έκθεση απολογισμού. Τα στατιστικά στοιχεία που ανακοινώνονταν από το Π.Σ. δεν συνδέονταν με αξιολόγηση πολιτικών πρόληψης και αποκατάστασης. Με την εισαγωγή του άρθρου 7Δ, η Ελλάδα αποκτά για πρώτη φορά εθνικό μηχανισμό μετρήσιμης ανασκόπησης του κύκλου διαχείρισης πυρκαγιών, σε ευθυγράμμιση με τα ευρωπαϊκά πρότυπα. Η Ετήσια Έκθεση θα δημοσιοποιείται και, μάλιστα, εντός της εθνικής αντιπροσωπείας, ενισχύοντας τη δημοσιότητα των στοιχείων, ενώ θα λειτουργεί ως βασικό εργαλείο προγραμματισμού για την επόμενη αντιπυρική περίοδο, κατευθύνοντας πόρους και δράσεις σε τομείς που παρουσιάζουν υστέρηση. Με αυτό το άρθρο σκοπείται η εισαγωγή μιας δομημένης κουλτούρας μαθησιακής διοίκησης, ιδίως στο Π.Σ..</p>
---	--

<p>Άρθρο 9 Ενίσχυση Εθνικής Πολιτικής Μείωσης Κινδύνου Καταστροφών – Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 9 ν. 4662/2020</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται η παρ. 1 του άρθρου 9 του ν. 4662/2020, με στόχο την ενίσχυση της Εθνικής Πολιτικής Μείωσης Κινδύνου Καταστροφών. Η τροποποίηση επικαιροποιεί το θεσμικό πλαίσιο, ενσωματώνοντας τις αυξημένες ανάγκες που προκύπτουν από την κλιματική κρίση, τις υποχρεώσεις της χώρας στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και την ευθυγράμμιση με το διεθνές Πλαίσιο του Σεντάι για τη Μείωση του Κινδύνου Καταστροφών 2015-2030 (Sendai Framework for Disaster Risk Reduction 2015–2030, https://www.undrr.org/implementing-sendai-framework/what-sendai-framework).</p> <p>Παράλληλα, η διάταξη ενισχύει τη διακυβερνητική συμμετοχή στη διαμόρφωση της πολιτικής και προβλέπει πιο συστηματική παρακολούθηση υλοποίησης μέσω δεικτών.</p> <p>Η αναγκαιότητα της ρύθμισης προκύπτει από το γεγονός ότι, παρότι η Ελλάδα έχει υιοθετήσει Εθνική Πολιτική, η εφαρμογή της υπήρξε ασυνεχής και αποσπασματική, χωρίς ενιαίο σύστημα συντονισμού πρόληψης και ετοιμότητας για όλους τους κινδύνους (πλημμύρες, σεισμούς, δασικές πυρκαγιές, καύσωνες, τεχνολογικά ατυχήματα). Η εμπειρία καταστροφικών γεγονότων των τελευταίων ετών, ιδίως οι πλημμύρες στη Θεσσαλία και οι ιδιαίτερα μεγάλες πυρκαγιές (mega-fires), ανέδειξε την ανάγκη μετάβασης σε ένα δεσμευτικό, επιχειρησιακό πλαίσιο, με σαφείς προτεραιότητες και εργαλεία παρακολούθησης.</p>
<p>Άρθρο 10 Στρατηγικό Σχέδιο Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Δασικών Πυρκαγιών – Προσθήκη άρθρου 9Α στον ν. 4662/2020</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προστίθεται άρθρο 9Α στον ν. 4662/2020 και θεσπίζεται για πρώτη φορά ένα Στρατηγικό Σχέδιο Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Δασικών Πυρκαγιών με δεκαετή διάρκεια. Αποτελεί ένα εθνικό πλαίσιο μακράς πνοής που καθορίζει τους στρατηγικούς στόχους της χώρας για την πρόληψη, προετοιμασία, επιχειρησιακή απόκριση και αποκατάσταση μετά από δασικές πυρκαγιές. Το Σχέδιο ιεραρχεί τις ανάγκες σε ανθρώπινο δυναμικό, μέσα, υποδομές, εκπαίδευση και τεχνολογίες, χαράσσει</p>

	<p>επενδυτικές προτεραιότητες και περιλαμβάνει δείκτες απόδοσης, ώστε να παρακολουθείται η υλοποίησή του σε ετήσια και πενταετή βάση.</p> <p>Η ρύθμιση επιχειρεί να μεταβάλει το μέχρι σήμερα βραχυπρόθεσμο μοντέλο δασοπροστασίας και να το αντικαταστήσει με μια συνεκτική στρατηγική δέκα (10) ετών, υπερβαίνοντας τις εκάστοτε κυβερνητικές θητείες και τις ετήσιες προτεραιότητες. Το γεγονός ότι στο «νέο πυροκλιματικό καθεστώς», στο οποίο μεταβαίνει η χώρα μας, η ένταση και η ταχύτητα εξάπλωσης των πυρκαγιών είναι χαρακτηριστικές και καθιστούν επιτακτική την ανάγκη ενός μακροπρόθεσμου σχεδιασμού για κρίσιμα ζητήματα, όπως η διαχείριση καύσιμης ύλης, η προστασία οικισμών-δασών, η εκπαίδευση προσωπικού, η προμήθεια νέων εναέριων μέσων, αλλά και η αναδάσωση και ανάταξη οικοσυστημάτων. Η πρόταση εναρμονίζεται με βασικές εισηγήσεις της Επιτροπής Γκολντάμερ (2019), η οποία είχε τονίσει την ανάγκη μετάβασης σε ολοκληρωμένη διαχείριση δασικών πυρκαγιών.</p> <p>Μολαταύτα, ως σήμερα δεν υπήρχε θεσμικά κατοχυρωμένο δεκαετές σχέδιο. Έτσι, η εφαρμογή του Σχεδίου θα καθορίσει τις ετήσιες προτεραιότητες όλων των εμπλεκόμενων φορέων (Πυροσβεστικό Σώμα, Δασική Υπηρεσία, Ο.Τ.Α., εθελοντικές δομές), θα ενισχύσει τη διαλειτουργικότητα πρόληψης-καταστολής, θα διευκολύνει τη διεκδίκηση ευρωπαϊκών πόρων και θα επιτρέψει την αξιολόγηση των πολιτικών σε βάθος χρόνου μέσω συγκεκριμένων δεικτών.</p> <p>Με το προτεινόμενο άρθρο 10, η Ελλάδα κάνει αποφασιστικό βήμα προς ένα σύγχρονο, επιστημονικά τεκμηριωμένο και συνεκτικό σύστημα διαχείρισης δασικών πυρκαγιών, συγκλίνοντας με προηγμένα ευρωπαϊκά παραδείγματα, όπως το δεκαετές πλάνο της Πορτογαλίας (PNGIFR 2020–2030).</p>
<p>Άρθρο 11 Θέσπιση Κανόνων Εμπλοκής Πυροσβεστικού Σώματος –</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προστίθεται άρθρο 9B στον ν. 4662/2020, με το οποίο θεσπίζονται για πρώτη φορά δεσμευτικοί Κανόνες Εμπλοκής του Π.Σ. Οι Κανόνες αυτοί</p>

Προσθήκη άρθρου 9B στον ν.
4662/2020

αποτελούν ενιαίο και υποχρεωτικό επιχειρησιακό δόγμα, καθορίζοντας τα επίπεδα και τα όρια εντολής, τις διαδικασίες κινητοποίησης, κλιμάκωσης, ενίσχυσης και απεμπλοκής δυνάμεων, καθώς και τα μέτρα ασφάλειας του προσωπικού και των πολιτών σύμφωνα με διεθνή πρότυπα. Στόχος της ρύθμισης είναι η τυποποίηση της επιχειρησιακής δράσης του Π.Σ., ώστε να εξασφαλίζονται συνεκτική λειτουργία, ενιαία αντίδραση σε όλη την επικράτεια και αποφυγή επιχειρησιακών ασάφειων και αποκλίσεων.

Σε διεθνές επίπεδο, η έννοια των Rules of Engagement προέρχεται από τον στρατιωτικό/διοικητικό χώρο, αλλά έχει υιοθετηθεί ευρέως στα πιο προηγμένα συστήματα δασοπυρόσβεσης του κόσμου. Ενδεικτικά, στις Ηνωμένες Πολιτείες το National Wildfire Coordinating Group (NWCG) εκδίδει το Incident Response Pocket Guide (βλ. https://dnr.wa.gov/sites/default/files/2025-05/rp_cb_incident_response_pocket_guide.pdf), το οποίο περιλαμβάνει κρίσιμες κατευθυντήριες οδηγίες ασφάλειας και επιχειρησιακές εντολές, που αποτελούν βάση της σύγχρονης επιχειρησιακής δασοπυρόσβεσης.

Μέχρι σήμερα δεν υπήρχε ενιαίο νομικά κατοχυρωμένο πλαίσιο, αλλά μόνο επιχειρησιακές οδηγίες του Αρχηγείου Π.Σ. Με την προσθήκη του άρθρου 9B, οι Κανόνες Εμπλοκής αποκτούν δεσμευτικότητα και η απόκλιση από αυτούς συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα. Η εφαρμογή τους προϋποθέτει εκπαίδευση, ασκήσεις και επικαιροποίηση εγχειριδίων, ώστε οι αξιωματικοί και το λοιπό πυροσβεστικό προσωπικό να γνωρίζουν εκ των προτέρων τα πρωτόκολλα κινητοποίησης και ασφάλειας. Η ρύθμιση αναμένεται να βελτιώσει τη διαλειτουργικότητα των δυνάμεων, την προστασία του προσωπικού, την ταχύτητα και ακρίβεια λήψης αποφάσεων και να ενισχύσει την εμπιστοσύνη των πολιτών, καθώς κρίσιμες πράξεις, όπως η διαταγή εκκένωσης, θα βασίζονται σε προδιαγεγραμμένα και αντικειμενικά κριτήρια. Με τον τρόπο αυτό, το

	<p>προτεινόμενο άρθρο 11 εισάγει ένα θεμελιώδες εργαλείο ασφαλούς, τεκμηριωμένης και σύγχρονης επιχειρησιακής διακυβέρνησης, αποτελώντας σημαντικό βήμα θωράκισης της χώρας έναντι των αυξανόμενων κινδύνων.</p>
<p>Άρθρο 12 Σύστημα Διοίκησης Συμβάντων – Σχέδια κοινής επιχειρησιακής δράσης - Σύσταση στοιχείου τακτικής διοίκησης συμβάντων αρμοδιότητας Πυροσβεστικού Σώματος– Προσθήκη άρθρου 9Γ στον ν. 4662/2020</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιχειρείται η σταδιακή μετατόπιση και καθιέρωση του Συστήματος Διοίκησης Συμβάντος (Incident Command System – ICS) στο θεσμικό πλαίσιο πολιτικής προστασίας της χώρας. Κατ’ αυτόν τον τρόπο, κατά τα πρότυπα ώριμων διεθνών πρακτικών (ΗΠΑ, Καναδάς κ.λπ.), θεσμοθετείται μια ενιαία, τυποποιημένη δομή διοίκησης για όλα τα επίπεδα επιχειρήσεων έκτακτης ανάγκης. Με άλλα λόγια, το νέο άρθρο 9Γ του ν. 4662/2020 προδιαγράφει ένα διαλειτουργικό και διεπιχειρησιακό δόγμα: όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς καλούνται να ακολουθούν κοινό λεξιλόγιο, κανόνες εντολής και διαδικασίες αξιοποίησης πόρων, όπως ορίζει η αρχιτεκτονική του ICS, ώστε σε κάθε συμβάν να συγκροτείται μία ενιαία επιχειρησιακή εικόνα και όχι πολλαπλές, αποσπασματικές αναγνώσεις της πραγματικότητας. Έτσι, εισάγεται στο ελληνικό θεσμικό πλαίσιο ο κρίσιμος κρίκος που έλειπε από την επιχειρησιακή αλυσίδα πολιτικής προστασίας, επιτυγχάνοντας – για πρώτη φορά – τη θεσμική ενοποίηση και συνεκτικότητα των τριών επιπέδων διοίκησης: στρατηγικού, επιχειρησιακού και τακτικού.</p> <p>Το Σύστημα Διοίκησης Συμβάντων, όπως έχει αναπτυχθεί ιδίως στις ΗΠΑ και στον Καναδά μετά από μεγάλες καταστροφές (χαρακτηριστικά οι πυρκαγιές στην Καλιφόρνια τη δεκαετία του 1970), είναι ένα δομημένο, αλλά ευέλικτο σχήμα διοίκησης. Το ICS είναι κατ’ εξοχήν κλιμακωτό, δηλαδή μπορεί να λειτουργεί από ένα ελάχιστο σχήμα με έναν μόνο επικεφαλής έως την πλήρη ανάπτυξη με επιμέρους τομείς, ομάδες και κλιμάκια, ανάλογα με τη σοβαρότητα και πολυπλοκότητα του συμβάντος. Κεντρικός του στόχος είναι η διαλειτουργικότητα, η κοινή ορολογία, η τυποποίηση της ροής πληροφοριών και η επίτευξη κοινής επιχειρησιακής εικόνας</p>

(common operating picture) για όλους τους εμπλεκόμενους.

Στο πλαίσιο αυτό, η παρ. 1 προβλέπει ότι οι Κανόνες Εμπλοκής του Π.Σ., τα στοιχεία τακτικής διοίκησης, τα Γενικά Σχέδια Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Διαχείρισης Συνεπειών και η λειτουργία του Εθνικού Μηχανισμού Πολιτικής Προστασίας τελούν σε λειτουργική αρμονία και συμπληρωματικότητα μεταξύ τους και σε σχέση με τα επιχειρησιακά σχέδια του Π.Σ., σε στρατηγικό, επιχειρησιακό και τακτικό επίπεδο. Η ρύθμιση εισάγει ρητώς τη δυνατότητα τα σχέδια αυτά να οργανώνονται βάσει του ICS, δηλαδή να υιοθετούν ενιαία δομή διοίκησης, κοινή ιεραρχία ρόλων και τυποποιημένες διαδικασίες λήψης αποφάσεων, ενεργοποίησης πόρων και επικοινωνίας.

Οι παρ. 2 έως 4 συγκροτούν τον θεσμικό μηχανισμό διαμόρφωσης κοινών σχεδίων επιχειρησιακής δράσης, σε συμφωνία με τη φιλοσοφία του ICS περί ενιαίας διοίκησης πολλών υπηρεσιών. Η τριμελής επιτροπή των Αρχηγών ΕΛ.ΑΣ., Π.Σ. και Λ.Σ.–ΕΛ.ΑΚΤ. αναλαμβάνει να καταρτίζει Σχέδια Κοινής Επιχειρησιακής Δράσης για κάθε είδους φυσική, τεχνολογική ή ανθρωπογενή καταστροφή, έκτακτη ανάγκη ή ατύχημα, με τήρηση των ειδικών ρυθμίσεων των άρθρων 41 του ν. 5014/2023 (Α' 14), περί παροχής συνδρομής στα θύματα αεροπορικών ατυχημάτων και στους συγγενείς τους, και 45 του ν. 5220/2025 (Α' 131) περί Ενιαίου Σχεδίου Αντιμετώπισης Έκτακτης Ανάγκης και Διαχείρισης Σιδηροδρομικών Ατυχημάτων. Η υποχρέωση λήψης γνώμης των λοιπών φορέων της παρ. 1 του άρθρου 7 εξασφαλίζει τη συμμετοχικότητα και την οριζόντια ενσωμάτωση όλων των κρίσιμων υπηρεσιών (Διεύθυνση Επιχειρησιακής Ετοιμότητας Εκτάκτων Καταστάσεων Δημόσιας Υγείας του Υπουργείου Υγείας και Εθνικός Οργανισμός Δημόσιας Υγείας, Ε.Κ.Α.Β., Ο.Τ.Α., δασικές υπηρεσίες, διαχειριστές υποδομών κ.ά.). Στα Σχέδια αυτά τυποποιούνται τα πρωτόκολλα συνεργασίας σε περιπτώσεις κοινής επέμβασης, τα κριτήρια ενεργοποίησης και

απεμπλοκής συνδρομής, καθώς και οι διαδικασίες διαλειτουργικότητας συστημάτων επικοινωνίας, ανταλλαγής πληροφοριών και διαμόρφωσης ενιαίας επιχειρησιακής εικόνας. Πρόκειται ουσιαστικά για τη μετάφραση των αρχών του ICS σε εθνικό κανονιστικό επίπεδο, ώστε να μην εξαρτάται ο συντονισμός από άτυπες πρακτικές αλλά από προσυμφωνημένα πρωτόκολλα.

Οι παρ. 5 και 6 εισάγουν τον θεσμό των στοιχείων τακτικής διοίκησης συμβάντων αρμοδιότητας Π.Σ., δηλαδή της οργανωμένης δομής διοίκησης στο ίδιο το πεδίο των επιχειρήσεων, κατ' εικόνα των Incident Command Posts του ICS. Όταν το μέγεθος, η επικινδυνότητα ή η εμπλοκή πολλών φορέων το επιβάλλει, ο Επικεφαλής του Π.Σ. δύναται να συγκροτεί τέτοια στοιχεία, με αποστολή την ανταλλαγή κρίσιμων πληροφοριών και τον συντονισμό με όλους τους συναρμόδιους φορείς σε συμβάντα αρμοδιότητας Π.Σ. Το στοιχείο τακτικής διοίκησης εγκαθίσταται σε κατάλληλο χώρο πλησίον του σημείου επέμβασης, με εξασφάλιση συνθηκών ασφάλειας, πρόσβασης και διαλειτουργικών επικοινωνιών. Προβλέπεται ρητώς η δυνατότητα λειτουργίας του στοιχείου τακτικής διοίκησης εντός Κινητού Επιχειρησιακού Κέντρου του Π.Σ., ώστε να λειτουργεί ως ενιαίος κόμβος επιχειρησιακής συγκέντρωσης (staging area) και διοίκησης. Στα στοιχεία αυτά μετέχουν ο Επικεφαλής του Π.Σ. επί του συμβάντος, οι σύνδεσμοι των συναρμόδιων φορέων με άμεση επιχειρησιακή επικοινωνία με τις προϊστάμενες διοικήσεις τους, εξειδικευμένο πυροσβεστικό προσωπικό (π.χ. Μετεωρολόγοι) για σύνθετα συμβάντα και τυχόν υποστηρικτικό προσωπικό από ειδικά Μητρώα. Έτσι αναπαράγεται στο πεδίο η λογική της ενιαίας διοίκησης (unified command), βάσει της οποίας οι επιμέρους υπηρεσίες ενεργούν σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία τους, αλλά εντός ενός ενιαίου πλαισίου εντολής και συντονισμού, με κοινές διαδικασίες κινητοποίησης, λήψης αποφάσεων και ενημέρωσης.

	<p>Οι παρ. 7 και 8 αναθέτουν σε κοινές υπουργικές αποφάσεις τον εξειδικευμένο κανονιστικό σχεδιασμό. Με τις αποφάσεις αυτές καθορίζονται οι όροι συγκρότησης, λειτουργίας και επιχειρησιακής οργάνωσης των στοιχείων τακτικής διοίκησης, η ασφαλής διαμόρφωση του χώρου λειτουργίας τους ή η αξιοποίηση των Κινητών Επιχειρησιακών Κέντρων, οι τεχνικές και υλικές προδιαγραφές υποστήριξης, καθώς και οι αναγκαίες διαδικασίες για τη διασφάλιση διαλειτουργικότητας μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων φορέων και υπηρεσιών. Τέλος, με κοινή απόφαση των συναρμόδιων Υπουργών εγκρίνονται τα Σχέδια της παρ. 4, αποδίδοντας τους κανονιστικό κύρος και εξασφαλίζοντας την οριζόντια δέσμευση όλων των εμπλεκόμενων.</p> <p>Συνολικά, το άρθρο 9Γ δεν συνιστά απλώς μια τεχνική ρύθμιση οργάνωσης του Π.Σ., αλλά σηματοδοτεί τη σταδιακή μετάβαση του Εθνικού Μηχανισμού σε ένα σύγχρονο, διεθνώς αναγνωρισμένο πρότυπο διοίκησης συμβάντων. Μέσω της θεσμικής ενσωμάτωσης του ICS, της πρόβλεψης κοινών σχεδίων επιχειρησιακής δράσης των σωμάτων ασφαλείας και της σύστασης στοιχείων τακτικής διοίκησης στο πεδίο, επιχειρείται να αρθούν οι διαπιστωμένες αδυναμίες συντονισμού, να ενισχυθούν η ταχύτητα και η ποιότητα λήψης αποφάσεων και να διασφαλισθεί ότι κάθε μεγάλη καταστροφή αντιμετωπίζεται με ενιαία γλώσσα, ενιαίο σχέδιο και σαφή κατανομή ευθυνών.</p>
<p>Άρθρο 13 Σύσταση Επιχειρησιακού Κέντρου Συμβάντων - Αντικατάσταση άρθρου 17 ν. 4662/2020</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση αντικαθίσταται πλήρως το άρθρο 17 του ν. 4662/2020 και θεσπίζεται μία νέα επιχειρησιακή δομή, το Επιχειρησιακό Κέντρο Συμβάντων (Ε.Κ.Σ.), το οποίο μετασχηματίζει το προηγούμενο πλαίσιο σε ένα σύστημα επιτόπιας διοίκησης κρίσεων.</p> <p>Το Ε.Κ.Σ. λειτουργεί ως κεντρικός κόμβος συντονισμού, επικοινωνίας και ροής πληροφοριών όλων των εμπλεκόμενων δυνάμεων. Εξοπλίζεται με επιχειρησιακά συστήματα επικοινωνίας, δορυφορική και χαρτογραφική απεικόνιση, τεχνική υποστήριξη και κάθε μέσο που απαιτείται για την ταχεία και τεκμηριωμένη εκτίμηση επιχειρησιακών</p>

δεδομένων, ιδίως, κατά τη διάρκεια της αντιτυρικής περιόδου.

Η διάταξη αποκρυσταλλώνει για πρώτη φορά τη λειτουργία ενός Ε.Κ.Σ. ως «χωρικής προέκτασης/λειτουργίας» των Περιφερειακών Κέντρων Επιχειρήσεων (Π.Ε.Κ.Ε.) των Περιφερειακών Πυροσβεστικών Διοικήσεων (ΠΕ.ΠΥ.Δ.). Εισάγεται, δηλαδή η λειτουργία ενός αποκεντρωμένου αλλά απόλυτα συνδεδεμένου μηχανισμού επιχειρησιακής διοίκησης, με στόχο την εξασφάλιση ενιαίας επιχειρησιακής εικόνας (Common Operating Picture) και τη διαρκή ροή πληροφόρησης προς το Ε.Σ.Κ.Ε.Δ.Ι.Κ..

Τα Ε.Κ.Σ. ενσωματώνουν την αρχή «μία επιχείρηση – μία διοίκηση» και λειτουργούν ως τοπικοί – περιφερειακοί χώροι επιχειρησιακού συντονισμού, με μόνιμη παρουσία συνδέσμων του Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας (Σ.Ο.Π.Π.), του Περιφερειακού Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας (ΠΕ.Σ.Ο.Π.Π.) και του Τοπικού Επιχειρησιακού Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας (Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π.), αλλά και εκπροσώπων εγγεγραμμένων εθελοντικών οργανώσεων και μη κυβερνητικών οργανώσεων του Μητρώου Πολιτικής Προστασίας ή και εκτός Μητρώου Πολιτικής Προστασίας, όπως του Ελληνικού Δικτύου Ανθεκτικών Πόλεων ή Συνδέσμων Προστασίας και Ανάπτυξης Δασών. Έτσι επιτυγχάνεται σύγχρονη, διαλειτουργική διοίκηση, η οποία αίρει δομικές αδυναμίες που παρατηρήθηκαν σε προηγούμενες κρίσεις, κατά τις οποίες δεν υπήρξε ενιαίο σημείο συντονισμού (Μάτι 2018, Πάρνηθα 2021).

Το Ε.Κ.Σ. λειτουργεί με πρότυπα επιχειρησιακού σχεδιασμού, αντίστοιχα των διεθνών κέντρων Incident Command Post (ΗΠΑ/Καναδάς) και των ιταλικών Sala Operativa/DOS (Direttore Operazioni Spegnimento), αποτελώντας την ελληνική εκδοχή των δομών που συνιστούν πυλώνα σύγχρονης διαχείρισης κρίσεων.

Έτσι, η αντικατάσταση του άρθρου 17 επιφέρει βαθιά θεσμική τομή, καθώς αναβαθμίζει την επιτόπια διοίκηση από πρακτική «αυτοσχέδιου συντονισμού» σε θεσμικά κατοχυρωμένο

	<p>κεντρικό επιχειρησιακό εργαλείο του Εθνικού Μηχανισμού.</p> <p>Η εφαρμογή του νέου μοντέλου αναμένεται να επιταχύνει τη λήψη αποφάσεων, να περιορίσει τον κίνδυνο ασύμβατων ή αντιφατικών εντολών, να ενισχύσει την ασφάλεια προσωπικού και πολιτών, να εξασφαλίσει διαφάνεια στη δημόσια ενημέρωση από ενιαίο κέντρο και να συμβάλει στην υιοθέτηση μιας κουλτούρας σύγχρονης, τεκμηριωμένης και προληπτικής διαχείρισης κρίσεων.</p> <p>Με την καθιέρωση των Ε.Κ.Σ., η Ελλάδα αποκτά δίκτυο χωρικά κατανεμημένων, επιχειρησιακά αυτοτελών αλλά πλήρως διασυνδεδεμένων κέντρων, τα οποία συνιστούν λειτουργικά «μικρά Ε.Σ.Κ.Ε.Δ.Ι.Κ.» στο πεδίο, αναβαθμίζοντας το δόγμα διοίκησης και συντονισμού και εναρμονίζοντας το εθνικό πλαίσιο με τα ώριμα διεθνή συστήματα πολιτικής προστασίας.</p>
<p>Άρθρο 14 Επικαιροποίηση Περιφερειακού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Διαχείρισης Συνεπειών – Αναμόρφωση αρμοδιοτήτων Αυτοτελών Διευθύνσεων Πολιτικής Προστασίας – Τροποποίηση άρθρου 20 ν. 4662/2020</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 20 του ν. 4662/2020 και αναδιαμορφώνονται ο ρόλος και οι αρμοδιότητες των Αυτοτελών Διευθύνσεων Πολιτικής Προστασίας σε επίπεδο Περιφέρειας. Στόχος της αξιολογούμενης ρύθμισης είναι η καθιέρωση ενός σταθερού, κυκλικού μηχανισμού σχεδιασμού–επικαιροποίησης–ελέγχου σε περιφερειακό επίπεδο, ευθυγραμμισμένου με το εθνικό πλαίσιο.</p> <p>Περαιτέρω, με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται η μετατροπή των Αυτοτελών Διευθύνσεων Πολιτικής Προστασίας σε κεντρικούς επιχειρησιακούς και σχεδιαστικούς κόμβους του Εθνικού Μηχανισμού, με ενισχυμένη θεσμική συνέχεια μέσω της στελέχωσής τους από τακτικό προσωπικό, δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, το οποίο διαθέτει κατά προτίμηση συναφή εκπαίδευση και εμπειρία, με ελάχιστη διάρκεια παραμονής τεσσάρων (4) ετών, σαφή προσδιορισμό των απαιτούμενων επιστημονικών και επαγγελματικών προσόντων, υποχρεωτική επιμόρφωση του προϊσταμένου και του υπηρετούντος προσωπικού μέσω της Ακαδημίας Πολιτικής Προστασίας, καθώς και</p>

	<p>δυνατότητα διοικητικής και επιστημονικής υποστήριξης από λοιπές υπηρεσίες της Περιφέρειας σε περιπτώσεις μη επαρκούς στελέχωσης.</p>
<p>Άρθρο 15 Αναμόρφωση Αυτοτελών Τμημάτων Πολιτικής Προστασίας - Επικαιροποίηση Τοπικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Διαχείρισης Συνεπειών – Διαδημοτική κατάρτιση Τοπικού Σχεδίου - Σύσταση Τοπικών Κέντρων Επιχειρήσεων Δήμων - Τροποποίηση άρθρου 21 ν. 4662/2020</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 21 του ν. 4662/2020 και αναμορφώνεται συνολικά το πλαίσιο πολιτικής προστασίας σε επίπεδο Δήμου, με κεντρικό άξονα την αναβάθμιση των Αυτοτελών Τμημάτων Πολιτικής Προστασίας, την υποχρεωτική και συστηματική επικαιροποίηση των Τοπικών Σχεδίων Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Διαχείρισης Συνεπειών και την εισαγωγή της δυνατότητας διαδημοτικής κατάρτισης σχεδίων δράσης. Σε οργανωτικό επίπεδο, τα Αυτοτελή Τμήματα Πολιτικής Προστασίας αναβαθμίζονται ουσιαστικά και ο ρόλος τους αποσαφηνίζεται ως κεντρικός κόμβος τοπικού σχεδιασμού, συντονισμού και ενημέρωσης, με αυξημένες ευθύνες ως προς την προετοιμασία, την επιχειρησιακή ετοιμότητα και την υποστήριξη των αιρετών οργάνων σε συνθήκες κρίσης. Προβλέπονται στελέχωση από τακτικό προσωπικό με κατά προτίμηση συναφή εκπαίδευση και εμπειρία, ελάχιστη διάρκεια παραμονής τεσσάρων (4) ετών, σαφής περιγραφή συναφών προσόντων, υποχρεωτική επιμόρφωση μέσω της Ακαδημίας Πολιτικής Προστασίας, καθώς και δυνατότητα διοικητικής και επιστημονικής υποστήριξης από λοιπές υπηρεσίες του Δήμου σε περιπτώσεις μη επαρκούς στελέχωσης.</p> <p>Κεντρικό σημείο της τροποποίησης αποτελεί η επικαιροποίηση του Τοπικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Διαχείρισης Συνεπειών. Το «τοπικό σχέδιο Ξενοκράτης» κάθε Δήμου παύει να θεωρείται στατικό κείμενο που συντάσσεται άπαξ και κατόπιν λησμονείται, και εντάσσεται σε κύκλους τακτικής αναθεώρησης, με ενιαίες οδηγίες από τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, αντίστοιχα προς τα Περιφερειακά Σχέδια του άρθρου 20 του ν. 4662/2020. Στο πλαίσιο αυτό, το σχέδιο οφείλει να αποτυπώνει</p>

επικαιροποιημένα δεδομένα για τις ζώνες κινδύνου, τις κρίσιμες υποδομές, τις ευάλωτες ομάδες, τα διαθέσιμα μέσα, τους χώρους καταφυγής και τις διαδικασίες προειδοποίησης και εκκένωσης, καθώς και να συντονίζεται με τα Περιφερειακά Σχέδια και τα Γενικά Σχέδια της Γ.Γ.Π.Π. Η υποχρέωση αυτή θεραπεύει μια διαπιστωμένη παθολογία, το γεγονός δηλαδή ότι μεγάλο ποσοστό Δήμων είτε διέθετε τυπικά σχέδια χωρίς ουσιαστική εφαρμογή είτε λειτουργούσε με απαρχαιωμένα κείμενα που δεν αντανακλούσαν τη σημερινή πραγματικότητα (αστικοποίηση, νέες υποδομές, κλιματική μεταβολή). Ιδιαίτερα καινοτόμο στοιχείο αποτελεί η θεσμοθέτηση της διαδημοτικής κατάρτισης σχεδίων. Αναγνωρίζοντας ότι οι φυσικές και τεχνολογικές καταστροφές δεν περιορίζονται από διοικητικά όρια και ότι ένα συμβάν μπορεί να πλήξει ταυτόχρονα περισσότερους όμορους Δήμους, το προτεινόμενο άρθρο επιτρέπει σε Δήμους μιας ευρύτερης χωρικής ενότητας να καταρτίζουν από κοινού σχέδιο, ιδίως στον τομέα της πρόληψης, αλλά δυναμικά και της αντιμετώπισης, διατηρώντας, ωστόσο, αμείωτη την ευθύνη και υποχρέωση καθενός να διαθέτει δικό του τοπικό σχέδιο. Η διαδημοτική σύμπραξη διευκολύνει τον ορθολογικό επιμερισμό πόρων (π.χ. κοινή χρήση μηχανημάτων, υδροφόρων ή χώρων καταφυγής), τη συνεκτική αντιμετώπιση ενιαίων οικοσυστημάτων (για παράδειγμα ένα περιαστικό δάσος που ανήκει σε δύο ή τρεις Δήμους) και τη διαμόρφωση κοινών πρωτοκόλλων ενεργειών, ώστε οι πολίτες να μην αντιμετωπίζουν διαφορετικές οδηγίες ανάλογα με τη διοικητική γραμμή στον χάρτη. Η εφαρμογή της αξιολογούμενης ρύθμισης συνεπάγεται ότι οι Δήμοι θα κληθούν, σε συντονισμό με τη Γ.Γ.Π.Π. και τις Περιφέρειες, να αναδιοργανώσουν τα εσωτερικά τους σχήματα πολιτικής προστασίας, να επενδύσουν στη στελέχωση και στην κατάρτιση των υπευθύνων, να αναθεωρήσουν τα Τοπικά Σχέδια σε ενιαίο πρότυπο και να διερευνήσουν

διαδημοτικές συνέργειες, όπου αυτό είναι λειτουργικά και γεωγραφικά σκόπιμο. Σε βάθος χρόνου, στόχος της αξιολογούμενης ρύθμισης είναι να ενισχύσει τον ρόλο της πρωτοβάθμιας αυτοδιοίκησης ως πρώτης γραμμής άμυνας απέναντι στις καταστροφές, μειώνοντας την αποκλειστική εξάρτηση από την κεντρική διοίκηση και εδραιώνοντας μια κουλτούρα τοπικής ανθεκτικότητας, συλλογικού σχεδιασμού και προληπτικής προετοιμασίας.

Περαιτέρω, προβλέπεται η δυνατότητα σύστασης και λειτουργίας Τοπικών Κέντρων Διαχείρισης Κινδύνων εντός των Αυτοτελών Τμημάτων, εφόσον εξασφαλίζεται χρηματοδότηση, με σκοπό τη συγκέντρωση και αξιολόγηση πληροφοριών, την υποστήριξη της διοίκησης του Δήμου σε κρίση, την ενεργοποίηση πρωτοκόλλων, την κινητοποίηση διαθέσιμων πόρων και την έγκαιρη ενημέρωση των πολιτών. Προβλέπονται ψηφιακή υπηρεσία ειδοποίησης και λειτουργική διασύνδεση με τα επιχειρησιακά κέντρα του Π.Σ., ώστε να ενισχύονται η αμφίδρομη ροή πληροφοριών και ο τοπικός επιχειρησιακός συντονισμός. Η πρόβλεψη των Τοπικών Κέντρων Διαχείρισης Κινδύνων στηρίζεται στην παραδοχή ότι η αξιοποίηση της γνώσης, της εγγύτητας και της επιχειρησιακής εμπειρίας των Ο.Τ.Α. α' βαθμού αποτελεί την «καρδιά» του τοπικού μηχανισμού πολιτικής προστασίας. Έτσι, κάθε Δήμος αποκτά έναν σταθερό πυρήνα συντονισμού που δεν ενεργοποιείται αποσπασματικά, αλλά μπορεί να λειτουργεί ως επιχειρησιακό σημείο αναφοράς πριν, κατά και μετά το συμβάν, ενισχύοντας την ταχύτητα, τη στοχευμένη κινητοποίηση και τη διαλειτουργικότητα με το Πυροσβεστικό Σώμα και το εθνικό επίπεδο.

Περαιτέρω, θεσμοθετείται η υποχρεωτική καταχώριση και καθημερινή επικαιροποίηση της επιχειρησιακής διαθεσιμότητας των οχημάτων πολιτικής προστασίας των Δήμων στο «Σύστημα Διαχείρισης Στόλου Οχημάτων GPS», ενισχύοντας την επιχειρησιακή εικόνα, τη διαφάνεια και την αποτελεσματική αξιοποίηση των διαθέσιμων μέσων σε πραγματικό χρόνο.

<p>Άρθρο 16 Αναδιάρθρωση Εθνικής Βάσης Δεδομένων Κινδύνων, Απειλών και Απωλειών Καταστροφών – Αντικατάσταση άρθρου 22 ν. 4662/2020</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση αντικαθίσταται το άρθρο 22 του ν. 4662/2020, επανεκκινώντας και αναβαθμίζοντας την Εθνική Βάση Δεδομένων Κινδύνων, Απειλών και Απωλειών Καταστροφών. Η νέα Βάση εντάσσεται στο κυβερνητικό νέφος (G-Cloud) και διαμορφώνεται ως προηγμένο, διαλειτουργικό πληροφοριακό σύστημα, με δυνατότητες γεωχωρικής απεικόνισης, εισαγωγής δεδομένων από αισθητήρες, δορυφόρους και ΣμηΕΑ (drones), καθώς και παραγωγή χαρτών κινδύνου και προγνωστικών μοντέλων.</p> <p>Σκοπός της Εθνικής Βάσης είναι η δημιουργία μιας ενιαίας «δεξαμενής γνώσης» που θα υποστηρίζει πολιτικές βασισμένες σε δεδομένα (evidence-based) σε όλα τα στάδια του κύκλου πολιτικής προστασίας (πρόληψη, ετοιμότητα, αντιμετώπιση και αποκατάσταση).</p> <p>Η ανάγκη αυτή έχει αναδειχθεί επανειλημμένα, καθώς η Ελλάδα στερούνταν ενιαίου, αξιόπιστου μηχανισμού συλλογής δεδομένων για συμβάντα και επιπτώσεις καταστροφών, γεγονός που οδήγούσε σε αποσπασματικό σχεδιασμό και έλλειψη εργαλείων ανάλυσης κινδύνου.</p> <p>Σε επίπεδο εφαρμογής, η λειτουργία της προϋποθέτει διαλειτουργικότητα μεταξύ πληροφοριακών συστημάτων (Π.Σ., ΕΛ.ΑΣ., Δασικών Υπηρεσιών, Υπουργείου Υγείας, Υποδομών, Οικονομικών κ.ά.), και ιδίως με το Μητρώο Κρίσιμων Οντοτήτων του ν. 5236/2025 (Α' 175) και το Μητρώο Οντοτήτων του ν. 5160/2024 (Α' 195). Τα δεδομένα που θα συλλέγονται θα αξιοποιούνται για παραγωγή επικαιροποιημένων risk maps, εκτίμηση τρωτότητας περιοχών και υποστήριξη προγνωστικών μοντέλων, π.χ. για ιδιαίτερα μεγάλες πυρκαγιές (mega-fires) ή πλημμυρικά φαινόμενα.</p>
<p>Άρθρο 17 Επικαιροποίηση οργάνου κατάρτισης Γενικών Σχεδίων Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Διαχείρισης Συνεπειών – Τροποποίηση άρθρου 23 ν. 4662/2020</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 23 του ν. 4662/2020 και επικαιροποιείται, αφενός, το οργανωτικό πλαίσιο κατάρτισης των Γενικών Σχεδίων Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Διαχείρισης Συνεπειών και, αφετέρου, το</p>

σύστημα γνωστοποίησης οδηγιών και ειδοποιήσεων προς τους πολίτες, καθώς και η σύνδεση της συμμόρφωσης των Ο.Τ.Α. προς τον επιχειρησιακό σχεδιασμό με κριτήρια επιχορήγησης για αποκατάσταση επιπτώσεων φυσικών καταστροφών.

Σε οργανωτικό επίπεδο, επανακαθορίζεται με σαφήνεια το αρμόδιο κεντρικό όργανο της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας που καταρτίζει τα Γενικά Σχέδια, μέσω της επικαιροποίησης της ονομασίας και της αρμοδιότητας της καθ' ύλην αρμόδιας υπηρεσίας, η οποία πλέον ορίζεται ως η Γενική Διεύθυνση Πρόληψης και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών. Παράλληλα, αποτυπώνεται ρητά η δομή «κάθετου» σχεδιασμού (κεντρικό–περιφερειακό–τοπικό), καθώς διευκρινίζεται ότι τα Περιφερειακά και Τοπικά Σχέδια καταρτίζονται αντιστοίχως από τις Αυτοτελείς Διευθύνσεις Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών και τα Αυτοτελή Τμήματα Πολιτικής Προστασίας των Δήμων, με ενσωμάτωση κρίσιμων πλαισίων ανθεκτικότητας και εκτίμησης κινδύνου, ιδίως ως προς τη διασύνδεση με τη δημόσια υγεία και τα συναφή επιχειρησιακά σχέδια του Υπουργείου Υγείας και του Ε.Ο.Δ.Υ..

Κεντρική λειτουργική μεταβολή αποτελεί η αναδιατύπωση του πλαισίου ειδοποίησης μέσω του Ευρωπαϊκού Αριθμού Έκτακτης Ανάγκης «112». Εξειδικεύεται ότι η αρχική αποστολή και η επικαιροποίηση οδηγιών, ειδοποιήσεων και του σχεδιασμού που περιέχεται στα Γενικά Σχέδια διενεργείται με άμεση αποστολή μηνυμάτων προς το σύνολο των πολιτών που βρίσκονται εντός ορισμένης γεωγραφικής περιοχής σε κίνδυνο. Η επιλογή αυτή αντικαθιστά την προηγούμενη αόριστη αναφορά σε «πληττόμενους πολίτες» και ενισχύει την ακρίβεια, την επιχειρησιακή ασφάλεια και τη νομική σαφήνεια: αφενός διευκολύνει τον ορθό γεωχωρικό προσδιορισμό αποδεκτών, αφετέρου περιορίζει ερμηνευτικές αμφισημίες ως προς το ποιος «πλήττεται» και τότε, ιδίως σε δυναμικά

	<p>εξελισσόμενα φαινόμενα (π.χ. πυρκαγιές, πλημμύρες).</p> <p>Ιδιαίτερη προστιθέμενη αξία της τροποποίησης συνιστά η θεσμική σύνδεση του επιχειρησιακού σχεδιασμού με τις χρηματοδοτήσεις αποκατάστασης. Εισάγεται ρητά ότι, για την επιχορήγηση των Ο.Τ.Α. α΄ και β΄ βαθμού με κάθε είδους ενίσχυση για αποκατάσταση επιπτώσεων φυσικών καταστροφών, ανεξαρτήτως του αρμόδιου οργάνου καταβολής, λαμβάνεται υπόψη ο βαθμός συμμόρφωσής τους προς τα Γενικά Σχέδια, καθώς και προς τυχόν Ειδικά Σχέδια Πρόληψης (ιδίως για δασικές πυρκαγιές και πλημμύρες). Η ρύθμιση αυτή εισάγει έναν λειτουργικό μηχανισμό «κινήτρων συμμόρφωσης», μετατοπίζοντας μέρος του βάρους από τη μεταγενέστερη αποκατάσταση προς την προληπτική ετοιμότητα και τη συνεπή εφαρμογή του σχεδιασμού, καθώς η χρηματοδοτική ενίσχυση δεν αντιμετωπίζεται ως αποσυνδεδεμένη από τις υποχρεώσεις πρόληψης και ετοιμότητας, αλλά ως διαδικασία που συνεκτιμά την οργανωτική επάρκεια, την τήρηση κατευθύνσεων και την ενσωμάτωση των προβλεπόμενων μέτρων στα τοπικά και περιφερειακά επίπεδα.</p>
<p>Άρθρο 18 Κατάρτιση Ειδικών Σχεδίων Πρόληψης – Προσθήκη άρθρου 23Α στον ν. 4662/2020</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προστίθεται άρθρο 23Α στον ν. 4662/2020, με το οποίο θεσμοθετείται για πρώτη φορά ένα υποχρεωτικό σύστημα Ειδικών Σχεδίων Πρόληψης Δασικών Πυρκαγιών σε επίπεδο Περιφέρειας και Δήμου. Πρόκειται για μια από τις σημαντικότερες καινοτομίες της μεταρρύθμισης, καθώς η πρόληψη μετατρέπεται από αποσπασματική δράση σε θεσμικό και υποχρεωτικό στάδιο του κύκλου πολιτικής προστασίας. Κάθε Περιφέρεια και κάθε Δήμος οφείλει να εκπονεί και να επικαιροποιεί ανά διετία ειδικό σχέδιο πρόληψης, ως ειδικό μέρος των Γενικών, Περιφερειακών και Τοπικών Σχεδίων Πολιτικής Προστασίας, με καταληκτική ημερομηνία ολοκλήρωσης την 31η Μαρτίου κάθε δεύτερου έτους, ενώ για την πρώτη εφαρμογή τίθεται προθεσμία βάσει της παρ. 9.</p>

Τα Ειδικά Σχέδια οργανώνουν ολοκληρωμένα την προληπτική διαχείριση του κινδύνου και περιλαμβάνουν τον εντοπισμό και τη χαρτογράφηση ζωνών υψηλής επικινδυνότητας, με αξιοποίηση ιστορικών δεδομένων πυρκαγιών, δορυφορικής παρακολούθησης, και του νέου Εθνικού Χάρτη Εκτίμησης Κινδύνου του άρθρου 167Α του ν. 4662/2020. Προβλέπουν μέτρα μείωσης καύσιμης ύλης, όπως συντήρηση αντιπυρικών ζωνών, καθαρισμούς, ελεγχόμενη βόσκηση και, όπου δικαιολογείται επιχειρησιακά και περιβαλλοντικά, προδιαγεγραμμένη καύση, καθώς και δράσεις επιτήρησης και έγκαιρης ανίχνευσης μέσω περιπολιών, αισθητήρων, καμερών, Συστημάτων μη Επαναδρωμένων Αεροσκαφών (ΣμηΕΑ) και συνεργασίας με εθελοντικές ομάδες. Παράλληλα, αποτυπώνουν υποδομές πυροπροστασίας, όπως υδατοδεξαμενές, σημεία υδροληψίας και δασικό οδικό δίκτυο, ώστε να υποστηρίζεται ο ταχύτερος δυνατός επιχειρησιακός ανεφοδιασμός. Η αξιολογούμενη ρύθμιση εισάγει, επίσης, τη δυνατότητα διαδημοτικών σχεδίων πρόληψης για όμορους δήμους σε ενιαία οικοσυστήματα, με ορισμό επικεφαλής δήμου που συντονίζει κοινές δράσεις και χρήση πόρων, χωρίς, ωστόσο, να απαλλάσσεται κάθε Ο.Τ.Α. από τη δική του θεσμική ευθύνη.

Επίσης, η αξιολογούμενη ρύθμιση καθιερώνει ένα κρίσιμο ρυθμιστικό πλαίσιο για την παραγωγή Ειδικών Σχεδίων Πρόληψης, αναγνωρίζοντας ότι η πρόληψη των καταστροφών απαιτεί ενιαίο μεθοδολογικό υπόβαθρο και όχι αποσπασματικές τοπικές πρωτοβουλίες. Έτσι, σύμφωνα με την παρ. 8, ο «σχεδιασμός» (ενιαίες κατευθύνσεις, πρότυπα και προδιαγραφές για τη σύνταξη, έγκριση, εφαρμογή και επικαιροποίηση) καταρτίζεται κεντρικά από τη Γενική Διεύθυνση Πρόληψης και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της Γ.Γ.Π.Π., λαμβάνοντας υπόψη σχέδια πρόληψης των δασικών ή λοιπών υπηρεσιών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ενώ οι ειδικότερες ρυθμίσεις για τα διαδημοτικά Ειδικά Σχέδια

	<p>καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, Εσωτερικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας (παρ. 9). Παράλληλα, για τη σύνταξη των Ειδικών Σχεδίων, οι φορείς που μετέχουν στον Εθνικό Μηχανισμό και οι φορείς του δημόσιου τομέα οφείλουν να παρέχουν κάθε αναγκαία βοήθεια για την ολοκλήρωσή τους.</p> <p>Η αρμοδιότητα αυτή λειτουργεί ως μηχανισμός κανονιστικής ενοποίησης της πρόληψης, εξασφαλίζοντας ότι οι Περιφέρειες και οι Δήμοι θα συντάσσουν τα σχέδιά τους βάσει ενιαίων κατευθύνσεων, προτύπων και τεχνικών προδιαγραφών, οι οποίες καλύπτουν όλα τα στάδια (σύνταξη, έγκριση, εφαρμογή, αναθεώρηση και επικαιροποίηση). Το αποτέλεσμα είναι η εξασφάλιση ομοιογένειας, συγκρισιμότητας και διαλειτουργικότητας μεταξύ περιφερειακών και τοπικών σχεδίων, ιδίως όσων εκπονούνται σύμφωνα με τα άρθρα 20 και 21 του ν. 4662/2020 για τις Αυτοτελείς Διευθύνσεις και τα Αυτοτελή Τμήματα Πολιτικής Προστασίας.</p> <p>Η εφαρμογή των σχεδίων αναμένεται να επιφέρει σημαντικές θετικές συνέπειες, όπως η ενίσχυση της προληπτικής θωράκισης των περιοχών υψηλού κινδύνου, η βελτίωση της πρώτης επιχειρησιακής παρέμβασης κατά την εκδήλωση πυρκαγιάς, η θεσμική λογοδοσία με περιοδική αναφορά προόδου και, μακροπρόθεσμα, η μεταστροφή του διοικητικού υποδείγματος από κυρίαρχη στρατηγική καταστολής σε σύστημα ολοκληρωμένης μείωσης κινδύνου. Έτσι, η αξιολογούμενη ρύθμιση αποτελεί θεμελιακό πυλώνα της μετάβασης προς μια σύγχρονη, ευρωπαϊκά ευθυγραμμισμένη, Εθνική Πολιτική Πρόληψης Δασικών Πυρκαγιών.</p>
<p>Άρθρο 19 Ψηφιακή αποτύπωση και ηλεκτρονική τήρηση Γενικών και Ειδικών Σχεδίων Πολιτικής Προστασίας – Προσθήκη άρθρου 23B στον ν. 4662/2020</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προστίθεται άρθρο 23B στον ν. 4662/2020 και καθιερώνεται για πρώτη φορά η ψηφιακή αποτύπωση και ηλεκτρονική τήρηση όλων των Γενικών Σχεδίων Πολιτικής Προστασίας (εθνικών, περιφερειακών και τοπικών), καθώς και των Ειδικών Σχεδίων</p>

	<p>Πρόληψης που εισάγονται με το άρθρο 18 του σχεδίου νόμου.</p> <p>Η ρύθμιση προδιαγράφει την ανάπτυξη ηλεκτρονικής πλατφόρμας ή ισοδύναμου συστήματος, διαλειτουργικού με γεωγραφικά πληροφοριακά συστήματα (GIS), ώστε κάθε σχέδιο να ενσωματώνει χωρική πληροφορία (ζώνες υψηλού κινδύνου, κρίσιμες υποδομές, σημεία υδροληψίας, δασικό οδικό δίκτυο κ.λπ.). Με τον τρόπο αυτό, οι αρμόδιες αρχές σε Ε.Σ.Κ.Ε.Δ.Ι.Κ, Ε.Κ.Σ., Περιφέρειες και Δήμους θα έχουν άμεση πρόσβαση στα ισχύοντα στοιχεία σχεδιασμού κατά τη διαχείριση μιας κρίσης.</p> <p>Ο σκοπός είναι ο εκσυγχρονισμός, η ενιαία επικαιροποίηση και η διασφάλιση της προσβασιμότητας και αξιοποίησης των σχεδίων σε πραγματικό χρόνο, ώστε να μην υπάρχουν πολλαπλές ή αντιφατικές εκδόσεις.</p> <p>Η διάταξη εναρμονίζεται με τη μετάβαση σε ψηφιακά εργαλεία επιχειρησιακής διοίκησης, αλλά και με το ευρύτερο «ψηφιακό οικοσύστημα» που διαμορφώνεται με την Εθνική Βάση Δεδομένων Κινδύνων, Απειλών και Απωλειών Καταστροφών (άρθρο 16 του σχεδίου νόμου), επιτρέποντας μελλοντικά την ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου ψηφιακού αποθετηρίου κινδύνων και πόρων πολιτικής προστασίας.</p>
<p>Άρθρο 20 Έκδοση ειδικού εγγράφου ταυτοποίησης προσωπικού Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας – Προσθήκη περ. ζ) στην παρ. 2 του άρθρου 30 του ν. 4662/2020</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προστίθεται περ. ζ) στην παρ. 2 του άρθρου 30 ν. 4662/2020, με την οποία παρέχεται στον Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας ρητή αρμοδιότητα να καθορίζει τον τύπο, το περιεχόμενο και τη διαδικασία έκδοσης ειδικού εγγράφου υπηρεσιακής ταυτοποίησης για το προσωπικό της Γ.Γ.Π.Π.</p>
<p>Άρθρο 21 Αναδιάρθρωση Εθνικού Συντονιστικού Κέντρου Επιχειρήσεων – Σύσταση Μονάδας Επιχειρησιακής Μετεωρολογίας – Τροποποίηση άρθρου 36 ν. 4662/2020</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση αναδιαμορφώνεται συνολικά το Εθνικό Συντονιστικό Κέντρο Επιχειρήσεων και Διαχείρισης Κρίσεων (Ε.Σ.Κ.Ε.Δ.Ι.Κ.), με την τροποποίηση του άρθρου 36 του ν. 4662/2020 και την πρόβλεψη λειτουργίας Μονάδας Επιχειρησιακής Μετεωρολογίας (Unit7-METE0) ως μόνιμου, θεσμικά ενταγμένου τμήματος του κέντρου.</p>

Με τη δημιουργία διακριτής Μονάδας Επιχειρησιακής Μετεωρολογίας, οι μετεωρολόγοι δεν εντάσσονται πλέον αποσπασματικά στο Π.Σ. «χωρίς μετεωρολογική δομή», αλλά αποκτούν οργανωμένο επιχειρησιακό αποτύπωμα, πρόσβαση σε κρίσιμα επιχειρησιακά δεδομένα και θεσμική συμμετοχή στη λειτουργία των κέντρων επιχειρήσεων, ώστε να αξιοποιούνται πράγματι ως μετεωρολόγοι.

Η μεταβολή εντάσσεται στη στρατηγική ενίσχυσης ικανοτήτων πρόγνωσης και έγκαιρης προειδοποίησης και αποσκοπεί στη δημιουργία ενός πιο ολοκληρωμένου, διαλειτουργικού και τεχνικά αναβαθμισμένου «κορμού» διοίκησης για την πολιτική προστασία.

Το Unit7 (Μονάδα Επιχειρησιακής Μετεωρολογίας) καλείται να παρέχει εξειδικευμένες μετεωρολογικές εκτιμήσεις, τακτικές προβλέψεις και επιχειρησιακά δεδομένα σε πραγματικό χρόνο, ενισχύοντας αποφάσεις για κινητοποίηση δυνάμεων, προληπτικές εκκενώσεις, οριοθέτηση επιχειρησιακών ζωνών και κατανομή εναέριων και επίγειων μέσων σε πυρκαγιές, πλημμύρες και άλλα ακραία φαινόμενα. Η μονάδα στελεχώνεται και από προσωπικό της Ε.Μ.Υ.. Η μικτή στελέχωση λειτουργεί ως θεσμική «γέφυρα» με τον εθνικό φορέα πρόγνωσης και αποσαφηνίζει, στην πράξη, την ενιαία αλυσίδα ευθύνης: ποιος παράγει και ποιος αξιοποιεί την πρόγνωση, ποιος εκδίδει επιχειρησιακά προϊόντα (risk windows, nowcasting, alerts) και ποιος υποστηρίζει ποιον σε πραγματικό χρόνο στο πεδίο, ώστε να αποφεύγονται πολλαπλές πηγές χωρίς ενιαίο βάρος και σαφή κατανομή ευθυνών.

Η ανάγκη ενίσχυσης του Ε.Σ.Κ.Ε.Δ.Ι.Κ. είχε αναδειχθεί τα προηγούμενα χρόνια, καθώς η πολιτική προστασία στηριζόταν κυρίως σε γενικές προγνώσεις και ad hoc διασύνδεση με τη μετεωρολογική κοινότητα. Η συχνότητα και ένταση των ακραίων φαινομένων λόγω κλιματικής αλλαγής καθιστά την έγκαιρη

	<p>πρόγνωση κρίσιμη συνιστώσα του επιχειρησιακού σχεδιασμού.</p> <p>Με βάση διεθνή πρότυπα (βλ. National Interagency Coordination Center και τις μετεωρολογικές προβλέψεις σε https://www.nifc.gov/nicc/predictive-services/weather), η θεσμική ενσωμάτωση της επιχειρησιακής μετεωρολογίας αναμένεται να ενισχύσει την ακρίβεια αποφάσεων, να αποτρέψει εσφαλμένες αντιδράσεις και να αυξήσει την ταχύτητα ανταπόκρισης. Έτσι, η ύπαρξη μόνιμης μετεωρολογικής μονάδας εντός του Ε.Σ.Κ.Ε.Δ.Ι.Κ. μειώνει τον κίνδυνο αποσυνδεδεμένων ή αντιφατικών εκτιμήσεων, ενισχύει την κοινή επιχειρησιακή εικόνα και στηρίζει τεκμηριωμένα την προληπτική στάθμιση κινδύνου πριν από κρίσιμες αποφάσεις (π.χ. προληπτική ανάπτυξη δυνάμεων, εκκενώσεις, κλείσιμο οδικών αξόνων, προεγκατάσταση μέσων).</p>
<p>Άρθρο 22 Σύσταση Μητρώου Στοιχείων και Επικοινωνίας του Εθνικού Μηχανισμού Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων – Προσθήκη άρθρου 36Α στον ν. 4662/2020</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προστίθεται άρθρο 36Α στον ν. 4662/2020, με το οποίο προβλέπεται η σύσταση Μητρώου Στοιχείων και Επικοινωνίας των φορέων, αξιωματούχων και προσώπων που συμμετέχουν στον Εθνικό Μηχανισμό Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων. Το Μητρώο αυτό λειτουργεί ως κεντρική, διαρκώς επικαιροποιούμενη βάση δεδομένων, με στοιχεία ταυτοποίησης και επικοινωνίας (π.χ. υπηρεσιακά και εναλλακτικά τηλέφωνα, ηλεκτρονικές διευθύνσεις). Σκοπός είναι η εξασφάλιση άμεσης και αξιόπιστης επικοινωνίας μεταξύ όλων των κρίσιμων στελεχών του μηχανισμού, από την κεντρική διοίκηση έως και το επίπεδο Δήμων, Περιφερειών, Π.Σ., εθελοντικών οργανώσεων.</p> <p>Η αναγκαιότητα ενός τέτοιου Μητρώου είχε καταδειχθεί επανειλημμένα από πραγματικά περιστατικά, όπου η απουσία επικαιροποιημένων λιστών επαφών οδηγούσε σε καθυστερήσεις ενεργοποίησης και συντονισμού. Με τη νέα διάταξη, κάθε μεταβολή σε κρίσιμα πρόσωπα (π.χ. νέος Δήμαρχος, νέος Διοικητής ΠΕ.ΠΥ.Δ., αλλαγή υπεύθυνου</p>

	<p>Πολιτικής Προστασίας σε Δήμο ή Περιφέρεια) ενημερώνεται άμεσα, ενισχύοντας τη συνέχεια της διοίκησης και την επιχειρησιακή ετοιμότητα.</p>
<p>Άρθρο 23 Έργα αντιπλημμυρικής και αντιδιαβρωτικής προστασίας – Αντικατάσταση άρθρου 42 ν. 4662/2020</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση αντικαθίσταται το άρθρο 42 του ν. 4662/2020, αναμορφώνοντας το πλαίσιο αξιολόγησης και υλοποίησης έργων αντιπλημμυρικής και αντιδιαβρωτικής προστασίας, ιδίως μετά από δασικές πυρκαγιές. Με την αξιολογούμενη ρύθμιση συστήνεται Επιτροπή αξιολόγησης αιτημάτων έργων στη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, με συμμετοχή συναρμόδιων φορέων, η οποία εξετάζει ετησίως και εκτάκτως αιτήματα Δήμων και Περιφερειών για παρεμβάσεις όπως καθαρισμούς ρεμάτων, αντιστήριξη πρανών, φράγματα ανάσχεσης και λοιπές τεχνικές εργασίες αποτροπής πλημμυρών και κατολισθήσεων. Η Διεύθυνση Τεχνικών Έργων και Περιβάλλοντος επεξεργάζεται τα δεδομένα και εισηγείται τα έργα που χαρακτηρίζονται ως κατεπείγοντα και υλοποιούνται με ταχεία διαδικασία. Στόχος είναι η αποφυγή των καταστροφικών συνεπειών έντονων υετών στα καμένα εδάφη, όπως έχει καταδειχθεί σε Εύβοια (2021) και Θεσσαλία (2023), επιτυγχάνοντας σαφέστερη κατανομή αρμοδιοτήτων, ταχύτερη ενεργοποίηση έργων και υψηλότερο επίπεδο πρόληψης και ανθεκτικότητας των περιοχών.</p>
<p>Άρθρο 24 Αντικατάσταση Κλιμακίων Αντιμετώπισης Εγκλημάτων Εμπρησμών των Περιφερειακών Πυροσβεστικών Διοικήσεων – Τροποποίηση άρθρου 91 ν. 4662/2020</p>	<p>Η αξιολογούμενη ρύθμιση αποτελεί την απαρχή της λειτουργικής αναβάθμισης της Διεύθυνσης Αντιμετώπισης Εγκλημάτων Εμπρησμού (Δ.Α.Ε.Ε.), καθώς προβλέπεται η κατάργηση των Κλιμακίων Αντιμετώπισης Εγκλημάτων Εμπρησμού (Κ.Α.Ε.Ε.) από τη δομή κάθε Περιφερειακής Πυροσβεστικής Διοίκησης, ώστε να αναδιαρθρωθούν. Σημειώνεται ότι τα δεκατρία (13) αυτά Κλιμάκια λειτουργούσαν αποσπασματικά και ασυνεχώς κατά την αντιπυρική περίοδο, χωρίς, ωστόσο, να υπάγονται στην κεντρική εποπτεία και επιχειρησιακή διοίκηση της Δ.Α.Ε.Ε.. Έτσι, η εμπειρία ανέδειξε την ανάγκη κεντρικής καθοδήγησης στις έρευνες εμπρησμών. Όπως έχει ήδη αναφερθεί, η αναδιοργάνωση της Δ.Α.Ε.Ε. καθίσταται επιτακτική για την</p>

	<p>αποτελεσματικότερη λειτουργία της, ώστε να ανταποκριθεί στις αυξανόμενες ανάγκες αντιμετώπισης των εγκλημάτων εμπρησμού. Με την προωθούμενη ρύθμιση τίθενται τα θεμέλια, καθόσον αφαιρούνται τα κλιμάκια από τις περιφέρειες και ανοίγει ο δρόμος για τη συγκρότηση νέων, ειδικών ανακριτικών κλιμακίων υπό την κεντρική Δ.Α.Ε.Ε. (όπως ρυθμίζεται στα άρθρα 26 και 28 του σχεδίου νόμου). Επιχειρησιακά, αυτό εξαλείφει την πολυδιάσπαση και δημιουργεί μια ενιαία αλυσίδα διοίκησης. Αντί οι έρευνες εμπρησμών να διεξάγονται από μικρές τοπικές ομάδες υπό διαφορετικές διοικήσεις, θα εποπτεύονται πλέον κεντρικά από τη Δ.Α.Ε.Ε., εξασφαλίζοντας ενιαία πρότυπα και συντονισμό. Πρόκειται ουσιαστικά για το πρώτο βήμα στην υλοποίηση μιας «κάθετης» οργάνωσης του ανακριτικού έργου για εμπρησμούς.</p>
<p>Άρθρο 25 Τοπική αρμοδιότητα του εισαγγελέα που εποπτεύει τη Διεύθυνση Αντιμετώπισης Εγκλημάτων Εμπρησμού – Μη σχηματισμός δικογραφιών για μικρής έκτασης φωτιές – Τροποποίηση άρθρου 92Α ν. 4662/2020</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση εισάγονται δύο κρίσιμες τομές στο πλαίσιο εποπτείας και δίωξης εγκλημάτων εμπρησμού, οι οποίες ανταποκρίνονται σε πραγματικές επιχειρησιακές ανάγκες. Πρώτον, αποσαφηνίζεται ρητά η τοπική αρμοδιότητα του εποπτεύοντος Αντεισαγγελέα Εφετών που εποπτεύει τη Δ.Α.Ε.Ε.. Συγκεκριμένα, και λόγω της πλήρους αναδιάρθρωσης της Δ.Α.Ε.Ε. ορίζεται σαφώς ότι η αρμοδιότητα του ανωτέρω Εισαγγελέα εκτείνεται σε ολόκληρη την επικράτεια, όπου επιχειρεί η Δ.Α.Ε.Ε., ενισχύοντας τον κεντρικό συντονισμό και επιτρέποντας ενιαία εισαγγελική εποπτεία και νομική καθοδήγηση του έργου της. Παράλληλα, θεσμοθετείται συνεργασία με τις κατά τόπους Εισαγγελίες στα γεωγραφικά όρια των νέων Ανακριτικών Κλιμακίων Αντιμετώπισης Εγκλημάτων Εμπρησμού (Α.Κ.Α.Ε.Ε.), διασφαλίζοντας συνεχή διασύνδεση «κεντρικής» και «περιφερειακής» δικαιοσύνης. Δεύτερον, προβλέπεται μηχανισμός μη σχηματισμού δικογραφίας για ήσσονος σημασίας πυρκαγιές, όταν αυτές προκύπτουν από συνήθεις καθημερινές αιτίες, χωρίς δόλο ή βαριά αμέλεια, χωρίς αξιόλογες ζημιές και χωρίς ενδείξεις άλλων ποινικών αδικημάτων. Στις</p>

	<p>περιπτώσεις αυτές, αντί για δικογραφία συντάσσεται έκθεση αρχειοθέτησης από τους ανακριτικούς υπαλλήλους του Π.Σ., η οποία κοινοποιείται στον εποπτεύοντα τη Δ.Α.Ε.Ε. εισαγγελέα και στον κατά τόπο αρμόδιο εισαγγελέα. Η αρχειοθέτηση εγκρίνεται με πράξη του κατά τόπον Εισαγγελέα Πρωτοδικών επί της σχετικής έκθεσης, με απλή σημείωση στο σώμα της. Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται η αντιμετώπιση της υφιστάμενης επιβάρυνσης του συστήματος. Σημειώνεται ότι μόνο το 2024 σχηματίστηκαν έντεκα χιλιάδες τετρακόσιες πενήντα (11.450) δικογραφίες για εμπρησμό εξ αμελείας, εκ των οποίων περίπου το σαράντα πέντε τοις εκατό (45%) αφορούσε περιστατικά μικρής σημασίας, ενώ σε πιλοτική εφαρμογή στον Πειραιά (με την από 26.7.2023 υπ' αρ. 4 εγκύκλιο της Εισαγγελίας Πλημμελειοδικών Πειραιά), από πεντακόσια εβδομήντα έξι (576) συμβάντα το πενήντα ένα τοις εκατό (51%) δεν οδήγησε σε δικογραφία, με αποτέλεσμα την ουσιαστική αποσυμφόρηση των εισαγγελικών αρχών.</p> <p>Η διάταξη συμβαδίζει πλήρως με τις αρχές του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας περί σκοπού και αναλογικότητας της προανακριτικής διαδικασίας, αφού δεν αφαιρεί εισαγγελική εποπτεία, προβλέπει πλήρη διοικητική τεκμηρίωση και επιτρέπει στον Εισαγγελέα να διατάξει περαιτέρω ενέργειες όταν απαιτείται. Συνολικά, η αξιολογούμενη ρύθμιση ενισχύει την επιχειρησιακή αποτελεσματικότητα της Δ.Α.Ε.Ε., επιτρέπει τη συγκέντρωση «πόρων» στα σοβαρά εγκλήματα εμπρησμού και βελτιώνει την ταχύτητα και ποιότητα απονομής δικαιοσύνης.</p>
<p>Άρθρο 26 Αρμοδιότητες – Αποστολή Διεύθυνσης Αντιμετώπισης Εγκλημάτων Εμπρησμού – Προσθήκη άρθρου 92B στον ν. 4662/2020</p>	<p>Η αξιολογούμενη ρύθμιση βρίσκεται στον πυρήνα της μεταρρύθμισης, καθώς προστίθεται άρθρο 92B στον ν. 4662/2020, με το οποίο η ήδη συσταθείσα με το π.δ. 3/2000 (Α' 6) Διεύθυνση Αντιμετώπισης Εγκλημάτων Εμπρησμού (Δ.Α.Ε.Ε.) αποκτά εδαφική αρμοδιότητα σε όλη την Επικράτεια, αντί της μέχρι τώρα τοπικά περιορισμένης (στον νομό Αττικής), προκειμένου να επιλαμβάνεται σε όλη την Επικράτεια για</p>

θέματα της αποστολής της, που συνίσταται στην προστασία της δημόσιας ασφάλειας από εγκλήματα εμπρησμού και στη διερεύνηση αιτιών πυρκαγιών και πλημμυρών, δηλαδή προστίθεται ρητά η διερεύνηση πλημμυρικών φαινομένων, η οποία περιορίζεται στις ενέργειες που συνδέονται με την άσκηση των καθηκόντων προανάκρισης της παρ. 1 του άρθρου 166 του ν. 4662/2020 και αφορούν στο έγκλημα της πλημμύρας του άρθρου 268 του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α' 95).

Πρακτικά, η Δ.Α.Ε.Ε. αποκτά εθνική δικαιοδοσία στην προανάκριση εμπρησμών και αιτιών καταστροφών, για αυτό και εφοδιάζεται εκ του νόμου με αρμοδιότητες οι οποίες περιλαμβάνουν την πρόληψη και καταστολή κάθε ενέργειας πρόκλησης εμπρησμού, τη διερεύνηση των αιτιών πυρκαγιάς/πλημμύρας και ιδιαίτερα σοβαρών περιστατικών εμπρησμού (π.χ. οργανωμένο έγκλημα, περιστατικά με πολιτικό στόχο ή που προκαλούν ευρύτερο δημόσιο αίσθημα).

Η Δ.Α.Ε.Ε. αναλαμβάνει αποκλειστικά τον χειρισμό αυτών των εξαιρετικά σοβαρών υποθέσεων, γεγονός που δεν ίσχυε στο παρελθόν, αφού τέτοια διάκριση δεν οριζόταν ρητά. Επίσης, μεριμνά για τη σύλληψη δραστών εμπρησμού και την παράδοσή τους στις εισαγγελικές αρχές. Σημαντική πρόβλεψη είναι η υποχρέωση όλων των πυροσβεστικών υπηρεσιών να γνωστοποιούν άμεσα στη Δ.Α.Ε.Ε. κάθε πληροφορία σχετική με την αποστολή της, ενισχύοντας την κεντρική ροή πληροφοριών. Παράλληλα, η Δ.Α.Ε.Ε. μπορεί να ζητά και να λαμβάνει στοιχεία από οποιαδήποτε δημόσια υπηρεσία ή τρίτους που αφορούν το έργο της, ενώ όλες οι αρχές (αστυνομία, λιμενικό, στρατιωτικές κ.λπ.) οφείλουν να συνδράμουν άμεσα όταν ζητηθεί. Αυτό θεσμοθετεί μια διατομεακή συνεργασία, δίνοντας στη Δ.Α.Ε.Ε. ρόλο κόμβου. Καινοτομία αποτελεί η ρητή δυνατότητα πρόσβασης των αξιωματικών της Δ.Α.Ε.Ε. στα αρχεία του Π.Σ., με ενημέρωση των προϊσταμένων, και η εξουσία τους να ζητούν στοιχεία από άλλες υπηρεσίες ή φορείς, οι

	<p>οποίοι υποχρεούνται να τα παρέχουν. Επιπλέον, ορίζεται ότι η Δ.Α.Ε.Ε. είναι αρμόδια να οριοθετεί την περιοχή έναρξης μιας πυρκαγιάς και να παρέχει σύμφωνη γνώμη πριν αρχίσουν οι εργασίες αποκατάστασης σε αυτήν. Αυτή η διάταξη διασφαλίζει ότι δεν θα αλλοιώνονται αποδεικτικά στοιχεία σε καμένες περιοχές, καθώς απαιτείται η έγκριση της Δ.Α.Ε.Ε. πριν από αντιδιαβρωτικές ή άλλες επεμβάσεις.</p> <p>Συνολικά, η αξιολογούμενη ρύθμιση αναβαθμίζει θεσμικά τη Δ.Α.Ε.Ε., καθώς από μια υπηρεσία με περιορισμένη χωρική αρμοδιότητα, καθίσταται εθνικός φορέας δίωξης εμπρησμών με διευρυμένες αρμοδιότητες, συμπεριλαμβάνοντας και τα αίτια πλημμυρών, και αποκτά μεγαλύτερες εξουσίες συλλογής πληροφοριών και αποκλειστική ευθύνη στα σοβαρά εγκλήματα εμπρησμού. Πρόκειται για μια ολοκληρωμένη ενίσχυση του ρόλου της Δ.Α.Ε.Ε., ώστε να λειτουργεί ως «Ασφάλεια Πυροσβεστικού Σώματος» σε θέματα εμπρησμών, με εργαλεία αντίστοιχα της ΕΛ.ΑΣ. (συνεργασία, πρόσβαση σε δεδομένα, συλλήψεις, κ.λπ.).</p>
<p>Άρθρο 27 Διοικητής και προσωπικό Διεύθυνσης Αντιμετώπισης Εγκλημάτων Εμπρησμού - Προσθήκη άρθρου 92Γ στον ν. 4662/2020</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προστίθεται άρθρο 92Γ στον ν. 4662/2020, με το οποίο καθορίζονται τα προσόντα του Διοικητή και το πλαίσιο στελέχωσης της Δ.Α.Ε.Ε. και των νέων Ανακριτικών Κλιμακίων Αντιμετώπισης Εγκλημάτων Εμπρησμού (Α.Κ.Α.Ε.Ε.). Ως Διοικητής της Δ.Α.Ε.Ε. επιλέγεται με απόφαση του Αρχηγού Π.Σ. ένας ανώτερος ή ανώτατος αξιωματικός Γενικών Καθηκόντων, με τουλάχιστον τριετή εμπειρία σε ανακριτικό έργο, εξειδικευμένες γνώσεις (π.χ. εγκληματολογία, διερεύνηση πυρκαγιών) και άριστη υπηρεσιακή επίδοση. Αυτά τα κριτήρια διασφαλίζουν ότι επικεφαλής τίθεται πρόσωπο με τεχνογνωσία και ικανότητες διοίκησης στον τομέα των εμπρησμών. Επίσης, προβλέπεται ότι το προσωπικό της Διεύθυνσης και των Α.Κ.Α.Ε.Ε. αποτελείται από πυροσβεστικούς υπαλλήλους που έχουν ανακριτικά καθήκοντα, κατά το άρθρο 166 του ν. 4662/2020. Είναι, δηλαδή, ειδικοί ανακριτικοί υπάλληλοι με όλα τα σχετικά</p>

δικαιώματα και υποχρεώσεις. Προβλέπεται η στελέχωση, κατά προτεραιότητα, από προσωπικό Γενικών Καθηκόντων με εμπειρία σε ανακρίσεις ή προηγούμενη θητεία στη Δ.Α.Ε.Ε. ή συναφή εξειδίκευση, καθώς και από προσωπικό Ειδικών Καθηκόντων, όπου χρειάζεται. Επιπλέον, για τον αριθμό προσωπικού λαμβάνεται υπόψη η ιδιαίτερη αποστολή και οι αρμοδιότητες, δηλαδή υπάρχει πρόβλεψη το μέγεθος της δύναμης να προσαρμόζεται στις απαιτήσεις του έργου, παρέχοντας ευελιξία αναλόγως του φόρτου. Καινοτομία της προτεινόμενης ρύθμισης αποτελεί η διακλαδική στελέχωση, δηλαδή η δυνατότητα απόσπασης προσωπικού από το Λιμενικό Σώμα-Ελληνική Ακτοφυλακή. Προϋποθέσεις είναι να έχουν εμπειρία ανακριτικού έργου ή σχετικές με διερεύνηση πυρκαγιών ειδικές γνώσεις (π.χ. εγκληματολογία) και βαθμό που να μην προκαλεί ιεραρχικό πρόβλημα εντός της Δ.Α.Ε.Ε. (για παράδειγμα σε περίπτωση που ο αποσπασμένος υπάλληλος έχει μεγαλύτερο βαθμό από τον Υποδιοικητή της Δ.Α.Ε.Ε.). Η πρόβλεψη αυτή ενισχύει τη διεπιστημονικότητα και τη συνεργασία, διότι δίνεται η δυνατότητα σε στελέχη από το Λ.Σ.-ΕΛ. ΑΚΤ. με εμπειρία ερευνών να συνεισφέρουν, λαμβάνοντας παράλληλα μέριμνα ώστε ο χρόνος υπηρεσίας τους στη Δ.Α.Ε.Ε. να λογίζεται ως πραγματική υπηρεσία στην οργανική τους θέση. Επίσης, ορίζεται ρητά ότι όσοι υπηρετούν στη Δ.Α.Ε.Ε. και στα ανακριτικά κλιμάκια απασχολούνται μόνο στο πλαίσιο εκτέλεσης των καθηκόντων της Δ.Α.Ε.Ε. και δεν διατίθενται για άλλες υπηρεσίες, εκτός αν ενεργοποιηθεί το γενικό σχέδιο κινητοποίησης Π.Σ., σύμφωνα με τους κανόνες εμπλοκής του προτεινόμενου άρθρου 9B του ν. 4662/2020. Έτσι, αποφεύγεται η χρήση των εξειδικευμένων ανακριτικών υπαλλήλων για παράλληλες εργασίες, ώστε να παραμένουν αναπόσπαστοι στην εκτέλεση του προανακριτικού έργου τους χωρίς να αναλίσκονται δυνάμεις, λόγω της παράλληλης ενασχόλησής τους και με καθήκοντα πυρόσβεσης. Περαιτέρω, προβλέπεται ότι το

	<p>προσωπικό της Δ.Α.Ε.Ε. και των κλιμακίων μπορεί να εκπαιδεύεται σε αρμόδιες υπηρεσίες της ΕΛ.ΑΣ. ή άλλες σχολές/κέντρα, εσωτερικού ή εξωτερικού, ανάλογα με τις ανάγκες. Συνολικά, η αξιολογούμενη ρύθμιση διασφαλίζει ότι η Δ.Α.Ε.Ε. στελεχώνεται από εξειδικευμένο και αφοσιωμένο προσωπικό, με δυνατότητα διακλαδικής ενίσχυσης, σύγχρονη εκπαίδευση και μέσα, με στόχο να λειτουργεί με ανεξαρτησία και αυστηρούς όρους ακεραιότητας στις έρευνές της.</p>
<p>Άρθρο 28 Σύσταση – Αρμοδιότητες Ανακριτικών Κλιμακίων Αντιμετώπισης Εγκλημάτων Εμπρησμού - Προσθήκη άρθρου 92Δ στον ν. 4662/2020</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προστίθεται άρθρο 92Δ στον ν. 4662/2020, με το οποίο προβλέπεται η σύσταση των Ανακριτικών Κλιμακίων Αντιμετώπισης Εγκλημάτων Εμπρησμού (Α.Κ.Α.Ε.Ε.) και καθορίζονται οι αρμοδιότητές τους. Τα Α.Κ.Α.Ε.Ε. είναι στην ουσία οι νέες αποκεντρωμένες μονάδες εμπρηστικών ερευνών, υπαγόμενες επιχειρησιακά στη Δ.Α.Ε.Ε., αλλά διοικητικά στις κατά τόπους Διοικήσεις Πυροσβεστικών Υπηρεσιών Νομών (ΔΙ.Π.Υ.Ν.). Έτσι, επιτυγχάνεται διπλή σύνδεση, καθώς τα κλιμάκια είναι διοικητικά ενταγμένα στον οικείο νομό για πρακτικά ζητήματα, αλλά σε επιχειρησιακό επίπεδο καθοδηγούνται απευθείας από τη Δ.Α.Ε.Ε. ως προς το ανακριτικό έργο. Στην αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται ότι ο Αρχηγός Π.Σ., λαμβάνοντας υπόψη κριτήρια, όπως ο αριθμός των υποθέσεων, η συχνότητα των εγκλημάτων, η γεωγραφική εμβέλεια, οι πληθυσμιακοί και περιβαλλοντικοί παράγοντες και η δομή των τοπικών πυροσβεστικών υπηρεσιών, μπορεί να συστήσει τα Α.Κ.Α.Ε.Ε. και να ορίσει την ακριβή χωρική αρμοδιότητα κάθε κλιμακίου. Ειδικότερα, με απόφασή του, μετά από εισήγηση του Διοικητή Δ.Α.Ε.Ε., δύναται να συστήνει νέα κλιμάκια ή να τροποποιεί, συγχωνεύει, καταργεί υπάρχοντα, προκειμένου να υπάρχει ευελιξία προσαρμογής της διάρθρωσης στο μέλλον, χωρίς νέα νομοθετική παρέμβαση.</p> <p>Εντός της περιοχής δικαιοδοσίας τους, τα Α.Κ.Α.Ε.Ε. ασκούν όλες τις αρμοδιότητες της Δ.Α.Ε.Ε., λειτουργώντας ουσιαστικά ως</p>

«λειτουργική προέκταση» της Δ.Α.Ε.Ε. τοπικά.
Ειδικότερα:

α) Το προσωπικό τους διενεργεί τις απαραίτητες προανακριτικές πράξεις του άρθρου 245 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (Κ.Π.Δ., ν. 4620/2019, Α' 96) και του άρθρου του 166 του ν. 4662/2020, για εγκλήματα εμπρησμού (άρθρα 264 και 265 του Ποινικού Κώδικα, Π.Κ., ν. 4619/2019, Α' 95) και πλημμύρας (άρθρο 268 Π.Κ.) για όλα τα συμβάντα πυρκαγιάς και πλημμύρας στην περιοχή τους. Δηλαδή, όλα τα περιστατικά φωτιάς ή πλημμύρας, σοβαρά ή μη, που συμβαίνουν στον τομέα τους, τα χειρίζονται ανακριτικά τα κλιμάκια, εκτός αν πρόκειται για εξαιρετικά σοβαρή υπόθεση που αναλαμβάνει κεντρικά η Δ.Α.Ε.Ε.

β) Συλλέγουν πληροφορίες για τα διερευνώμενα αδικήματα και ενημερώνουν άμεσα και ιεραρχικά τη Δ.Α.Ε.Ε., προκειμένου να διασφαλίζεται ότι το «κεντρικό αρχηγείο» είναι ενήμερο σε πραγματικό χρόνο για τις τοπικές έρευνες.

Περαιτέρω, ορίζεται ρητά ότι στα Α.Κ.Α.Ε.Ε. υπάγονται επιχειρησιακά όλα τα Ανακριτικά Γραφεία των κατά τόπους Πυροσβεστικών Υπηρεσιών, καθώς και οι λοιποί ανακριτικοί υπάλληλοι ή δομές του Π.Σ. που ασκούν προανακριτικό έργο σε συμβάντα εντός της περιοχής τους. Αυτό σημαίνει ότι τα μέχρι τώρα διάσπαρτα ανακριτικά γραφεία, που υπάγονταν στις Πυροσβεστικές Υπηρεσίες χωρίς κεντρική συνοχή, ενοποιούνται επιχειρησιακά, προκειμένου το κλιμάκιο κάθε περιοχής να λειτουργεί ως «αρχηγείο» όλων των ανακριτικών ενεργειών στην περιοχή του. Επιπλέον, προβλέπεται ότι σε εξαιρετικές περιπτώσεις, κυρίως σε μεγάλα συμβάντα πυρκαγιάς, ένα κλιμάκιο μπορεί - με εντολή του Διοικητή Δ.Α.Ε.Ε. και έγκριση του Αρχηγού Π.Σ - να επιχειρεί και εκτός της περιοχής του, για να συνδράμει γειτονικό κλιμάκιο, ώστε να υπάρχει ευχέρεια ενίσχυσης, όπου εκδηλώνεται μεγάλο περιστατικό (π.χ. μια πολύ μεγάλη πυρκαγιά να συγκεντρώσει προσωπικό έρευνας από πολλά κλιμάκια).

Επίσης, και στα Α.Κ.Α.Ε.Ε. ισχύει η προτίμηση σε προσωπικό Γενικών Καθηκόντων με ανακριτική εμπειρία ή θητεία στη Δ.Α.Ε.Ε. ή συναφή γνώση, και επίσης δυνατότητα στελέχωσης με προσωπικό Ειδικών Καθηκόντων. Επιπλέον, μπορεί να στελεχώνονται από προσωπικό του Π.Σ. που ήδη υπηρετεί σε άλλη υπηρεσία εντός της έδρας τους ή να μετακινηθεί εκεί βάσει του άρθρου 161 του ν. 4662/2020 περί μετακινήσεων προσωπικού. Άρα, δίνεται η δυνατότητα αξιοποίησης υπαρχόντων πυροσβεστών στην περιοχή, οι οποίοι διαθέτουν τα κατάλληλα προσόντα, με στόχο την ενίσχυση των κλιμακίων χωρίς τη διενέργεια μεταθέσεων. Επίσης, το προσωπικό των κλιμακίων προβλέπεται να ασκεί αποκλειστικά τα καθήκοντά του (ανακρίσεις) και να μην διατίθεται αλλού, όπως ισχύει αντιστοίχως για το προσωπικό της Δ.Α.Ε.Ε..

Ως προϊστάμενος Α.Κ.Α.Ε.Ε. τίθεται ο ανώτερος σε βαθμό υπηρετών ή, αν υπάρχουν ίδιου βαθμού, ο αρχαιότερος εξ αυτών, πυροσβεστικός υπάλληλος Γενικών Καθηκόντων, που δεν τελεί σε κατάσταση περιορισμένης υπηρεσίας. Επιπλέον, ο επικεφαλής υποχρεούται να παρακολουθήσει πιστοποιημένο πρόγραμμα της Πυροσβεστικής Ακαδημίας σχετικό με τα καθήκοντά του, ώστε να έχει την απαραίτητη επιμόρφωση διοίκησης ανακριτικών ερευνών.

Επιπλέον, προβλέπεται ότι κατά την αντιπυρική περίοδο, οι κανονικές άδειες του πυροσβεστικού προσωπικού των Α.Κ.Α.Ε.Ε. δίνονται μόνο με έγκριση του Διοικητή Δ.Α.Ε.Ε., για να διασφαλίζεται η επιχειρησιακή ετοιμότητα των κλιμακίων όταν η περίοδος κινδύνου κορυφώνεται.

Συμπερασματικά, η αξιολογούμενη ρύθμιση διαμορφώνει ένα πανελλαδικό δίκτυο ειδικών κλιμακίων υπό την καθοδήγηση της Δ.Α.Ε.Ε., εξασφαλίζοντας την τοπική παρουσία εξειδικευμένων ανακριτικών ομάδων. Στόχος είναι να εξαλειφθεί η προηγούμενη κατακερματισμένη κατάσταση, όπου κάθε Δι.Π.Υ. είχε ένα απλό ανακριτικό γραφείο γενικής

	φύσης, και να εγκαθιδρυθεί σε κάθε κρίσιμη περιοχή μια ομάδα με σαφή εντολή την αντιμετώπιση εμπρησμών.
<p>Άρθρο 29</p> <p>Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας Διεύθυνσης Αντιμετώπισης Εγκλημάτων Εμπρησμού και Έκθεση παρακολούθησης των Ανακριτικών Κλιμακίων Αντιμετώπισης Εγκλημάτων Εμπρησμού - Προσθήκη άρθρου 92Ε στον ν. 4662/2020</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προστίθεται άρθρο 92Ε στον ν. 4662/2020, με το οποίο θεσπίζονται δύο νέα εργαλεία: α) ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας της Δ.Α.Ε.Ε. και β) η τακτική έκθεση αξιολόγησης των Α.Κ.Α.Ε.Ε.</p> <p>Ο Εσωτερικός Κανονισμός καταρτίζεται με απόφαση του Αρχηγού Π.Σ., ύστερα από εισήγηση Διοικητή Δ.Α.Ε.Ε. και ρυθμίζει κάθε θέμα οργάνωσης και λειτουργίας της Δ.Α.Ε.Ε. και των Α.Κ.Α.Ε.Ε..</p> <p>Επιπλέον, ο Διοικητής της Δ.Α.Ε.Ε. συντάσσει ανά έτος μια έκθεση παρακολούθησης του έργου των Α.Κ.Α.Ε.Ε., την οποία υποβάλλει στον Αρχηγό Π.Σ. για αξιολόγηση. Δηλαδή, ανά έτος προβλέπεται η αποτίμηση της απόδοσης των κλιμακίων. Αυτό το μέτρο διασφαλίζει συνεχή έλεγχο και ανατροφοδότηση με στόχο η ηγεσία του Π.Σ. να διαθέτει τακτική εικόνα της αποτελεσματικότητας του νέου συστήματος και να μπορεί να προβαίνει σε βελτιώσεις ή παρεμβάσεις, εάν κάποιο κλιμάκιο υστερεί ή αντιμετωπίζει εμπόδια. Η αξιολογούμενη ρύθμιση έχει ως στόχο τη συμπλήρωση της αναδιάρθρωσης της Δ.Α.Ε.Ε. με μηχανισμούς εσωτερικής διακυβέρνησης και μετανομοθετικού ελέγχου.</p>
<p>Άρθρο 30</p> <p>Μητρώο Πιστοποιημένων Εμπειρογνομόνων Πυρκαγιών – Εθνική Ομάδα Εμπειρογνομόνων Εμπρησμών - Προσθήκη άρθρου 92ΣΤ στον ν. 4662/2020</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προστίθεται άρθρο 92ΣΤ στον ν. 4662/2020, το οποίο εισάγει δύο νέους θεσμούς για την ενίσχυση της διερεύνησης εμπρησμών: α) το Εθνικό Μητρώο Πιστοποιημένων Εμπειρογνομόνων Πυρκαγιών και β) την Εθνική Ομάδα Εμπειρογνομόνων Εμπρησμών.</p> <p>Σκοπός της σύστασης του Εθνικού Μητρώου Πιστοποιημένων Εμπειρογνομόνων Πυρκαγιών είναι η δημιουργία ενός επίσημου αρχείου ειδικών εμπειρογνομόνων του Π.Σ. (π.χ. σε θέματα διερεύνησης αιτίων πυρκαγιάς, χημικών αναλύσεων, ηλεκτρολογικών αιτίων), τους οποίους μπορεί να αξιοποιεί το Π.Σ. και, ιδίως, η Δ.Α.Ε.Ε..</p>

Η εκπαίδευση και πιστοποίηση αυτών των εμπειρογνομόνων βασίζεται σε διεθνή πρότυπα και διενεργείται από την Πυροσβεστική Ακαδημία ή άλλους πιστοποιημένους φορείς, εσωτερικού ή εξωτερικού, προκειμένου να εξασφαλίζεται ότι τα άτομα του Μητρώου έχουν εκπαιδευτεί σύμφωνα με τις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές.

Η Εθνική Ομάδα Εμπειρογνομόνων Εμπρησμών συγκροτείται από τους εγγεγραμμένους στο Μητρώο πυροσβεστικούς υπαλλήλους, πλην των ιδιωτών. Αυτή η Ομάδα, συνδράμει, όποτε ζητηθεί, το έργο της Δ.Α.Ε.Ε. και των Α.Κ.Α.Ε.Ε. σε πολύπλοκες ή σοβαρές υποθέσεις εμπρησμού, παρέχοντας επιστημονικές γνωματεύσεις. Δηλαδή, σε δύσκολες περιπτώσεις, η Δ.Α.Ε.Ε. μπορεί να καλέσει αυτή την ομάδα ειδικών (πυροσβεστικών στελεχών με εξειδίκευση), ώστε να γνωμοδοτήσουν επιστημονικά (π.χ. εξέταση ευρημάτων, εργαστηριακές αναλύσεις).

Περαιτέρω, προβλέπεται ότι τα μέλη της Εθνικής Ομάδας μπορούν να περιλαμβάνονται και στον πίνακα πραγματογνομόνων του άρθρου 185 του Κ.Π.Δ., σύμφωνα και με το προτεινόμενο άρθρο 32 του σχεδίου νόμου.

Τέλος, η παρ. 5 εξουσιοδοτεί τον Υπουργό Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας να καθορίσει, με απόφασή του, όλες τις διαδικασίες δημιουργίας, οργάνωσης, τήρησης του Μητρώου, τα προσόντα, τα κωλύματα, τα δικαιολογητικά, τους όρους αξιολόγησης, πιστοποίησης, εγγραφής κ.λπ..

Στόχος της αξιολογούμενης ρύθμισης είναι η ενίσχυση της τεχνικής επάρκειας του μηχανισμού διερεύνησης εμπρησμών. Μέχρι σήμερα το Π.Σ. χρησιμοποιούσε πραγματογνώμονες κατά περίπτωση, χωρίς επίσημο μητρώο πιστοποίησης. Πλέον, δημιουργείται μια δεξαμενή ειδικών, με πιστοποίηση, στην οποία μπορεί να βασιστεί για επιστημονικές αναλύσεις. Η σύσταση Εθνικής Ομάδας Εμπειρογνομόνων Εμπρησμών σημαίνει ότι σε μεγάλα περιστατικά (π.χ. πολλές ταυτόχρονες φωτιές με υπόνοια εγκληματικής δράσης) μπορεί να συγκροτηθεί μια «task force»

	<p>από ειδικούς για να βοηθήσει τις έρευνες. Επίσης, η διάταξη γεφυρώνει το κενό μεταξύ διοικητικής έρευνας και δικαστικής διερεύνησης, αφού οι ίδιοι εμπειρογνώμονες του Π.Σ. μπορούν να αξιοποιούνται και από τα δικαστήρια, εξασφαλίζοντας συνέπεια και αξιοπιστία στις γνωμοδοτήσεις. Αυτό εναρμονίζεται με διεθνείς πρακτικές και συστάσεις, σύμφωνα με τις οποίες η ύπαρξη πιστοποιημένων εμπειρογνομόνων πυρκαγιών βοηθά στην τυποποίηση μεθόδων διερεύνησης και στη συνεργασία με την ποινική δικαιοσύνη.</p>
<p>Άρθρο 31 Ορισμός πραγματογνωμόνων Πυροσβεστικού Σώματος - Προσθήκη άρθρου 92Z στον ν. 4662/2020</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προστίθεται άρθρο 92Z στον ν. 4662/2020, το οποίο αφορά στη συμπερίληψη των Πραγματογνωμόνων Π.Σ. στον πίνακα πραγματογνωμόνων, ο οποίος καταρτίζεται σύμφωνα με το άρθρο 185 του Κ.Π.Δ.. Στόχος της ρύθμισης είναι οι πιστοποιημένοι εμπειρογνώμονες πυρκαγιών του Π.Σ. να εντάσσονται επίσημα στους καταλόγους δικαστικών πραγματογνωμόνων, προκειμένου να γεφυρωθεί το χάσμα που συχνά υπήρχε μέχρι τώρα, αφού οι δικαστικές αρχές πολλές φορές όριζαν ιδιώτες ή μη εξειδικευμένους πυροσβεστικούς υπαλλήλους για τη διενέργεια πραγματογνωμοσύνης σε εμπρησμούς. Πλέον, μπορούν να ορίζονται οι άρτια εκπαιδευμένοι αξιωματικοί του Π.Σ., εξασφαλίζοντας καλύτερη ποιότητα και αξιοπιστία στις πραγματογνωμοσύνες.</p>
<p>Άρθρο 32 Προδιαγεγραμμένη καύση</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση εισάγεται ένα νέο ολοκληρωμένο πλαίσιο για την προδιαγεγραμμένη καύση ως μέτρο πρόληψης των δασικών πυρκαγιών και διαχειριστικό μέτρο δασικών οικοσυστημάτων. Πρόκειται για μια από τις πλέον καινοτόμες ρυθμίσεις της προωθούμενης νομοθετικής πρωτοβουλίας, καθώς για πρώτη φορά επιτρέπεται στη χώρα μας η ελεγχόμενη χρήση φωτιάς για διαχειριστικούς σκοπούς, υπό σαφείς όρους. Το προτεινόμενο άρθρο 32 δίνει τον ορισμό της προδιαγεγραμμένης καύσης και θέτει το θεσμικό πλαίσιο του σχεδιασμού. Ο σχεδιασμός μιας προδιαγεγραμμένης καύσης γίνεται από κοινού από την τοπική δασική υπηρεσία και την οικεία</p>

	<p>Περιφερειακή Πυροσβεστική Διοίκηση, βάσει ειδικής μελέτης καύσης. Οι μελέτες προδιαγεγραμμένης καύσης συντάσσονται από τη δασική υπηρεσία και εγκρίνονται με σύμφωνη γνώμη της Πυροσβεστικής και, μάλιστα, δίνεται στο Π.Σ. το δικαίωμα να προτείνει την ένταξη περιοχών ιδιαίτερου ενδιαφέροντος (π.χ. σημεία με υψηλό κίνδυνο πυρκαγιάς), ώστε να εξυπηρετούνται και οι επιχειρησιακές ανάγκες της.</p> <p>Προβλέπεται επίσης ότι κατά την εκπόνηση των μελετών, η δασική υπηρεσία μπορεί να συνάπτει μνημόνια συνεργασίας με Πανεπιστήμια, ερευνητικά ιδρύματα, τεχνολογικούς φορείς, Μ.Κ.Ο. σχετικού αντικειμένου (δασοπροστασία, δασολογία, μετεωρολογία κ.λπ.), και γενικά να συνεργάζεται με μη κερδοσκοπικούς φορείς ή ιδιώτες με αντίστοιχη τεχνογνωσία, για επιστημονικές έρευνες, με στόχο τη διασφάλιση της επιστημονικής τους αρτιότητας. Η προτεινόμενη ρύθμιση ανοίγει τον δρόμο για συμμετοχή της επιστημονικής κοινότητας και των εξειδικευμένων οργανώσεων στον σχεδιασμό των προδιαγεγραμμένων καύσεων, κάτι ιδιαίτερος κρίσιμο για τη βάση τεκμηρίωσης του μέτρου.</p>
<p>Άρθρο 33 Υλοποίηση προδιαγεγραμμένης καύσης</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται η υλοποίηση της προδιαγεγραμμένης καύσης στην πράξη. Καταρχάς, για ιδιωτικά δάση ή ιδιωτικές εκτάσεις, απαιτείται έγγραφη συναίνεση του ιδιοκτήτη. Ωστόσο, αν δεν δοθεί, παρέχεται δυνατότητα επέμβασης χωρίς συναίνεση, με αναλογική εφαρμογή του άρθρου 16 του δασικού κώδικα (ν. 998/1979, Α' 289), δηλαδή με κοινή απόφαση του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Δασών και του Διοικητή της Περιφερειακής Π.Υ., εφόσον τεκμηριώνεται ρητά ότι η καύση είναι αναγκαία για την προστασία του οικοσυστήματος. Στόχος της συγκεκριμένης πρόβλεψης είναι η υπέρβαση τυχόν αντιρρήσεων ιδιωτών, εφόσον το δημόσιο συμφέρον, που εν προκειμένω ενδέχεται να συνίσταται στην ανάγκη προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος (και κατ' επέκταση της ζωής και της ιδιοκτησίας), το απαιτεί. Φυσικά,</p>

πρέπει να αιτιολογείται η οικολογική αναγκαιότητα, ως όρος της αναλογικότητας του μέτρου (πρόκριση συνταγματικού σκοπού προστασίας της ζωής και της ιδιοκτησίας ως θετικό μέτρο και του φυσικού περιβάλλοντος). Στη συνέχεια, τίθενται χρονικοί και επιχειρησιακοί περιορισμοί για λόγους ασφαλείας. Συγκεκριμένα, οι καύσεις διενεργούνται κατά κανόνα εκτός αντιπυρικής περιόδου και μόνο ημέρα (από την ανατολή έως δύο (2) ώρες πριν από τη δύση). Ειδικές αποκλίσεις (π.χ. κατ' εξαίρεση μέσα στην αντιπυρική περίοδο) μπορούν να προβλέπονται με πρόσθετες ασφαλιστικές δικλείδες. Σε συνδυασμό με άλλες διατάξεις (π.χ. υποχρέωση να μη γίνεται καύση σε ημέρες με δείκτη κινδύνου 4 ή 5), διαμορφώνεται ένα αυστηρό πλαίσιο, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι οι καύσεις γίνονται μόνο υπό ασφαλείς συνθήκες, ελαχιστοποιώντας τον κίνδυνο διαφυγής και προστατεύοντας το προσωπικό και τους πολίτες. Κάθε εγκεκριμένη μελέτη καύσης δεν εκτελείται αυτόματα, αλλά απαιτείται αίτημα για την ενεργοποίησή της. Το αίτημα μπορεί να υποβληθεί είτε από τον Διοικητή της τοπικής Πυροσβεστικής (ΔΙ.Π.Υ.Ν.) προς τον τοπικό Δασάρχη/Διευθυντή Δασών, είτε αντίστροφα από τον Δασάρχη προς τον Διοικητή Πυροσβεστικής. Εάν δεν υπάρξει αντίρρηση εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών, το σχέδιο μπορεί να υλοποιηθεί, με στόχο τη διασφάλιση γρήγορης συναίνεσης. Μόνο σε περίπτωση ρητής διαφωνίας αναστέλλεται η υλοποίηση της μελέτης.

Η υλοποίηση διενεργείται από μεικτά συνεργεία προσωπικού της Δασικής Υπηρεσίας και του Π.Σ., που συγκροτούνται με κοινή απόφαση του Γ.Γ. Δασών και του Γ.Γ. Πολιτικής Προστασίας, προκειμένου να υφίσταται ενιαία διοίκηση και επιχειρησιακή ευθύνη πυρασφάλειας κατά την καύση με στόχο την μεγιστοποίηση της επιτυχίας στην υλοποίηση. Περαιτέρω, προβλέπεται ότι στα συνεργεία μπορούν να συμμετέχουν, αποκλειστικά για ερευνητικούς σκοπούς, ως παρατηρητές/τεχνικοί σύμβουλοι,

	<p>πανεπιστημιακά ιδρύματα, ερευνητικοί φορείς και Μ.Κ.Ο. με αντικείμενο δασοπροστασίας κ.ά., ώστε να καθίσταται εφικτή η παράλληλη επιστημονική παρακολούθηση (π.χ. συλλογή δεδομένων κατά την καύση).</p> <p>Τέλος η παρ. 5 ορίζει ότι η Γενική Διεύθυνση Δασών και το Αρχηγείο Π.Σ. σχεδιάζουν και υλοποιούν από κοινού πρόγραμμα εκπαίδευσης για το προσωπικό των Δασικών Υπηρεσιών, του Π.Σ. και άλλους φορείς που συμμετέχουν σε καύσεις. Η επιτυχής παρακολούθηση αυτού του προγράμματος είναι προϋπόθεση για συμμετοχή σε προδιαγεγραμμένη καύση. Για τα στελέχη των Ε.ΜΟ.Δ.Ε. τεκμαίρεται ότι πληρούν αυτή την προϋπόθεση (λόγω της ήδη υπάρχουσας εκπαίδευσής τους). Αυτή η διάταξη εξασφαλίζει ότι κανείς δεν συμμετέχει σε καύση χωρίς ειδική εκπαίδευση. Με το εκπαιδευτικό αυτό πρόγραμμα, αναπτύσσεται κοινή επιχειρησιακή κουλτούρα μεταξύ δασικών και πυροσβεστικών στελεχών στις τεχνικές προδιαγεγραμμένης καύσης, δημιουργώντας αλληλοκατανόηση και δεξιότητες (π.χ. ρόλοι «επικεφαλής καύσης – burn boss», σχεδιαστών καύσης κ.ά.).</p> <p>Το πιλοτικό πρόγραμμα στη Χίο το 2022 - 2023 (με πρωτοβουλία του WWF – Ινστιτούτου Μεσογειακών Δασικών Οικοσυστημάτων, σε συνεργασία με το Δασαρχείο, την τοπική Πυροσβεστική και εθελοντές) αν και έδειξε ενθαρρυντικά αποτελέσματα, απέδειξε, επιπλέον, ότι χρειάζεται θεσμοθετημένο πλαίσιο και συνεργασία για να επεκταθεί σε εθνική κλίμακα. Το νέο πλαίσιο έρχεται ακριβώς να εισφέρει αυτό το υπόβαθρο.</p>
<p>Άρθρο 34 Πιλοτική εφαρμογή προδιαγεγραμμένης καύσης</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται η πιλοτική – μεταβατική φάση εφαρμογής της προδιαγεγραμμένης καύσης. Ορίζεται ότι για την πρώτη εφαρμογή, οι μελέτες καύσης πρέπει να καταρτιστούν έως τις 30 Νοεμβρίου 2027. Μέχρι να γίνουν αυτές, το μέτρο υλοποιείται πιλοτικά ως εξής: η Γενική Διεύθυνση Δασών και το Αρχηγείο Π.Σ., σε συνεργασία με ερευνητικά ινστιτούτα με εμπειρία, σχεδιάζουν καύσεις σε περιοχές προτεραιότητας βάσει του Εθνικού Χάρτη Κινδύνου Πυρκαγιών. Αυτή η μεταβατική</p>

	<p>υλοποίηση έχει πιλοτικό χαρακτήρα, λαμβάνοντας υπόψη συγκεκριμένα: α) την ακριβή τοποθεσία και τους σκοπούς που εξυπηρετούνται (αντιπυρική προστασία, διαχείριση καύσιμης ύλης), β) τις μετεωρολογικές συνθήκες, την κατάσταση της καύσιμης ύλης και τα απαιτούμενα μέσα, γ) τα μέτρα ασφαλείας, δ) το σχέδιο άμεσης διακοπής και δυνατότητα κατάσβεσης επιτόπου και ε) κάθε άλλο κρίσιμο στοιχείο. Ουσιαστικά, διαμορφώνεται ένα πλαίσιο για την υλοποίηση των πρώτων καύσεων, ώστε να εξαχθούν χρήσιμα συμπεράσματα για την εφαρμογή του μέτρου. Στην πιλοτική φάση προβλέπεται άδεια από την τοπική Πυροσβεστική Διοίκηση Νομού πριν από κάθε καύση από τον κατά τόπον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Δασών ή του Δασαρχείου, όταν η καύση υλοποιείται από το Πυροσβεστικό Σώμα για σκοπούς πρόληψης δασικών πυρκαγιών. Η άδεια εκδίδεται ύστερα από αίτημα του Δασάρχη ή του αρμόδιου πυροσβεστικού οργάνου, με συνημμένα πρόσφατα μετεωρολογικά δεδομένα και τεχνική τεκμηρίωση στόχων. Με την άδεια καθορίζεται και το προσωπικό που συμμετέχει. Δηλαδή, στη μεταβατική περίοδο, αντί για ολοκληρωμένη εγκεκριμένη μελέτη, λειτουργεί ένα σύστημα ad hoc έγκρισης από το Π.Σ. για κάθε προγραμματισμένη καύση, με βάση τεκμηρίωση. Αυτό εξασφαλίζει επιπλέον έλεγχο από το Π.Σ. σε κάθε βήμα αρχικά, αλλά και την εφαρμογή του μέτρου για λόγους πρόληψης δασικών πυρκαγιών.</p>
<p>Άρθρο 35 Ελεγχόμενη χρήση πυρός – Αντικατάσταση άρθρου 91 ν. 4916/2022</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση αντικαθίσταται το άρθρο 91 του ν. 4916/2022 (Α' 65), με σκοπό την απλούστευση και τον εξορθολογισμό της διαδικασίας χρήσης αντιπυρικών μετώπων (backfire/κατάκαυση) κατά την καταστολή δασικών πυρκαγιών. Η προηγούμενη διάταξη επέτρεπε την ελεγχόμενη καύση αλλά με αρκετά στάδια έγκρισης, όπως αυτά καθορίστηκαν στην υπ. αρ. 167/2022 κοινή απόφαση των Υπουργών Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας «Καθορισμός όρων και προϋποθέσεων χρήσης φωτιάς από το Πυροσβεστικό Σώμα για την</p>

κατάσβεση υπαίθριας πυρκαγιάς» (Β' 3232), καθιστώντας την πρακτικά ανεφάρμοστη σε κρίσιμες επιχειρησιακές στιγμές. Η αξιολογούμενη ρύθμιση στοχεύει στο να άρει τη γραφειοκρατία και δίνει έμφαση στην ταχύτητα λήψης απόφασης επί τόπου, ενσωματώνοντας παράλληλα ασφαλιστικές δικλείδες.

Συγκεκριμένα, η ελεγχόμενη χρήση πυρός (αντιπύρ) επιτρέπεται μόνο στο πλαίσιο καταστολής εν εξελίξει υπαίθριας πυρκαγιάς σε δασικές, χορτολιβαδικές ή λοιπές αγροτικές εκτάσεις, και μόνο εφόσον η επιχειρησιακή αξιολόγηση κινδύνου του Π.Σ. δείξει ότι είναι αναγκαίο μέσο περιορισμού της εξάπλωσης και δεν υπάρχουν άλλες κατάλληλες εναλλακτικές με μικρότερο κίνδυνο. Δηλαδή, τίθεται σαφές κριτήριο αναλογικότητας και το αντιπύρ χρησιμοποιείται μόνο ως ύστατη λύση, όταν άλλα μέσα (εναέρια, επίγεια, αντιπυρικές ζώνες) δεν επαρκούν.

Η έγκριση παρέχεται από τον εκάστοτε Επικεφαλής Συμβάντος, δηλαδή τον ανώτερο (ή αρχαιότερο μεταξύ ομοιοβάθμων) αξιωματικό Π.Σ. επιτόπου, που έχει το γενικό πρόσταγμα της κατάσβεσης. Άρα, πλέον δεν θα απαιτείται έγκριση ex ante από πολλαπλά επίπεδα, αλλά αποφασίζει ο επικεφαλής την ώρα του συμβάντος. Η απόφαση πρέπει να αιτιολογείται συνοπτικά ως προς τις συνθήκες και την έλλειψη εναλλακτικών και να κοινοποιείται αμελλητί στο Ε.Σ.Κ.Ε.Δ.Ι.Κ.. Η κοινοποίηση διασφαλίζει ότι η ηγεσία ενημερώνεται άμεσα, χωρίς όμως να αποτελεί προϋπόθεση έγκρισης. Αυτό το μοντέλο «απόφαση στο πεδίο, ενημέρωση στο κέντρο» αντανακλά διεθνείς βέλτιστες πρακτικές, που ακολουθούνται για παράδειγμα στην Ισπανία ή στην Ιταλία, όπου οι εκπαιδευμένοι αξιωματικοί αποφασίζουν άμεσα, κερδίζοντας πολύτιμο χρόνο.

Επιπλέον, η ευθύνη σχεδιασμού και εκτέλεσης της ελεγχόμενης χρήσης πυρός ανατίθεται στον επικεφαλής αξιωματικό των Ε.ΜΟ.Δ.Ε., δηλαδή στον επικεφαλής των ειδικά εκπαιδευμένων «δασοκομάντος» ή αν δεν υπάρχει διαθέσιμος, σε άλλον νόμιμα ορισμένο και κατάλληλα

εκπαιδευμένο αξιωματικό του Π.Σ. Η εκτέλεση επιτρέπεται αποκλειστικά από προσωπικό του Π.Σ. που έχει πιστοποιηθεί στη συγκεκριμένη τακτική μέθοδο για να διασφαλιστεί ότι δεν μπορεί οποιοσδήποτε πυροσβέστης να εφαρμόζει το μέτρο, αλλά μόνο όσοι έχουν ολοκληρώσει ειδική εκπαίδευση στις τεχνικές αντιπύρ, η οποία ήδη παρέχεται στις Ε.ΜΟ.Δ.Ε., με στόχο τη μείωση του κινδύνου ατυχήματος. Ακόμη, με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται ότι κάθε τέτοια επιχείρηση πρέπει υποχρεωτικά να καταγράφεται στο επιχειρησιακό ημερολόγιο του συμβάντος, συνοδευόμενη από τα βασικά στοιχεία του Σχεδίου Εκτέλεσης και μια σύντομη περιγραφή της εκτέλεσης. Αυτή η καταγραφή κοινοποιείται στο Ε.Σ.Κ.Ε.Δ.Ι.Κ., στην αρμόδια Δασική Υπηρεσία και σε άλλες συναρμόδιες αρχές για σκοπούς επιχειρησιακής αξιολόγησης. Ουσιαστικά, δημιουργείται ένα επίσημο έγγραφο, ώστε, μετά τη λήξη του συμβάντος, να μπορεί να αξιολογηθεί τι πήγε καλά και τι όχι, με στόχο τη συνεχή βελτίωση των πρωτοκόλλων, αλλά και τη διασφάλιση της διαφάνειας, για να γνωρίζουν οι δασικές αρχές τι ακριβώς συνέβη.

Προσέτι, αναφέρεται ρητά ότι πράξεις ελεγχόμενης χρήσης πυρός που γίνονται νόμιμα, σύμφωνα με τα παραπάνω, από το αρμόδιο προσωπικό Π.Σ., δεν συνιστούν αξιόποινες πράξεις εμπρησμού κατά τα άρθρα 264 ή 265 Π.Κ. Πρόκειται για διάταξη-ασπίδα, αφού ένας εκπαιδευμένος πυροσβέστης που εφαρμόζει αντιπύρ δεν μπορεί να κατηγορηθεί για εμπρησμό από αμέλεια, εφόσον ακολούθησε τη νόμιμη διαδικασία, και απαλλάσσεται από ποινική ευθύνη.

Τέλος, ορίζεται ότι με Πυροσβεστική Διάταξη του Αρχηγού του Π.Σ., σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 167 του ν. 4662/2020 καθορίζονται: α) τα ειδικότερα επιχειρησιακά πρωτόκολλα, β) οι προϋποθέσεις και διαδικασίες εφαρμογής, γ) τα πρότυπα εκπαίδευσης και πιστοποίησης, δ) τα μέτρα ασφάλειας και ε) κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

	<p>Με το προτεινόμενο άρθρο 35 του σχεδίου νόμου, το αντιπύρ μετατρέπεται από μια θεωρητική δυνατότητα σε πρακτικά εφαρμόσιμο εργαλείο καταστολής. Η απόφαση περνά στα χέρια του επικεφαλής πυροσβεστικών δυνάμεων επιτόπου, επιτρέποντάς του να δράσει αμέσως όταν το κρίνει απαραίτητο, ενώ το σύστημα διατηρεί δικλίδες ενημέρωσης και αποτίμησης. Η αξιολογούμενη ρύθμιση αντιμετωπίζει την κριτική ότι μέχρι τώρα η διαδικασία ήταν τόσο πολύπλοκη που σχεδόν ποτέ δεν εφαρμοζόταν και κάθε γραφειοκρατικό βήμα αφαιρούσε κρίσιμα λεπτά σε μια κατάσταση που απαιτεί αποφάσεις δευτερολέπτων.</p>
<p>Άρθρο 36 Ελεγχόμενη βόσκηση για την πρόληψη δασικών πυρκαγιών</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση θεσπίζεται η ελεγχόμενη βόσκηση ως μέτρο πρόληψης δασικών πυρκαγιών, ενσωματώνοντάς την πλήρως στο υπάρχον πλαίσιο διαχείρισης βοσκήσιμων γαιών. Συγκεκριμένα, με την παρ. 1 ορίζεται η ελεγχόμενη βόσκηση ως ειδικό μέτρο πρόληψης που συνίσταται στη διαχείριση του ζωικού κεφαλαίου για μείωση της καύσιμης ύλης, δημιουργία ζωνών πυρασφάλειας και ενίσχυση της ανθεκτικότητας των οικοσυστημάτων. Με απλά λόγια, το συγκεκριμένο μέτρο αξιοποιεί τα βόσκοντα ζώα, κυρίως αιγοπρόβατα, για τον «καθαρισμό» των εύφλεκτων χόρτων και θάμνων, λειτουργώντας σαν φυσικές «χορτοκοπτικές» μονάδες. Η παρ. 2 ορίζει ότι η εφαρμογή γίνεται σύμφωνα με τον ν. 4351/2015 (Α' 164) και εντάσσεται υποχρεωτικά στα Διαχειριστικά Σχέδια Βόσκησης που καταρτίζει κάθε Περιφέρεια. Η ελεγχόμενη βόσκηση εφαρμόζεται αποκλειστικά επί των «βοσκήσιμων γαιών», όπως ορίζει το άρθρο 1 του ν. 4351/2015, δηλαδή ήδη χαρακτηρισμένες λιβαδικές, χορτολιβαδικές εκτάσεις ή αραιά δάση κατάλληλα για βοσκή και υπόκειται στους κανόνες διαχείρισης και στις προϋποθέσεις των άρθρων 3, 6 και 7 του ίδιου νόμου (όρια βοσκοφόρτωσης, περίοδοι μη βόσκησης για αναγέννηση, κ.ά.), προκειμένου να μη δημιουργείται ένα παράλληλο σύστημα, αλλά η βόσκηση για πρόληψη και ως αντιπυρικό μέτρο να γίνεται μέσα από τα υπάρχοντα σχέδια και</p>

	<p>κανόνες του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Με τον τρόπο αυτό αποφεύγεται ένα διπλό σύστημα εγγραφής - καταχώρισης των βοσκήσιμων γαιών, και ο ενδιαφερόμενος κτηνοτρόφος χρειάζεται δύο (2) διαφορετικές άδειες.</p> <p>Η παρ. 4 της αξιολογούμενης ρύθμισης εισάγει μία εξαίρεση, αφού σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 4 ν. 4351/2015, μπορούν να υπαχθούν σε καθεστώς ελεγχόμενης βόσκησης και περιοχές που δεν χρησιμοποιούνταν μέχρι τώρα για βοσκή, μετά από αίτημα του οικείου Ο.Τ.Α. ή κτηνοτροφικής οργάνωσης, υπό την προϋπόθεση να καταρτιστεί και εγκριθεί διαχειριστικό σχέδιο βοσκής για αυτές. Αυτές οι περιοχές μπορούν να εντοπίζονται, ιδίως, βάσει του Εθνικού Χάρτη Κινδύνου Πυρκαγιάς. Αυτή η ρύθμιση είναι πολύ σημαντική, διότι επιτρέπει να αξιοποιηθούν για βόσκηση προστασίας και εκτάσεις που παλιά δεν είχαν κτηνοτροφική χρήση (π.χ. περιαστικά αδόμητα που έχουν χορτάρια). Με κατάλληλο σχέδιο, μπορούν πλέον να ενταχθούν σε βοσκή, καλύπτοντας έτσι «κενά» όπου δεν υπήρχαν κοπάδια.</p> <p>Η ελεγχόμενη βόσκηση είναι ένα μέτρο που συζητείται διεθνώς ως φιλικό προς το περιβάλλον εργαλείο μείωσης καύσιμης ύλης, αποκαλούμενη και «βιολογική αποψίλωση». Με την αξιολογούμενη ρύθμιση εντάσσεται στην εθνική νομοθεσία με ολοκληρωμένο τρόπο, χωρίς να δημιουργείται νέο γραφειοκρατικό σύστημα. Αντίθετα, συναρθρώνεται με το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο των βοσκήσιμων γαιών.</p>
<p>Άρθρο 37 Εξειδίκευση λειτουργικών παραμέτρων του Εθνικού Μητρώου Τήρησης Μέτρων Προληπτικής Πυροπροστασίας Ιδιοκτησιών – Υποβολή δηλώσεων καθαρισμού – Αντικατάσταση άρθρου 53Α ν. 4662/2020</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση αντικαθίσταται το άρθρο 53Α του ν. 4662/2020 και εξειδικεύονται οι λειτουργικές παράμετροι του «Εθνικού Μητρώου Τήρησης Μέτρων Προληπτικής Πυροπροστασίας Ιδιοκτησιών», καθώς και η διαδικασία υποβολής δηλώσεων και ελέγχου συμμόρφωσης για τους οικοδομικούς και λοιπούς ακάλυπτους χώρους της παρ. 1 του άρθρου 53ΙΔ. Στόχος είναι η μετάβαση από ένα καθεστώς με ασαφείς ρόλους και ελλειμματική</p>

εφαρμογή σε ένα λειτουργικά δομημένο, ψηφιακά υποστηριζόμενο και ελεγκτικά ενεργό πλαίσιο, με διακριτή κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ Δήμων και Π.Σ. και με σαφές πλέγμα κυρώσεων, ώστε η συμμόρφωση να καθίσταται ελέγξιμη, η παρέμβαση ταχεία και η εφαρμογή ομοιόμορφη σε πανελλαδικό επίπεδο.

Κεντρικός άξονας της νέας ρύθμισης είναι η οργανωτική ενίσχυση του Μητρώου ως εργαλείου καταγραφής υπόχρεων και τεκμηρίωσης συμμόρφωσης μέσω υπεύθυνων δηλώσεων. Το Μητρώο λειτουργεί στο Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας και καλύπτει την υποβολή δηλώσεων για τους ακάλυπτους χώρους της παρ. 1 του νέου άρθρου 531Δ του ν. 4662/2020. Οι υπόχρεοι υποβάλλουν έως την 15^η Ιουνίου κάθε έτους υπεύθυνη δήλωση περί εκπλήρωσης των υποχρεώσεών τους, όπως προβλέπονται στο άρθρο 531Δ του ν. 4662/2020. Έτσι, καθιερώνεται ένας σαφής ετήσιος κύκλος δήλωσης-ελέγχου, που επιτρέπει την έγκαιρη κινητοποίηση των αρμόδιων αρχών.

Περαιτέρω, καθιερώνεται διπλός μηχανισμός ελέγχου που συνδέει το ψηφιακό εργαλείο με επιχειρησιακή εποπτεία στο πεδίο: α) για την ορθή τήρηση και αξιοπιστία του Μητρώου προβλέπονται ετησίως δειγματοληπτικοί έλεγχοι από τους οικείους Δήμους επί του συνολικού αριθμού των δηλώσεων που έχουν υποβληθεί κάθε έτος στην εδαφική τους περιφέρεια· και β) το Π.Σ., μέσω των κατά τόπο αρμόδιων οργάνων του, διενεργεί ελέγχους σε ιδιοκτησίες για τις οποίες έχουν υποβληθεί καταγγελίες για μη τήρηση των μέτρων προληπτικής πυροπροστασίας, μέσω της ψηφιακής υπηρεσίας καταγγελιών που λειτουργεί εντός του Μητρώου. Συμπληρωματικά, εισάγεται κρίσιμη ρύθμιση επιχειρησιακής αποτελεσματικότητας, αφού σε περίπτωση άπρακτης παρέλευσης της προθεσμίας δήλωσης καθαρισμού, τεκμαίρεται η συναίνεση του υπόχρεου στη διενέργεια καθαρισμού του οικοπέδου του από τον Δήμο, ώστε να

αποφεύγονται καθυστερήσεις και διοικητικά αδιέξοδα σε ζώνες αυξημένου κινδύνου.

Στον πυρήνα του συστήματος συμμόρφωσης βρίσκεται η εξορθολογισμένη και αναλογική κλιμάκωση κυρώσεων για τη μη υποβολή δήλωσης. Προβλέπεται ότι, σε περίπτωση μη υποβολής δήλωσης, επιβάλλεται είτε από τους Δήμους είτε από το Π.Σ. (ανάλογα με το αν η παράβαση διαπιστώνεται στο πλαίσιο δειγματοληπτικού ελέγχου ή ελέγχου κατόπιν καταγγελίας): α) πρόστιμο πεντακοσίων (500) ευρώ στους υπόχρεους που δεν έχουν προβεί στις ενέργειες καθαρισμού και β) πρόστιμο εκατό (100) ευρώ στους υπόχρεους που έχουν προβεί σε καθαρισμό. Η κλιμάκωση αποτυπώνει σαφή λογική αναλογικότητας: βαρύτερη κύρωση όταν συντρέχει ουσιαστική παράλειψη καθαρισμού, ηπιότερη όταν η παράβαση αφορά τη μη εκπλήρωση της τυπικής –πλην κρίσιμης– υποχρέωσης δήλωσης, η οποία αποτελεί τον θεμέλιο λίθο για την οργάνωση των ελέγχων και τη στοχευμένη διοικητική δράση. Παρέχεται δικαίωμα ένστασης εντός δέκα (10) ημερών ενώπιον του οργάνου που εξέδωσε την πράξη επιβολής προστίμου. Ειδικά για πρόστιμα που επιβάλλονται από το Π.Σ., η ένσταση δύναται να υποβάλλεται και μέσω της σχετικής ηλεκτρονικής υπηρεσίας, σύμφωνα με την υπό στοιχεία 43810 ΕΞ 2025/22.12.2025 κοινή απόφαση των Υπουργών Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, με τίτλο «Ηλεκτρονική υπηρεσία για την υποβολή ένστασης επί πράξεων βεβαίωσης παράβασης αρμοδιότητας του Πυροσβεστικού Σώματος Ελλάδας» (Β' 6999). Τα πρόστιμα που επιβάλλονται από τους Δήμους αποτελούν έσοδο του Δήμου και εισπράττονται σύμφωνα με τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων.

Για την προστασία της αξιοπιστίας του Μητρώου, προβλέπεται ότι η υποβολή ψευδούς δήλωσης τιμωρείται με χρηματική ποινή πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ και φυλάκιση τουλάχιστον έξι (6) μηνών, υπογραμμίζοντας ότι

	<p>η δήλωση δεν αποτελεί τυπική γραφειοκρατική πράξη, αλλά κρίσιμο στοιχείο πρόληψης και δημόσιας ασφάλειας. Παράλληλα, προβλέπεται ειδική πρόνοια για περιπτώσεις αδυναμίας υποβολής δήλωσης που εξειδικεύονται με την προβλεπόμενη κοινή απόφαση. Στις περιπτώσεις αυτές η δήλωση υποβάλλεται με φυσικό τρόπο και αποστέλλεται στη Διεύθυνση Προληπτικής Πυροπροστασίας του Π.Σ. με κάθε πρόσφορο μέσο, ώστε να διασφαλίζεται η ίση πρόσβαση στη διαδικασία συμμόρφωσης και να αποφεύγονται ψηφιακοί αποκλεισμοί.</p> <p>Τέλος, το άρθρο εισάγει πλήρες πλαίσιο προστασίας δεδομένων και τεχνικής διακυβέρνησης της ψηφιακής υποδομής.</p>
<p>Άρθρο 38 Υποχρεώσεις καθαρισμού οικοπέδων και λοιπών ακάλυπτων χώρων – Διαδικασία ελέγχων και επιβολής κυρώσεων – Προσθήκη άρθρου 531Δ στον ν. 4662/2020</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προστίθεται άρθρο 531Δ στον ν. 4662/2020 και θεσπίζονται, σε ενιαίο και δεσμευτικό πλαίσιο, το πεδίο εφαρμογής, οι υπόχρεοι, ο χρόνος εκπλήρωσης των υποχρεώσεων καθαρισμού οικοπέδων και λοιπών ακάλυπτων χώρων, καθώς και τα όργανα, η διαδικασία ελέγχων και το σύστημα επιβολής κυρώσεων. Σκοπός της ρύθμισης είναι η λειτουργική μετάβαση από αποσπασματικές πρακτικές και άνιση εφαρμογή σε μια τυποποιημένη, ελέγξιμη και επιχειρησιακά εφαρμόσιμη διαδικασία πρόληψης, με σαφή διάκριση ρόλων μεταξύ Δήμων και Πυροσβεστικού Σώματος (Π.Σ.), με χρονικά ορόσημα, με αναλογικές κυρώσεις και με αποτελεσματικό μηχανισμό αυτεπάγγελης άρσης κινδύνου.</p> <p>Πρώτον, οριοθετείται ρητώς η υποχρέωση καθαρισμού τόσο ως προς τον χρόνο όσο και ως προς τις γεωγραφικές κατηγορίες χώρων. Οι ιδιοκτήτες, νομείς, επικαρπωτές, μισθωτές και υπομισθωτές υποχρεούνται να μεριμνούν από την 1η Απριλίου έως την 31η Μαΐου κάθε έτους για την εκπλήρωση της υποχρέωσης καθαρισμού και να προβαίνουν στη συντήρηση έως το τέλος της αντιπυρικής περιόδου, προς αποτροπή πρόκλησης πυρκαγιάς ή ταχείας επέκτασής της. Σημειώνεται ότι η εξειδίκευση των υποχρέων μεταξύ των αναφερόμενων στη διάταξη κατηγοριών θα γίνει από την κανονιστικής</p>

δρώσα διοίκηση μέσω της έκδοσης της αντίστοιχης κοινής υπουργικής απόφασης. Η υποχρέωση αφορά οικοπεδικούς και λοιπούς ακάλυπτους χώρους που βρίσκονται: α) εντός εγκεκριμένων ρυμοτομικών σχεδίων, β) εντός ορίων οικισμών χωρίς εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο, γ) εντός ακτίνας εκατό (100) μέτρων από τα όρια των ανωτέρω περιοχών, εφόσον δεν υπάγονται στη δασική νομοθεσία βάσει δασικού χάρτη, και δ) σε εκτός σχεδίου γήπεδα με κτίσμα, επίσης υπό την προϋπόθεση ότι δεν υπάγονται στη δασική νομοθεσία. Με τον τρόπο αυτό η ρύθμιση στοχεύει ακριβώς στις αστικές/περιαστικές ζώνες και στις ζώνες διεπαφής, όπου η καύσιμη ύλη σε ακάλυπτους χώρους τροφοδοτεί συχνά «μεικτά» συμβάντα και ταχεία μετάβαση μιας εστίας σε κρίση ευρείας κλίμακας. Παράλληλα, διευκρινίζεται ότι υπόχρεοι δεν είναι μόνο φυσικά ή νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, αλλά και οι φορείς του δημόσιου τομέα, ώστε να καταλαμβάνονται ρητά και ακίνητα/εκτάσεις που τελούν υπό διαχείριση δημόσιων φορέων.

Δεύτερον, θεμελιώνεται σαφής διοικητικός κύκλος ενημέρωσης-ελέγχου με ρόλο-κλειδί των Δήμων στην προληπτική συμμόρφωση. Οι Δήμοι υποχρεούνται: α) να μεριμνούν έως την 31η Μαΐου κάθε έτους, με κάθε πρόσφορο μέσο, για την ενημέρωση των υπόχρεων αναφορικά με το περιεχόμενο και τη διαδικασία τήρησης των υποχρεώσεων καθαρισμού, και β) να διενεργούν δειγματοληπτικούς ελέγχους από τη 1η Ιουνίου έως την 31η Οκτωβρίου και, σε περίπτωση μη τήρησης της υποχρέωσης καθαρισμού, να ενεργοποιούν τις συνέπειες της παρ. 4 (πρόστιμο και διαδικασία αυτεπάγγελτου καθαρισμού). Έτσι, οι Δήμοι αποκτούν ρητή, συνεχόμενη και χρονικά οριοθετημένη αρμοδιότητα τοπικής εποπτείας.

Τρίτον, αποσαφηνίζεται ο συμπληρωματικός και ελεγκτικός ρόλος του Π.Σ., ιδίως μέσω της αξιοποίησης των καταγγελιών. Οι υπηρεσίες του Π.Σ. επιλαμβάνονται κατόπιν καταγγελιών, διενεργούν ελέγχους και, εφόσον διαπιστώσουν μη τήρηση της υποχρέωσης καθαρισμού,

επιβάλλουν το πρόστιμο της παρ. 4 και ενημερώνουν τον οικείο Δήμο για να προβεί σε αυτεπάγγελτο καθαρισμό. Με τη ρύθμιση αυτή επιτυγχάνεται ένας λειτουργικός επιμερισμός: οι Δήμοι διασφαλίζουν την τακτική, δειγματοληπτική εποπτεία και την αποκατάσταση (καθαρισμό), ενώ το Π.Σ. λειτουργεί ως μηχανισμός στοχευμένης «αστυνόμευσης» βάσει αναφορών/καταγγελιών, ενισχύοντας την πιθανότητα εντοπισμού παραβάσεων σε πραγματικό χρόνο.

Τέταρτον, καθιερώνεται ενιαίο πρόστιμο για την ουσιαστική παράβαση της υποχρέωσης καθαρισμού, με αντικειμενικό υπολογισμό και κατώτατο όριο: για την παράβαση επιβάλλεται πρόστιμο ενός (1) ευρώ ανά τετραγωνικό μέτρο, με ελάχιστο ποσό τα διακόσια (200) ευρώ, από τις αρμόδιες αρχές (Δήμους ή Π.Σ.). Προβλέπεται δικαίωμα ένστασης εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών ενώπιον του οργάνου που εξέδωσε την πράξη. Ειδικά για πρόστιμα που επιβάλλονται από το Π.Σ., η ένσταση δύναται να υποβάλλεται και ηλεκτρονικά, σύμφωνα με την υπό στοιχεία 43810 ΕΞ 2025/22.12.2025 κοινή απόφαση των Υπουργών Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, με τίτλο «Ηλεκτρονική υπηρεσία για την υποβολή ένστασης επί πράξεων βεβαίωσης παράβασης αρμοδιότητας του Πυροσβεστικού Σώματος Ελλάδας» (Β' 6999).

Πέμπτον, εισάγεται κρίσιμος μηχανισμός άμεσης άρσης κινδύνου με αυτεπάγγελτο καθαρισμό και ειδικές δικλίδες για κλειστούς χώρους. Αν η ένσταση δεν γίνει δεκτή, ο Δήμος προβαίνει σε αυτεπάγγελτο καθαρισμό εντός πέντε (5) ημερών. Ειδικά για περιφραγμένους ή επαρκώς περιτοιχισμένους χώρους, ο Δήμος πριν από τον καθαρισμό οφείλει να αιτηθεί από την κατά τόπον αρμόδια πυροσβεστική υπηρεσία αυτοψία για διαπίστωση υψηλού κινδύνου πρόκλησης ή ταχείας επέκτασης πυρκαγιάς· εφόσον ο κίνδυνος διαπιστωθεί, ο Δήμος προχωρά στον αυτεπάγγελτο καθαρισμό.

Παράλληλα, προβλέπεται ρητά δυνατότητα επείγοντος αυτεπάγγελτου καθαρισμού σε περιπτώσεις άμεσου και ιδιαίτερα υψηλού κινδύνου, που διαπιστώνεται με σχετικό έγγραφο της οικείας πυροσβεστικής υπηρεσίας, κατά παρέκκλιση της συνήθους διαδικασίας, ώστε να μην καθυστερεί η παρέμβαση όταν ο κίνδυνος είναι άμεσος. Η πρόβλεψη αυτεπάγγελτου καθαρισμού θεμελιώνεται στη συνταγματική υποχρέωση του Κράτους να προστατεύει τη ζωή, την υγεία και το φυσικό περιβάλλον, ως προληπτικό μέτρο αποτροπής άμεσου κινδύνου και όχι ως τιμωρητική επέμβαση στην ιδιοκτησία. Η διαδικαστική κλιμάκωση (υποχρεωτική αυτοψία για περιφραγμένους/περιτοιχισμένους χώρους και δυνατότητα επείγουσας παρέκκλισης μόνο όταν υπάρχει έγγραφη διαπίστωση άμεσου και ιδιαίτερα υψηλού κινδύνου) ενσωματώνει τη λογική της αναλογικότητας, αποτυπώνοντας σαφή διαβάθμιση της επικινδυνότητας και αντίστοιχη ένταση της διοικητικής παρέμβασης, ώστε να μην καθυστερεί η προστασία όταν ο κίνδυνος είναι άμεσος, αλλά και να αποφεύγονται αχρείαστες επεμβάσεις, όταν δεν συντρέχει αυξημένη απειλή.

Αντιστοίχως, τα έσοδα από τα πρόστιμα που επιβάλλονται από τις υπηρεσίες του Π.Σ. αποδίδονται σε ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%) στον Ειδικό Λογαριασμό του Τομέα Πρόνοιας Υπαλλήλων του Π.Σ. του Ταμείου Πρόνοιας Απασχολουμένων στα Σώματα Ασφαλείας. Προβλέπεται, επίσης, ειδική διαδικασία για την περίπτωση που δεν εντοπίζονται στοιχεία του υπόχρεου: ακολουθείται η διαδικασία αυτεπάγγελτου καθαρισμού (κατά τα οριζόμενα), χωρίς επιβολή προστίμου, ώστε να μην παρεμποδίζεται η άρση του κινδύνου λόγω αδυναμίας ταυτοποίησης.

Τέλος, παρέχεται δυνατότητα παράτασης της προθεσμίας της παρ. 1 με απόφαση του Υπουργού Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας κατόπιν γνώμης της Επιτροπής Εκτίμησης Κινδύνου.

<p>Άρθρο 39</p> <p>Αρμοδιότητες Δήμων ως προς την υποχρέωση καθαρισμού οικοπέδων και λοιπών ακάλυπτων χώρων – Αντικατάσταση υποπερ. 26 περ. β) παρ. Ι άρθρου 75 Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση συμπληρώνεται το άρθρο 38 της προτεινόμενης ρύθμισης, με την τροποποίηση του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/2006, Α' 114). Έτσι, η ευθυγράμμιση της υποπερ. 26 της περ. β' της παρ. Ι του άρθρου 75 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων με το νέο άρθρο 53Α του ν. 4662/2020, αίρει τον κανονιστικό κατακερματισμό, την πολυνομία και της επικαλυπτόμενες ή αντικρουόμενες ρυθμίσεις του υφιστάμενου πλαισίου. Συγκεκριμένα, η προτεινόμενη ρύθμιση αντικαθιστά την υποπερ. 26 της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 75 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, παραπέμποντας απευθείας στον ν. 4662/2020, ώστε να μην θίγονται οι περιβαλλοντικές αρμοδιότητες των Δήμων όπως προβλέπονται από τον ειδικό νόμο των Ο.Τ.Α., αλλά συγχρόνως να τονίζεται ότι οι Δήμοι είναι αρμόδιοι για τη διενέργεια ελέγχων, την επιβολή κυρώσεων (προστίμων), τον αυτεπάγγελτο καθαρισμό των χώρων αυτών, και τις λοιπές αρμοδιότητες, σύμφωνα με τους όρους, τις προϋποθέσεις και τις διαδικασίες όπως καθορίζονται ειδικότερα στα άρθρα 53Α και 53ΙΔ του ν. 4662/2020.</p>
<p>Άρθρο 40</p> <p>Δυνατότητα παροχής υπηρεσιών εθελοντών πυροσβεστών σε Υπηρεσία μη υπαγωγής τους – Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 22 ν. 4029/2011</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται η παρ. 2 του άρθρου 22 ν. 4029/2011 (Α' 245) και παρέχεται πλέον η δυνατότητα στους εθελοντές πυροσβέστες να προσφέρουν υπηρεσία, κατόπιν αίτησής τους, σε οποιαδήποτε Πυροσβεστική Υπηρεσία της Επικράτειας, πέραν εκείνης όπου ανήκουν οργανικά, όταν υφίσταται συμβάν αρμοδιότητας Π.Σ. Έτσι, εθελοντής που υπηρετεί στην Αθήνα μπορεί, εφόσον το επιθυμεί και γίνει δεκτός, να ενισχύσει για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα πυροσβεστικές δυνάμεις και για όσο διαρκεί η επιχείρηση αντιμετώπισης του συμβάντος π.χ. στην Εύβοια σε περίοδο μεγάλων πυρκαγιών, εάν βρίσκεται σε εκείνο το σημείο της χώρας. Η ρύθμιση ενισχύει την πανελλήνια αξιοποίηση του εθελοντικού δυναμικού σε κρίσιμες επιχειρήσεις, επιτρέποντας στο Π.Σ. να ενισχύει άμεσα περιοχές με αυξημένο επιχειρησιακό φόρτο, χωρίς να απομειώνεται ο</p>

	δεσμός του εθελοντή με την αρχική του υπηρεσία.
Άρθρο 41 Αύξηση ορίου ηλικίας εθελοντών πυροσβεστών – Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 25 ν. 4029/2011	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση αυξάνεται το όριο ηλικίας των εθελοντών πυροσβεστών από εξήντα (60) σε εξήντα πέντε (65) έτη. Η εν λόγω αλλαγή κατέστη αναγκαία, καθώς πολλοί εθελοντές επιθυμούν να προσφέρουν και μετά τα εξήντα έτη (60). Η παράταση ως τα εξήντα πέντε (65) συνάδει και με το ότι το προσδόκιμο ζωής έχει αυξηθεί.
Άρθρο 42 Καταβολή αμοιβής σε εργαζόμενους Εθελοντές Πολιτικής Προστασίας- Τροποποίηση άρθρου 65 ν. 4662/2020	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται η παρ. 2 του άρθρου 65 ν. 4662/2020, η οποία ρυθμίζει τον χρόνο απουσίας εργαζόμενων Εθελοντών Πολιτικής Προστασίας από την εργασία τους λόγω συμμετοχής σε δράσεις Πολιτικής Προστασίας. Προστίθεται νέο εδάφιο που ορίζει ότι εφόσον ο εθελοντής είναι απασχολούμενος στον δημόσιο τομέα, λαμβάνει την προβλεπόμενη αμοιβή για τον χρόνο συμμετοχής του στις δράσεις Πολιτικής Προστασίας, εφόσον επιχειρεί στο πλαίσιο κατάστασης κινητοποίησης (red code). Παράλληλα, ενοποιείται και διευρύνεται η ρύθμιση περί ασφαλιστικών εισφορών: οι εισφορές των δημοσίων υπαλλήλων καλύπτονται από τον φορέα κύριας απασχόλησης, ενώ οι εισφορές των ιδιωτικών υπαλλήλων καλύπτονται από τον κρατικό προϋπολογισμό, διασφαλίζοντας τη μη δημιουργία ασφαλιστικού κενού. Η ρύθμιση στοχεύει αφενός να αποσαφηνίσει πλήρως το καθεστώς αμοιβής των δημοσίων υπαλλήλων-εθελοντών, αφετέρου να μην επιβαρύνει υποχρεωτικά τους ιδιώτες εργοδότες με μισθολογικό κόστος, παρέχοντας όμως στους εργαζόμενους του ιδιωτικού τομέα ασφαλιστική κάλυψη για το διάστημα εθελοντικής συμμετοχής τους. Με τον τρόπο αυτό ενισχύεται η συμμετοχή των δημοσίων υπαλλήλων σε κρίσιμες αποστολές πολιτικής προστασίας και παραμένει λειτουργικό και δίκαιο το πλαίσιο για τους εργαζόμενους του ιδιωτικού τομέα, προστατεύοντας ουσιαστικά και ασφαλιστικά τους δικαιώματα.

<p>Άρθρο 43 Οικονομική ενίσχυση εθελοντικών οργανώσεων – Τροποποίηση άρθρου 68 ν. 4662/2020</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται η παρ. 1 του άρθρου 68 ν. 4662/2020 με πλήρη αναδιατύπωση του πλαισίου οικονομικής ενίσχυσης των εθελοντικών οργανώσεων πολιτικής προστασίας, διευρύνοντας τις μορφές στήριξης και ενισχύοντας τη διαφάνεια. Πλέον, το Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας μπορεί να εγγράφει ειδική πίστωση στον προϋπολογισμό του, προκειμένου οι εγγεγραμμένες στο Μητρώο εθελοντικές οργανώσεις να ενισχύονται όχι μόνο με μέσα, υλικά και εξοπλισμό, αλλά και με χρηματική επιδότηση, κατόπιν απόφασης του Υπουργού και υποβολής σχεδίου δράσης, βάσει εισήγησης της Διεύθυνσης Εθελοντισμού και λαμβάνοντας υπόψη τον αριθμό μελών και τη δραστηριότητά τους. Επιπλέον, αναγνωρίζεται η δυνατότητά τους να καθίστανται δικαιούχοι ευρωπαϊκών χρηματοδοτήσεων για εξοπλισμό και εκπαίδευση, ενώ τίθεται ρητός κανόνας αποφυγής διπλής χρηματοδότησης από άλλους φορείς του ίδιου Υπουργείου. Η ενίσχυση από Ο.Τ.Α. α΄ και β΄ βαθμού δεν θίγει την εφαρμογή του άρθρου. Σε περίπτωση διάλυσης ή διαγραφής από το Μητρώο, οι χρηματικές ενισχύσεις και αποτιμητέες παροχές επιστρέφονται αναλογικά ως αχρεωστήτως καταβληθείσες, διασφαλίζοντας λογοδοσία και αποτροπή κατάχρησης. Τέλος, με υπουργική απόφαση καθορίζονται διαδικαστικές λεπτομέρειες χορήγησης, αξιολόγησης και ελέγχου της ορθής χρήσης των πόρων. Η ρύθμιση θεσμοθετεί για πρώτη φορά σταθερό και αντικειμενικό μηχανισμό οικονομικής υποστήριξης του εθελοντικού δυναμικού της πολιτικής προστασίας, ενισχύοντας τη λειτουργική του ικανότητα και τη βιωσιμότητα των οργανώσεων.</p>
<p>Άρθρο 44 Σύσταση Πυροσβεστικής Ακαδημίας</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προσδιορίζεται ρητά η αποστολή της Πυροσβεστικής Ακαδημίας, η οποία περιλαμβάνει την παροχή ανώτατης εκπαίδευσης στα στελέχη του Πυροσβεστικού Σώματος, τη διεξαγωγή προγραμμάτων πρώτου, δευτέρου και τρίτου κύκλου σπουδών, καθώς και την προώθηση της έρευνας στους τομείς της</p>

	<p>πυρασφάλειας, της πολιτικής προστασίας και των υπηρεσιών έκτακτης ανάγκης. Καθορίζεται ότι η Ακαδημία θα λειτουργεί ως μονοτμηματική ανώτατη σχολή, με Τμήμα Πυροσβεστικής Επιστήμης, ενώ προβλέπει την εφαρμογή των βασικών διατάξεων του ν. 4957/2022 (Α' 141), ώστε η Ακαδημία να ευθυγραμμίζεται με τα πρότυπα οργάνωσης και λειτουργίας των ελληνικών Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.). Με τον τρόπο αυτό, η Πολιτεία επιδιώκει να αναβαθμίσει την εκπαίδευση και την επιστημονική κατάρτιση των στελεχών του Πυροσβεστικού Σώματος, να ενισχύσει την ικανότητά τους να ανταποκρίνονται σε πολύπλοκους κινδύνους και να δημιουργήσει ένα θεσμικό υπόβαθρο παραγωγής έρευνας και καινοτομίας στον κρίσιμο τομέα της πολιτικής προστασίας.</p>
<p>Άρθρο 45 Όργανα διοίκησης</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθορίζεται τη διοικητική δομή της Πυροσβεστικής Ακαδημίας και ορίζονται τα βασικά όργανα διοίκησής της, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγονται ο Διοικητής, ο Υποδιοικητής-Διευθυντής Σπουδών, ο Κοσμήτορας, το Εκπαιδευτικό Συμβούλιο και η Ακαδημαϊκή Συνέλευση. Παράλληλα, προσδιορίζεται η αντιστοιχία των οργάνων αυτών με τα αντίστοιχα των Α.Ε.Ι. Η διάταξη επιδιώκει να διαμορφώσει ένα σαφές, θεσμικά θωρακισμένο και λειτουργικό σύστημα διοίκησης, το οποίο θα συνδυάζει τη στρατιωτικο-πειθαρχική δομή του Πυροσβεστικού Σώματος με τις ακαδημαϊκές και συλλογικές διαδικασίες λήψης αποφάσεων, που χαρακτηρίζουν τα ελληνικά πανεπιστήμια. Με αυτόν τον τρόπο, διασφαλίζεται ότι η Ακαδημία θα λειτουργεί με συνέπεια, διαφάνεια και ακαδημαϊκή αυτοτέλεια, στοιχείο απαραίτητο για την παροχή ανώτατης εκπαίδευσης.</p>
<p>Άρθρο 46 Διοικητής</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ορίζεται ότι ο Διοικητής της Πυροσβεστικής Ακαδημίας είναι ανώτατος αξιωματικός του Πυροσβεστικού Σώματος και καθορίζονται διεξοδικά οι αρμοδιότητές του. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται η γενική διεύθυνση και εποπτεία της Ακαδημίας, η εξασφάλιση της</p>

	<p>τήρησης της νομιμότητας, η μέριμνα για την εύρυθμη λειτουργία της εκπαίδευσης, η επιτήρηση της πειθαρχίας και η μέριμνα για την καθημερινή ζωή των εκπαιδευομένων, καθώς και η επίβλεψη της υγειονομικής, διοικητικής και υλικοτεχνικής υποστήριξης των σχολών. Ο Διοικητής αποτελεί τον κύριο συνδετικό κρίκο μεταξύ της επιχειρησιακής ηγεσίας του Πυροσβεστικού Σώματος και της εκπαιδευτικής λειτουργίας της Ακαδημίας. Η ρύθμιση αποσκοπεί στη διασφάλιση ισχυρής, έμπειρης και ενιαίας διοικητικής καθοδήγησης, που αποτελεί κρίσιμο στοιχείο για την τήρηση της πειθαρχίας και της επιχειρησιακής συνέχειας σε ένα εκπαιδευτικό ίδρυμα με υβριδικό χαρακτήρα.</p>
<p>Άρθρο 47 Υποδιοικητής – Διευθυντής Σπουδών</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ορίζεται η θέση του Υποδιοικητή – Διευθυντή Σπουδών, ο οποίος είναι ανώτερος αξιωματικός και αποτελεί τον κύριο υπεύθυνο για τον ακαδημαϊκό και εκπαιδευτικό συντονισμό της Ακαδημίας. Ο Υποδιοικητής εποπτεύει τη διαδικασία βαθμολόγησης, τη σύνταξη και τήρηση βιβλίων εκπαιδύσεως, την υλοποίηση των μαθημάτων, ασκήσεων και πρακτικών εκπαιδύσεων, καθώς και την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής υπηρεσίας. Σκοπός του άρθρου είναι να εξασφαλίσει ότι η εκπαιδευτική διαδικασία της Ακαδημίας υλοποιείται με συνέπεια, ποιότητα και οργανωμένη εποπτεία.</p>
<p>Άρθρο 48 Κοσμήτορας</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση θεσπίζεται η θέση του Κοσμήτορα. Ρυθμίζονται αναλυτικά η διαδικασία υποβολής υποψηφιότητας, οι προϋποθέσεις εκλογής και η διάρκεια της θητείας. Παράλληλα, ορίζεται ο Κοσμήτορας ως ο επικεφαλής της ακαδημαϊκής λειτουργίας και υπεύθυνος για το περιεχόμενο των σπουδών. Η διάταξη στοχεύει στη διασφάλιση της ακαδημαϊκής αυτοτέλειας της Ακαδημίας, μέσω της ανάδειξης ενός αμιγώς ακαδημαϊκού οργάνου σε ηγετικό ρόλο. Η παρουσία του Κοσμήτορα ως καθηγητή εγγυάται ότι ο σχεδιασμός, η ανάπτυξη και η αξιολόγηση των προγραμμάτων σπουδών θα διενεργούνται με επιστημονικά κριτήρια. Με τον τρόπο αυτό</p>

	<p>επιτυγχάνεται ο απαιτούμενος διαχωρισμός ανάμεσα στην πυροσβεστική και στην ακαδημαϊκή εκπαίδευση, στοιχείο απαραίτητο για τη λειτουργία της Ακαδημίας.</p>
<p>Άρθρο 49 Αρμοδιότητες Κοσμήτορα και Αναπληρωτή Κοσμήτορα</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση εξειδικεύονται οι ακαδημαϊκές και διοικητικές αρμοδιότητες του Κοσμήτορα της Πυροσβεστικής Ακαδημίας, ορίζοντάς τον ως τον κύριο υπεύθυνο για την εποπτεία και εύρυθμη λειτουργία όλων των εκπαιδευτικών και ερευνητικών διαδικασιών. Παράλληλα, προβλέπεται η θέση του Αναπληρωτή Κοσμήτορα, ο οποίος αντικαθιστά τον Κοσμήτορα όταν απαιτείται και συνδράμει στο ακαδημαϊκό έργο. Η διάταξη δημιουργεί σαφείς γραμμές ευθύνης και λογοδοσίας στην ανάπτυξη των σπουδών και της έρευνας.</p>
<p>Άρθρο 50 Εκπαιδευτικό Συμβούλιο</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση συστήνεται το Εκπαιδευτικό Συμβούλιο, ως το ανώτατο συλλογικό όργανο που είναι επιφορτισμένο με τον στρατηγικό σχεδιασμό, τον έλεγχο ποιότητας και τη συνολική διαχείριση της ακαδημαϊκής λειτουργίας της Ακαδημίας. Στο Συμβούλιο αυτό ανατίθενται κρίσιμες αρμοδιότητες, όπως η κατάρτιση και αναθεώρηση των προγραμμάτων σπουδών, η έγκριση μεταπτυχιακών και διδακτορικών προγραμμάτων, ο καθορισμός των απαιτούμενων γνωστικών αντικειμένων και η εισήγηση για την ίδρυση ή κατάργηση μαθημάτων και εργαστηρίων. Επιπλέον, το άρθρο ορίζει τις διαδικασίες σύγκλησης, λήψης αποφάσεων και συμμετοχής των μελών, ενσωματώνοντας πρότυπα λειτουργίας αντίστοιχα με τα Α.Ε.Ι.. Η ρύθμιση στοχεύει στη δημιουργία ενός ισχυρού θεσμικού πυλώνα που διασφαλίζει την επιστημονική εγκυρότητα και τη συγκροτημένη ανάπτυξη της εκπαιδευτικής αποστολής της Ακαδημίας.</p>
<p>Άρθρο 51 Ακαδημαϊκή Συνέλευση</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ορίζονται η συγκρότηση και η λειτουργία της Ακαδημαϊκής Συνέλευσης, η οποία αποτελείται από όλα τα μέλη Δ.Ε.Π. της Πυροσβεστικής Ακαδημίας. Περιγράφονται οι διαδικασίες σύγκλησης, απαρτίας και λήψης αποφάσεων, καθώς και οι αρμοδιότητές της, οι οποίες περιλαμβάνουν την εισήγηση ακαδημαϊκών θεμάτων στο</p>

	<p>Εκπαιδευτικό Συμβούλιο, την υποστήριξη του Κοσμήτορα στο έργο του και την ενεργό συμμετοχή στη διαμόρφωση του ακαδημαϊκού προγράμματος. Μέσω της Ακαδημαϊκής Συνέλευσης διασφαλίζεται ότι οι αποφάσεις λαμβάνονται με επιστημονική τεκμηρίωση, συναίνεση και συμμετοχή όλων των μελών Δ.Ε.Π., ενισχύοντας την ακαδημαϊκή αυτονομία και τη θεσμική διαφάνεια.</p>
<p>Άρθρο 52 Προγράμματα Σπουδών Πρώτου Κύκλου</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθορίζονται η δομή, το περιεχόμενο και τα ακαδημαϊκά χαρακτηριστικά των προγραμμάτων σπουδών πρώτου κύκλου της Ακαδημίας, τα οποία αντιστοιχίζονται με πανεπιστημιακά προγράμματα επιπέδου Bachelor. Ρυθμίζεται η διάρκεια φοίτησης, η κατανομή πιστωτικών μονάδων σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς και Συσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων (European Credit Transfer and Accumulation System-ECTS), η οργάνωση θεωρητικών και πρακτικών μαθημάτων, οι προϋποθέσεις επιτυχούς ολοκλήρωσης των σπουδών και η σύνδεση των σπουδών με τις υπηρεσιακές ανάγκες του Π.Σ.. Σκοπός της ρύθμισης είναι η πλήρης αναβάθμιση του πρώτου κύκλου σπουδών και εκπαίδευσης των πυροσβεστών και αξιωματικών, ώστε αυτή να ανταποκρίνεται στα σύγχρονα διεθνή πρότυπα. Με την εναρμόνιση των προγραμμάτων σπουδών με τα ακαδημαϊκά κριτήρια των Α.Ε.Ι., σύμφωνα με τον οδηγό πιστοποίησης της ΕΘ.Α.Α.Ε., η Ακαδημία δημιουργεί ένα πλαίσιο υψηλού επιπέδου γνώσης, ικανό να παράγει στελέχη άρτια καταρτισμένα για την αντιμετώπιση κινδύνων, κρίσεων και πολύπλοκων επιχειρησιακών καταστάσεων.</p>
<p>Άρθρο 53 Οργάνωση και λειτουργία προγραμμάτων δευτέρου και τρίτου κύκλου σπουδών</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση θεσπίζεται η δυνατότητα ίδρυσης, οργάνωσης και λειτουργίας προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών (Π.Μ.Σ.) και προγραμμάτων διδακτορικών σπουδών (Π.Δ.Σ.) εντός της Πυροσβεστικής Ακαδημίας. Ρυθμίζονται οι διαδικασίες έγκρισης των προγραμμάτων, η δυνατότητα συνδιοργάνωσης με ελληνικά και ξένα Α.Ε.Ι. ή ερευνητικούς φορείς, οι όροι</p>

	<p>επιλογής μεταπτυχιακών φοιτητών και υποψηφίων διδασκόντων, οι διαδικασίες επίβλεψης και αξιολόγησης, καθώς και η απονομή των αντίστοιχων ακαδημαϊκών τίτλων. Η εισαγωγή μεταπτυχιακών και διδακτορικών σπουδών αναβαθμίζει την Πυροσβεστική Ακαδημία σε πλήρες πανεπιστημιακό ίδρυμα και επιτρέπει την καλλιέργεια εξειδικευμένου επιστημονικού δυναμικού μέσα στο Πυροσβεστικό Σώμα.</p>
<p>Άρθρο 54 Προγράμματα Επιμόρφωσης</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται ότι στην Πυροσβεστική Ακαδημία αναπτύσσονται και λειτουργούν προγράμματα επιμόρφωσης, τα οποία δεν εντάσσονται σε τυπικό κύκλο σπουδών, αλλά παρέχονται στο προσωπικό των Σωμάτων Ασφαλείας και των Ενόπλων Δυνάμεων εξασφαλίζοντας συμπληρωματική και εξειδικευμένη γνώση. Ρυθμίζονται επίσης οι μορφές επιμόρφωσης και οι μέθοδοι διδασκαλίας (δια ζώσης ή εξ αποστάσεως). Η διάταξη αυτή αποσκοπεί στην καθιέρωση ενός πλαισίου δια βίου μάθησης στο Πυροσβεστικό Σώμα, επιτρέποντας την τακτική αναβάθμιση των γνώσεων και δεξιοτήτων των στελεχών. Με αυτόν τον τρόπο ενισχύονται η επαγγελματική ετοιμότητα, η τεχνική εξειδίκευση και η προσαρμογή στις συνεχώς εξελισσόμενες απαιτήσεις του επιχειρησιακού περιβάλλοντος.</p>
<p>Άρθρο 55 Σχολή Αρχιπυροσβεστών</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθορίζεται η λειτουργία της Σχολής Αρχιπυροσβεστών, η οποία θα λειτουργεί σε τακτική ετήσια βάση για την εκπαίδευση των υπαρχιπυροσβεστών παραγωγικής Σχολής, δηλαδή αποφοίτων της Σχολής Πυροσβεστών. Οι εν λόγω υπαρχιπυροσβέστες με τη συμπλήρωση δέκα (10) ετών συνολικής υπηρεσίας στο Π.Σ. θα εισάγονται χωρίς εξετάσεις, με μέριμνα της Υπηρεσίας, για φοίτηση τουλάχιστον ένα (1) μήνα και με την αποφοίτησή τους θα προάγονται σε Αρχιπυροσβέστες παραγωγικής Σχολής. Δικαίωμα εισαγωγής στη Σχολή Αρχιπυροσβεστών δίνεται και στους Αρχιπυροσβέστες μη παραγωγικής Σχολής, που έχουν συμπληρώσει δέκα (10) έτη συνολικής υπηρεσίας στο Π.Σ.. Η εκπαίδευση των</p>

	<p>τελευταίων διαρκεί τουλάχιστον τρεις (3) μήνες και η εισαγωγή τους γίνεται με γραπτές εξετάσεις. Ωστόσο, το εκπαιδευτικό πρόγραμμα αυτών δεν λειτουργεί σε τακτική βάση, αλλά όποτε κρίνεται απαραίτητο ανάλογα με τις υπηρεσιακές ανάγκες. Η ρύθμιση αυτή αποσκοπεί στην αποκατάσταση ενός κρίσιμου κρίκου της ιεραρχικής και επιχειρησιακής δομής του Πυροσβεστικού Σώματος, ο οποίος είχε παραμείνει ανενεργός επί σειρά ετών. Με την επαναλειτουργία της σχολής, ενισχύεται η επαγγελματική εξέλιξη του προσωπικού, καλύπτονται ανάγκες της μεσαίας ιεραρχίας και εξασφαλίζεται η παραγωγή στελεχών με αναβαθμισμένες γνώσεις και δεξιότητες.</p>
<p>Άρθρο 56 Σχολή Επιμόρφωσης και Μετεκπαίδευσης</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση διαμορφώνεται η λειτουργία της Σχολής Επιμόρφωσης και Μετεκπαίδευσης, η οποία αποτελεί βασική εκπαιδευτική μονάδα της Πυροσβεστικής Ακαδημίας για την περαιτέρω ανάπτυξη των γνώσεων και δεξιοτήτων των στελεχών του Πυροσβεστικού Σώματος. Προσδιορίζονται η διάρκεια της φοίτησης και οι προϋποθέσεις εισαγωγής, καθώς και η σύνδεση της επιτυχούς αποφοίτησης με την προαγωγή των εκπαιδευομένων στη βαθμίδα του Ανθυποπυραγού. Η λειτουργία της σχολής συμβάλλει στη δημιουργία αξιωματικών με αυξημένο επίπεδο επαγγελματικής επάρκειας, τεχνικής κατάρτισης και ηγετικών ικανοτήτων, στοιχείο απαραίτητο για την εύρυθμη λειτουργία και τον εκσυγχρονισμό του Π.Σ..</p>
<p>Άρθρο 57 Σχολή Επαγγελματικής Μετεκπαίδευσης Επιτελών Στελεχών</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση θεσπίζεται η Σχολή Επαγγελματικής Μετεκπαίδευσης Επιτελών Στελεχών, η οποία προορίζεται για την επιτελική και στρατηγική κατάρτιση των αξιωματικών του Πυροσβεστικού Σώματος. Η επιμόρφωση θα επικεντρώνεται σε αντικείμενα υψηλής ευθύνης, όπως ο επιχειρησιακός σχεδιασμός, η διοίκηση κρίσεων, η διαχείριση ανθρώπινου δυναμικού, η χρήση σύγχρονων τεχνολογικών εργαλείων και η ανάλυση κινδύνου. Η διάταξη επιδιώκει να διαμορφώσει μία οργανωμένη σχολή παραγωγής επιτελικών στελεχών, ικανών να ανταποκρίνονται στις</p>

		<p>απαιτήσεις της διοίκησης και της χάραξης πολιτικής εντός του Π.Σ.. Στόχος είναι η δημιουργία ανώτερων αξιωματικών που διαθέτουν όχι μόνο επιχειρησιακή εμπειρία, αλλά και αναλυτικές, διοικητικές και στρατηγικές δεξιότητες, ώστε να ενισχύονται η αποτελεσματικότητα και η συνολική επιχειρησιακή ετοιμότητα του Σώματος.</p>
<p>Άρθρο 58</p> <p>Λειτουργία Κέντρου Εκπαιδεύσεων Πυροσβεστικού Σώματος</p>		<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση συστήνεται και λειτουργεί το Κέντρο Εκπαιδεύσεων Πυροσβεστικού Σώματος ως ανεξάρτητη ακαδημαϊκή Μονάδα της Πυροσβεστικής Ακαδημίας. Εκπαιδευτικός σκοπός του είναι η παροχή πιστοποιημένων εκπαιδεύσεων στους τομείς της πυρόσβεσης, της διάσωσης, της πρώτης απόκρισης, των πρώτων βοηθειών, της διαχείρισης φυσικών καταστροφών και της χρήσης προηγμένου εξοπλισμού. Προβλέπεται ότι το Κέντρο σχεδιάζει και υλοποιεί προγράμματα για επαγγελματίες πυροσβέστες, εθελοντές και στελέχη άλλων κρατικών φορέων πολιτικής προστασίας ή διεθνών υπηρεσιών. Η ρύθμιση στοχεύει στη συγκρότηση ενός κεντρικού πυλώνα εξειδικευμένης κατάρτισης, που θα λειτουργεί ως κόμβος τεχνογνωσίας για το Πυροσβεστικό Σώμα και για την Πολιτική Προστασία ευρύτερα. Το Κέντρο Εκπαιδεύσεων επιτρέπει την ενιαία, σύγχρονη και πιστοποιημένη εκπαίδευση, διασφαλίζοντας ότι τα στελέχη είναι προετοιμασμένα για σύνθετα και υψηλού κινδύνου σενάρια. Παράλληλα, προάγει τη διεθνή συνεργασία και ενισχύει τον ρόλο της Ελλάδας σε ζητήματα εκπαίδευσης πυροσβεστικών και διασωστικών υπηρεσιών.</p>
<p>Άρθρο 59</p> <p>Κατηγορίες προσωπικού</p>	<p>διδασκτικού</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ορίζονται με σαφήνεια οι κατηγορίες διδασκτικού προσωπικού της Πυροσβεστικής Ακαδημίας, στις οποίες περιλαμβάνονται τα μέλη Δ.Ε.Π., το πρόσθετο διδασκτικό και ερευνητικό προσωπικό, σύμφωνα με το ν. 4957/2022 (Α' 141) και οι Εκπαιδευτές Πυροσβεστικού Προσωπικού. Με τη διάταξη αυτή επιδιώκεται η δημιουργία ενός πλήρους και λειτουργικού συστήματος διδασκτικού προσωπικού, ικανού να υποστηρίξει την ακαδημαϊκή αποστολή της Ακαδημίας. Η</p>

		κατηγοριοποίηση προσφέρει σαφή καταμερισμό καθηκόντων.
Άρθρο 60	Πειθαρχικό Δίκαιο μελών Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθορίζεται το πειθαρχικό πλαίσιο που διέπει τα μέλη Δ.Ε.Π. της Πυροσβεστικής Ακαδημίας. Εφαρμόζονται κατά βάση οι αντίστοιχες ρυθμίσεις που ισχύουν για τα Α.Ε.Ι., προσαρμοζόμενες στις ιδιαιτερότητες της Ακαδημίας. Η διάταξη στοχεύει στη διασφάλιση της τήρησης της ακαδημαϊκής δεοντολογίας, στην προστασία του επιστημονικού έργου και στη διαφύλαξη της αξιοπιστίας της Ακαδημίας. Η ύπαρξη σαφούς πειθαρχικού πλαισίου διασφαλίζει ότι τα μέλη Δ.Ε.Π. λειτουργούν με επαγγελματισμό και ακεραιότητα.
Άρθρο 61	Πειθαρχικά Όργανα μελών Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ορίζονται τα πειθαρχικά όργανα για τα μέλη Δ.Ε.Π. και το πρόσθετο προσωπικό της Ακαδημίας. Ο Κοσμήτορας δύναται να επιβάλλει την ποινή του προστίμου μέχρι του ύψους των αποδοχών ενός μηνός. Το Πειθαρχικό Συμβούλιο των μελών Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι. ασκεί την αρμοδιότητα επιβολής όλων των προβλεπόμενων πειθαρχικών κυρώσεων, ενώ παρέχεται στον Υπουργό Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας η εξουσία να κινεί πειθαρχική δίωξη δια της παραπομπής της υπόθεσης ενώπιον του Πειθαρχικού Συμβουλίου. Με τον τρόπο αυτό η διάταξη καταγράφει ιεραρχικά και λειτουργικά ποιοι φορείς χειρίζονται τα πειθαρχικά ζητήματα και ποιο είναι το εύρος των εξουσιών τους. Ο σκοπός της ρύθμισης είναι να συγκροτήσει ένα σαφώς ιεραρχημένο και αποτελεσματικό σύστημα πειθαρχικού ελέγχου. Η διάταξη εξασφαλίζει, επίσης, ότι η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου δύναται, όταν κρίνεται αναγκαίο, να παραπέμψει υποθέσεις στο αρμόδιο πειθαρχικό όργανο, διατηρώντας έτσι τη σύνδεση της ακαδημαϊκής ελευθερίας με την ευρύτερη υπηρεσιακή ευθύνη και πειθαρχία του Π.Σ, χωρίς να καταργεί τις διαδικαστικές εγγυήσεις της ευθυκρισίας.
Άρθρο 62		Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθορίζονται η συγκρότηση και η λειτουργία του Πειθαρχικού Συμβουλίου που είναι αρμόδιο για την εκδίκαση

<p>Πειθαρχικό Συμβούλιο μελών Διδακτικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού</p>	<p>πειθαρχικών υποθέσεων των μελών Δ.Ε.Π. της Ακαδημίας. Η διάταξη προβλέπει ότι το Συμβούλιο είναι πενταμελές και απαρτίζεται από τρεις (3) ανώτατους δικαστικούς λειτουργούς, από τον Αρχηγό του Πυροσβεστικού Σώματος, καθώς και από τον Κοσμήτορα. Η σύνθεση αυτή προσδίδει υψηλό βαθμό θεσμικής εγγύησης, ανεξαρτησίας και αντικειμενικότητας στη διαδικασία. Ο σκοπός της διάταξης είναι να δημιουργήσει ένα θεσμικά επαρκές και αμερόληπτο όργανο πειθαρχικής κρίσης, ικανό να διασφαλίζει τη νομιμότητα και τη διαφάνεια.</p>
<p>Άρθρο 63 Ετήσιος προγραμματισμός προσλήψεων μελών Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ορίζεται η διαδικασία υποβολής αιτήματος πρόσληψης μελών Δ.Ε.Π. στην Πυροσβεστική Ακαδημία, από την Ακαδημαϊκή Συνέλευση. Το αίτημα πρέπει να περιλαμβάνει το γνωστικό αντικείμενο και τη βαθμίδα της θέσης και συνοπολογίζεται στο συνολικό αίτημα προσλήψεων του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας για τον ετήσιο προγραμματισμό προσλήψεων. Σκοπός της διάταξης είναι να εξασφαλίσει συστηματική, προγραμματισμένη και τεκμηριωμένη προσέγγιση στην κάλυψη των ακαδημαϊκών θέσεων, ώστε οι προσλήψεις μελών Δ.Ε.Π. να συνδέονται με τον στρατηγικό σχεδιασμό της Ακαδημίας και να μην γίνονται αποσπασματικά.</p>
<p>Άρθρο 64 Εκλογή και εξέλιξη Μελών Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπονται τα ζητήματα που σχετίζονται με την εκλογή και εξέλιξη των μελών Δ.Ε.Π. Ορίζεται ότι η πλήρωση των θέσεων γίνεται με προκήρυξη βάσει του εγκεκριμένου ετήσιου προγραμματισμού προσλήψεων, ότι η προκήρυξη δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και αναρτάται σε «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» και «ΑΠΕΛΛΑ», και απαριθμούνται τα στοιχεία που πρέπει να περιλαμβάνονται στην προκήρυξη (βαθμίδα, γνωστικό αντικείμενο, προθεσμίες, δικαιολογητικά). Σκοπός της διάταξης είναι να κατοχυρώσει διαφανείς και νόμιμες διαδικασίες πρόσληψης και εξέλιξης μελών Δ.Ε.Π..</p>
<p>Άρθρο 65</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 142 του ν. 4957/2022 (Α' 141), ώστε το ηλεκτρονικό σύστημα «ΑΠΕΛΛΑ» να καλύπτει</p>

<p>Συμπερίληψη των μελών Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού της Πυροσβεστικής Ακαδημίας στο ηλεκτρονικό σύστημα ολοκληρωμένης διαχείρισης εκλογής και εξέλιξης μελών Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού – Τροποποίηση άρθρου 142 και προσθήκη παρ. 6 στο άρθρο 426 του ν. 4957/2022</p>	<p>και τα μέλη Δ.Ε.Π. της Πυροσβεστικής Ακαδημίας. Σκοπός της διάταξης είναι να εντάξει τη διαδικασία εκλογής και εξέλιξης μελών Δ.Ε.Π. της Ακαδημίας σε κοινό, ψηφιακό και ελεγχόμενο πλαίσιο με τα υπόλοιπα Α.Ε.Ι., προσδίδοντας διαφάνεια και ταχύτητα στη διαχείριση των ακαδημαϊκών θέσεων.</p>
<p>Άρθρο 66 Έλεγχος νομιμότητας και διορισμός μελών Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπονται ο έλεγχος νομιμότητας και η διαδικασία διορισμού των μελών Δ.Ε.Π., ορίζοντας ότι εντός είκοσι (20) ημερών από την κοινοποίηση του πρακτικού του Εκλεκτορικού Σώματος, το Εκπαιδευτικό Συμβούλιο διενεργεί έλεγχο νομιμότητας της διαδικασίας, ελέγχοντας, ιδίως, τυχόν πλημμέλειες στην αιτιολόγηση της αξιολόγησης των προσόντων των υποψηφίων. Σκοπός της διάταξης είναι να διασφαλίσει τη νομιμότητα και την αξιοπιστία των εκλογικών διαδικασιών, παρέχοντας θεσμικό μηχανισμό διοικητικού ελέγχου πριν από την έκδοση της απόφασης διορισμού, ώστε να αποτραπούν παρατυπίες και να θωρακιστεί η διαδικασία.</p>
<p>Άρθρο 67 Εκπαιδευτές Πυροσβεστικού Προσωπικού</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ορίζεται το καθεστώς των Εκπαιδευτών Πυροσβεστικού Προσωπικού (Ε.Π.Π.), προσδιορίζοντας ότι Ε.Π.Π. μπορεί να είναι μέλη Δ.Ε.Π. Α.Ε.Ι., εν ενεργεία ή εν αποστρατεία στελέχη του Π.Σ. και των Σωμάτων Ασφαλείας, υπάλληλοι του δημόσιου τομέα ή ιδιώτες ειδικοί επιστήμονες, και ότι παρέχουν διδακτικό έργο στις Σχολές της Ακαδημίας σε μαθήματα συναφή με την ειδικότητά τους. Σκοπός της ρύθμισης είναι να διευρυνθεί και να οργανωθεί η δυνατότητα αξιοποίησης εξειδικευμένης επιστημονικής και εμπειρικής – πρακτικής γνώσης στη διδασκαλία, ώστε να συνδεθεί η θεωρία με την πρακτική και να ενισχυθεί η ποιότητα της εκπαίδευσης μέσω εξωτερικών εκπαιδευτών.</p>
<p>Άρθρο 68 Πρόσθετο διδακτικό προσωπικό</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση γίνεται παραπομπή στο Κεφάλαιο Κ' του ν. 4957/2022 (Α' 141) για την παροχή εκπαιδευτικών και</p>

	<p>ερευνητικών εργασιών πρόσθετου διδακτικού προσωπικού στην Πυροσβεστική Ακαδημία. Σκοπός της διάταξης είναι να εξασφαλίσει τον θεσμικό μηχανισμό για τη συμπληρωματική στελέχωση της Ακαδημίας με προσωπικό, το οποίο θα καλύπτει πρόσκαιρες ή εξειδικευμένες εκπαιδευτικές και ερευνητικές ανάγκες χωρίς να αλλοιώνει τη δομή των μόνιμων μελών Δ.Ε.Π..</p>
<p>Άρθρο 69 Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση συστήνεται και ρυθμίζεται η λειτουργία της Επιτροπής Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας στην Πυροσβεστική Ακαδημία, προσδιορίζοντας τον σκοπό της επιτροπής, ο οποίος συνίσταται στον έλεγχο της ηθικής και δεοντολογικής πλευράς των ερευνητικών έργων, στην προστασία των προσωπικών δεδομένων, στην αυτονομία των συμμετεχόντων και στην τήρηση των αρχών ακεραιότητας της έρευνας. Σκοπός της ρύθμισης είναι να θεσμοθετήσει έναν μηχανισμό επιστημονικής και ηθικής εποπτείας της έρευνας, ώστε η παραγωγή γνώσης να γίνεται με σεβασμό σε θεμελιώδεις δεοντολογικές απαιτήσεις και νομικά όρια, ειδικά σε έργα που εμπλέκουν ευαίσθητα δεδομένα ή διαβαθμισμένο υλικό.</p>
<p>Άρθρο 70 Σύσταση Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται η σύσταση Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) στην Πυροσβεστική Ακαδημία, σκοπός του οποίου είναι η διαχείριση και αξιοποίηση πόρων από πηγές, όπως έσοδα από προγράμματα δεύτερου κύκλου σπουδών, μελέτες, ερευνητική δραστηριότητα, δωρεές και υποτροφίες, και ορίζεται ότι η οργάνωση και λειτουργία του γίνεται με εφαρμογή του αντίστοιχου κεφαλαίου περί Ε.Λ.Κ.Ε. του ν. 4957/2022 (Α' 141). Σκοπός της διάταξης είναι να παρέχει στη Ακαδημία ένα λειτουργικό οικονομικό εργαλείο για την απορρόφηση, διαχείριση και στοχοθετημένη αξιοποίηση ερευνητικών και εκπαιδευτικών πόρων, ενισχύοντας την αυτονομία και τη βιωσιμότητα της ερευνητικής δραστηριότητας.</p>
<p>Άρθρο 71</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθορίζεται η εισαγωγή σπουδαστών στις Σχολές Αξιωματικών και Πυροσβεστών της Πυροσβεστικής</p>

<p>Εισαγωγή σπουδαστών στις Σχολές Αξιωματικών και Πυροσβεστών</p>	<p>Ακαδημίας, μέσω πανελλαδικών εξετάσεων και ειδικών προκαταρκτικών εξετάσεων. Σκοπός της διάταξης είναι να κατοχυρώσει τις νόμιμες οδούς εισόδου και την τυποποίηση των προϋποθέσεων εισαγωγής, διασφαλίζοντας την ποιότητα των εισερχόμενων σπουδαστών.</p>
<p>Άρθρο 72 Εκπλήρωση στρατιωτικής υποχρέωσης</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθορίζονται ζητήματα εκπλήρωσης της στρατιωτικής υποχρέωσης για τους σπουδαστές των Σχολών Αξιωματικών και Πυροσβεστών της Πυροσβεστικής Ακαδημίας. Όλοι οι καταταγέντες στις εν λόγω Σχολές, ανεξαρτήτως φύλου, διέρχονται βασικής στρατιωτικής εκπαίδευσης σε Μονάδα και από προσωπικό των Ενόπλων Δυνάμεων. Η αποφοίτηση από αυτές τις Σχολές της Ακαδημίας νοείται ως ολοκλήρωση της κύριας στρατιωτικής υποχρέωσης των αρρένων σπουδαστών. Σε περίπτωση, όμως, αποχώρησης για οποιονδήποτε λόγο, πριν από την ολοκλήρωση του προγράμματος πρώτου κύκλου σπουδών της Ακαδημίας, οι άρρενες οφείλουν να εκπληρώσουν στο ακέραιο την κύρια στρατιωτική τους υποχρέωση με την αμέσως επόμενη Εκπαιδευτική Σειρά Στρατευσίμων Οπλιτών από την περιέλευση της απόφασης διαγραφής τους στην αρμόδια Στρατολογική Υπηρεσία.</p>
<p>Άρθρο 73 Χρόνος υποχρεωτικής παραμονής στο Πυροσβεστικό Σώμα</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπονται ρητά ο χρόνος υποχρεωτικής παραμονής (10 έτη) στο Π.Σ. για τους αποφοίτους των Σχολών Αξιωματικών και Πυροσβεστών και η δυνατότητα παραίτησης πριν από τη λήξη του χρόνου αυτού με υποχρέωση καταβολής αποζημίωσης στο Δημόσιο και θεσπίζεται η υποχρέωση επιστροφής δαπανών μετεκπαίδευσης, όταν αυτή έχει καλυφθεί από το Π.Σ. με έξοδα της Υπηρεσίας. Σκοπός της διάταξης είναι να διασφαλίσει την επένδυση του δημοσίου στην εκπαίδευση του προσωπικού, να διατηρήσει την υπηρεσιακή συνοχή και να αποτρέψει την πρόωρη αποχώρηση που θα στερούσε το Π.Σ. από το εκπαιδευμένο δυναμικό του.</p>

<p>Άρθρο 74</p> <p>Δαπάνες απορρήτων αναγκών στο Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας – Τροποποίηση άρθρου 53 ν. 4662/2020</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 53 του ν. 4662/2020 και επικαιροποιείται το πλαίσιο που διέπει την ειδική πίστωση για δαπάνες απορρήτων αναγκών στο Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, με λεπτομερή οριοθέτηση του τι συνιστά απόρρητη ανάγκη, κανόνες για τη μη χρηματοδότηση μισθών και προσωπικών παροχών από αυτή την πίστωση, καθώς και ρυθμίσεις για την τήρηση απορρήτου και την έγκριση των δαπανών. Η ρύθμιση προβλέπει τη συγκρότηση τριμελούς γνωμοδοτικής επιτροπής ειδικών δαπανών που τηρεί ειδικά βιβλία πρωτοκόλλου και πρακτικών, και αναθέτει στον Υπουργό την τελική αρμοδιότητα έγκρισης και τη ρύθμιση διαδικασιών εκκαθάρισης και αρχειοθέτησης, με σκοπό να διασφαλίσει ότι ευαίσθητες επιχειρησιακές ανάγκες του Π.Σ. και της Πολιτικής Προστασίας μπορούν να καλυφθούν γρήγορα και μυστικά, χωρίς να πλήττεται η θεσμική λογοδοσία.</p>
<p>Άρθρο 75</p> <p>Διοίκηση Υπηρεσιών Πυροσβεστικού Σώματος – Τροποποίηση παρ. 14 άρθρου 79 ν. 4662/2020</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται η παρ. 14 του άρθρου 79 του ν. 4662/2020 και προστίθεται η ανάθεση διοίκησης των Πυροσβεστικών Σταθμών σε Αξιωματικούς γενικών καθηκόντων. Επιπρόσθετα, ορίζεται ότι στους Λιμενικούς Πυροσβεστικούς Σταθμούς, στις Υπηρεσίες Πλωτών Μέσων και Εναέριων Μέσων, στην Υγειονομική Υπηρεσία, στα Πυροσβεστικά Συνεργεία και στη Διεύθυνση Πληροφορικής και Επικοινωνιών, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, που ορίζονται από τις υπηρεσιακές ανάγκες, είναι δυνατή η ανάθεση καθηκόντων διοίκησης και σε αξιωματικούς γενικών καθηκόντων, πέραν των αντίστοιχων ειδικών καθηκόντων, που ίσχυε μέχρι σήμερα. Στόχος είναι να καλυφθούν τυχόν επιχειρησιακά κενά από την ενδεχόμενη έλλειψη αξιωματικών ειδικών καθηκόντων και η αξιοποίηση αξιωματικών γενικών καθηκόντων, που διαθέτουν σχετικές γνώσεις και εμπειρία.</p>
<p>Άρθρο 76</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προστίθενται περ. στ' στο τρίτο εδάφιο και περ. η) στο τέταρτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 80 του ν.</p>

<p>Διεύθυνση Εναερίων Μέσων και Διεύθυνση Προληπτικής Πυροπροστασίας – Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 80 ν. 4662/2020</p>	<p>4662/2020, ώστε στον Κλάδο Διοικητικής Υποστήριξης του Αρχηγείου του Π.Σ. να υπαχθεί η νεοσυσταθείσα Διεύθυνση Προληπτικής Πυροπροστασίας. Η αξία της είναι αυταπόδεικτη, ενόψει της ενίσχυσης του προληπτικού και αποτρεπτικού δόγματος προσέγγισης των απειλών από το Π.Σ.</p>
<p>Άρθρο 77 Αναπλήρωση προϊσταμένων των Κλάδων του Αρχηγείου του Πυροσβεστικού Σώματος – Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 82 ν. 4662/2020</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται η παρ. 6 του άρθρου 82 του ν. 4662/2020 και εισάγεται διαδικασία αναπλήρωσης των προϊσταμένων των Κλάδων του Αρχηγείου του Π.Σ. Συγκεκριμένα, ορίζεται ότι οι Προϊστάμενοι Κλάδων Επιχειρήσεων και Διοικητικής Υποστήριξης, σε περίπτωση απουσίας, αναπληρώνονται από τον αρχαιότερο Διευθυντή Διεύθυνσης του αντίστοιχου Κλάδου. Στόχος είναι η διασφάλιση αδιάλειπτης και προβλέψιμης γραμμής διοίκησης στο Αρχηγείο, η σταθεροποίηση της ιεραρχικής διαδοχής και η αποτροπή θεσμικού κενού σε κρίσιμες, επιτελικές θέσεις.</p>
<p>Άρθρο 78 Αντικατάσταση μέλους του Συμβουλίου Διαχείρισης Κρίσεων του Πυροσβεστικού Σώματος – Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 83 ν. 4662/2020</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται η παρ. 4 του άρθρου 83 του ν. 4662/2020 και, συγκεκριμένα, αναδιαμορφώνεται η σύνθεση του Συμβουλίου Διαχείρισης Κρίσεων προσθέτοντας τους δύο (2) Γενικούς Επιθεωρητές του Π.Σ. και προβλέπεται η δυνατότητα πρόσκλησης των καθ' ύλην αρμόδιων Διευθυντών του Αρχηγείου του Π.Σ. Η ρύθμιση επιδιώκει τη διεύρυνση και εξειδίκευση της εκπροσώπησης εντός του συμβουλίου, ώστε οι αποφάσεις για σοβαρά ζητήματα να λαμβάνονται με πληρέστερη τεχνική και επιχειρησιακή τεκμηρίωση και με δυνατότητα συμμετοχής των πλέον κατάλληλων και αρμόδιων στελεχών.</p>
<p>Άρθρο 79 Ενίσχυση Διευθύνσεων Κλάδου Πυροσβεστικών Επιχειρήσεων – Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 84 ν. 4662/2020</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται η παρ. 1 του άρθρου 84 του ν. 4662/2020, ώστε στον Κλάδο Πυροσβεστικών Επιχειρήσεων να υπαχθεί η νεοσύστατη Διεύθυνση Εναερίων Μέσων. Η προμήθεια νέων εναερίων μέσων, η αύξηση της χρήσης μη επανδρωμένων αεροσκαφών (drones), η αύξηση του αριθμού των μισθωμένων εναερίων μέσων και η αναντίρρητη αποτελεσματικότητά τους οδηγούν</p>

	στην ανάγκη σύστασης σχετικής Διεύθυνσης στο Αρχηγείο του Π.Σ., προκειμένου να διαχειρίζεται τα οργανωτικά και διοικητικά θέματα και η Υπηρεσία Εναερίων Μέσων του Π.Σ. να διατηρήσει τον αμιγώς επιχειρησιακό χαρακτήρα της ως «Σμηναρχία».
Άρθρο 80 Οργάνωση Διεύθυνσης Προληπτικής Πυροπροστασίας – Προσθήκη άρθρου 85Α στον ν. 4662/2020	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προστίθεται άρθρο 85Α στον ν. 4662/2020 για την πλήρη διάρθρωση και τον λεπτομερή καθορισμό αρμοδιοτήτων της Διεύθυνσης Προληπτικής Πυροπροστασίας, στις οποίες περιλαμβάνονται, ιδίως, η σύνταξη νομοθετικών κειμένων, η κωδικοποίηση νομοθεσίας, η έγκριση μελετών ενεργητικής πυροπροστασίας, η ανάπτυξη προτύπων, η τεχνική συνεργασία με φορείς τυποποίησης, η ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων εποπτείας και ο σχεδιασμός προγραμμάτων εκπαίδευσης και ενημέρωσης του κοινού. Σκοπός της αξιολογούμενης ρύθμισης είναι πρώτον, να συγκροτηθεί ένας κεντρικός φορέας που θα παράγει και θα επικαιροποιεί νομοθετικό και τεχνικό πλαίσιο πυρασφάλειας, πρότυπα και εγκυκλίους, και δεύτερον, να αναπτυχθεί μηχανισμός εποπτείας, τεχνικής υποστήριξης, εκπαιδευτικών προγραμμάτων και δράσεων ενημέρωσης του κοινού. Στην πράξη αυτό σημαίνει ενοποίηση νομοθετικής επεξεργασίας, τεχνικής τυποποίησης, συλλογής/ανάλυσης στοιχείων επιτήρησης και συστηματικής επιμόρφωσης προσωπικού, με αποτέλεσμα πιο συνεπή εφαρμογή κανόνων πρόληψης και ταχύτερη προσαρμογή σε τεχνικές εξελίξεις.
Άρθρο 81 Οργάνωση Διεύθυνσης Εναερίων Μέσων – Προσθήκη άρθρου 85Β στον ν. 4662/2020	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προστίθεται άρθρο 85Β στον ν. 4662/2020, με το οποίο καθορίζονται η αποστολή και τα Τμήματα της Διεύθυνσης Εναερίων Μέσων, που καλύπτουν την ασφάλεια πτήσεων, πτητικά και τεχνικά πρότυπα, την τεχνική υποστήριξη και τα μη επανδρωμένα αεροσκάφη. Στόχος είναι να κατοχυρωθεί ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο πτητικής ασφάλειας και τεχνικής αξιοπιστίας, να ενισχυθεί η διαλειτουργικότητα με άλλους φορείς και να επιτευχθεί ο ασφαλής,

	αποτελεσματικός και σύγχρονος χειρισμός του εναέριου στόλου.
Άρθρο 82 Αναδιάρθρωση Υπηρεσίας Εναέριων Μέσων Πυροσβεστικού Σώματος – Τροποποίηση άρθρου 86 ν. 4662/2020	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 86 του ν. 4662/2020 και προστίθεται στις αρμοδιότητες της Υπηρεσίας Εναερίων Μέσων του Π.Σ. η διαχείριση των μη επανδρωμένων αεροσκαφών, ενόψει των επικείμενων παραλαβών του προγράμματος «ΑΙΓΙΣ», συστήνοντας σχετικό Τμήμα. Επιπλέον, θεσπίζεται η δυνατότητα έκδοσης πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος του Αρχηγού του Π.Σ. για τη μετεκπαίδευση αξιωματικών ως χειριστών και μηχανικών εναερίων μέσων. Ο στόχος είναι να προβλεφθεί ένα πλήρες οργανωτικό πλαίσιο για τη λειτουργία, τη στελέχωση, την εκπαίδευση και την τεχνική υποστήριξη των εναερίων μέσων, με σαφείς υποχρεώσεις αποπληρωμής δαπανών μετεκπαίδευσης σε περίπτωση πρόωρης αποχώρησης στελεχών, εξασφαλίζοντας τόσο επάρκεια προσωπικού όσο και διαφάνεια στη χρήση δημόσιων πόρων.
Άρθρο 83 Ειδική μετάταξη και εκπαίδευση απόφοιτων Σχολής Αξιωματικών Πυροσβεστικού Σώματος ως χειριστών και μηχανικών – τεχνικών εναερίων μέσων – Προσθήκη άρθρου 86Α στον ν. 4662/2020	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προστίθεται άρθρο 86Α στον ν. 4662/2020 και θεσπίζεται ειδική διαδικασία μετάταξης και εκπαίδευσης αποφοίτων της Σχολής Αξιωματικών για την κάλυψη κενών οργανικών θέσεων χειριστών και μηχανικών-τεχνικών εναερίων μέσων σε αναλογία με την Αεροπορία Στρατού των Ενόπλων Δυνάμεων. Ορίζονται οι όροι συμμετοχής, ο τρόπος προκήρυξης, τα απαιτούμενα προσόντα και η υποχρέωση παραμονής για δέκα (10) έτη στην υπηρεσία μετά την εκπαίδευση, με ρήτρα χρηματικής αποζημίωσης σε περίπτωση παραίτησης πριν από την εκπλήρωση της υποχρέωσης. Στόχος είναι η εξασφάλιση μακροπρόθεσμης δέσμευσης εξειδικευμένου προσωπικού στο Π.Σ. και η κάλυψη κρίσιμων θέσεων.
Άρθρο 84 Χειριστές, μηχανικοί - τεχνικοί Συστημάτων μη Επανδρωμένων Αεροσκαφών – Προσθήκη άρθρου 86Β στον ν. 4662/2020	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προστίθεται άρθρο 86Β στον ν. 4662/2020 και ρυθμίζεται η ένταξη και εκπαίδευση χειριστών και τεχνικών μη επανδρωμένων αεροσκαφών από το πυροσβεστικό προσωπικό γενικών καθηκόντων. Προβλέπονται διαγωνισμοί για την απόκτηση επαγγελματικού πιστοποιητικού, καθορίζονται

	<p>όροι της προκήρυξης και υιοθετούνται υποχρεώσεις τριετούς παραμονής μετά την εκπαίδευση με ανάλογες ρήτρες αποζημίωσης σε περίπτωση πρόωρης αποχώρησης. Η ρύθμιση στοχεύει στην αξιοποίηση πιστοποιημένου προσωπικού για τις σύγχρονες ανάγκες συλλογής επιχειρησιακής πληροφορίας, επιτήρησης και υποστήριξης επιχειρήσεων μέσω μη επανδρωμένων αεροσκαφών.</p>
<p>Άρθρο 85 Σύσταση Πυροσβεστικών Φυλακίων νησιωτικών περιοχών – Προσθήκη άρθρου 90Α ν. στον ν. 4662/2020</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προστίθεται άρθρο 90Α στον ν. 4662/2020 και παρέχεται η αρμοδιότητα στον Αρχηγό του Π.Σ. να συστήνει Πυροσβεστικά Φυλάκια σε νησιωτικές περιοχές, καθορίζοντας με την απόφασή του την περιοχή ευθύνης, τη δύναμη προσωπικού, την εσωτερική διάρθρωση, τα καθήκοντα και τις λεπτομέρειες λειτουργίας. Στόχος είναι η ενίσχυση της τοπικής επιχειρησιακής παρουσίας και η βελτίωση της ικανότητας άμεσης ανταπόκρισης σε απομακρυσμένες ή μικρότερες νησιωτικές κοινότητες, σε πλήρη εναρμόνιση με την συνταγματική αρχή της νησιωτικότητας (παρ. 4 άρθρου 101), που επιτάσσει την ιδιαίτερη μέριμνα για την προστασία των νησιωτικών περιοχών και των κατοίκων τους.</p>
<p>Άρθρο 86 Αναμόρφωση αρμοδιοτήτων και λειτουργίας Διοικήσεων Πυροσβεστικών Υπηρεσιών Νομών – Τροποποίηση άρθρου 92 ν. 4662/2020</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 92 του ν. 4662/2020, με το οποίο αναμορφώνονται οι Διοικήσεις Πυροσβεστικών Υπηρεσιών Νομών (Δι.Π.Υ.Ν.) με σημαντικότερη μεταρρύθμιση την παροχή δυνατότητας στον Αρχηγό του Π.Σ. για τη σύσταση θέσης Υποδιοικητή στις Δι.Π.Υ.Ν. Θεσσαλονίκης, Λάρισας, Φθιώτιδας, Αχαΐας, Ηρακλείου Κρήτης, Αιτωλοακαρνανίας και Έβρου, λόγω του μεγέθους τους και των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών τους. Στόχος είναι η ενίσχυση της λειτουργικής αυτονομίας, της ικανότητας τοπικού συντονισμού και της αξιοποίησης ανθρώπινων πόρων σε κρίσιμες περιφέρειες.</p>
<p>Άρθρο 87 Αρχαιότητα χαμηλόβαθμου πυροσβεστικού προσωπικού – Προσθήκη παρ. 6 στο άρθρο 95 ν. 4662/2020</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προστίθεται παρ. 6 στο άρθρο 95 του ν. 4662/2020 και εισάγεται σαφής κανόνας αρχαιότητας μεταξύ των κατηγοριών χαμηλόβαθμου πυροσβεστικού προσωπικού. Στόχος είναι η άρση πρακτικών αμφισημιών στην ιεραρχική κατάταξη, η</p>

	<p>διευκόλυνση διαδικασιών κρίσεων και μεταθέσεων, καθώς και η αποφυγή συγκρούσεων, που προκύπτουν από το υφιστάμενο κενό νόμου.</p>
<p>Άρθρο 88 Υπαγωγή πυροσβεστικού προσωπικού σε κατάσταση εκτός οργανικών θέσεων – Τροποποίηση άρθρου 109 ν. 4662/2020</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 109 του ν. 4662/2020 και προστίθενται προϋποθέσεις υπαγωγής σε κατάσταση Εκτός Οργανικών Θέσεων για συγκεκριμένη κατηγορία αξιωματικών. Συγκεκριμένα, τη δεκαετία του 1990 είχαν προσληφθεί στο Π.Σ. με διαγωνισμό περίπου είκοσι (20) μηχανικοί, οι οποίοι ήταν ασφαλισμένοι στο Ταμείο Συντάξεων Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων και εξακολούθησαν να είναι ασφαλισμένοι σε αυτό καθ' όλη τη διάρκεια της υπηρεσίας τους στο Π.Σ., με συνέπεια να μην καταλαμβάνονται από το συνταξιοδοτικό καθεστώς των αξιωματικών πυροσβεστών, αλλά να υπάγονται στις διαδικασίες κρίσεων και αποστρατείας του Π.Σ.. Αποτέλεσμα αυτής της κατάστασης ήταν να αποστρατευτούν ήδη δύο (2) εξ αυτών (ενώ η αποστρατεία έπεται και για τους υπόλοιπους), με βάση τις ρυθμίσεις του ν. 4662/2020 για το πυροσβεστικό προσωπικό, πριν από τη συμπλήρωση των ηλικιακών ορίων συνταξιοδότησης για τους μηχανικούς, χωρίς να έχουν θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα. Με την προωθούμενη ρύθμιση διορθώνεται μια νομοθετική αβλεψία και παρέχεται το δικαίωμα σε αυτή την ολιγομελή κατηγορία προσωπικού να επανέλθει στο Π.Σ., χωρίς να καταλαμβάνει οργανικές θέσεις, μέχρι τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος από τον ασφαλιστικό τους φορέα. Η ιδιότητά τους ως μηχανικών, άλλωστε, είναι ιδιαίτερα χρήσιμη για τη Γενική Γραμματεία Αποκατάστασης Φυσικών Καταστροφών και Κρατικής Αρωγής, στην οποία θα τοποθετούνται. Στόχος είναι να δοθεί λύση σε περιπτώσεις αξιωματικών που δεν θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα, διασφαλίζοντας παράλληλα αξιοποίηση των προσόντων τους σε μη μάχιμες, διοικητικές θέσεις.</p>
<p>Άρθρο 89</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται η περ. β) της παρ. 3 του άρθρου 111 του ν. 4662/2020, ώστε ο καταληκτικός βαθμός των</p>

<p>Αναβάθμιση καταληκτικού βαθμού υγειονομικών αξιωματικών – Αντικατάσταση Τροποποίηση περ. β) παρ. 3 άρθρου 111 ν. 4662/2020</p>	<p>αξιωματικών ειδικών καθηκόντων κατηγορίας υγειονομικών ειδικότητας ιατρών να είναι ο Υποστράτηγος, από Αρχιπύραρχος, που είναι σήμερα, με σκοπό τη σύσταση αναθεωρητικής υγειονομικής επιτροπής του Π.Σ.. Επίσης, με αυτόν τον τρόπο αναγνωρίζονται η αξία και η πολύτιμη συμβολή του υγειονομικού προσωπικού του Π.Σ..</p>
<p>Άρθρο 90 Αναπροσαρμογή ελάχιστου χρόνου υπηρεσίας αξιωματικών ειδικών καθηκόντων – Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 113 ν. 4662/2020</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται η παρ. 3 του άρθρου 113 του ν. 4662/2020 αναδιαμορφώνονται οι ελάχιστοι χρόνοι υπηρεσίας ανά βαθμό για αξιωματικούς ειδικών καθηκόντων (Ανθυποπυραγός 4 έτη, Υποπυραγός 5 έτη, Πυραγός 6 έτη, Επιπυραγός 6 έτη, Αντιπύραρχος 6 έτη, Πύραρχος 5 έτη, Αρχιπύραρχος 3 έτη), με σαφή διαγραφή παλαιότερων ρυθμίσεων, που δημιουργούσαν σύνθετα κριτήρια. Ο στόχος είναι η εναρμόνιση του χρόνων προϋπηρεσίας με τις πραγματικές ανάγκες και η παύση της στρέβλωσης της ταχύτερης υπηρεσιακής εξέλιξης των αξιωματικών ειδικών καθηκόντων σε σύγκριση με τους μάχιμους αξιωματικούς γενικών καθηκόντων.</p>
<p>Άρθρο 91 Αναπροσαρμογή βαθμών κρίσεων πυροσβεστικού προσωπικού – Τροποποίηση άρθρου 126 ν. 4662/2020</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 126 του ν. 4662/2020 και προσαρμόζονται οι αναφορές σε βαθμούς για τις κρίσεις των αξιωματικών του Π.Σ. Στόχος είναι η τεχνική και θεσμική ακρίβεια στη διαδικασία κρίσεων και η αποφυγή ερμηνευτικών σφαλμάτων.</p>
<p>Άρθρο 92 Προαγωγές αξιωματικών ειδικών καθηκόντων – Τροποποίηση άρθρου 135 ν. 4662/2020</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 135 του ν. 4662/2020 σε συνέχεια του άρθρου 113 του ν. 4662/2020 (Α' 27), ώστε οι αξιωματικοί ειδικών καθηκόντων, πέρα από την υποχρέωση υπηρεσίας καθορισμένων ετών ανά βαθμό, να προάγονται στον επόμενο βαθμό με συγκεκριμένα έτη συνολικής υπηρεσίας αξιωματικού. Επιπλέον, ορίζεται με σαφήνεια η ημερομηνία διαγραφής των εξερχόμενων από το Π.Σ. αξιωματικών και ρυθμίζονται απαραίτητες τεχνικές λεπτομέρειες.</p>
<p>Άρθρο 93</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση αποσαφηνίζεται το καθεστώς σύνταξης πινάκων κρίσεων, τροποποιώντας την παρ. 2 του άρθρου 132 και</p>

<p>Αποσαφήνιση σύνταξης πινάκων κρίσεων – Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 132 και παρ. 1 άρθρου 138 ν. 4662/2020</p>	<p>την παρ. 1 του άρθρου 138 του ν. 4662/2020 (Α' 27). Η ρύθμιση στοχεύει στη νομοτεχνική καθαρότητα και στην αποφυγή ερμηνευτικών διαφορών μεταξύ πινάκων «προακτέων», «διατηρητέων» και «επιλογής», διασφαλίζοντας ότι οι κρίσεις διενεργούνται με διαφανή και ενιαίο τρόπο, χωρίς ανεπίσημες ή παράπλευρες διαδικασίες. Κατά αυτόν τον τρόπο, ενισχύονται η ασφάλεια δικαίου και η συνέπεια στον τρόπο διενέργειας των κρίσεων.</p>
<p>Άρθρο 94 Καθορισμός αρχαιότητας Επιτελάρχη Πυροσβεστικού Σώματος – Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 139 ν. 4662/2020</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται η παρ. 2 του άρθρου 139 του ν. 4662/2020, και, συγκεκριμένα, διαγράφεται το δεύτερο εδάφιο της, ώστε ο Αντιστράτηγος Επιτελάρχης του Π.Σ. να μην είναι πλέον αρχαιότερος των λοιπών Αντιστρατήγων και να είναι πιο ευέλικτη η διαδικασία των κρίσεων και των τοποθετήσεων των ανώτατων αξιωματικών στο Π.Σ.. Διευκρινίζεται ότι αντίστοιχη ρύθμιση υφίσταται και στις Ένοπλες Δυνάμεις και τα υπόλοιπα Σώματα Ασφαλείας.</p>
<p>Άρθρο 95 Παραλειπόμενοι Αξιωματικοί από την επιλογή Αντιστράτηγου Αρχηγού - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 140 ν. 4662/2020</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται η παρ. 2 του άρθρου 140 του ν. 4662/2020, η οποία αφορά τους αξιωματικούς που παραλείπονται από την επιλογή του Αντιστράτηγου Αρχηγού. Μέχρι σήμερα, αν επιλεγεί για Αρχηγός ένας ανώτατος αξιωματικός, οι αρχαιότεροι αυτού αξιωματικοί αποστρατεύονται αυτεπάγγελτα. Όμως, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 76 του ν. 4662/2020 το πυροσβεστικό προσωπικό είναι ένστολοι μόνιμοι δημόσιοι υπάλληλοι και σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 103 του Συντάγματος, οι δημόσιοι υπάλληλοι είναι μόνιμοι, εφόσον υπάρχουν οι οργανικές θέσεις που κατέχουν. Η επιλογή ενός αξιωματικού ως Αρχηγού δεν καταργεί τις οργανικές θέσεις των αρχαιότερων του και συνεπώς αυτοί εξακολουθούν να έχουν το δικαίωμα της μονιμότητας. Ως εκ τούτου, η αυτεπάγγελτη αποστρατεία με μόνο λόγο την προαγωγή σε Αρχηγό ενός νεότερου χωρίς ουσιαστική δυσμενή κρίση των προσόντων των αποστρατευόμενων αξιωματικών κρίνεται παγίως αντισυνταγματική (βλ., π.χ., ΣτΕ</p>

	<p>444/2025). Η πρακτική συνέπεια είναι οι αποστρατευόμενοι αξιωματικοί να επιτυγχάνουν επί σειρά δεκαετιών την ακύρωση της αποστρατείας τους, να επανέρχεται η υπόθεση στη διοίκηση για νέα νόμιμη κρίση, η διοίκηση να απορρίπτει το αίτημά τους και να τους αποστρατεύει εκ νέου και εκείνοι στη συνέχεια να λαμβάνουν δικαστικώς αποζημίωση και αναδρομικώς τις αποδοχές του Αρχηγού. Με την προωθούμενη ρύθμιση αποκαθίσταται η συνταγματική νομιμότητα, δεδομένου ότι οι αρχαιότεροι του επιλεγέντος Αρχηγού αξιωματικοί δεν θα αποστρατεύονται αυτεπαγγέλτως, αλλά θα παραπέμπονται για ουσιαστική κρίση στο ανώτατο πρωτοβάθμιο συμβούλιο κρίσεων του Π.Σ.. Έτσι, θα αξιολογούνται επί της ουσίας οι ικανότητες και τα προσόντα τους και θα είναι πλέον δυνατόν να εξακολουθούν να υπηρετούν στο Π.Σ., ανάλογα με την κρίση του συμβουλίου, υπό τον νέο Αρχηγό. Σημειώνεται ότι η διαδικασία αυτή είναι γνωστή και εφαρμόζεται ήδη στο Π.Σ. κατά την προαγωγή ανώτερων αξιωματικών σε ανώτατους καθώς και στις προαγωγές των δικαστικών λειτουργιών.</p>
<p>Άρθρο 96 Μετάθεση πειθαρχικά τιμωρημένων πυροσβεστικών υπαλλήλων – Τροποποίηση άρθρου 153 ν. 4662/2020</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 153 του ν. 4662/2020 και παρέχεται η δυνατότητα έκτακτης μετάθεσης πυροσβεστικού υπαλλήλου και για την περίπτωση που έχει τιμωρηθεί κατ' επανάληψη με πειθαρχική ποινή προστίμου. Η διάταξη εισάγει έναν επιπλέον μηχανισμό πειθαρχικής εξισορρόπησης και προστασίας της εύρυθμης λειτουργίας των υπηρεσιών, επιτρέποντας στη διοίκηση να προχωρήσει σε μετακίνηση υπαλλήλου όταν η συμπεριφορά του διαταράσσει συστηματικά τη λειτουργία της υπηρεσίας, χωρίς την απαίτηση της επιβολής σοβαρότερων ποινών.</p>
<p>Άρθρο 97 Δυνατότητα τοποθέτησης των εξερχόμενων από τις Σχολές της Πυροσβεστικής Ακαδημίας σε νησιωτικές περιοχές –</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 157 του ν. 4662/2020, ώστε να μειωθεί ο χρόνος υποχρεωτικής υπηρεσίας των Πυροσβεστών στην Αττική από τρία (3) σε δύο (2) έτη, μετά την αποφοίτησή τους από την αντίστοιχη Σχολή και να μπορούν να μετατίθενται ταχύτερα σε υπηρεσίες της</p>

<p>Τροποποίηση άρθρου 157 ν. 4662/2020</p>	<p>Θεσσαλονίκης και των νησιωτικών περιοχών. Επίσης, μειώνεται το χρονικό διάστημα από πέντε (5) σε τέσσερα (4) έτη, μετά την πάροδο του οποίου εφαρμόζεται για τους Πυροσβέστες το θεσμικό πλαίσιο μεταθέσεων του ν. 4662/2020. Τέλος, παρέχεται η δυνατότητα τοποθέτησης των Αρχιπυροσβεστών σε υπηρεσίες όχι μόνο του νομού αλλά και της νήσου από την οποία προήλθαν πριν από τη φοίτησή τους στη Σχολή Αρχιπυροσβεστών. Οι συγκεκριμένες διοικητικές προσαρμογές κρίνονται απαραίτητες για την εύρυθμη λειτουργία της Διεύθυνσης Ανθρώπινων Πόρων του Π.Σ. και επωφελείς για τα στελέχη του Σώματος.</p>
<p>Άρθρο 98 Βελτίωση διαδικασίας μεταθέσεων – Τροποποίηση άρθρου 159 ν. 4662/2020</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 159 του ν. 4662/2020, ώστε να μπορούν να διενεργούνται οποτεδήποτε έκτακτες μεταθέσεις για την κάλυψη ανελαστικών υπηρεσιακών αναγκών και συμβατικών υποχρεώσεων του Π.Σ.. Επιπλέον, ρυθμίζεται σαφής και ευέλικτη διαδικασία για την πλήρωση κενών θέσεων, που προκύπτουν μετά το πέρας των τακτικών μεταθέσεων. Έπειτα, αυξάνονται από επτά (7) σε δέκα (10) οι ημέρες, μετά την πάροδο των οποίων οι μετατιθέμενοι οφείλουν να παρουσιαστούν στη νέα τους υπηρεσία. Αυτό αποτελεί ένα πάγιο αίτημα των υπαλλήλων του Σώματος και αποσκοπεί στην ευχερέστερη εγκατάστασή τους στον νέο τόπο υπηρεσίας τους. Στόχος του άρθρου είναι η βελτίωση της διαχείρισης του ανθρώπινου δυναμικού, η πρόβλεψη περιστάσεων έκτακτης ανάγκης και η μείωση των λειτουργικών τριβών κατά τη μετακίνηση προσωπικού.</p>
<p>Άρθρο 99 Μετακινήσεις πυροσβεστικού προσωπικού – Τροποποίηση άρθρου 161 ν. 4662/2020</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 161 του ν. 4662/2020, που αφορά στις μετακινήσεις του πυροσβεστικού προσωπικού. Οι αλλαγές περιλαμβάνουν τη δυνατότητα αυτεπάγγελτης μετακίνησης πυροσβεστικού υπαλλήλου σε περίπτωση επιβολής σε αυτόν κατώτερων πειθαρχικών ποινών προστίμου κατ' εξακολούθηση, τη δυνατότητα στελέχωσης των Ειδικών Μονάδων Αντιμετώπισης Καταστροφών</p>

	<p>(Ε.Μ.Α.Κ.) από Πυροσβέστες επί Θητεία και την αύξηση του ορίου ηλικίας των μετακινούμενων σε Ε.Μ.Α.Κ. από τα σαράντα (40) στα σαράντα πέντε (45) έτη μέχρι τον βαθμό του Πυρονόμου. Στόχος αυτής της αναμόρφωσης είναι η εξισορρόπηση των αναγκών της Υπηρεσίας με τις ανάγκες πρόβλεψης, διαφάνειας και ορθολογικής κινητικότητας του προσωπικού, ώστε οι μετακινήσεις να συνδέονται με πραγματικές επιχειρησιακές απαιτήσεις και αντίστοιχα επαγγελματικά προσόντα.</p>
<p>Άρθρο 100 Εξαίρεση υπαλλήλων Πυροσβεστικού Σώματος από μεταθέσεις και αποσπάσεις – Τροποποίηση άρθρου 162 ν. 4662/2020</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση αναμορφώνεται συνολικά το καθεστώς εξαιρέσεων από μεταθέσεις και αποσπάσεις του άρθρου 162 ν. 4662/2020, αποκαθιστώντας τη συνταγματική ισορροπία μεταξύ κοινωνικής προστασίας, συνδικαλιστικής ελευθερίας και εύρυθμης λειτουργίας του Π.Σ..</p> <p>Καταρχάς, η ρύθμιση συμμορφώνεται προς το άρθρο 21 (ιδίως παρ. 1 και 2) του Συντάγματος, το οποίο επιβάλλει ειδική φροντίδα υπέρ των πολυτέκνων και τριτέκνων. Η νέα διατύπωση αναγνωρίζει ρητώς την ισόβια ιδιότητα του τριτέκνου και του πολυτέκνου, ανεξαρτήτως ενηλικίωσης των τέκνων, στοιχείο που έχει πλέον καθιερωθεί και νομοθετικά με το ν. 5229/2025 (Α' 158) και το οποίο μέχρι σήμερα δεν αντανάκλατο πλήρως στο υπηρεσιακό πλαίσιο των μεταθέσεων.</p> <p>Η πλέον ουσιώδης τομή αφορά στον εξορθολογισμό του αμετάθετου των συνδικαλιστικών στελεχών, το οποίο, μολονότι συνδέεται με τη συνδικαλιστική ελευθερία του άρθρου 23 του Συντάγματος, δεν αποτελεί συνταγματικά κατοχυρωμένο δικαίωμα, αλλά διοικητικό προνόμιο που η Πολιτεία μπορεί να ρυθμίζει υπό την αρχή της αναλογικότητας (άρθρο 25 Συντ.). Η ρύθμιση αποσαφηνίζει ότι δεν θίγεται ο πυρήνας της συνδικαλιστικής ελευθερίας, καθόσον η δυνατότητα ίδρυσης, συμμετοχής, εκλογής και δράσης των σωματείων παραμένει απεριόριστη. Ρυθμίζεται αποκλειστικά το εύρος του προνομίου της εξαίρεσης από τις μεταθέσεις, η καταχρηστική επίκληση του οποίου και η υπέρμετρη αύξηση</p>

	<p>των ωφελούμενων από τη διάταξη παρήγαγαν σοβαρές δυσχέρειες στην υπηρεσιακή και επιχειρησιακή λειτουργία του Π.Σ..</p> <p>Η νέα ρύθμιση εισάγει τη σαφή και αντικειμενική έννοια της «πλέον αντιπροσωπευτικής οργάνωσης», η οποία εναρμονίζεται πλήρως με τον κωδικοποιημένο (με τον Κώδικα Εργατικού Δικαίου, π.δ. 62/2025, Α' 121) συνδικαλιστικό νόμο, και αποδεικνύεται μέσω πρακτικών εκλογών και καταλόγων ψηφισάντων, διασφαλίζοντας ότι το αμετάθετο χορηγείται αποκλειστικώς σε οργανώσεις που εκπροσωπούν πράγματι το προσωπικό, και όχι και σε συνδικαλιστικά σχήματα ισχνής συνδικαλιστικής και πραγματικής αναγνώρισης. Με αυτόν τον τρόπο, το αμετάθετο δεν καταργείται, αλλά επανέρχεται στον συνταγματικώς θεμιτό σκοπό του, προστατεύοντας εκείνους τους συνδικαλιστικούς εκπροσώπους, που καθορίζονται στις παρ. 6, 7 και 8 του άρθρου 381 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου, χωρίς να απονευρώνεται η λειτουργικότητα του Π.Σ.. Τέλος, η μεταβατική εφαρμογή από 1ης.1.2027, ειδικώς για την παρ. 3 του άρθρου, διασφαλίζει τη μη πρόκληση αιφνίδιων εσωτερικών μεταβολών των συνδικαλιστικών οργανώσεων.</p>
<p>Άρθρο 101</p> <p>Προσαρμογή πεδίου εφαρμογής Κεφαλαίου Γ' Μέρους Γ' ν. 4662/2020 – Αντικατάσταση παρ. 6 άρθρου 164 ν. 4662/2020</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση αντικαθίσταται η παρ. 6 του άρθρου 164 του ν. 4662/2020, καθορίζοντας με απόλυτη ακρίβεια ποιοι βαθμοί υπάγονται στις μεταβατικές διατάξεις του Κεφαλαίου Γ' του Μέρους Γ' του εν λόγω νόμου και ποιοι εξαιρούνται. Επιπλέον, διευκρινίζεται ότι για τους ανώτατους αξιωματικούς εφαρμόζονται μόνο τα άρθρα 149, 159 παρ. 1 και 2 και 161 του ανωτέρω νόμου. Η διάταξη στοχεύει στον καθορισμό σαφών ορίων εφαρμογής των μεταβατικών μέτρων, αποτρέποντας ερμηνευτικά κενά και εξασφαλίζοντας ενιαία εφαρμογή.</p>
<p>Άρθρο 102</p> <p>Θέσπιση Οργανισμού Πυροσβεστικού Σώματος – Εξουσιοδοτική διάταξη –</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προστίθεται άρθρο 166Α στον ν. 4662/2020, καθιερώνοντας τη δυνατότητα έκδοσης πλήρους Οργανισμού του Π.Σ. με προεδρικό διάταγμα. Ο Οργανισμός αυτός θα καθορίζει τη συνολική δομή,</p>

<p>Προσθήκη άρθρου 166Α στον ν. 4662/2020</p>	<p>οργάνωση, τις αρμοδιότητες των υπηρεσιών, τον αριθμό και τα είδη οργανικών θέσεων, τους κλάδους και τις ειδικότητες πολιτικού προσωπικού, καθώς και κάθε λεπτομέρεια που αφορά στη συνολική διάρθρωση του Π.Σ. Η σημασία της ρύθμισης είναι θεμελιώδης, αφού για πρώτη φορά παρέχεται πλήρης θεσμική βάση για την κωδικοποίηση του διοικητικού και επιχειρησιακού πλαισίου του Σώματος σε ενιαίο οργανόγραμμα, διασφαλίζοντας συνοχή, προβλεψιμότητα και λειτουργική ομοιομορφία σε όλη την πυροσβεστική διοίκηση.</p>
<p>Άρθρο 103 Θέσπιση πυροσβεστικών διατάξεων ή κανονιστικών πράξεων για λόγους πυροπροστασίας – Αντικατάσταση άρθρου 167 ν. 4662/2020</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση αντικαθίσταται το άρθρο 167 του ν. 4662/2020, και αναμορφώνεται το πλαίσιο έκδοσης Πυροσβεστικών Διατάξεων. Αντιμετωπίζεται έτσι ένα διαπιστωμένο θεσμικό κενό: η προηγούμενη εξουσιοδότηση προς τον Αρχηγό Π.Σ. ήταν γενική, αποσπασματική και χωρίς επαρκή διασύνδεση με το ενιαίο σύστημα εποπτείας οικονομικών δραστηριοτήτων. Η νέα διάρθρωση συγκροτεί ολοκληρωμένο κανονιστικό μηχανισμό πυροπροστασίας, που καλύπτει τόσο τη δομική/προληπτική όσο και την ενεργητική πυροπροστασία σε επιχειρήσεις, εγκαταστάσεις, ακάλυπτους χώρους και ειδικές κατηγορίες χρήσεων. Για πρώτη φορά προβλέπεται σαφές κανονιστικό υπόβαθρο σχετικά με την έκδοση, ανανέωση, αρχειοθέτηση μελετών και πιστοποιητικών πυροπροστασίας, καθώς και τη διάρκεια ισχύος τους, ενώ εισάγεται υποχρέωση τήρησης βιβλίου ελέγχου και συντήρησης μέσω πυροπροστασίας ανά εγκατάσταση. Ενισχύεται, επίσης, η εναρμόνιση της πυροπροστασίας με τους τομεακούς κανόνες χωροταξίας/πολεοδομίας (πρατήρια καυσίμων, σταθμοί οχημάτων κ.λπ.), μέσω της δυνατότητας κοινών αποφάσεων με το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Παράλληλα, για πρώτη φορά προβλέπεται μηχανισμός διοικητικών κυρώσεων και μέτρων συμμόρφωσης, συμπεριλαμβανομένων σημαντικών διοικητικών προστίμων και, σε περίπτωση σοβαρού κινδύνου, αναστολής λειτουργίας εγκατάστασης. Το πενήντα τοις</p>

	<p>εκατό (50%) των εσόδων προβλέπεται να αποδίδεται στον προϋπολογισμό της Γ.Γ.Π.Π., ενισχύοντας την εποπτική και επιχειρησιακή της ικανότητα. Ο έλεγχος εφαρμογής ανατίθεται στα πυροσβεστικά όργανα, με δυνατότητα συνδρομής της Ελληνικής Αστυνομίας. Η ρύθμιση καλύπτει θέματα που μέχρι σήμερα ήταν ελλιπώς ρυθμισμένα, αντιμετωπίζοντας χρόνια κανονιστική ανομοιομορφία ανά περιοχή, ελλείψεις σε ελέγχους και ασάφειες κατά την αδειοδότηση.</p> <p>Επίσης, η αξιολογούμενη ρύθμιση εξειδικεύει τα μέτρα πυροπροστασίας για πρατήρια καυσίμων, σταθμούς αυτοκινήτων, συνεργεία και λοιπές εγκαταστάσεις οχημάτων. Πρόκειται για κρίσιμη προσθήκη, διότι οι εγκαταστάσεις εξυπηρέτησης οχημάτων (πρατήρια καυσίμων, σταθμοί αυτοκινήτων, συνεργεία κ.λπ.) συγκεντρώνουν υψηλό κίνδυνο πυρκαγιάς λόγω καυσίμων, λιπαντικών και μηχανικών εργασιών, ενώ μέχρι σήμερα δεν καλύπτονταν από ενιαίο, εξειδικευμένο πλαίσιο πυροπροστασίας, αλλά καταλείπονταν σε γενικές ρυθμίσεις που δεν εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του Π.Σ.. Η ρύθμιση θεσπίζει σαφείς τεχνικές προδιαγραφές, ενιαίες απαιτήσεις και ελεγκτικούς μηχανισμούς, μειώνοντας ουσιαδώς την πιθανότητα ανάφλεξης και εξασφαλίζοντας προστασία ζωής, περιουσίας και υποδομών. Ενισχύει, έτσι, την ασφάλεια εργαζομένων και πολιτών, αποτρέπει ατυχήματα με ιδιαίτερα επιβαρυντικές συνέπειες και ευθυγραμμίζει τη χώρα με αντίστοιχες διεθνείς πρακτικές διαχείρισης κινδύνου.</p> <p>Τελικώς, η νέα δομή του άρθρου 167 λειτουργεί ως κομβικό θεσμικό εργαλείο για μια συνεκτική, διαφανή και αποτελεσματική πολιτική πυροπροστασίας, εναρμονισμένη με τις αρχές οριζόντιας εποπτείας και σύγχρονης διαχείρισης κινδύνων, με στόχο την προστασία ζωής, περιουσίας και περιβάλλοντος από τον αυξανόμενο κίνδυνο πυρκαγιών.</p>
Άρθρο 104	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προστίθεται άρθρο 167B στον ν. 4662/2020 και καθιερώνεται ένα ολοκληρωμένο και πλήρως θεσμοθετημένο

<p>Ορισμός Αρχής Οργάνωσης, Εποπτείας και Συντονισμού οικονομικών δραστηριοτήτων – Προσθήκη άρθρου 167B στον ν. 4662/2020</p>	<p>σύστημα οργάνωσης, εποπτείας και συντονισμού των οικονομικών δραστηριοτήτων, επιχειρήσεων και εγκαταστάσεων σε ό,τι αφορά την ασφάλειά τους από τον κίνδυνο πυρκαγιάς. Ειδικότερα, στο πρώτο σκέλος η ρύθμιση ορίζει ότι, σύμφωνα με την περ. δ) της παρ. 4 του άρθρου 127 του ν. 4512/2018 (Α' 5), ως Αρχή Οργάνωσης, Εποπτείας και Συντονισμού στο πεδίο ασφάλειας υποδομών από τις επιπτώσεις πυρκαγιάς καθορίζεται η Διεύθυνση Προληπτικής Πυροπροστασίας του Αρχηγείου Πυροσβεστικού Σώματος. Στόχος είναι να εξασφαλιστεί ότι ο πυροσβεστικός προληπτικός έλεγχος εντάσσεται σε ένα ενιαίο, συνεκτικό και τεχνικά εξειδικευμένο σύστημα εποπτείας της αγοράς, παρέχοντας θεσμικό κύρος και λειτουργική συνέχεια στον κεντρικό συντονιστικό ρόλο του Π.Σ.. Με το δεύτερο σκέλος της ρύθμισης αποτυπώνεται ο επιχειρησιακός μηχανισμός υλοποίησης, καθώς προβλέπεται ότι η Αρχή Οργάνωσης, Εποπτείας και Συντονισμού αναθέτει τη διενέργεια των επιθεωρήσεων, ανάλογα με τη χωρική αρμοδιότητα, στα Γραφεία Προληπτικής και Κατασταλτικής Πυρασφάλειας των Διοικήσεων Πυροσβεστικών Υπηρεσιών Νομών. Έτσι, θεμελιώνεται μια σαφής ιεραρχική αλυσίδα: η κεντρική Αρχή χαράσσει πολιτικές, συντονίζει και προγραμματίζει, ενώ οι τοπικές υπηρεσίες εκτελούν τις επιθεωρήσεις στο πεδίο, διασφαλίζοντας επιχειρησιακή πληρότητα και γεωγραφική κάλυψη. Τέλος, με το τρίτο σκέλος η ρύθμιση αναβαθμίζει θεσμικά τα Γραφεία Προληπτικής και Κατασταλτικής Πυρασφάλειας, ορίζοντάς τα ως «Αρχές Εφαρμογής Εποπτείας και Διαχείρισης» για τους σκοπούς των άρθρων 127 έως 157 του ν. 4512/2018 (Α' 5).</p>
<p>Άρθρο 105 Μεταβολή προϋπόθεσης μονιμοποίησης πυροσβεστών πενταετούς υποχρέωσης – Τροποποίηση παρ. 8 άρθρου 15 ν. 3938/2011</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται η παρ. 8 του άρθρου 15 του ν. 3938/2011 (Α' 61), με τη διαγραφή των λέξεων «κατά την ολοκλήρωση της πρώτης τους θητείας», οι οποίες περιόριζαν τον χρόνο κατά τον οποίο οι Πυροσβέστες Πενταετούς Υποχρέωσης (Π.Π.Υ.) μπορούσαν να αιτηθούν μονιμοποίηση. Με τη νέα διατύπωση, οι Π.Π.Υ., εφόσον είναι</p>

	<p>απόφοιτοι Λυκείου, δεν έχουν υπερβεί το τεσσαρακοστό (40ό) έτος κατά την αίτηση πρόσληψης και κριθούν ικανοί από το Πρωτοβάθμιο Συμβούλιο Πυροσβεστών, μπορούν να αιτηθούν ένταξη στο μόνιμο προσωπικό χωρίς χρονικό περιορισμό. Ο σκοπός της ρύθμισης είναι να καταστήσει πιο λειτουργική και ευέλικτη την πορεία ένταξης των Π.Π.Υ. στο μόνιμο πυροσβεστικό προσωπικό, εξασφαλίζοντας αφενός τη δυνατότητα του Π.Σ. να αξιοποιεί άμεσα έμπειρο προσωπικό, και αφετέρου να παρέχει στους Π.Π.Υ. ένα σαφές, δίκαιο και σταθερό πλαίσιο επαγγελματικής εξέλιξης.</p>
<p>Άρθρο 106 Αποσπάσεις στη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας - Τροποποίηση άρθρου 22 ν. 5062/2023</p>	<p>Με την προτεινόμενη ρύθμιση ορίζεται πλέον ότι οι υπάλληλοι που μετατάσσονται κατ' εφαρμογή του άρθρου 22 του ν. 5062/2023 (Α'183) δεν αποσπώνται ή μετατάσσονται δυνάμει γενικών διατάξεων για πέντε (5) έτη από την ολοκλήρωση της μετάταξης, αίροντας τον περιορισμό για την αδυναμία απόσπασης ή μετάταξης δυνάμει ειδικών διατάξεων, ο οποίος κρίνεται ιδιαίτερα περιοριστικός.</p>
<p>Άρθρο 107 Νομιμοποίηση δαπανών της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας</p>	<p>Με την παρ. 1 της αξιολογούμενης ρύθμισης ορίζεται ότι οι δαπάνες που καταβλήθηκαν από τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας για την ανάθεση παροχής υπηρεσιών μίσθωσης καταλυμάτων για τη διαμονή (συμπεριλαμβανομένων της στέγασης, σίτισης και στάθμευσης) των κατοίκων που απομακρύνθηκαν από τις οικίες τους, εξαιτίας των ζημιών που προκλήθηκαν από εκρηκτικό μηχανισμό στο ακίνητο επί της οδού Αρκαδίου 4 στους Αμπελοκήπους Αττικής, θεωρούνται νόμιμες και κανονικές και πληρώνονται μέχρι τις 30.6.2026 σε βάρος των οικείων πιστώσεων του τρέχοντος οικονομικού έτους.</p> <p>Με την παρ. 2 της αξιολογούμενης ρύθμισης, προβλέπεται η αύξηση του συνολικού ποσού που κατανέμεται για την πληρωμή των ωρών νυχτερινής απασχόλησης του πυροσβεστικού προσωπικού του Πυροσβεστικού Σώματος, των Πυροσβεστών Δασικών Επιχειρήσεων (Π.Δ.Ε.) και των Πυροσβεστών επί Θητεία (Π.Ε.Θ.). Η ρύθμιση καθίσταται αναγκαία, προκειμένου να</p>

	<p>καλυφθούν οι δεδουλευμένες ώρες των νεοπροσληφθέντων πυροσβεστών (πεντακόσιοι (500) Π.Δ.Ε.), οι οποίοι δεν είχαν συνυπολογιστεί στην αρχική δαπάνη.</p> <p>Με την παρ. 3 του προτεινόμενου άρθρου, διευκολύνεται η καταβολή αποζημίωσης μελών γνωμοδοτικών επιτροπών που δεν μπορούσε να διεκπεραιωθεί λόγω τυπικών ζητημάτων αναφορικά με τη διαδικασία ανάληψης υποχρέωσης.</p>
<p>Άρθρο 108</p> <p>Ρυθμίσεις συμβάσεων Εθνικού Προγράμματος Πολιτικής Προστασίας «ΑΙΓΙΣ» - Τροποποίηση παρ. 5 και προσθήκη παρ. 7 στο άρθρο 225 του ν. 4782/2021</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται η παρ. 5 του άρθρου 225 του ν. 4782/2021 (Α' 36) και αναμορφώνεται το πλαίσιο συγκρότησης γνωμοδοτικών οργάνων και επιτροπών παραλαβής για τις συμβάσεις που υλοποιούνται στο πλαίσιο του Εθνικού Προγράμματος Πολιτικής Προστασίας «ΑΙΓΙΣ». Κεντρικό στοιχείο της ρύθμισης αποτελεί η πρόβλεψη συμμετοχής έως δύο (2) εκπροσώπων του τρίτου δημόσιου φορέα στις επιτροπές, που αφορούν δημόσιες συμβάσεις, οι οποίες εκτελούνται για την κάλυψη δικών του αναγκών. Με αυτόν τον τρόπο εξασφαλίζονται θεσμική διαφάνεια, εξειδικευμένη τεχνική συνεισφορά και συμμετοχή του φορέα, που θα χρησιμοποιήσει ή θα διαχειριστεί το παραγόμενο έργο ή την προμήθεια. Επιπλέον, αποφορτίζεται το προσωπικό του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, το οποίο λόγω του σημαντικού αριθμού συμβάσεων, που υλοποιούνται στο πλαίσιο του προγράμματος «ΑΙΓΙΣ», είναι μέλος σε έως και δέκα (10) επιτροπές ταυτόχρονα.</p>
<p>Άρθρο 109</p> <p>Διαδικασία έγκρισης έργων ειδικής κατάστασης πολιτικής προστασίας – Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 186Α ν. 3852/2010</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται η παρ. 2 του άρθρου 186Α του ν. 3852/2010 (Α' 87) και ενισχύεται η διαδικασία ένταξης έργων των Περιφερειών στην κατηγορία των έργων ειδικής κατάστασης πολιτικής προστασίας. Η νέα διατύπωση προσθέτει την υποχρέωση των Περιφερειακών Συμβουλίων να συνοδεύουν την εισήγησή τους από το Τεχνικό Δελτίο του κάθε έργου, στοιχείο που ενισχύει τη διοικητική πληρότητα, τη διαφάνεια και την τεκμηρίωση του αιτήματος. Η προσθήκη αυτή έχει ουσιαστικό χαρακτήρα, καθώς διασφαλίζει ότι</p>

	<p>τα έργα που χαρακτηρίζονται ως ειδικής κατάστασης πολιτικής προστασίας —ένα καθεστώς που συνεπάγεται επιτάχυνση διαδικασιών, διαφοροποιημένα επίπεδα εποπτείας και επιπλέον χρηματοδοτικές δυνατότητες— θα αξιολογούνται μέσα από σαφή, τεκμηριωμένη και αντικειμενική διαδικασία.</p>
<p>Άρθρο 110</p> <p>Αύξηση ανώτατου ετήσιου αριθμού επιπλέον περιπολιών πυροσβεστικού προσωπικού – Τροποποίηση περ. ια) παρ. 1 άρθρου 24 ν. 5246/2025</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται η περ. ια) της παρ. 1 του άρθρου 24 του ν. 5246/2025 (Α' 198) και αυξάνονται από δεκαέξι (16) σε είκοσι τέσσερα (24) τα επιπλέον οκτάωρα ανά έτος, πέραν του προβλεπόμενου ωραρίου εργασίας, κατά τα οποία το πυροσβεστικό προσωπικό γενικών καθηκόντων, οι πυροσβέστες δασικών επιχειρήσεων και οι Πυροσβέστες Γενικών Καθηκόντων Επί Θητεία δύναται να εκτελεί πρόσθετη υπηρεσία περιπόλων. Η ρύθμιση αυτή έρχεται να καλύψει οικονομικά αυτό που συμβαίνει ήδη στην πράξη: οι επιχειρησιακές ανάγκες καθιστούν επιβεβλημένη τη συνεχή περιπολία των δασικών εκτάσεων και την ανάπτυξη δυνάμεων προληπτικά σε κρίσιμα σημεία. Το προσωπικό, ενώ επιτρέπεται να εκτελεί μέχρι δεκαέξι (16) επιπλέον οκτάωρα ανά έτος, στην πραγματικότητα εκτελεί επιπλέον οκτώ (8) οκτάωρα, φτάνοντας κάθε έτος τα είκοσι τέσσερα (24) πρόσθετα οκτάωρα, για την κάλυψη των ανελαστικών απαιτήσεων του πεδίου, χωρίς όμως να αμείβεται για αυτά. Επομένως, είναι απαραίτητη η αποκατάσταση αυτής της αδικίας και η έμπρακτη αναγνώριση της προσφοράς του μέσω της προωθούμενης ρύθμισης.</p>
<p>Άρθρο 111</p> <p>Εξουσιοδοτική διάταξη Μέρους Δ'</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τίθεται εξουσιοδοτική διάταξη του Μέρους Δ'.</p>
<p>Άρθρο 112</p> <p>Εξουσιοδοτικές διατάξεις Μέρους ΣΤ'</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τίθενται οι εξουσιοδοτικές διατάξεις του Μέρους ΣΤ'.</p>
<p>Άρθρο 113</p> <p>Τελικές διατάξεις Μέρους ΣΤ'</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τίθενται οι τελικές διατάξεις του Μέρους ΣΤ'.</p>

Άρθρο 114 Μεταβατικές διατάξεις Μέρους Β΄	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τίθενται οι μεταβατικές διατάξεις του Μέρους Β΄.
Άρθρο 115 Μεταβατικές διατάξεις Μέρους Γ΄	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τίθενται οι μεταβατικές διατάξεις του Μέρους Γ΄.
Άρθρο 116 Μεταβατικές διατάξεις Μέρους ΣΤ΄	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τίθενται οι μεταβατικές διατάξεις του Μέρους ΣΤ΄.
Άρθρο 117 Καταργούμενες διατάξεις Μέρους Β΄	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τίθενται οι καταργούμενες διατάξεις του Μέρους Β΄.
Άρθρο 118 Καταργούμενες διατάξεις Μέρους Γ	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τίθενται οι καταργούμενες διατάξεις του Μέρους Γ΄.
Άρθρο 119 Καταργούμενες διατάξεις Μέρους ΣΤ΄	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τίθενται οι καταργούμενες διατάξεις του Μέρους ΣΤ΄.
Άρθρο 120 Καταργούμενες διατάξεις Μέρους Ζ΄	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τίθενται οι καταργούμενες διατάξεις του Μέρους Ζ΄.
Άρθρο 121 Σκοπός	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθορίζεται ο σκοπός της Ενότητας II της προωθούμενης νομοθετικής πρωτοβουλίας, δηλαδή η ενίσχυση της αποτελεσματικότητας, της διαφάνειας και της ταχύτητας των διαδικασιών κρατικής αρωγής μετά από φυσικές καταστροφές.
Άρθρο 122 Αντικείμενο	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθορίζεται το αντικείμενο των διατάξεων της Ενότητας II, μέσω της αποτύπωσης των κύριων κατηγοριών νομοθετικών τροποποιήσεων που εισάγονται με την προωθούμενη νομοθετική πρωτοβουλία.
Άρθρο 123 Αναζήτηση στοιχείων για την εκτίμηση και καταγραφή ζημιών και την καταβολή κρατικής αρωγής – Προσθήκη άρθρου 4Α στον ν. 4797/2021	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται, για τον σκοπό της διενέργειας εκτίμησης και καταγραφής ζημιών από φυσικές καταστροφές, διαπίστωσης των προϋποθέσεων χορήγησης κρατικής αρωγής και καταβολής αυτής, η αναζήτηση και διασταύρωση από τη Γενική Γραμματεία Αποκατάστασης Φυσικών Καταστροφών και Κρατικής Αρωγής και τους ΟΤΑ β΄ βαθμού στοιχείων από φορείς του δημοσίου ή ιδιωτικού τομέα, μέσω διαλειτουργικότητας ή άλλου πρόσφορου μέσου. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται η αποτελεσματικότερη,

	<p>ασφαλέστερη και ταχύτερη υλοποίηση του πλαισίου της κρατικής αρωγής, μειώνονται τα διοικητικά βάρη και η επιβάρυνση των πολιτών για την προσκόμιση δικαιολογητικών, ενώ διασφαλίζονται η ορθή δημοσιονομική διαχείριση και η συμβατότητα με το εθνικό και ευρωπαϊκό πλαίσιο.</p>
<p>Άρθρο 124 Αποσαφήνιση έναρξης ισχύος ρυθμίσεων κρατικής αρωγής</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση αποσαφηνίζεται ερμηνευτικά η έναρξη ισχύος των ρυθμίσεων που ορίζουν: α) την εξαίρεση κατοικιών μεγάλης αξίας, ήτοι κατοικιών με φορολογητέα αξία για σκοπούς επιβολής ΕΝ.Φ.Ι.Α. άνω των πεντακοσίων χιλιάδων (500.000) ευρώ, για τη θεμελίωση εκ των φυσικών προσώπων, ιδιοκτητών ή συνιδιοκτητών τους, δικαιώματος αίτησης επιχορήγησης στεγαστικής συνδρομής για ανακατασκευή ή επισκευή κτιρίου, επιδότησης προσωρινής στέγασης, ενίσχυσης πρώτης αρωγής και εφάπαξ έκτακτης οικονομικής ενίσχυσης για την αντιμετώπιση απλών επισκευαστικών εργασιών και την αντικατάσταση οικοσκευής, λόγω σεισμού, πυρκαγιάς από φυσικά αίτια και πλημμύρες, β) την εξαίρεση από το δικαίωμα των επιχειρήσεων, με ετήσια ακαθάριστα έσοδα, κατά το εκάστοτε προηγούμενο φορολογικό έτος, άνω των πεντακοσίων χιλιάδων (500.000) ευρώ, για λήψη κάθε επιχορήγησης κρατικής αρωγής για υλικές ζημιές στα στοιχεία ενεργητικού της επιχείρησης που προκλήθηκαν από δασική πυρκαγιά, πλημμύρα και σεισμό, εφόσον δεν έχουν προβεί σε ασφάλιση για τις αιτίες αυτές για ποσοστό τουλάχιστον εβδομήντα τοις εκατό (70%) της αξίας του συνόλου του ενεργητικού, γ) την εξαίρεση από το δικαίωμα των κυρίων ή κατόχων αυτοκινήτου οχήματος κατά την έννοια της περ. α) του άρθρου 1 του π.δ. 237/1986 (Α' 110), με τόπο συνήθους στάθμευσης στην Ελλάδα, για αίτηση και λήψη από κάθε επιχορήγηση κρατικής αρωγής για τα οχήματα, εφόσον δεν τα έχουν ασφαλίσει έναντι των κινδύνων από δασική πυρκαγιά και από πλημμύρα, με βάση την τρέχουσα εμπορική αξία του οχήματος. Οι</p>

	<p>ανωτέρω ρυθμίσεις ισχύουν από 1ης.6.2025, σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 136, του ν. 5162/2024 (Α'198), περί έναρξης ισχύος Η ισχύουσα πρόβλεψη εμπεριέχει έντονα προβλήματα εφαρμογής, δεδομένου ότι δεν συνδέθηκαν οι ανωτέρω εξαιρέσεις με την επέλευση της καταστροφής αλλά θεσπίστηκε οριζόντια ημερομηνία, με αποτέλεσμα δικαιούχοι οι οποίοι είχαν υποστεί την ζημία προ της 1ης.6.2025, να μένουν εκτός αποζημίωσης λόγω της εύλογης χρονικής διάρκειας που απαιτείται για την ολοκλήρωση της διαδικασίας αίτησης και καταβολής. Με την τροποποίηση, επιλύεται το ανωτέρω ερμηνευτικό ζήτημα, αφού αποσαφηνίζεται ότι οι ανωτέρω, υπό α) έως γ), εξαιρέσεις ισχύουν για θεομηνίες που εκδηλώθηκαν από 1ης Ιουνίου 2025 και εφεξής.</p>
<p>Άρθρο 125 Διαδικασία επιχορήγησης αγροτικών εκμεταλλεύσεων για ζημιές σε φυτικά μέσα παραγωγής – Τροποποίηση άρθρου 12B ν. 4797/2021</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 12B του ν. 4797/2021 (Α' 66) και διασαφηνίζεται το πλαίσιο για την επιχορήγηση για ζημιές σε φυτικά μέσα παραγωγής σε αγροτικές εκμεταλλεύσεις και, ειδικότερα, ως προς τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες, απλοποιώντας τη διαδικασία και περιορίζοντας τα συναρμόδια Υπουργεία στα Υπουργεία Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με σκοπό τη μείωση του διοικητικού κόστους και την επιτάχυνση της διαδικασίας μέσω της μείωσης των εμπλεκόμενων φορέων.</p>
<p>Άρθρο 126 Αρμοδιότητες Περιφερειακού Συντονιστή Κρατικής Αρωγής - Τροποποίηση άρθρου 15 ν. 4797/2021</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 15 του ν. 4797/2021, εμπλουτίζονται και διασαφηνίζονται οι αρμοδιότητες του Περιφερειακού Συντονιστή Κρατικής Αρωγής με σκοπό την αποτελεσματικότερη εκτέλεση του έργου του. Περαιτέρω, με την προσθήκη των αρμοδιοτήτων των περ. ε) και στ) της παρ. 3, ο Περιφερειακός Συντονιστής αναδεικνύεται σε ισχυρό όργανο σύνδεσης μεταξύ των ΟΤΑ β' βαθμού και της Γενικής Γραμματείας Αποκατάστασης Φυσικών Καταστροφών και Κρατικής Αρωγής του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, ενισχύοντας την ουσιαστική συνεργασία αυτοδιοίκησης και</p>

	Κεντρικής Διοίκησης προς όφελος των δικαιούχων κρατικής αρωγής.
Άρθρο 127 Εθνικό μητρώο στελεχών επιτροπών κρατικής αρωγής - Τροποποίηση άρθρου 17 ν. 4797/2021	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 17 του ν. 4797/2021. Συγκεκριμένα, προστίθενται νέες κατηγορίες προσωπικού για την υποχρεωτική εγγραφή στο Εθνικό μητρώο στελεχών κρατικής αρωγής και επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις. Με την υποχρεωτική εγγραφή και του προσωπικού των περιφερειών το οποίο στελεχώνει τις οργανικές μονάδες που εμπλέκονται σε θέματα σχετικά με την ανάπτυξη, με τη γεωργία - κτηνοτροφία, με την ενέργεια και με τη βιομηχανία - βιοτεχνία, καθώς και σε θέματα έργων - χωροταξίας – περιβάλλοντος, διευρύνεται ο κύκλος των εγγεγραμμένων προσώπων και αυξάνεται ο αριθμός των εξειδικευμένων στελεχών, δημιουργώντας ένα σημαντικό απόθεμα ανθρώπινου δυναμικού, ικανό να προβεί στην άμεση εφαρμογή και υλοποίηση του πλαισίου κρατικής αρωγής, όταν παρίσταται σχετική ανάγκη.
Άρθρο 128 Υπαγωγή Τομέων Κρατικής Αρωγής στην Οργανωτική Δομή της Γενικής Γραμματείας Αποκατάστασης Φυσικών Καταστροφών και Κρατικής Αρωγής και Προϊστάμενοι Τομέων – Τροποποίηση άρθρου 19Ε ν. 4797/2021	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 19Ε του ν. 4797/2021, ώστε να παρέχεται η δυνατότητα κατά τη δημιουργία τομέων και γραφείων κρατικής αρωγής, που συνιστούν έκτακτες οργανικές μονάδες, αυτοί να υπάγονται σε κάθε μία εκ των λοιπών οργανικών μονάδων της Γενικής Διεύθυνσης Κρατικής Αρωγής και Συντονισμού, προκειμένου να διασφαλίζεται ο ευέλικτος χαρακτήρας τους, για χάριν της αποτελεσματικότερης οργάνωσης και λειτουργίας τους. Περαιτέρω, καλύπτεται το ακούσιο κενό δικαίου αναφορικά με το περίγραμμα των θέσεων προϊσταμένων στους Τομείς Κρατικής Αρωγής.
Άρθρο 129 Έκθεση ελέγχου κρατικής αρωγής - Τροποποίηση άρθρου 21 ν. 4797/2021	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση εισάγεται ότι η Γενική Διεύθυνση Κρατικής Αρωγής και Συντονισμού, κατόπιν άσκησης ελέγχου επί της τήρησης των διαδικασιών της προκαταβολής της επιχορήγησης και καθαυτής της επιχορήγησης και σε επιχειρήσεις και φορείς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, κατά τα άρθρα 7 και 8 του ν. 4797/2021, υποβάλλει σχετική έκθεση στην Κεντρική Επιτροπή Κρατικής Αρωγής

	(Κ.Ε.Κ.Α.), συνοδευόμενη από εισήγηση λήψης κατάλληλων μέτρων προσαρμογής, προκειμένου να τη διευκολύνει, ως αποφασίζουν όργανο, για την αποτελεσματικότερη άσκηση των αρμοδιοτήτων της.
Άρθρο 130 Μητρώο ελεγκτών κρατικής αρωγής – Προσθήκη άρθρου 21Α στον ν. 4797/2021	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προστίθεται άρθρο 21 Α στον ν. 4797/2021, με το οποίο συστήνεται Μητρώο Ελεγκτών Κρατικής Αρωγής. Στο εν λόγω μητρώο μετέχει υποχρεωτικά το προσωπικό της Γενικής Γραμματείας Αποκατάστασης Φυσικών Καταστροφών και Κρατικής Αρωγής και σε αυτό δύνανται, επίσης, να μετέχουν υπάλληλοι των λοιπών φορέων του δημοσίου τομέα, καθώς και ιδιώτες εμπειρογνώμονες, με σκοπό την κατάρτιση, κατόπιν της έκδοσης της προβλεπόμενης στην παρ. 4 του προτεινόμενου άρθρου κοινής υπουργικής απόφασης, ενός μητρώου το οποίο θα δύναται να αξιοποιηθεί για την αποτελεσματική υλοποίηση της παροχής κρατικής αρωγής σε περίπτωση επέλευσης καταστροφών.
Άρθρο 131 Εξουσιοδοτικές διατάξεις ν. 4797/2021 – Τροποποίηση άρθρου 22 ν. 4797/2021	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 22 του ν. 4797/2021 περί εξουσιοδοτικών διατάξεων, με στόχο την υλοποίηση των ρυθμίσεων που εισάγονται με το Μέρος Β΄ της Ενότητας ΙΙ του σχεδίου νόμου.
Άρθρο 132 Ομάδες Εργασίας Παρατηρητηρίου Ιδιωτικής Ασφάλισης έναντι φυσικών καταστροφών – Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 3 ν. 5116/2024	Με την αξιολογούμενη διασαφηνίζεται ο τρόπος δημιουργίας ομάδων εργασίας του Παρατηρητηρίου Ιδιωτικής Ασφάλισης έναντι Φυσικών Καταστροφών.
Άρθρο 133 Τομείς αποκατάστασης επιπτώσεων φυσικών καταστροφών – Τροποποίηση άρθρου 253 ν. 4555/2018	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 253 του ν. 4555/2018 (Α΄ 133) και, συγκεκριμένα, παρέχεται η δυνατότητα, κατά τη δημιουργία τομέων αποκατάστασης επιπτώσεων φυσικών καταστροφών (ΤΑΕΦΚ), που συνιστούν έκτακτες οργανικές μονάδες, να υπάγονται σε κάθε μία εκ των λοιπών οργανικών μονάδων της Γενικής Διεύθυνσης Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών, προκειμένου να διασφαλίζεται ο ευέλικτος χαρακτήρας τους, προς όφελος της

	αποτελεσματικότερης οργάνωσης και λειτουργία τους.
Άρθρο 134 Μεταβατικές διατάξεις	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τίθενται οι μεταβατικές διατάξεις της Ενότητας II.
Άρθρο 135 Έναρξη ισχύος	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ορίζεται η έναρξη ισχύος.

Δ. Έκθεση γενικών συνεπειών

18.	Οφέλη αξιολογούμενης ρύθμισης
-----	-------------------------------

		ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜ ΟΣ	ΚΟΙΝΩΝ ΙΑ & ΚΟΙΝΩΝ ΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕ Σ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙ ΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛ ΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤ ΗΤΑ	
ΟΦΕΛΗ ΡΥΘΜΙΣ ΗΣ	ΑΜΕΣΑ	Αύξηση εσόδων					
		Μείωση δαπανών					
		Εξοικονόμηση χρόνου	X				
		Μεγαλύτερη αποδοτικότητα / αποτελεσματικότητα	X		X	X	
		Άλλο					
	ΕΜΜΕ ΣΑ	Βελτίωση παρεχόμενων υπηρεσιών	X		X		
		Δίκαιη μεταχείριση πολιτών	X		X		
		Αυξημένη αξιοπιστία / διαφάνεια θεσμών	X		X		
Βελτιωμένη διαχείριση κινδύνων		X		X			

		Άλλο					
--	--	------	--	--	--	--	--

Σχολιασμός/ποιοτική αποτίμηση:

<p>Ενότητα I</p> <p>Η προωθούμενη νομοθετική πρωτοβουλία εισάγει ένα συνεκτικό, σύγχρονο και λειτουργικά ολοκληρωμένο πλαίσιο για τη διοικητική οργάνωση, την επιχειρησιακή ετοιμότητα και τη θεσμική θωράκιση του Πυροσβεστικού Σώματος (Π.Σ) και του ευρύτερου συστήματος Πολιτικής Προστασίας. Οι ρυθμίσεις αποβλέπουν στη δημιουργία ενός μηχανισμού περισσότερο αποτελεσματικού, διαφανούς και προσαρμοσμένου στις σύγχρονες απαιτήσεις διαχείρισης πολύπλοκων κινδύνων και κρίσεων. Τα οφέλη του νομοθετήματος είναι πολλαπλά, αλληλένδετα και διαχέονται τόσο στο επιχειρησιακό πεδίο όσο και στο οργανωτικό, το θεσμικό και το κοινωνικό επίπεδο. Η αξιολογούμενη ρύθμιση βασίζεται στον σχεδιασμό και στον έγκαιρο προγραμματισμό των απαιτούμενων δράσεων πολιτικής προστασίας, στην αύξηση της διοικητικής συνεργασίας με τους δήμους και τις περιφέρειες, στην ενίσχυση της πρόληψης και ταυτόχρονα των διωκτικών μηχανισμών των εμπρησμών, στη επαύξηση της λειτουργικότητας των εναερίων μέσων του Π.Σ., στην αναβάθμιση της Πυροσβεστικής Ακαδημίας, στη βελτίωση του υπηρεσιακού καθεστώτος και της επαγγελματικής εξέλιξης του πυροσβεστικού προσωπικού και στην αποτελεσματικότερη παροχή κρατικής αρωγής προς τους πληγέντες πολίτες και τις πληγείσες επιχειρήσεις.</p> <p>Ενότητα II</p> <p>Οι ρυθμίσεις συμβάλλουν στην αποκατάσταση της κανονικότητας στην οικονομική ζωή των πληττόμενων μετά από μία έκτακτη συνθήκη και, μέσω αυτής, στη στήριξη της εθνικής οικονομίας και την ομαλοποίηση της κοινωνικής και οικονομικής ζωής. Επιπλέον, η ταχύτερη διεκπεραίωση εκκρεμοτήτων συμβάλλει στην ενίσχυση του κύρους και της αξιοπιστίας των θεσμών και στην εμπέδωση της εμπιστοσύνης των πολιτών προς την διοίκηση.</p>

19.	Κόστος αξιολογούμενης ρύθμισης
-----	--------------------------------

			ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙ Α ΔΙΟΙΚΗΣ Η, ΔΙΑΦΑΝ ΕΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣ ΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙ Α & ΚΟΙΝΩΝΙΚ ΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙ ΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛ ΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤ ΗΤΑ
ΚΟΣΤΟΣ ΡΥΘΜΙΣ ΗΣ	ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΕΦΑΡΜΟΓ ΗΣ ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	Σχεδιασμός / προετοιμασ ία	X				
		Υποδομή/ εξοπλισμός	X		X		
		Προσλήψει ς/	X				

		κινητικότητα					
		Ενημέρωση εκπαίδευση εμπλεκομένων	X		X		
		Άλλο					
	ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ & ΑΠΟΔΟΣΗ ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	Στήριξη και λειτουργία διαχείρισης					
		Διαχείριση αλλαγών κατά την εκτέλεση					
		Κόστος συμμετοχής στη νέα ρύθμιση					
		Άλλο					

Σχολιασμός / ποιοτική αποτίμηση:

--

20.	Κίνδυνοι αξιολογούμενης ρύθμισης
-----	----------------------------------

ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ		ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ
			Αναγνώριση / εντοπισμός κινδύνου				
Διαπίστωση συνεπειών κινδύνων στους στόχους							

		Σχεδιασμός αποτροπής / αντιστάθμισης κινδύνων					
		Άλλο					
	ΜΕΙΩΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	Πιλοτική εφαρμογή					
		Ανάδειξη καλών πρακτικών κατά την υλοποίηση της ρύθμισης					
		Συνεχής αξιολόγηση διαδικασιών & διαχείρισης κινδύνων					
		Άλλο					

Σχολιασμός / ποιοτική αποτίμηση:

Δεν διαφαίνονται αβέβαιες παράμετροι που θα μπορούσαν να επηρεάσουν την αποτελεσματική εφαρμογή των αξιολογούμενων ρυθμίσεων και την επίτευξη των επιδιωκόμενων στόχων.

21.	<p>Γνώμες ή πορίσματα αρμόδιων υπηρεσιών και ανεξάρτητων αρχών (ηλεκτρονική επισύναψη).</p> <p>Ειδική αιτιολογία σε περίπτωση σημαντικής απόκλισης μεταξύ της γνωμοδότησης και της αξιολογούμενης ρύθμισης.</p>
	<p>Ελληνικό Δίκτυο Ανθεκτικών Πόλεων, WWF, Ομάδα FLAME, Έκθεση Επιτροπής Γκόλνταμερ (Goldamer), Συστάσεις Εθνικής Αρχής Διαφάνειας, Πόρισμα της 27^{ης} Φεβρουαρίου 2025 του Εθνικού Οργανισμού Διερεύνησης Αεροπορικών και Σιδηροδρομικών Ατυχημάτων και Ασφάλειας Μεταφορών.</p>

Στ. Έκθεση νομιμότητας

24.	Συναφείς συνταγματικές διατάξεις	
	Παρ. 2 άρθρου 5, άρθρο 17, άρθρο 21, άρθρο 23, άρθρο 24, άρθρο 25, άρθρο 102, παρ. 1 άρθρου 104, παρ. 1 άρθρου 106.	
25.	Ενωσιακό δίκαιο	
☐	Πρωτογενές ενωσιακό δίκαιο (συμπεριλαμβανομένου του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων)	
☐	Κανονισμός	
☐	Οδηγία	Οδηγία 2007/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2007, για την αξιολόγηση και τη διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας (L 288).
☐	Απόφαση	
26.	Συναφείς διατάξεις διεθνών συνθηκών ή συμφωνιών	
☐	Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου	Άρθρο 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Ε.Σ.Δ.Α..
☐	Διεθνείς συμβάσεις	
27.	Συναφής νομολογία των ανωτάτων και άλλων εθνικών δικαστηρίων, καθώς και αποφάσεις των Ανεξάρτητων Αρχών	
		Στοιχεία & βασικό περιεχόμενο απόφασης
☐	Ανώτατο ή άλλο εθνικό δικαστήριο (αναφέρατε)	ΣτΕ 444/2025
☐	Ανεξάρτητη Αρχή (αναφέρατε)	
28.	Συναφής ευρωπαϊκή και διεθνής νομολογία	
		Στοιχεία & βασικό περιεχόμενο απόφασης

☐	Νομολογία Δικαστηρίου Ε.Ε.	
☐	Νομολογία Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου	
☐	Άλλα ευρωπαϊκά ή διεθνή δικαστήρια ή διαιτητικά όργανα	